

**BILTEN
USTAVNOG SUDA BOSNE I HERCEGOVINE
1997. GODINA**

**БИЛТЕН
УСТАВНОГ СУДА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
1997. ГОДИНА**

**BULLETIN
OF THE CONSTITUTIONAL COURT OF
BOSNIA AND HERZEGOVINA
YEAR 1997**

**BULLETIN
DE LA COUR CONSTITUTIONNELLE DE
BOSNIE-HERZÉGOVINE
ANNÉE 1997**

Godina I / Broj 1 / Sarajevo, 1999

BILTEN
USTAVNOG SUDA BOSNE I HERCEGOVINE
BROJ 1/97

IZDAVAČ
USTAVNI SUD BOSNE I HERCEGOVINE
Sarajevo, Ulica Reisa Džemaludina Čauševića 8

ZA IZDAVAČA
Prof dr. KASIM BEGIĆ

REDAKCIJSKI ODBOR:
MARKO ARSOVIĆ
Prof. dr. NICOLAS MAZIAU
Prof PETER NEUSSL
AZRA OMERAGIĆ
MIRKO ZOVKO

IZVRŠNI UREDNIK
DRAGAN S. MARKOVIĆ

LEKTOR:
Mr. MARIJA KOVAČIĆ

KOREKTOR:
ENES DURMIŠEVIĆ

IZLAZI JEDNOM GODIŠNJE

IZDAVAČKE USLUGE, GRAFIČKA OBRADA, IZRADA REGISTARA
»MAGISTRAT«, Sarajevo, Ulica Skenderija br. 52

ŠTAMPA
ŠIP "BORAC" Travnik

ISSN 1512-6366

SADRŽAJ

BOSANSKI JEZIK

UZ PRVI BROJ BILTENA USTAVNOG SUDA BOSNE I HERCEGOVINE	11
POSLOVNIK USTAVNOG SUDA BOSNE I HERCEGOVINE	23
ODLUKE USTAVNOG SUDA BOSNE I HERCEGOVINE 1997. GODINA	113
Odluka U broj 1/96 od 16. 10. 1997. g	115
Odluka U broj 2/96 od 16. 10. 1997. g	123
Odluka U broj 3/96 od 16. 10. 1997. g	131
Odluka U broj 1/97 od 16. 10. 1997. g	139
Odluka U broj 2/97 od 16. 10. 1997. g	147
Odluka U broj 3/97 od 16. 10. 1997. g	155
Odluka U broj 5/97 od 17. 10. 1997. g	163
Odluka U broj 6/97 od 17. 10. 1997. g	171
Odluka U broj 8/97 od 17. 10. 1997. g	179
Odluka U broj 9/97 od 17. 10. 1997. g	187
Odluka U broj 10/97 od 17. 10. 1997. g	195
Odluka U broj 40/95 od 22. 12. 1997. g	203
Odluka U broj 21/96 od 22. 12. 1997. g	211
Odluka U broj 30/96 od 22. 12. 1997. g	219
Odluka U broj 31/96 od 22. 12. 1997. g	227
Odluka U broj 32/96 od 22. 12. 1997. g	235
Odluka U broj 7/97 od 22. 12. 1997. g	243
Odluka U broj 11/97 od 22. 12. 1997. g	259
LISTA SLUČAJEVA	267
PREDMETNI REGISTAR	271

SADRŽAJ

HRVATSKI JEZIK

UZ PRVI BROJ BILTENA USTAVNOG SUDA BOSNE I HERCEGOVINE	11
POSLOVNIK USTAVNOG SUDA BOSNE I HERCEGOVINE	45
ODLUKE USTAVNOG SUDA BOSNE I HERCEGOVINE 1997. GODINA.....	113
Odluka U broj 1/96 od 16. 10. 1997. g.....	117
Odluka U broj 2/96 od 16. 10. 1997. g.....	125
Odluka U broj 3/96 od 16. 10. 1997. g.....	133
Odluka U broj 1/97 od 16. 10. 1997. g.....	141
Odluka U broj 2/97 od 16. 10. 1997. g.....	149
Odluka U broj 3/97 od 16. 10. 1997. g.....	157
Odluka U broj 5/97 od 17. 10. 1997. g.....	165
Odluka U broj 6/97 od 17. 10. 1997. g.....	173
Odluka U broj 8/97 od 17. 10. 1997. g.....	181
Odluka U broj 9/97 od 17. 10. 1997. g.....	189
Odluka U broj 10/97 od 17. 10. 1997. g.....	197
Odluka U broj 40/95 od 22. 12. 1997. g.....	205
Odluka U broj 21/96 od 22. 12. 1997. g.....	213
Odluka U broj 30/96 od 22. 12. 1997. g.....	221
Odluka U broj 31/96 od 22. 12. 1997. g.....	229
Odluka U broj 32/96 od 22. 12. 1997. g.....	237
Odluka U broj 7/97 od 22. 12. 1997. g.....	247
Odluka U broj 11/97 od 22. 12. 1997. g.....	261
LISTA SLUČAJEVA	267
PREDMETNI REGISTAR	271

САДРЖАЈ

СРПСКИ ЈЕЗИК

Уз први број Билтена Уставног суда Босне и Херцеговине	15
Пословник Уставног суда Босне и Херцеговине	67
Одлуке Уставног суда Босне и Херцеговине 1997. година	113
Одлука У број 1/96 од 16. 10. 1997. г.....	119
Одлука У број 2/96 од 16. 10. 1997. г.....	127
Одлука У број 3/96 од 16. 10. 1997. г.....	135
Одлука У број 1/97 од 16. 10. 1997. г.....	143
Одлука У број 2/97 од 16. 10. 1997. г.....	151
Одлука У број 3/97 од 16. 10. 1997. г.....	159
Одлука У број 5/97 од 17. 10. 1997. г.....	167
Одлука У број 6/97 од 17. 10. 1997. г.....	175
Одлука У број 8/97 од 17. 10. 1997. г.....	183
Одлука У број 9/97 од 17. 10. 1997. г.....	191
Одлука У број 10/97 од 17. 10. 1997. г.....	199
Одлука У број 40/95 од 22. 12. 1997. г.....	207
Одлука У број 21/96 од 22. 12. 1997. г.....	215
Одлука У број 30/96 од 22. 12. 1997. г.....	223
Одлука У број 31/96 од 22. 12. 1997. г.....	231
Одлука У број 32/96 од 22. 12. 1997. г.....	239
Одлука У број 7/97 од 22. 12. 1997. г.....	251
Одлука У број 11/97 од 22. 12. 1997. г.....	263
ЛИСТА СЛУЧАЈЕВА	267
ПРЕДМЕТНИ РЕГИСТАР	271

TABLE OF CONTENTS

ENGLISH LANGUAGE

FOR THE FIRST ISSUE OF THE BULLETIN OF THE CONSTITUTIONAL COURT OF BOSNIA AND HERZEGOVINA	19
RULES OF PROCEDURE OF THE CONSTITUTIONAL COURT OF BOSNIA AND HERZEGOVINA	89
DECISIONS OF THE CONSTITUTIONAL COURT OF BOSNIA AND HERZEGOVINA, YEAR 1997	113
Decisions Case No. U 1/96 16 October 1997	121
Decisions Case No. U 2/96 16 October 1997	129
Decisions Case No. U 3/96 16 October 1997	137
Decisions Case No. U 1/97 16 October 1997	145
Decisions Case No. U 2/97 16 October 1997	153
Decisions Case No. U 3/97 16 October 1997	161
Decisions Case No. U 5/97 17 October 1997	169
Decisions Case No. U 6/97 17 October 1997	177
Decisions Case No. U 8/97 17 October 1997	185
Decisions Case No. U 9/97 17 October 1997	193
Decisions Case No. U 10/97 17 October 1997	201
Decisions Case No. U 40/95 22 December 1997	209
Decisions Case No. U 21/96 22 December 1997.....	217
Decisions Case No. U 30/96 22 December 1997.....	225
Decisions Case No. U 31/96 22 December 1997.....	233
Decisions Case No. U 32/96 22 December 1997	241
Decisions Case No. U 7/97 22 December 1997	255
Decisions Case No. U 11/97 22 December 1997	265
LIST OF CASES.....	267
INDEX	271

UZ PRVI BROJ BILTENA

I

Ustav Bosne i Hercegovine iz 1995. godine, normirajući pretpostavke za iskorake ka demokratskom političkom sistemu i tržišnoj ekonomiji, i modificirajući unutrašnju strukturu države, istovremeno osigurava okvire za konstituiranje Ustavnog suda Bosne i Hercegovine na sasvim novim političkim i ustavnopravnim temeljima u odnosu na prethodni period. Na ovaj način inoviran ustavni položaj i nadležnosti Ustavnog suda učinili su da on bude kompatibilan standardima ustavnog sudstva, i kao nezavisni "čuvar ustava" i kao institucionalni garant zaštite ljudskih prava i sloboda.

Poseban položaj Ustavnog suda u ustrojstvu državne vlasti neposredno garantira sam Ustav Bosne i Hercegovine i u pogledu njegovog ustroja i nadležnosti u potpunosti je onemogućena dekonstitucionalizacija, odnosno da se zakonima ili na drugi način definiraju nadležnosti Ustavnog suda. Drugim riječima, jedino ustavne norme koje se donose izvan Ustavnog suda predstavljaju granice u određenju njegovog ustrojstva i nadležnosti. Operacionaliziranje ovih normi i bliže određenje i uređenje organizacije, nadležnosti, postupaka i karaktera odluka, na osnovu Poslovnika vrši samostalno Ustavni sud.

Poslovník Ustavnog suda je donesen na sjednici 29. jula 1997. godine i do sada je u dva navrata mijenjan i dopunjavan, 14. augusta 1999. i 25. septembra 1999. godine. Prečišćeni tekst Poslovnika objavljen je u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", broj 24/99.

II

Ustavni sud sačinjava devet sudija, od kojih šest sudija biraju parlamenti entiteta (Zastupnički dom Federacije Bosne i Hercegovine bira četiri, a Narodna skupština Republike Srpske dva), a preostalu trojicu bira predsjednik Evropskog suda za ljudska prava, nakon konsultacija sa Predsjedništvom Bosne i Hercegovine.

Mandat sudija imenovanih u prvom sazivu je pet godina, izuzev ako prije toga ne podnesu ostavku ili ne budu s razlogom razriješeni konsenzusom ostalih sudija. Sudije kasnijih saziva mogu obavljati svoje dužnosti do 70 godina starosti, izuzev ako prije toga ne podnesu ostavku ili budu razriješeni konsenzusom ostalih sudija.

Ustavni sud bira predsjednika Suda i zamjenike predsjednika iz reda sudija. Predsjednik Ustavnog suda se bira tajnim glasanjem, većinom glasova svih sudija. Mandat predsjednika traje dvadeset mjeseci.

Funkcija sudije je nespojiva sa članstvom u političkoj stranci ili političkoj organizaciji u Bosni i Hercegovini, članstvom u zakonodavnoj, izvršnoj i drugoj sudskoj vlasti u Bosni i Hercegovini, odnosno entitetima, kao i sa svakom drugom funkcijom koja može uticati na nepristrasnost sudije.

Sudija u obavljanju svoje funkcije ima imunitet.

Većina svih članova Suda sačinjava kvorum. Ustavni sud donosi odluke većinom svih članova. Odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće i objavljuju se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" i u službenim glasilima entiteta.

Ustavni sud svoju organizaciju i djelatnost ostvaruje na principu finansijske samostalnosti. Sjedište Ustavnog suda je u Sarajevu. Sjednice se, po pravilu, održavaju u sjedištu, a Ustavni sud može odlučiti da se sjednica održi i van sjedišta Ustavnog suda.

III

Općenito govoreći, nadležnosti Ustavnog suda su definirane u čl. VI/3. i čl. IV/3. Ustava. U okviru osnovne zadaće - podržavanja Ustava Bosne i Hercegovine, po ovim ustavnim odredbama radi se o pet vidova nadležnosti, što u krajnjem znači i diferencirane postupke, kao i specificirane odluke zavisno od vrste nadležnosti i prirode sporova.

U osnovi diferenciranje ovih nadležnosti se zasniva na činjenici u kojoj mjeri Ustavni sud, pored klasičnog zadatka koji se odnosi na zaštitu ustavnosti, ostvaruje u pojedinim vrstama sporova i neposredniju vezu sa sudskom odnosno zakonodavnom vlašću.

a) *Sporovi koji se odnose na sukob nadležnosti* - Ustavni sud ima isključivu nadležnost odlučivanja o svim sporovima koji proisteknu iz Ustava između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, ili između institucija Bosne i Hercegovine. U suštini, Sud ovdje odlučuje o pozitivnim ili negativnim sukobima nadležnosti, kao i o bilo kojim drugim sporovima koji se mogu pojaviti u odnosima između državnih i entitetskih struktura vlasti, odnosno institucija Bosne i Hercegovine.

b) *Ocjena ustavnosti zakona* - Ustavni sud ima nadležnost da odluči da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine.

Iako Ustav eksplicitno govori samo o "odredbama zakona entiteta", slijedeći generalni zadatak Suda da podržava Ustav Bosne i Hercegovine, ovim se od ocjene ustavnosti ne isključuju i zakoni Bosne i Hercegovine.

Kao specijalni slučaj podržavanja Ustava, Sud je također nadležan da ispita da li je odluka entiteta da uspostavi specijalni paralelni odnos sa susjednom državom u skladu sa ovim ustavom, uključujući i odredbe koje se odnose na suverenitet i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine.

U oba iznesena slučaja, i kod sporova koji se odnose na sukob nadležnosti i kod ocjene ustavnosti, prema Ustavu, sporove može pokrenuti samo određen krug ovlaštenih pokretača: član Predsjedništva Bosne i Hercegovine, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući ili njegov zamjenik bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, jedna četvrtina članova/delegata bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina članova bilo kojeg doma zakonodavnog organa jednog entiteta.

c) *Apelaciona jurisdikcija* - Apelaciona jurisdikcija Ustavnog suda je ustanovljena ustavnim odredbom po kojoj sud "ima apelacionu nadležnost za pitanja iz Ustava koja se pojave na osnovu presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini".

Ovo znači da Ustavni sud predstavlja najvišu sudsku instancu u odnosu na redovne sudove, čime se potvrđuje njegova uloga u smislu posebnog institucionalnog garanta zaštite prava i sloboda ustanovljenih Ustavom.

Poslovníkom je navedena ustavna odredba operacionalizirana na taj način da Sud, ukoliko ustanovi daje apelacija osnovana, može dvojako postupiti: Sud može djelovati kao sud pune jurisdikcije odnosno odlučiti u meritumu slučaj, ili ukinuti presudu i slučaj vratiti sudu koji je donio tu presudu na ponovni postupak. Sud čija je presuda ukinuta dužanje po hitnom postupku donijeti drugu, pri čemu je vezan pravnim shvatanjem Ustavnog suda o povredi Ustavom garantiranih prava i osnovnih sloboda podnosioca apelacije.

Apelanti, odnosno pojedinci, koji smatraju da su im presudom ili drugom odlukom bilo kojeg suda povrijeđena prava, imaju pravo podnošenja apelacije nakon iscrpljivanja svih entitetskih pravnih lijekova, pri čemu Sud također uzima u obzir i efikasnost mogućih lijekova.

d) *Prosljeđivanje pitanja od drugih sudova* - Ustavni sud je nadležan u pitanjima koja mu je prosljeđio bilo koji sud u Bosni i Hercegovini u pogledu toga da li je zakon, od čijeg važenja njegova odluka zavisi, kompatibilan sa Ustavom, sa Evropskom

konvencijom o ljudskim pravima i osnovnim slobodama, o njenim protokolima, ili sa zakonima Bosne i Hercegovine; ili u pogledu postojanja ili domašaja nekog općeg pravila međunarodnog javnog prava.

Sud, po općem pravilu, može podržati zakon relevantan za odluku nižeg suda ili ga proglasiti nevažećim. Pomenuti niži sud je potom obavezan postupiti u skladu sa odlukom Ustavnog suda.

e) *Deblokada Parlamentarne skupštine* - Nadležnost Ustavnog suda u slučaju "blokade" Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine po pitanju vitalnog interesa predstavlja po mnogo čemu atipičan vid aktiviteta ustavnosudske instance, jer se praktično na ovaj način uspostavlja "bliski kontakt" između "ustavnosudske" i "zakonodavne" vlasti.

Ovdje Ustavni sud rješava spor u kojem je predložena odluka Parlamentarne skupštine, po mišljenju većine delegata jednog od konstitutivnih naroda, destruktivna po vitalni interes, a pri tome su u Domu naroda iscrpljena sva "parlamentarna sredstva" za rješavanje ovog pitanja.

IV

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, kao najviša ustavnosudska instanca, pored ostalog, ima obavezu i u pogledu ujednačavanja sudske prakse, pogotovo u aktualnom procesu tranzicije domaćeg prava i njegove internacionalizacije. Upravo na tragu ovog zadatka jeste i prvi broj *Biltena*, u kome su obuhvaćene odluke u prvoj godini, nakon konstituiranja Suda i kada su stvarane pretpostavke za njegovo funkcioniranje.

Smatramo da na ovaj način integriramo sudsku praksu i činimo je dostupnom svim domaćim i međunarodnim institucijama, u uvjerenju daje to i način potvrde ustavnopravnog sistema i izgradnje koherentnog sudskog sistema u Bosni i Hercegovini.

nja u Republici Bosni i Hercegovini br. 2/9

Ustavnog suda Bosne i Hercegovine

Prof. dr. Kasim Begić

UZ PRVI BROJ BILTENA

I

Ustav Bosne i Hercegovine iz 1995. godine, normirajući pretpostavke za iskoračke ka demokratskom političkom sustavu i tržišnoj ekonomiji, i modificirajući unutarnju strukturu države, istodobno osigurava okvire za konstituiranje Ustavnog suda Bosne i Hercegovine na sasvim novim političkim i ustavnopravnim temeljima u odnosu na predbježni period. Na ovaj način inoviran ustavni položaj i ovlasti Ustavnog suda učinili su da on bude kompatibilan standardima ustavnog sudstva, i kao neovisni "čuvar ustava" i kao institucionalni garant zaštite ljudskih prava i sloboda.

Posebit položaj Ustavnog suda u ustroju državne vlasti neposredno garantira sam Ustav Bosne i Hercegovine i glede njegovog ustroja i ovlasti u potpunosti je onemogućena dekonstitucionalizacija, odnosno da se zakonima ili na drugi način definiraju ovlasti Ustavnog suda. Drugim riječima, jedino ustavne norme koje se donose izvan Ustavnog suda predstavljaju granice u određenju njegovog ustroja i ovlasti. Operacionaliziranje ovih normi i bliže određenje i uređenje organizacije, ovlasti, postupaka i karaktera odluka, na temelju Poslovnika vrši samostalno Ustavni sud.

Poslovnik Ustavnog suda je donesen na sjednici 29. srpnja 1997. godine i do sada je u dva navrata mijenjan i dopunjavan, 14. kolovoza 1999. i 25. rujna 1999. godine. Prečišćeni tekst Poslovnika objavljen je u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", broj 24/99.

II

Ustavni sud sačinjava devet sudaca, od kojih šest sudaca biraju parlamenti entiteta (Zastupnički dom Federacije Bosne i Hercegovine bira četiri, a Narodna skupština Republike Srpske dva), a preostalu trojicu bira predsjednik Europskog suda za ljudska prava, nakon konsultiranja s Predsjedništvom Bosne i Hercegovine.

Mandat sudaca imenovanih u prvom sazivu je pet godina, izuzev ako prije toga ne podnesu ostavku ili ne budu s razlogom razriješeni konsenzusom ostalih sudaca. Suci kasnijih saziva mogu obnašati svoje dužnosti do 70 godina starosti izuzev ako prije toga ne podnesu ostavku ili budu razriješeni konsenzusom ostalih sudaca.

Ustavni sud bira predsjednika Suda i dopredsjednike, iz reda sudaca. Predsjednik Ustavnog suda se bira tajnim glasovanjem, većinom glasova svih sudaca. Mandat predsjednika traje dvadeset mjeseci.

Funkcija suca je nespojiva sa članstvom u političkoj stranci ili političkoj organizaciji u Bosni i Hercegovini, članstvom u zakonodavnoj, izvršnoj i drugoj sudskoj vlasti u Bosni i Hercegovini, odnosno entitetima, kao i sa svakom drugom funkcijom koja može utjecati na nepristrasnost suca.

Sudac u obnašanju svoje funkcije ima imunitet.

Većina svih članova Suda čini kvorum. Ustavni sud donosi odluke većinom svih članova. Odluke Ustavnog suda su konačne i obvezujuće i objavljuju se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" i u službenim glasilima entiteta.

Ustavni sud svoju organizaciju i djelatnost ostvaruje na principu financijske samostalnosti. Sjedište Ustavnog suda je u Sarajevu. Sjednice se, po pravilu, održavaju u sjedištu, a Ustavni sud može odlučiti da se sjednica održi i izvan sjedišta Ustavnog suda.

III

Općenito govoreći, ovlasti Ustavnog suda su definirane u čl. VI/3. i čl. IV/3. Ustava. U okviru osnovne zadaće - podržavanja Ustava Bosne i Hercegovine, po ovim ustavnim odredbama radi se o pet vidova ovlasti, što u krajnjem znači i diferencirane postupke, kao i specificirane odluke ovisno o vrsti ovlasti i prirodi sporova.

U osnovici diferenciranja ovih ovlasti se temelji na činjenici u kojoj mjeri Ustavni sud, pored klasične zadaće koja se odnosi na zaštitu ustavnosti, ostvaruje u pojedinim vrstama sporova i izravnu vezu sa sudskom odnosno zakonodavnom vlašću.

a) *Sporovi koji se odnose na sukob ovlasti* - Ustavni sud ima isključivu ovlast odlučivanja o svim sporovima koji proisteknu iz Ustava među dva entiteta, ili među Bosnom i Hercegovinom i jednim ili oba entiteta, ili među institucijama Bosne i Hercegovine. U suštini, Sud ovdje odlučuje o pozitivnim ili negativnim sučeljavanjima ovlasti, kao i o bilo kojim drugim sporovima koji se mogu pojaviti u odnosima među državnim i entitetskim strukturama vlasti, odnosno institucijama Bosne i Hercegovine.

b) *Ocjena ustavnosti zakona* - Ustavni sud ima ovlast da odluči da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta sukladna Ustavu Bosne i Hercegovine.

Iako Ustav eksplicitno govori samo o "odredbama zakona entiteta", slijedeći generalnu zadaću Suda da podržava Ustav Bosne i Hercegovine, ovim se od ocjene ustavnosti ne isključuju i zakoni Bosne i Hercegovine.

Kao specijalni slučaj podržavanja Ustava, Sud je također mjerodavan ispitati da li je odluka entiteta da uspostavi specijalni paralelni odnos sa susjednom državom sukladna ovom ustavu, uključujući i odredbe koje se odnose na suverenitet i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine.

U oba iznesena slučaja, i kod sporova koji se odnose na sukob ovlasti i kod ocjene ustavnosti, prema Ustavu, sporove može pokrenuti samo određen krug ovlaštenih pokretača: član Predsjedništva Bosne i Hercegovine, predsjedatelj Vijeća ministara, predsjedatelj ili dopredsjedatelj bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, jedna četvrtina članova/delegata bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina članova bilo kojeg doma zakonodavnog tijela jednog entiteta.

c) *Apelacijska jurisdikcija* - Apelacijska jurisdikcija Ustavnog suda je ustanovljena ustavnim odredbom po kojoj sud "ima apelacijsku ovlast za pitanja iz Ustava koja se pojave na temelju presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini".

Ovo znači da Ustavni sud predstavlja najvišu sudsku instancu u odnosu na redovite sudove, čime se potvrđuje njegova uloga u smislu posebitog institucionalnog garanta zaštite prava i sloboda ustanovljenih Ustavom.

Poslovníkom je navedena ustavna odredba operacionalizirana na taj način da Sud, ukoliko ustanovi daje apelacija utemeljena, može dvojako postupiti: Sud može djelovati kao sud pune jurisdikcije odnosno odlučiti u meritumu slučaj, ili ukinuti presudu i slučaj vratiti sudu koji je donio tu presudu na ponovni postupak. Sud čija je presuda ukinuta dužan je po žurnom postupku donijeti drugu, pri čemu je vezan pravnim shvatanjem Ustavnog suda o povredi Ustavom garantiranih prava i temeljnih sloboda podnositelja apelacije.

Apelanti, odnosno pojedinci, koji smatraju da su im presudom ili drugom odlukom bilo kojeg suda povrijeđena prava, imaju pravo podnošenja apelacije nakon iscrpljivanja svih entitetskih pravnih lijekova, pri čemu Sud također uzima u obzir i efikasnost mogućih lijekova.

d) *Prosljeđivanje pitanja od drugih sudova* - Ustavni sud je mjerodavan u pitanjima koja mu je prosljedio bilo koji sud u Bosni i Hercegovini glede toga da li je zakon, o čijem važenju njegova odluka ovisi, kompatibilan s Ustavom, s Europskom konvencijom o ljudskim pravima i temeljnim slobodama, o njenim protokolima, ili sa zakonima Bosne i Hercegovine; ili glede postojanja ili domašaja nekog općeg pravila međunarodnog javnog prava.

Sud, po općem pravilu, može podržati zakon relevantan za odluku nižeg suda ili ga proglasiti nevažećim. Pomenuti niži sud je potom obvezan postupiti sukladno s odlukom Ustavnog suda.

b) *Deblokada Parlamentarne skupštine* - Ovlast Ustavnog suda u slučaju "blokade" Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine po pitanju vitalnog interesa predstavlja po mnogo čemu atipičan vid aktiviteta ustavnosudske instance, jer se praktički na ovaj način uspostavlja "bliski kontakt" među "ustavnosudskom" i "zakonodavnom" vlasti.

Ovdje Ustavni sud rješava spor u kojem je predložena odluka Parlamentarne skupštine, po mišljenju većine delegata jednog od konstitutivnih naroda, destruktivna po vitalni interes, a pri tomu su u Domu naroda iscrpljena sva "parlamentarna sredstva" za rješavanje ovog pitanja.

IV

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, kao najviša ustavnosudska instanca, pored ostalog, ima obvezu i glede ujednačavanja sudske prakse, pogotovu u aktualnom procesu tranzicije domaćeg prava i njegove internacionalizacije. Upravo na tragu ove zadaće jeste i prvi broj *Biltena*, u kojemu su obuhvaćene odluke u prvoj godini, nakon konstituiranja Suda i kada su stvarane pretpostavke za njegovo funkcioniranje.

Smatramo da na ovaj način integriramo sudsku praksu i činimo je dostupnom svim domaćim i međunarodnim institucijama, u uvjerenju daje to i način potvrde ustavnopravnog sustava i izgradnje koherentnog sudskog sustava u Bosni i Hercegovini.

Sarajevo, prosinca 1999. godine

Predsjednik

Ustavnog suda Bosne i Hercegovine

Prof dr. Kasim Begić

УЗ ПРВИ БРОЈ БИЛТЕНА

I

Устав Босне и Херцеговине из 1995. године, нормирајући претпоставке за искорак ка демократском политичком систему и тржишној економији, и модификујући унутрашњу структуру државе, истовремено осигурава оквире за конституисање Уставног суда Босне и Херцеговине на сасвим новим политичким и уставноправним основама у односу на претходно раздобље. На овај начин иновирани уставни положај и надлежности Уставног суда учинили су да он буде компатибилан стандардима уставног судства, и као независни "чувар устава" и као институционални гарант заштите људских права и слобода.

Посебан положај Уставног суда у структури државне власти непосредно гарантује сам Устав Босне и Херцеговине и у погледу његове структуре и надлежности у потпуности је онемогућена деконституционализација, односно да се законима или на други начин дефинишу надлежности Уставног суда. Другим ријечима, једино уставне норме које се доносе ван Уставног суда представљају границе у одређењу његове структуре и надлежности. Операционалисање ових норми и ближе одређење и уређење организације, надлежности, поступака и карактера одлука, на основу Пословника врши самостално Уставни суд.

Пословник Уставног суда је донесен на сједници 29. јула 1997. године и до сада је у два наврата мијењан и допуњаван, 14. августа 1999. и 25. септембра 1999. године. Пречишћени текст Пословника објављен је у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", број 24/99.

II

Уставни суд сачињава девет судија, од којих шест судија бирају парламенти ентитета (Заступнички дом Федерације Босне и Херцеговине бира четири, а Народна скупштина Републике Српске два), а преосталу тројицу бира председник Европског суда за људска права, након консултација са Предсједништвом Босне и Херцеговине.

Мандат судија именованих у првом сазиву је пет година, изузев ако прије тога не поднесу оставку или не буду с разлогом разријешени консензусом осталих судија. Судије каснијих сазива могу обављати своје дужности до 70 година старости, изузев ако прије тога не поднесу оставку или буду разријешени консензусом осталих судија.

Уставни суд бира предсједника Суда и замјенике предсједника из реда судија. Предсједник Уставног суда се бира тајним гласањем, већином гласова свих судија. Мандат предсједника траје двадесет мјесеци.

Функција судије је неспојива са чланством у политичкој странци или политичкој организацији у Босни и Херцеговини, чланством у законодавној, извршној и другој судској власти у Босни и Херцеговини, односно ентитетима, као и са сваком другом функцијом која може утицати на непристрасност судије.

Судија у обављању своје функције има имунитет.

Већина свих чланова Суда сачињава кворум. Уставни суд доноси одлуке већином свих чланова. Одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће и објављују се у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине" и у службеним гласилима ентитета.

Уставни суд своју организацију и дјелатност остварује на принципу финансијске самосталности. Сједиште Уставног суда је у Сарајеву. Сједнице се, по правилу, одржавају у сједишту, а Уставни суд може одлучити да се сједница одржи и ван сједишта Уставног суда.

III

Начелно говорећи, надлежности Уставног суда су дефинисане у чл. VI/3. и чл. IV/3. Устава. У оквиру основног задатка - подржавања Устава Босне и Херцеговине, по овим уставним одредбама ради се о пет видова надлежности, што у крајњем значи и диференциране поступке, као и спецификоване одлуке зависно од врсте надлежности и природе спорова.

У основи диференцирање ових надлежности се заснива на чињеници у којој мјери Уставни суд, поред класичног задатка који се односи на заштиту уставности, остварује у појединим врстама спорова и непосреднију везу са судском односно законодавном влашћу.

а) Спорови који се односе на сукоб надлежности - Уставни суд има искључиву надлежност одлучивања о свим споровима који проистекну из Устава између два ентитета, или између Босне и Херцеговине и једног или оба ентитета, или између институција Босне и Херцеговине. У суштини, Суд овдје одлучује о позитивним или негативним сукобима надлежности, као и о било којим другим споровима који се могу појавити у односима између државних и ентитетских структура власти, односно институција Босне и Херцеговине.

б) *Оцјена уставности закона* - Уставни суд има надлежност да одлучи да ли је било која одредба устава или закона једног ентитета у складу са Уставом Босне и Херцеговине.

Иако Устав експлицитно говори само о "одредбама закона ентитета", слједећи генерални задатак Суда да подржава Устав Босне и Херцеговине, овим се од оцјене уставности не искључују и закони Босне и Херцеговине.

Као специјални случај подржавања Устава, Суд је такође надлежан да испита да ли је одлука ентитета да успостави специјални паралелни однос са сусједном државом у складу са овим уставом, укључујући и одредбе које се односе на суверенитет и територијални интегритет Босне и Херцеговине.

У оба изнесена случаја, и код спорова који се односе на сукоб надлежности и код оцјене уставности, према Уставу, спорове може покренути само одређен круг овлаштених покретача: члан Предсједништва Босне и Херцеговине, предсједавајући Министарског савјета, предсједавајући или његов замјеник било којег дома Парламентарне скупштине, једна четвртина чланова/делегата било којег дома Парламентарне скупштине, или једна четвртина чланова било којег дома законодавног органа једног ентитета.

ц) *Апелациона јурисдикција* - Апелациона јурисдикција Уставног суда је установљена уставном одредбом по којој суд "има апелациону надлежност за питања из Устава која се појаве на основу пресуде било којег суда у Босни и Херцеговини".

Ово значи да Уставни суд представља највишу судску инстанцу у односу на редовне судове, чиме се потврђује његова улога у смислу посебног институционалног гаранта заштите права и слобода установљених Уставом.

Пословником је наведена уставна одредба операционалисана на тај начин да Суд, уколико установи да је апелација основана, може двојако поступити: Суд може дјеловати као суд пуне јурисдикције односно одлучити у меритуму случај, или укинути пресуду и случај вратити суду који је донио ту пресуду на поновни поступак. Суд чија је пресуда укинута дужан је по хитном поступку донијети другу, при чему је везан правним схватањем Уставног суда о повреди Уставом гарантованих права и основних слобода подносиоца апелације.

Апеланти, односно појединци, који сматрају да су им пресудом или другом одлуком било којег суда повријеђена права, имају право подношења апелације након исцрпљивања свих ентитетских правних лијекова, при чему Суд такође узима у обзир и ефикасност могућих лијекова.

д) *Прослијеђивање питања од других судова* - Уставни суд је надлежан у питањима која му је проследио било који суд у Босни и Херцеговини у погледу тога да ли је закон, од чијег важења његова одлука зависи, компатибилан

са Уставом, са Европском конвенцијом о људским правима и основним слободама, о њеним протоколима, или са законима Босне и Херцеговине; или у погледу постојања или домашаја неког општег правила међународног јавног права.

Суд, по општем правилу, може подржати закон релевантан за одлуку нижег суда или га прогласити неважећим. Поменути нижи суд је потом обавезан да поступи у складу са одлуком Уставног суда.

е) *Деблокада Парламентарне скупштине* - Надлежност Уставног суда у случају "блокаде" Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине по питању виталног интереса представља по много чему атипичан вид активитета уставносудске инстанце, јер се практично на овај начин успоставља "блиски контакт" између "уставносудске" и "законодавне" власти.

Овдје Уставни суд рјешава спор у којем је предложена одлука Парламентарне скупштине, по мишљењу већине делегата једног од конститутивних народа, деструктивна по витални интерес, а при томе су у Дому народа исцрпљена сва "парламентарна средства" за рјешавање овог питања.

IV

Уставни суд Босне и Херцеговине, као највиша уставносудска инстанца, поред осталог, има обавезу и у погледу уједначавања судске праксе, поготово у актуелном процесу транзиције домаћег права и његове интернационализације. Управо на трагу овог задатка јесте и први број *Билтена*, у коме су обухваћене одлуке у првој години, након конституисања Суда и када су стваране претпоставке за његово функционисање.

Сматрамо да на овај начин интегришемо судску праксу и чинимо је доступном свим домаћим и међународним институцијама, у увјерењу да је то и начин потврде уставноправног система и изградње кохерентног судског система у Босни и Херцеговини.

Сарајево, децембра 1999. године

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Проф. др. Касим Бегич

FOR THE FIRST ISSUE OF THE BULLETIN

I

The Constitution of Bosnia and Herzegovina dates from 1995. It defines the normative preconditions for progress towards a democratic political system and market economy and modifies the internal structure of the state. It also provides the legal framework for the organization and functioning of the Constitutional Court on a completely new political and legal foundation as compared with what went before. The Constitution updated the position and powers of the Constitutional Court and made the functioning of the latter compatible with the standards of a constitutional judiciary - both as an independent 'guardian of the constitution' and as an institutional safe-guard for the protection of human rights and freedoms.

The special position of the Constitutional Court among the institutions of the state is explicitly guaranteed by the Constitution of Bosnia and Herzegovina. As regards its organization and competence, any possibility of eroding its constitutional position, in other words of restricting its competence through the enactment of laws or otherwise, is rendered impossible. Accordingly the only external limitations as to its organization and jurisdiction are constitutional norms. The Constitutional Court makes these norms operational, and independently arranges the details of its organization, jurisdiction, and procedures pursuant to which it gives its decisions, through its Rules of Procedure.

The Rules of Procedure of the Constitutional Court were adopted at the session held on 29 July 1997. They have since been twice amended, namely on 14 August 1999 and on 25 September 1999. The Amended Text of the Rules of Procedure was published in the Official Gazette of Bosnia and Herzegovina under No. 24/99.

II

The Court is composed of nine members. Six judges are elected by the respective assemblies or parliaments of the Entities. Four such judges are elected by the House of Representatives of the Federation, and two by the National Assembly of the Republika Srpska. The remaining three judges are appointed by the President of the European Court of Human Rights after consultation with the Presidency of Bosnia and Herzegovina.

The term of office of those judges who were initially appointed is five years, subject to resignation or removal for cause pursuant to a consensus of the other judges. Judges subsequently appointed may serve until the age of 70, unless they resign or are removed for cause pursuant to a consensus as aforesaid.

The Constitutional Court elects a President and three Vice-Presidents from among the judges by a secret ballot. The President and three Vice-Presidents are elected by rotation. The mandate of the President of the Court lasts for twenty months.

The position of judge is incompatible with membership of a political party or political organization within Bosnia and Herzegovina, as is membership of a legislative, executive or other judicial authority either in Bosnia and Herzegovina or in the Entities thereof. Any other position that could influence the impartiality of the judge is likewise deemed incompatible.

In performing their functions, judges are entitled to immunity.

A majority of all members of the Court constitutes a quorum and Court's decisions must be adopted by like majority. The decisions of the Constitutional Court are final and binding. They are published in the 'Official Gazette of Bosnia and Herzegovina' and in the official gazettes of the Entities.

In organizing of its work and in carrying out of its activities, the Court has sole responsibility for administration of its budget. The seat of the Constitutional Court is in Sarajevo. Court sessions are normally held at the seat of the Court, but the Court is entitled to decide to hold sessions elsewhere.

III

Taking an overall view it may be said that the powers of the Court, as provided for under the Constitution (Article IV paragraph 3 and Article VI paragraph 3) cover five fields of competence, subject always to the overriding duty to 'uphold' the Constitution of Bosnia and Herzegovina. The procedure to be followed, and type of decision to be given, will depend upon the field concerned and the nature of the individual case.

Essentially, the distinction between these various fields of competence is based on the extent to which the Constitutional Court, in addition to its classical task of upholding constitutionality, also has, in certain types of dispute, a more direct relation with the judicial or legislative authority concerned.

a) Disputes of state organs

The Constitutional Court has exclusive jurisdiction to decide any constitutional dispute that arises between the Entities, between Bosnia and Herzegovina and an Entity or Entities, or between institutions of Bosnia and Herzegovina. In effect the Court has to resolve by its decisions, conflicts of jurisdiction, and any other disputes that may arise out of relationships between the state and entity authority structures, and/or the institutions of BH.

b) Evaluation of constitutionality of laws

The Constitutional Court has jurisdiction to decide whether any provision of an Entity's constitution, or a law enacted by such Entity, is consistent or inconsistent with the Constitution of Bosnia and Herzegovina.

Even though the Constitution of Bosnia and Herzegovina explicitly speaks only of 'provisions of an Entity's law', bearing in mind the description of the general task of the Court as being that of upholding the Constitution of Bosnia and Herzegovina, the evaluation of the constitutionality of BH laws is not excluded.

In special cases, the Court also possesses the power to examine whether an Entity's decision to establish a special parallel relationship with a neighboring state is consistent with the Constitution. Such a case would include provisions concerning the sovereignty and territorial integrity of Bosnia and Herzegovina.

In cases as aforesaid, the Constitution provides that proceedings may be initiated only by the government bodies specifically referred to therein. These are, any member of the Presidency, the Chair of the Council of Ministers, the Chair or the Deputy Chair of either chamber of the Parliamentary Assembly, one quarter of the members of either chamber of the Parliamentary Assembly or one quarter of either chamber of the legislature of an Entity.

c) Appellate Jurisdiction

The appellate jurisdiction of the Constitutional Court is established by the constitutional provision according to which the Constitutional Court has 'appellate jurisdiction over issues under this Constitution arising out of a judgment of any other court in Bosnia and Herzegovina'.

The Constitutional Court is thus the highest judicial body in the land. This confirms its role as a special institutional safe-guard for the protection of the rights and freedoms enshrined in the Constitution.

The operational effect of the above provision is provided for in the Rules of Procedure in such a way as to ensure that the Constitutional Court may act in the following way if it finds that an appeal is well founded. The Court may in the first instance act as a court with complete jurisdiction over the case. Thus it may decide the case on its merits. On the other hand and secondly it may simply overturn the judgment and refer the case back to the lower court. The court whose judgment has been thereby overturned is then under a duty to deliver a fresh judgment pursuant to the urgent procedure applicable. In doing so, it is bound by the interpretation of the Constitutional Court as to the violation of the appellant's rights and fundamental freedoms as provided for under the Constitution.

Individuals have a right to lodge an appeal after all legal remedies have been exhausted if they contend that their human rights have been violated. The Court will, in considering whether all remedies have been exhausted, take the effectiveness of possible remedies into consideration.

d) Referral of an issue by a court

The Constitutional Court has jurisdiction to decide on issues referred to it by any court in Bosnia and Herzegovina concerning the question as to whether a law, on whose validity its decision depends, is compatible with the Constitution, the European Convention on Human Rights and Fundamental Freedoms and its Protocols, or the laws of Bosnia and Herzegovina. Likewise concerning the existence or the scope of a general rule of public international law.

As a general principle, the Constitutional Court may uphold a ruling or declare the law pertinent to the lower court's decision void. The latter court has then to proceed according to the decision of the Constitutional Court.

e) Unblocking of the Parliamentary Assembly

The jurisdiction of the Constitutional Court in the case of a 'blocking' of the House of Peoples of the Parliamentary Assembly of Bosnia and Herzegovina over issues of vital interest, represents in many ways an atypical area of activity of a constitutional court, since there will thereby inevitably be a close 'interface' between the judiciary of the constitutional court and the legislative authorities.

In such a case the Constitutional Court has to resolve a dispute in which a proposed decision of the Parliamentary Assembly is, according to the opinion of a majority of the delegates representing any of the three constituent peoples in the House of Peoples, considered to be destructive of a vital interest, whilst at the same time all 'parliamentary means' for the resolution of this issue in the House of Peoples have been exhausted.

IV

As the supreme constitutional judiciary, The Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina has, inter alia, an obligation regarding the unification of judicial practice, particularly as domestic law increasingly accords with international instruments.

With this task in mind the first issue of this Bulletin has been prepared. It includes reports of the decisions taken during the first year of operation of the court after the adoption of its constitution - a period when the preconditions for its functioning were being established.

We hope that in this way we will contribute to the development of a consistent jurisprudence and at the same time make such jurisprudence available to all domestic and international institutions. We are convinced that this is the path to take to uphold the constitutionality of our legal system and to build a coherent judicial system in Bosnia and Herzegovina.

Sarajevo, December 1999

President
of the Constitutional Court
of Bosnia and Herzegovina
Prof Dr. Kasim Begić

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, na osnovu člana VI/2.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj 29. jula 1997. godine, donio je

P O S L O V N I K

USTAVNOG SUDA BOSNE I HERCEGOVINE

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim poslovníkom uređuje se, u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ustav), organizacija Ustavnog suda Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Sud), postupak pred Sudom i pravno dejstvo odluka koje donosi.

Član 2.

Sud ostvaruje svoja prava i dužnosti u skladu sa Ustavom, ovim poslovníkom i drugim aktima.

Član 3.

Sjedište Suda je u Sarajevu.

Član 4.

Sud ima pečat i druga obilježja, u skladu sa propisima Bosne i Hercegovine.

Član 5.

U radu Suda osigurava se ravnopravna upotreba jezika i pisma naroda Bosne i Hercegovine.

II - OPĆA PRAVILA POSTUPKA

Član 6.

Sud odlučuje na sjednici većinom glasova svih članova Suda.

Član 7.

Rad Sudaje javan.

Javnost postupka pred Sudom osigurava se:

1. obavještanjem javnosti o pripremanju i održavanju sjednice Suda i javnih rasprava pred Sudom;
2. davanjem obavještenja o toku postupka;
3. omogućavanjem učesnicima u postupku i drugim zainteresiranim licima da izvrše uvid i dobiju prijepis akata iz predmeta o kojima Sud odlučuje i omogućavanjem da prisustvuju sjednicama Suda na kojima prema ovom poslovniku, nije isključena javnost;
4. objavljivanjem donesenih odluka;
5. izdavanjem publikacija Suda, u kojima se objavljuju značajnije odluke, rješenja i drugo;
6. na drugi način koji odredi Sud.

Član 8.

Javnost postupka pred Sudom isključena je na radnim sjednicama, uključujući i sjednice o vijećanju i glasanju.

Javnost je isključena i kad Sud raspravlja i odlučuje o pitanjima koja imaju karakter tajnosti u skladu sa zakonom, kada to zahtijevaju razlozi zaštite morala, javnog reda, sigurnosti države, prava privatnosti ili ličnih prava.

Isključenje javnosti iz prethodnog stava ne odnosi se na strane u sporu.

Član 9.

Saopćenje o održavanju sjednica i javnih rasprava Suda (vrijeme, mjesto i dnevni red) objavljuju se na oglasnoj tabli Suda.

Saopćenje iz prethodnog stava može se objaviti u sredstvima javnog informiranja kad je to od posebnog značaja za javnost.

Član 10.

U postupku pred Sudom koriste se službeni jezici iz člana 5. ovog poslovnika a na zahtjev učesnika u postupku, pripadnika drugih naroda, Sud može dozvoliti upotrebu drugog jezika.

Sud će osigurati uvjete da svako može ostvariti pravo iz prethodnog stava.

1) Učesnici u postupku

Član 11.

Učesnici u postupku su:

- a) pokretači sporova iz člana VI/3.(a) Ustava i donosioci akata koji su predmet spora;
- b) podnosilac apelacije i sud čija je presuda predmet spora (član VI/3.(b) Ustava);
- c) predsjedavajući Doma naroda kad je pokrenut spor iz člana IV/3.(f) Ustava;
- d) sud koji je prosljedio pitanje Sudu i donosilac zakona o čijem važenju ovisi odluka suda (član VI/3.(c) Ustava).

Sud će u konkretnom predmetu, po načelu kontradiktornosti postupka, odrediti druge učesnike u postupku.

Sud može razmatrati apelaciju samo ako su protiv presude koja se njome pobija iscrpljeni svi pravni lijekovi mogući po zakonima entiteta i ako se podnose u roku od 30 dana od dana kada je podnosilac apelacije primio odluku o posljednjem pravnom lijeku koji je koristio.

Član 12.

Sud će odlučivati samo o onim apelacijama koje su stavljene na listu predmeta za odlučivanje.

Ovu listu utvrđuju predsjednik Suda i potpredsjednici većinom glasova, ako se glasovi podijele, odlučit će glas predsjednika.

Na listu predmeta iz prethodnog stava neće se staviti apelacija ako postoji koji od ovih slučajeva:

1. ako je apelacija anonimna;
2. ako je podnosilac apelacije odustao od apelacije;
3. ako je protekao rok za podnošenje apelacije;
4. ako je apelacija podnesena od neovlašćenog lica.

Ako to okolnosti nalažu, po istoj proceduri, apelacija stavljena na listu može se skinuti sa liste, a ako je skinuta sa liste ili prvobitno nije stavljena na listu, može se vratiti, odnosno staviti na listu.

2) Pravila postupka

Član 13.

Zahtjev o pokretanju postupka, upućen Sudu, dostavlja se poštom ili se neposredno predaje sudu.

Podnesak iz prethodnog stava smatra se zaprimljenim danom prijema u Sudu, odnosno danom predaje preporučeno putem pošte.

Član 14.

Zahtjev o pokretanju postupka iz člana VI/3.(a) Ustava treba da sadrži:

- naziv akta koji je predmet spora, sa oznakom naziva i broja službenog glasila u kome je objavljen ;
- odredbe Ustava za koje se smatra da su povrijeđene;
- navode, činjenice i dokaze na kojima se zahtjev zasniva;
- potpis ovlaštenog lica ovjeren pečatom podnosioca akta.

Apelacija iz člana VI/3.(b) Ustava treba da sadrži:

- presudu suda u Bosni i Hercegovini;
- odredbe Ustava za koje se smatra da su povrijeđene;
- navode, činjenice i dokaze na kojima se apelacija zasniva;
- potpis podnosioca apelacije.

Zahtjev iz člana VI/3.(c) Ustava treba da sadrži:

- navođenje zakona čija se ocjena kompatibilnosti traži, uz naznaku službenog glasila u kome je zakon objavljen;
- navođenje odredbe Ustava, Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i njenim protokolima i zakona Bosne i Hercegovine, za koje se smatra da zakon, koji je predmet ocjenjivanja, mora biti kompatibilan, ili u pogledu postojanja ili domašaja nekog općeg pravila međunarodnog prava koje je bitno za odluku suda;
- navode, činjenice i dokaze na kojima se zahtjev zasniva,
- potpis ovlaštenog lica, ovjeren pečatom podnosioca zahtjeva.

Član 15.

Kad Sud preispituje proceduralno ispravnost predložene odluke iz člana IV.3.(f) Ustava, uz zahtjev se prilaže ovjeren prijepis te odluke, sa obrazloženjem procedure.

Član 16.

Sud dostavlja zahtjev o pokretanju postupka, odnosno apelaciju, donosiocu osporenog akta radi davanja odgovora, odnosno dostavljanja spisa.

Nedostavljanje odgovora ne utiče na tok postupka pred Sudom.

Član 17.

O zahtjevu o pokretanju postupka, odnosno apelaciji upoznaju se predsjednik Suda i sudije.

U svakom predmetu određuje se sudija izvjestilac, prema redoslijedu.

Sud može odrediti, s obzirom na prirodu predmeta, da se po podnesku hitno postupa.

Član 18.

Sudija izvjestilac određuje rok za dostavu odgovora na navode iz zahtjeva, odnosno apelacije.

Član 19.

Kad je zahtjev, odnosno apelacija upućena Sudu nepotpuna, ili ne sadrži podatke neophodne za vođenje postupka, sudija izvjestilac će zatražiti od podnosioca da u određenom roku, a najduže od mjesec dana, te nedostatke otkloni.

Ako podnosilac u roku ne otkloni nedostatke, zahtjev, odnosno apelacija, će se odbaciti.

Član 20.

Učesnici u postupku imaju pravo da izvrše uvid u spise Suda a ovo pravo može se priznati i drugim zainteresiranim licima.

Zahtjev, odnosno apelacija, i odgovor na zahtjev, odnosno apelaciju, dostavljaju se učesnicima u postupku.

Referat, nacrti odluka, rješenja i drugi akti koji su pripremljeni za odlučivanje, kao i akti koji su određeni kao tajna u smislu člana 8. ovog poslovnika, ne mogu se stavlјati na uvid.

Uvid u spis odobrava sekretar Suda, a vrši se u službenim prostorijama Suda i u prisustvu ovlašćenog radnika Suda.

Član 21.

Učesnici u postupku i druga zainteresirana lica mogu tražiti prijepis akata iz predmeta osim onih koji se, prema članu 20. stav 3. ovog poslovnika, ne mogu davati na uvid.

Lica iz prethodnog stava snose troškove prijepisa.

Prepisivanje akata iz predmeta odobrava sekretar Suda, a vrši se u službenim prostorijama Suda.

Član 22.

Sud raspravlja i odlučuje, po pravilu, na osnovu pisanog referata.

Referat sadrži:

1. naziv, odnosno ime podnosioca,
2. datum podnošenja podneska,
3. bitne navode o postavljenim zahtjevima,
4. osporeni akt, odnosno odredbe,
5. utvrđena činjenična i pravna stanja, odnosno sporna pitanja,
6. zaključak koji se izvodi na osnovu utvrđenog činjeničnog i pravnog stanja i, na osnovu toga, ocjenu osnovanosti podneska,
7. prijedlog odluke,
8. priloge od značaja za donošenje odluke (pregled odgovarajuće ustavno-sudske prakse, određena naučna i stručna stanovišta, prijepis odredaba određenih propisa i si.).

Uz referat prilaže se i nacrt odluke.

Član 23.

Obavještenje o toku postupka pred Sudom da je predsjednik Suda, sudija izvjestilac, odnosno sekretar Suda.

Član 24.

Akti Suda, pozivi i drugo, dostavljaju se licima na koja se odnose, preporučeno poštom ili neposredno uz dostavnicu.

Član 25.

Kad se Sudu dostavi više zahtjeva iz njegove nadležnosti po istom pitanju, Sud će, po pravilu, voditi jedan postupak i donijeti jednu odluku.

Spajanje zahtjeva, u smislu prethodnog stava, neće se vršiti ako bi to znatnije produžavalo postupak.

Član 26.

□od odlučivanja Sud ispituje da li postoje samo one povrede koje su iznesene u zahtjevu.

Član 27.

Sud može ocjenjivati ustavnost samo onih općih akata koji su na snazi.

Član 28.

Institucije Bosne i Hercegovine, entiteta, pravna i fizička lica i drugi, dužni su Sudu, na njegov zahtjev, davati podatke i obavještenja potrebna za rad Suda i preduzimati, po nalogu Suda, radnje koje su od interesa za vođenje postupka.

3) Sjednica Suda

Član 29.

Sjednica Suda održava se po potrebi.

Sjednica Suda se održava, po pravilu, u sjedištu Suda, a Sud može odlučiti da se sjednica održi i van sjedišta Suda.

Član 30.

Sjednici Suda prisustvuju sekretar Suda i stručna lica koja su radila na obradi predmeta, a prema potrebi i drugi koje odredi sekretar Suda.

Član 31.

Predsjednik Suda zakazuje sjednicu, predlaže dnevni red i predsjedava sjednicom Suda.

Predsjednik Suda zakazat će sjednicu:

1. kad je Sud zaključio da se sjednica zakaže;
2. kad sazivanje sjednice traži sudija radi razmatranja pitanja iz nadležnosti Suda;
3. kad održavanje sjednice zatraži radno tijelo Suda.

Sudija može predložiti izmjene i dopune dnevnog reda sjednice.
Dnevni red sjednice utvrđuje Sud.

Član 32.

Poziv za sjednicu, predmeti i drugi materijali koji će se razmatrati na sjednici, dostavljaju se sudijama najkasnije osam dana prije dana održavanja sjednice.

Izuzetno, u hitnim slučajevima, poziv za sjednicu, predmeti i drugi materijali, koji će se razmatrati na sjednici, mogu se dostaviti u kraćem roku.

Član 33.

O predmetu koji je na dnevnom redu sjednice Suda, prije raspravljanja i glasanja, sudija izvjestilac izlaže pravna pitanja od značaja za raspravljanje i odlučivanje, kao i prijedlog odluke.

Sudija izvjestilac u predmetu može odrediti stručnog radnika da izlaže o predmetu.

Nakon izlaganja sudije izvjestioca, odnosno stručnog radnika, riječ se daje sudijama prema redu po kojem su riječ tražili.

U raspravi na sjednici Suda mogu učestvovati sekretar Suda i stručni radnici Suda.

Sudija, koji je spriječen da prisustvuje sjednici, može dati pismeno mišljenje o predmetu, koje će se pročitati prilikom raspravljanja o tom predmetu.

Član 34.

Sud može odložiti, odnosno prekinuti raspravljanje o predmetu, radi pribavljanja novih podataka i obavještenja, kao i u drugim slučajevima.

Član 35.

Poslije završenog raspravljanja o predmetu Sud donosi odluku.

Odluka se donosi većinom glasova svih sudija.

Glasanje se vrši javno, dizanjem ruke.

Sud može odlučiti da se odluka donese tajnim glasanjem.

Kad je o nekom pitanju dato više prijedloga, glasa se po redu po kojem su prijedlozi podneseni.

Kao prvi prijedlog smatra se prijedlog sudije izvjestioca.

Član 36.

Sudija se ne može uzdržati od glasanja.

Kad se sudija ne slaže sa donesenom odlukom, ima pravo da izdvoji svoje mišljenje.

Sudija ima pravo i dužnosti da izdvojeno mišljenje, najkasnije u roku od petnaest dana, pismeno izloži i obrazloži.

Izdvojeno mišljenje sudije prilaže se uz zapisnik sa sjednice i ulaže u predmet na koji se odnosi, a u donesenoj odluci i rješenju se konstatira da je izdvojeno mišljenje.

Izdvojeno mišljenje prilaže se uz odluku kao aneks. Odluka se objavljuje u publikaciji Suda zajedno sa izdvojenim mišljenjem.

Na zahtjev sudije koji je izdvojio mišljenje, u odluci, odnosno rješenju Suda, na sažet način, srazmjerno obimu obrazloženja, izložiti će se bitni razlozi na kojima se zasniva izdvojeno mišljenje.

Član 37.

U donošenju odluke Suda može učestvovati samo sudija koji je učestvovao u raspravi.

Sjednica Suda, kojoj ne prisustvuje najmanje jedan sudija iz reda konstitutivnog naroda, se odlaže, s tim da će se, u slučaju ponavljanja iste situacije bez opravdanih razloga, naredna sjednica održati.

Odredba stava 2. ovog člana neće se primijeniti u slučajevima kad zahtjev treba odbaciti i kad se rješava o predmetu koji se ne tiče konstitutivnog naroda koga predstavljaju odsutne sudije.

Član 38.

Na sjednici Suda vodi se zapisnik.

Sud može odlučiti da se u toku sjednice, odnosno o dijelu sjednice, vodi stenogram ili da se vrši magnetofonsko snimanje. U tom slučaju stenogram ili mangetofonski snimak prilaže se uz zapisnik i čini njegov sastavni dio.

Član 39.

Zapisnik sjednice Suda sadrži:

1. datum održavanja sjednice;
2. imena prisutnih i odsutnih sudija;
3. imena drugih lica prisutnih na sjednici;
4. predmet razmatranja i odlučivanja;
5. izreku (dispozitiv) donesenog odlučivanja;
6. rezultat glasanja, sa naznakom koji je sudija glasao protiv odluke, odnosno koji je izdvojio mišljenje;
7. druge zaključke koji su doneseni povodom rasprave o predmetu.

U zapisnik se unosi kratak tok rasprave i važnija pitanja koja su bila bitna za odlučivanje u predmetu.

Kad je bila isključena javnost sa sjednice, ili njenog dijela, u zapisnik se unosi i konstatacija o tome.

Član 40.

Zapisnik sa sjednice Suda usvaja se na narednoj sjednici.

Verificirani zapisnik potpisuje predsjednik Suda ili zamjenik predsjednika, sekretar Suda, prevodilac i zapisničar.

3) Javna rasprava

Član 41.

Kad je u postupku pred Sudom potrebno neposredno raspraviti pitanje od značaja za donošenje odluke, Sud će održati javnu raspravu.

O potrebi održavanja javne rasprave odlučuje Sud.

Član 42.

Na javnu raspravu pozivaju se učesnici u postupku.

Kad je potrebno na javnu raspravu pozivaju se i lica koja mogu Sudu dati stručna mišljenja i objašnjenja od značaja za donošenje odluke.

O pozivanju lica iz prethodnog stava odlučuje Sud na prijedlog sudije izvjestioca.

Član 43.

Poziv za javnu raspravu i odgovarajući materijal dostavljaju se najkasnije osam dana prije održavanja javne rasprave.

Izuzetno, poziv za javnu raspravu može se dostaviti i u kraćem roku.

Član 44.

Javna rasprava se održava u sjedištu Suda.

Kad postoje posebni razlozi, Sud može odlučiti da se javna rasprava održi i van sjedišta Suda.

Član 45.

Odsustvo učesnika u postupku na javnoj raspravi ne sprječava Sud da održi javnu raspravu i donese odluku.

Član 46.

Kad je potrebno, Sud može javnu raspravu odložiti ili prekinuti radi pribavljanja potrebnih podataka i obavještenja, kao i u drugim opravdanim slučajevima.

U slučaju iz prethodnog stava predsjednik Suda obavijestit će prisutne učesnike u postupku i druga pozvana lica o tome kada će se održati, odnosno nastaviti javna rasprava.

Član 47.

Predsjednik Suda otvara javnu raspravu i saopćava predmet rasprave.

Sekretar Suda obavještava Sud o prisustvu učesnika u postupku i drugih pozvanih lica.

Član 48.

Sudija izvjestilac izlaže na javnoj raspravi stanje stvari i sporna pravna pitanja od značaja za raspravljanje, ne iznoseći pri tome svoj stav za donošenje odluke.

Poslije izlaganja sudije izvjestioca, učesnici u postupku iznose i obrazlažu svoje stavove i daju odgovor na navode iznesene u raspravi, a druga pozvana lica daju svoja mišljenja od značaja za razjašnjenje stanja stvari.

Član 49.

O održavanju reda na javnoj raspravi stara se predsjednik Suda.

U tom cilju on može:

- opomenuti lice koje remeti red;
- oduzeti riječ licu koje nanosi uvredu Sudu ili nekom drugom, odnosno koje na drugi način zloupotrebljava dobijenu riječ;
- udaljiti sa javne rasprave lice koje, i pored opomene, ometa tokjavne rasprave.

Član 50.

Kad su završena izlaganja učesnika u postupku i drugih pozvanih lica, a nema ni pitanja za razrješenje stanja stvari, predsjednik Suda zaključuje javnu raspravu i obavještava učesnike u postupku i druga prisutna lica o vremenu i načinu saopćavanja odluke Suda.

Član 51.

Sud, po pravilu, odmah nakon zaključenja javne rasprave, održava sjednicu o vijećanju i glasanju.

U postupku vijećanja sudija izvjestilac prvi izlaže svoje mišljenje i stav o predmetnoj stvari.

Nakon završenog izlaganja sudije izvjestioca, sudije izlažu svoja mišljenja i stavove, prema redu po kojem su tražili riječ.

Nakon završenog vijećanja pristupa se glasanju.

Sjednici o vijećanju i glasanju prisustvuju sudije koje su učestvovalе u raspravi.

Član 52.

Nakon završene sjednice o vijećanju i glasanju, predsjednik Suda, po pravilu, usmeno objavljuje odluku Suda, uz navođenje bitnih razloga za njeno donošenje.

Odluka Suda dostavlja se učesnicima u postupku u roku od 30 dana od dana donošenja.

Član 53.

O javnoj raspravi vodi se zapisnik.

U zapisnik sa javne rasprave unose se i podaci o sjednici o vijećanju i glasanju.

Ako nije vođen stenogram ili nije vršeno magnetofonsko snimanje javne rasprave, u zapisnik se unosi sažeto izlaganje učesnika u postupku i drugih prisutnih lica.

Uz zapisnik sa javne rasprave prilaže se pismeno izlaganje sudije izvjestioca, kao i izlaganje učesnika u postupku i drugih prisutnih lica koja mogu svoja pisana izlaganja predati Sudu.

5) Akti Suda

Član 54.

Sud donosi odluke i rješenja.

Sud donosi odlke po sporovima iz člana VI/3. Ustava i u slučaju iz člana IV/3.(f) Ustava.

Sud rješenjem odlučuje o svim drugim pitanjima.

Član 55.

Na sjednici, kojoj mogu biti prisutni samo sudije i lica odgovorna za vođenje zapisnika, Sud donosi odluku kojom odbacuje zahtjev. Ovakvu odluku Sud će donijeti kad utvrdi:

1. da nije nadležan za odlučivanje;
2. daje zahtjev podnesen od neovlašćenog lica;
3. da u ostavljenom roku podnosilac nije otklonio nedostatke kako mu je naloženo;
4. daje podnosilac odustao od zahtjeva;
5. daje Sud već odlučivao o istoj stvari.

Član 56.

Sud, pri donošenju odluke, odlučuje o njenom pravnom dejstvu (ex tunc, ex nunc).

Odlukom kojom se utvrđuje nesaglasnost iz člana VI/3.(a) i (c) može se odrediti rok donosiocu akta za usaglašavanje, koji ne može biti duži od tri mjeseca.

Ako se u ostavljenom roku ne otkloni utvrđena nesaglasnost, Sud će svojom odlukom utvrditi da nesaglasne odredbe prestaju da važe

Danom objavljivanja odluke Suda iz prethodnog stava u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" prestaju da važe nesaglasne odredbe.

Član 57.

Svako kome je povrijeđeno pravo konačnim ili pravosnažnim pojedinačnim aktom, donesenim na osnovu odredaba koje su prestale da važe u smislu člana 56. ovog poslovnika, ima pravo zatražiti od nadležnog organa izmjenu tog pojedinačnog akta, a nadležni organ je obavezan da ponovi postupak i uskladi akt sa odlukom Suda.

Član 58.

Prijedlog za izmjenu konačnog ili pravosnažnog pojedinačnog akta iz prethodnog člana može se podnijeti u roku od šest mjeseci od dana objavljivanja odluke u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" ako od donošenja akta do donošenja odluke Suda nije proteklo više od pet godina.

Član 59.

Odluke i rješenja sadrže uvod, izreku i obrazloženje.

Uvod naročito sadrži ustavni osnov za donošenje odluke i rješenja i datum održavanja sjednice Suda.

Izreka (dispozitiv) sadrži odlučenje i način objavljivanja odluke i rješenja.

Obrazloženje sadrži utvrđeno činjenično stanje i pravne razloge za donesenu odluku i rješenje.

Član 60.

Sud može donijeti dopunsku odluku i rješenje ako u ranijem postupku nije odlučeno o svim bitnim pitanjima.

Član 61.

Nacrt odluke i rješenja Suda razmatra Sud.

Stručno-tehničku redakciju teksta odluke i rješenja utvrđuje Redakciona komisija.

Predsjednik Redakcione komisije potpisom potvrđuje konačan tekst odluke ili rješenja.

Član 62.

Izuzetno, Redakciona komisija, kao i sudije, mogu predložiti Sudu da preispita donesenu odluku i rješenje.

Prijedlog za preispitivanje odluke i rješenja može se podnijeti sve do otpreme odluke ili rješenja iz Suda.

Član 63.

Na zahtjev zainteresirane strane ili po vlastitoj inicijativi, Sud može izmijeniti svoju odluku ako se pojave nove pravno relevantne činjenice, koje nalažu bitno drugačiju odluku.

Zahtjev za izmjenu odluke Suda zainteresirana strana može podnijeti najkasnije šest mjeseci od saznanja za nove činjenice.

Izmjena odluke Suda nije moguća ako je od njenog donošenja prošlo više od pet godina.

Član 64.

Izvornik odluke i rješenja potpisuje predsjednik, sudija izvjestilac, a objavljuje se samo sa potpisom predsjednika.

Pod izvornikom se podrazumijeva originalna odluka Suda, potpisana od predsjednika Suda, sudije izvjestioca i sekretara Suda.

Opravak odluke ili rješenja ovjerava sekretar Suda.

Član 65.

Ako izvornik odluke ili rješenja sadrži tehničke greške ili ako objavljeni tekst nije istovjetan sa izvornikom, ispravku daje sekretar Suda, na osnovu zaključka Suda.

Ispravka se dostavlja učesnicima u postupku i objavljuje se na isti način kao i odluka, odnosno rješenje.

Član 66.

Odluke Suda objavljuju se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" i službenim glasilima entiteta.

Sud može odlučiti da se i rješenja o pitanjima od šireg značaja objave na isti način.

6) Izvršenje odluka

Član 67.

Svako ko ima interes može tražiti da se izvrši odluka Suda.

Zahtjev za preduzimanje mjera za izvršenje odluka Suda podnosi se Sudu.

Sud rješenjem utvrđuje da odluka nije izvršena.

Rješenje Suda se dostavlja Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, odnosno vladi entiteta, radi izvršenja.

Član 68.

Izvršenje konačnih, odnosno pravosnažnih pojedinačnih akata, donesenih na osnovu odredaba koje su prestale da važe u smislu člana 56. ovog poslovnika, ne može se ni odrediti, ni provesti, a ako je izvršenje započeto, obustavit će se.

Član 69.

Ako se utvrdi da se izmjenom pojedinačnog akta ne mogu otkloniti posljedice nastale primjenom odredaba za koje je utvrđeno da su nesaglasne, Sud može, na zahtjev zainteresiranog lica, odrediti da se te posljedice otklone povratom u pređašnje stanje, naknadom štete ili na drugi način.

7) Posebne odredbe

Član 70.

Sud može, do donošenja konačne odluke, u cjelini ili djelimično, privremeno obustaviti izvršenje odluka, zakona (akta) ili pojedinačnih akata (privremena mjera) ako bi zbog njihovog izvršavanja mogle nastupiti neotklonive štetne posljedice.

Sud ukida privremenu mjeru kad ocijeni da su prestali razlozi zbog kojih je donesena.

Član 71.

O pitanjima postupka pred Sudom, koja nisu uređena ovim poslovníkom, Sud će odlučiti u svakom konkretnom slučaju.

III - ORGANIZACIJA SUDA

1) Prava i dužnosti Suda

Član 72.

Sud pored vršenja funkcije u skladu sa odredbama Ustava, odlučuje o:

- izboru predsjednika i zamjenika predsjednika;
- statusu i imunitetskim pravima predsjednika i sudija;
- unutrašnjoj organizaciji Suda i Službe;
- obrazovanju radnih tijela Suda;
- statusnim pitanjima sekretara Suda i savjetnika suda;
- planu rada Suda i njegovom izvršenju;
- potrebama za finansiranje rada Suda;
- drugim pitanjima iz nadležnosti Suda.

Član 73.

Sjednici Suda, na kojoj se odlučuje o pitanjima iz člana 72. ovog poslovnika, osim predsjednika i sudija, prisustvuje sekretar Suda, a po potrebi i drugi stručni radnici koje odredi sekretar.

Član 74.

Sud saraduje sa drugim ustavnim sudovima.

Sud može organizirati sastanke i savjetovanja i učestvovati na sastancima i savjetovanjima na kojima se razmatraju pitanja od interesa za rad Suda.

2) Predsjednik Suda i sudije

Član 75.

Sud bira predsjednika Suda i zamjenika predsjednika iz reda sudija.

Član 76.

Predsjednika Suda bira Sud tajnim glasanjem, većinom glasova svih sudija. Ako u prvom krugu glasanja nijedan kandidat ne dobije većinu glasova, glasanje će se ponoviti za dva kandidata koji su dobili najveći broj glasova i smatrat će se izabranim onaj kandidat koji u drugom krugu dobije najveći broj glasova.

Ako nijedan od kandidata iz drugog kruga glasanja ne dobije većinu glasova, pristupit će se žrijebanju.

Član 77.

Predsjednik Suda bira se rotacijom iz reda sudija koje su izabrali zakonodavni organi entiteta Bosne i Hercegovine.

Član 78.

Mandat predsjednika Suda traje 10 mjeseci, a započinje teći izborom.

Član 79.

Predsjednik Suda organizira i nadzire rad Suda, zakazuje i predsjedava sjednicama i javnim raspravama, predstavlja Sud, potpisuje odluke Suda, stara se o ostvarivanju saradnje sa drugim institucijama, donosi pojedinačne akte, vrši druge dužnosti predviđene ovim poslovníkom i drugim aktima Suda.

Član 80.

Sud, na istoj sjednici na kojoj se bira predsjednik Suda, bira tri zamjenika predsjednika Suda.

Zamjenik predsjednika Suda bira se iz reda svih sudija.

Predsjednik Suda i zamjenik predsjednika Suda ne mogu istovremeno biti izabrani iz istog naroda.

Mandat zamjenika predsjednika Suda je isti kao i predsjednika Suda.

Način glasanja za zamjenika predsjednika istovjetan je načinu glasanja za predsjednika Suda.

Član 81.

Predsjednika Suda, u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti, zamjenjuje njegov zamjenik, kojeg odredi predsjednik Suda.

Sud na sjednici, u slučaju da predsjednik ne može odrediti zamjenika koji ga zamjenjuje, određuje koji će od izabranih zamjenika zamjenjivati predsjednika Suda u smislu prethodnog stava.

Član 82.

Sudija ima pravo i dužnost da učestvuje u radu i odlučivanju Suda i njegovih radnih tijela čiji je član.

Sudije koje borave van sjedišta Suda rade u kancelarijama koje će se obrazovati u mjestu njihovog boravišta. Ove kancelarije će biti snabdjevene potrebnim materijalno-tehničkim sredstvima i u njima će raditi neophodno osoblje.

Član 83.

Sudija je dužan funkciju sudije vršiti savjesno.

Sudija je dužan čuvati ugled i dostojanstvo Suda i ugled i dostojanstvo sudije.

Član 84.

Sudije imaju prvo da predlažu razmatranje pojedinih pitanja na sjednicama Suda.

Član 85.

Sudija ima pravo da bude redovno obaviješten o svim pitanjima od značaja za ostvarivanje funkcije Suda.

O obavještanju sudije staraju se predsjednik i sekretar Suda.

Član 86.

Funkcija sudije nespojiva je sa:

- članstvom u političkoj stranci ili političkoj organizaciji u Bosni i Hercegovini;
- članstvom u zakonodavnoj, izvršnoj i drugoj sudskoj vlasti u Bosni i Hercegovini, odnosno entitetima;
- svakom drugom funkcijom koja može uticati na nepristrasnost sudije.

Član 87.

Sudija, u obavljaju svoje funkcije, ima imunitet.

Posebnim aktom, kojeg donosi Sud, bliže se uređuju pitanja imuniteta sudija.

Član 88.

Sudija može biti razriješen dužnosti sudije prije isteka vremena na koje je izabran u slijedećim slučajevima:

- ako to sam zatraži;
- ako bude osuđen na zatvorsku kaznu;
- ako trajno izgubi sposobnost da obavlja svoju funkciju;
- ako nastupe okolnosti iz člana 86. ovog poslovnika.

Sud utvrđuje postojanje razloga iz prethodnog stava, razrješava sudiju na osnovu konsenzusa ostalih sudija i o tome obavještava organ koji je izabrao tog sudiju.

Član 89.

Sud izdaje predsjedniku i sudijama službenu iskaznicu.

Obrazac i način izdavanja službene iskaznice propisuje Sud.

Član 90.

Predsjednik Suda i sudije dužni su na javnim raspravama nositi službenu odjeću.

3) Radna tijela Suda

Član 91.

Rad Suda obavlja se i u stalnim i povremenim komisijama i drugim tijelima Suda.

Stalne komisije su:

- Redakciona komisija,
- Komisija za administrativna pitanja,
- Komisija za publikacije i informiranje Suda,
- Komisija za elektronsku opremu Suda i informacioni sistem.

Povremene komisije se obrazuju za izradu općih akata, stručnih radova, analiza i za druga pitanja.

Član 92.

Redakciona komisija utvrđuje stručno-tehničku redakciju teksta odluka, rješenja i drugih tekstova Suda.

Član 93.

Komisija za administrativna pitanja prati i proučava organizaciju rada Suda, priprema prijedlog finansijskog plana i završnog računa, daje prijedloge i mišljenja za rješavanje drugih pitanja sudija, sekretara Suda i stručnih radnika koje imenuje i razrješava Sud.

Član 94.

Komisija za publikacije i informiranje Suda izdaje Bilten i druge publikacije Suda, prati odgovarajuću stručnu literaturu, kao i napise o radu ustavnih sudova u sredstvima javnog informiranja, naučnim i stručnim publikacijama i odlučuje o nabavci stručne literature.

Član 95.

Komisija za elektronsku opremu i informacioni sistem Suda stara se o korišćenju i unapređivanju informacionog sistema, o realizaciji programa izgradnje te o uključivanju sistema u informacionu mrežu u zemlji i inozemstvu.

Član 96.

Stalna komisija sastoji se od predsjednika i, po pravilu, tri člana.

Predsjednik i jedan član obavezno se biraju iz reda sudija.

Komisija, po potrebi, bira sekretara.

Predsjednik i članovi stalnih komisija biraju se na dvije godine. Po isteku tog vremena mogu biti ponovno birani.

4) Službe Suda

Član 97.

Stručne i druge poslove Suda obavlja Služba Ustavnog suda Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: služba).

Određeni računovodstveni, finansijsko-materijalni i tehnički poslovi za potrebe Suda, mogu se povjeriti drugoj odgovarajućoj službi.

Član 98.

Najsloženije stručne poslove, koji se odnose na ostvarivanje prava i dužnosti Suda, obavljaju sekretar Suda i savjetnici Suda, koje imenuje i razrješava Sud.

Za sekretara Suda i savjetnika Suda mogu se imenovati istaknuti pravnici, sa iskustvom na istim ili sličnim pravnim poslovima.

Mandat lica iz stava 1. ovog člana traje jednako kao mandat sudija.

Član 99.

Organizacija Službe se uređuje posebnim aktom Suda.

Aktom iz prethodnog stava bliže se uređuje organizacija i poslovi Službe, uvjeti za obavljanje poslova, broj izvršilaca i druga pitanja od značaja za rad Službe i ostvarivanje prava, dužnosti i odgovornosti zaposlenih.

Član 100.

Predsjednik Suda, u saglasnosti sa zamjenikom, donosi pojedinačne akte u skladu sa općim aktom iz člana 99. ovog poslovnika.

Ako se ne postigne saglasnost u smislu prethodnog stava, pojedinačne akte donosi Sud.

IV - OSTALE ODREDBE

Član 101.

Na radnopravni status zaposlenih u Službi i materijalno i finansijsko poslovanje Suda shodno se primjenjuju propisi koji važe za organe vlasti Bosne i Hercegovine.

Sekretar Suda je, po ovlaštenju predsjednika Suda, naredbodavac za korišćenje sredstava za rad Suda i Službe.

Član 102.

Sud posebnim aktom utvrđuje plaće i druge naknade za sudije i lica koja imenuje.

Predsjednik Suda u pogledu visine plaće i drugih naknada izjednačava se sa predsjedavajućim Vijeća ministara, a sudija sa ministrom Vijeća ministara.

Sud, na prijedlog sekretara Suda donosi akt kojim se uređuju plaće i druge naknade za zaposlene u Službi.

Član 103.

Propisi o kancelarijskom poslovanju, radnom vremenu i kućnom redu, koji se odnose na organe vlasti Bosne i Hercegovine, shodno se primjenjuju i na Sud ako aktom Suda nije drugačije određeno.

Član 104.

Opći akti Suda donose se većinom glasova svih sudija.

Poslovnik Suda objavljuje se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" i službenim glasilima entiteta, a drugi opći akti i akt o izboru predsjednika Suda i zamjenika predsjednika na način koji odredi Sud.

Član 105.

Ovaj poslovnik stupa na snagu danom donošenja.

Broj R 7/97
29. jula 1997. godine
Sarajevo

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirko Zovko, s.r.

Ovaj poslovnik donio je Ustavni sud Bosne i Hercegovine na sjednici Suda, održanoj 29. jula 1997. godine, u sastavu: predsjednik Ustavnog suda Bosne i Hercegovine Mirko Zovko i sudije: Marko Arsović, prof. dr. Kasim Begić, Hans Danelius, prof. dr. Ismet Dautbašić, Louis Favoreu, Joseph Marko, nar. Zvonko Miljko i prof. dr. Vitimir Popović.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, na temelju članka VI/2.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj 29. srpnja 1997. godine, donio je

P O S L O V N I K

USTAVNOG SUDA BOSNE I HERCEGOVINE

I - TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim poslovníkom uređuje se, sukladno Ustavu Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ustav), organizacija Ustavnog suda Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Sud), postupak pred Sudom i pravni učinak odluka koje donosi.

Članak 2.

Sud ostvaruje svoja prava i dužnosi sukladno Ustavu, ovom poslovníku i drugim aktima.

Članak 3.

Sjedište Suda je u Sarajevu.

Članak 4.

Sud ima pečat i druga obilježja, sukladno propisima Bosne i Hercegovine.

Članak 5.

U radu Suda osigurava se ravnopravna uporaba jezika i pisma naroda Bosne i Hercegovine.

II - OPĆA PRAVILA POSTUPKA

Članak 6.

Sud odlučuje na sjednici većinom glasova svih članova Suda.

Članak 7.

Rad Suda je javan.

Javnost postupka pred Sudom osigurava se:

1. obavještavanjem javnosti o pripremanju i održavanju sjednice Suda i javnih rasprava pred Sudom;
2. davanjem obavještenja o tijeku postupka;
3. omogućavanjem sudionicima u postupku i drugim zainteresiranim osobama da izvrše uvid i dobiju prijepis akata iz predmeta o kojima Sud odlučuje i omogućavanjem nazočnosti sjednicama Suda na kojima, prema ovom poslovniku, nije isključena javnost;
4. objavljivanjem donesenih odluka;
5. izdavanjem publikacija Suda, u kojima se objavljuju značajnije odluke, rješenja i drugo;
6. na drugi način koji odredi Sud.

Članak 8.

Javnost postupka pred Sudom isključena je na radnim sjednicama, uključujući i sjednice o vijećanju i glasovanju.

Javnost je isključena i kad Sud raspravlja i odlučuje o pitanjima koja imaju karakter tajnosti sukladno zakonu, kada to zahtijevaju razlozi zaštite morala, javnog reda, sigurnosti države, prava privatnosti ili osobnih prava.

Isključenje javnosti iz prethodnog stavka ne odnosi se na strane u sporu.

Članak 9.

Priopćenje o održavanju sjednica i javnih rasprava Suda (vrijeme, mjesto i dnevni red) objavljuju se na oglasnoj tabli Suda.

Priopćenje iz prethodnog stavka može se objaviti u sredstvima javnog informiranja kad je to od posebnog značaja za javnost.

Članak 10.

U postupku pred Sudom koriste se službeni jezici iz članka 5. ovog poslovnika a na zahtjev sudionika u postupku, pripadnika drugih naroda, Sud može dozvoliti uporabu drugog jezika.

Sud će osigurati uvjete da svatko može ostvariti pravo iz prethodnog stavka.

1) Sudionici u postupku

Članak 11.

Sudionici u postupku su:

- a) pokretači sporova iz članka VI/3.(a) Ustava i donositelji akata koji su predmet spora;
- b) podnositelj apelacije i sud čija je presuda predmet spora (članak VI/3.(b) Ustava);
- c) predsjedavajući Doma naroda kad je pokrenut spor iz članka IV/3.(f) Ustava;
- d) sud koji je proslijedio pitanje Sudu i donositelj zakona o čijem važenju ovisi odluka suda (članak VI/3.(c) Ustava).

Sud će u konkretnom predmetu, po načelu kontradiktornosti postupka, odrediti druge sudionike u postupku.

Sud može razmatrati apelaciju samo ako su protiv presude koja se njome pobija iscrpljeni svi pravni lijekovi mogući po zakonima entiteta i ako se podnose u roku od 30 dana od dana kada je podnositelj apelacije primio odluku o posljednjem pravnom lijeku koji je koristio.

Članak 12.

Sud će odlučivati samo o onim apelacijama koje su stavljene na listu predmeta za odlučivanje.

Ovu listu utvrđuju predsjednik Suda i dopredsjednici većinom glasova, ako se glasovi podijele, odlučit će glas predsjednika.

Na listu predmeta iz prethodnog stavka neće se staviti apelacija ako postoji koji od ovih slučajeva:

1. ako je apelacija anonimna;
2. ako je podnosilac apelacije odustao od apelacije;
3. ako je protekao rok za podnošenje apelacije;
4. ako je apelacija podnesena od neovlašćene osobe.

Ako to okolnosti nalažu, po istoj proceduri, apelacija stavljena na listu može se skinuti sa liste, a ako je skinuta sa liste ili prvobitno nije stavljena na listu, može se vratiti, odnosno staviti na listu.

2) Pravila postupka

Članak 13.

Zahtjev o pokretanju postupka upućen Sudu, dostavlja se poštom ili se neposredno predaje Sudu.

Podnesak iz prethodnog stavka smatra se zaprimljenim danom prijema u Sudu, odnosno danom predaje preporučeno putem pošte.

Članak 14.

Zahtjev o pokretanju postupka iz članka VI/3.(a) Ustava treba da sadrži:

- naziv akta koji je predmet spora, sa oznakom naziva i broja službenog glasila u kome je objavljen;
- odredbe Ustava za koje se smatra da su povrijeđene;
- navode, činjenice i dokaze na kojima se zahtjev zasniva;
- potpis ovlašćene osobe ovjeren pečatom podnosioca akta.

Apelacija iz članka VI/3.(b) Ustava treba da sadrži:

- presudu suda u Bosni i Hercegovini;
- odredbe Ustava za koje se smatra da su povrijeđene;
- navode, činjenice i dokaze na kojima se apelacija zasniva;
- potpis podnosioca apelacije.

Zahtjev iz članka VI/3.(c) Ustava treba da sadrži:

- navođenje zakona čija se ocjena kompatibilnosti traži, uz naznaku službenog glasila u kome je zakon objavljen;
- navođenje odredbe Ustava, Europske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i njenim protokolima i zakona Bosne i Hercegovine, za koje se smatra da zakon, koji je predmet ocjenjivanja, mora biti kompatibilan, ili u pogledu postojanja ili djelokruga nekog općeg pravila međunarodnog prava koje je bitno za odluku suda;
- navode, činjenice i dokaze na kojima se zahtjev zasniva,
- potpis ovlaštene osobe, ovjeren pečatom podnosioca zahtjeva.

Članak 15.

Kad Sud preispituje proceduralnu ispravnost predložene odluke iz članka IV3.(f) Ustava, uz zahtjev se prilaže ovjeren prijepis te odluke, sa obrazloženjem procedure.

Članak 16.

Sud dostavlja zahtjev o pokretanju postupka, odnosno apelaciju, donositelju osporenog akta radi davanja odgovora, odnosno dostavljanja spisa.

Nedostavljanje odgovora ne utiče na tijek postupka pred Sudom.

Članak 17.

O zahtjevu o pokretanju postupka, odnosno apelaciji upoznaju se predsjednik Suda i suci.

U svakom predmetu određuje se sudac izvjestitelj, prema redoslijedu.

Sud može odrediti, s obzirom na prirodu predmeta, da se po podnesku hitno postupa.

Članak 18.

Sudac izvjestitelj određuje rok za dostavu odgovora na navode iz zahtjeva, odnosno apelacije.

Članak 19.

Kad je zahtjev, odnosno apelacija upućena Sudu nepotpuna, ili ne sadrži podatke neophodne za vođenje postupka, sudac izvjestitelj će zatražiti od podnositelja da u određenom roku, a najduže od mjesec dana, te nedostatke otkloni.

Ako podnositelj u roku ne otkloni nedostatke, zahtjev, odnosno apelacija, će se odbaciti.

Članak 20.

Sudionici u postupku imaju pravo da izvrše uvid u spise Suda, a ovo pravo može se priznati i drugim zainteresiranim osobama.

Zahtjev, odnosno apelacija, i odgovor na zahtjev, odnosno apelaciju, dostavljaju se sudionicima u postupku.

Referat, nacrti odluka, rješenja i druga akta koji su pripremljeni za odlučivanje, kao i akti koji su određeni kao tajna u smislu članka 8. ovog poslovnika, ne mogu se stavljati na uvid.

Uvid u spis odobrava tajnik Suda, a vrši se u službenim prostorijama Suda i u nazočnosti ovlaštenog radnika Suda.

Članak 21.

Sudionici u postupku i druge zainteresirane osobe mogu tražiti prijepis akata iz predmeta osim onih koji se, prema članku 20. stavak 3. ovog poslovnika, ne mogu davati na uvid.

Osobe iz prethodnog stavka snose troškove prijepisa.

Prepisivanje akata iz predmeta odobrava tajnik Suda, a vrši se u službenim prostorijama Suda.

Članak 22.

Sud raspravlja i odlučuje, po pravilu, na osnovu pisanog referata.

Referat sadrži:

1. naziv, odnosno ime podnosioca,
2. datum podnošenja podneska,
3. bitne navode o postavljenim zahtjevima,
4. osporeni akt, odnosno odredbe,
5. utvrđena činjenična i pravna stanja, odnosno sporna pitanja,
6. zaključak koji se izvodi na temelju utvrđenog činjeničnog i pravnog stanja i, na temelju toga, ocjenu osnovanosti podneska,
7. prijedlog odluke,
8. priloge od značaja za donošenje odluke (pregled odgovarajuće ustavno-sudske prakse, određena naučna i stručna stajališta, prijepis odredaba određenih propisa i si.).

Uz referat prilaže se i nacrt odluke.

Članak 23.

Obavještenje o tijeku postupka pred Sudom daje predsjednik Suda, sudac izvjestitelj, odnosno tajnik Suda.

Članak 24.

Akti Suda, pozivi i drugo, dostavljaju se osobama na koje se odnose, preporučeno poštom ili neposredno uz dostavnicu.

Članak 25.

Kad se Sudu dostavi više zahtjeva iz njegove nadležnosti po istom pitanju, Sud će, po pravilu, voditi jedan postupak i donijeti jednu odluku.

Spajanje zahtjeva, u smislu prethodnog stavka, neće se vršiti ako bi to znatnije produžavalo postupak.

Članak 26.

Kod odlučivanja Sud ispituje da li postoje samo one povrede koje su iznesene u zahtjevu.

Članak 27.

Sud može ocjenjivati ustavnost samo onih općih akata koji su na snazi.

Članak 28.

Institucije Bosne i Hercegovine, entiteta, pravne i fizičke osobe i drugi, dužni su Sudu, na njegov zahtjev, davati podatke i obavještenja potrebna za rad Suda i preduzimati, po nalogu Suda, radnje koje su od interesa za vođenje postupka.

3) Sjednica Suda

Članak 29.

Sjednica Suda održava se po potrebi.

Sjednica Suda se održava, po pravilu, u sjedištu Suda, a Sud može odlučiti da se sjednica održi i izvan sjedišta Suda.

Članak 30.

Sjednici Suda nazočni su tajnik Suda i stručne osobe koje su radile na obradi predmeta, a prema potrebi, i drugi koje odredi tajnik Suda.

Članak 31.

Predsjednik Suda zakazuje sjednicu, predlaže dnevni red i predsjedava sjednicom Suda.

Predsjednik Suda zakazuje sjednicu:

1. kad je Sud zaključio da se sjednica zakaže;
2. kad sazivanje sjednice traži sudac radi razmatranja pitanja iz nadležnosti Suda;
3. kad održavanje sjednice zatraži radno tijelo Suda.

Sudac može predložiti izmjene i dopune dnevnog reda sjednice.

Dnevni red sjednice utvrđuje Sud.

Članak 32.

Poziv za sjednicu, predmeti i drugi materijali koji će se razmatrati na sjednici, dostavljaju se sucima najkasnije osam dana prije dana održavanja sjednice.

Izuzetno, u hitnim slučajevima, poziv za sjednicu, predmeti i drugi materijali, koji će se razmatrati na sjednici, mogu se dostaviti i u kraćem roku.

Članak 33.

O predmetu koji je na dnevnom redu sjednice Suda, prije raspravljanja i glasanja, sudac izvjestitelj izlaže pravna pitanja od značaja za raspravljanje i odlučivanje, kao i prijedlog odluke.

Sudac izvjestitelj u predmetu može odrediti stručnog radnika da izlaže o predmetu.

Nakon izlaganja suca izvjestitelja, odnosno stručnog radnika, riječ se daje sucima prema redu po kojem su riječ tražili.

U raspravi na sjednici Suda mogu učestvovati tajnik Suda i stručni radnici Suda.

Sudac, koji je spriječen da prisustvuje sjednici, može dati pismeno mišljenje o predmetu, koje će se pročitati prilikom raspravljanja o tom predmetu.

Članak 34.

Sud može odložiti, odnosno prekinuti raspravljanje o predmetu, radi pribavljanja novih podataka i obavještenja, kao i u drugim slučajevima.

Članak 35.

Poslije završenog raspravljanja o predmetu Sud donosi odluku.

Odluka se donosi većinom glasova svih sudaca.

Glasovanje se vrši javno, dizanjem ruke.

Sud može odlučiti da se odluka donese tajnim glasovanjem.

Kad je o nekom pitanju dato više prijedloga, glasuje se po redu po kojem su prijedlozi podneseni.

Kao prvi prijedlog smatra se prijedlog suca izvjestitelja.

Članak 36.

Sudac se ne može uzdržati od glasanja.

Kad se sudac ne slaže sa donesenom odlukom, ima pravo da izdvoji svoje mišljenje.

Sudac ima pravo i dužnost da izdvojeno mišljenje, najkasnije u roku od petnaest dana, pismeno izloži i obrazloži.

Izdvojeno mišljenje suca prilaže se uz zapisnik sa sjednice i ulaže u predmet na koji se odnosi, a u donesenoj odluci i rješenju se konstatira da je izdvojeno mišljenje.

Izdvojeno mišljenje prilaže se uz odluku kao anex. Odluka se objavljuje u publikaciji Suda zajedno sa izdvojenim mišljenjem.

Na zahtjev suca koji je izdvojio mišljenje, u odluci, odnosno rješenju Suda, na sažet način, srazmjerno obujmu obrazloženja, izložiti će se bitni razlozi na kojima se zasniva izdvojeno mišljenje.

Članak 37.

U donošenju odluke Suda može sudjelovati samo sudac koji je sudjelovao u raspravi.

Sjednica Suda, kojoj ne prisustvuje najmanje jedan sudac iz reda konstitutivnog naroda, se odlaže, s tim da će se, u slučaju ponavljanja iste situacije bez opravdanih razloga, naredna sjednica održati.

Odredba stavka 2. ovog člana neće se primijeniti u slučajevima kad zahtjev treba odbaciti i kad se rješava o predmetu koji se ne tiče konstitutivnog naroda koga predstavljaju odsutni suci.

Članak 38.

Na sjednici Suda vodi se zapisnik.

Sud može odlučiti da se u tijeku sjednice, odnosno o dijelu sjednice, vodi stenogram ili da se vrši magnetofonsko snimanje. U tom slučaju stenogram ili magnetofonski snimak prilaže se uz zapisnik i čini njegov sastavni dio.

Članak 39.

Zapisnik sjednice Suda sadrži:

1. datum održavanja sjednice;
2. imena prisutnih i odsutnih sudaca;
3. imena drugih osoba nazočnih na sjednici;
4. predmet razmatranja i odlučivanja;
5. izreku (dispozitiv) donesenog odlučjenja;
6. rezultat glasovanja, sa naznakom koji je sudac glasovao protiv odluke, odnosno koji je izdvojio mišljenje;
7. druge zaključke koji su doneseni povodom rasprave o predmetu.

U zapisnik se unosi kratak tijek rasprave i važnija pitanja koja su bila bitna za odlučivanje u predmetu.

Kad je bila isključena javnost sa sjednice, ili njenog dijela, u zapisnik se unosi i konstatacija o tome.

Članak 40.

Zapisnik sa sjednice Suda usvaja se na narednoj sjednici.

Verificirani zapisnik potpisuje predsjednik Suda ili zamjenik predsjednika, tajnik Suda, prevodilac i zapisničar.

4) Javna rasprava

Članak 41.

Kad je u postupku pred Sudom potrebno neposredno raspraviti pitanje od značaja za donošenje odluke, Sud će održati javnu raspravu.

O potrebi održavanja javne rasprave odlučuje Sud.

Članak 42.

Na javnu raspravu pozivaju se sudionici u postupku.

Kad je potrebno na javnu raspravu pozivaju se i osobe koje mogu Sudu dati stručna mišljenja i objašnjenja od značaja za donošenje odluke.

O pozivanju osoba iz prethodnog stavka odlučuje Sud na prijedlog suca izvjestitelja.

Članak 43.

Poziv za javnu raspravu i odgovarajući materijal dostavlja se najkasnije osam dana prije održavanja javne rasprave.

Izuzetno, poziv za javnu raspravu može se dostaviti i u kraćem roku.

Članak 44.

Javna rasprava se održava u sjedištu Suda.

Kad postoje posebni razlozi, Sud može odlučiti da se javna rasprava održi i izvan sjedišta Suda.

Članak 45.

Odsustvo sudionika u postupku na javnoj raspravi ne sprječava Sud da održi javnu raspravu i donese odluku.

Članak 46.

Kad je potrebno, Sud može javnu raspravu odložiti ili prekinuti zarad pribavljanja potrebnih podataka i obavještenja, kao i u drugim opravdanim slučajevima.

U slučaju iz prethodnog stavka predsjednik Suda obavijestit će prisutne sudionike u postupku i druge pozvane osobe o tome kada će se održati, odnosno nastaviti javna rasprava.

Članak 47.

Predsjednik Suda otvara javnu raspravu i priopćava predmet rasprave.

Tajnik Suda obavještava Sud o nazočnosti sudionika u postupku i drugih pozvanih osoba.

Članak 48.

Sudac izvjestitelj izlaže najavnoj raspravi stanje stvari i sporna pravna pitanja od značaja za raspravljanje, ne iznoseći pri tome svoj stav za donošenje odluke.

Poslije izlaganja suca izvjestitelja, sudionici u postupku iznose i obrazlažu svoje stavove i daju odgovor na navode iznesene u raspravi, a druge pozvane osobe daju svoja mišljenja od značaja za razjašnjenje stanja stvari.

Članak 49.

O održavanju reda najavnoj raspravi stara se predsjednik Suda.

U tom cilju on može:

- opomenuti osobu koja remeti red;
- oduzeti riječ osobi koja nanosi uvredu Sudu ili nekom drugom, odnosno koja na drugi način zloupotrebljava dobijenu riječ;
- udaljiti sa javne rasprave osobu koja, i pored opomene, ometa tijek javne rasprave.

Članak 50.

Kad su završena izlaganja sudionika u postupku i drugih pozvanih osoba, a nema ni pitanja za razrješenje stanja stvari, predsjednik Suda zaključuje javnu raspravu i obavještava sudionike u postupku i druge prisutne osobe o vremenu i načinu priopćenja odluke Suda.

Članak 51.

Sud, po pravilu, odmah nakon zaključenja javne rasprave, održava sjednicu o vijećanju i glasovanju.

U postupku vijećanja sudac izvjestitelj prvi izlaže svoje mišljenje i stav o predmetnoj stvari.

Nakon završenog izlaganja suca izvjestitelja, suci izlažu svoja mišljenja i stavove, prema redu po kojem su tražili riječ.

Nakon završenog vijećanja pristupa se glasovanju.

Sjednici o vijećanju i glasovanju nazočni su suci koji su sudjelovali u raspravi.

Članak 52.

Nakon završene sjednice o vijećanju i glasovanju, predsjednik Suda, po pravilu, usmeno objavljuje odluku Suda, uz navođenje bitnih razloga za njeno donošenje.

Odluka Suda dostavlja se sudionicima u postupku u roku od 30 dana od dana donošenja.

Članak 53.

O javnoj raspravi vodi se zapisnik.

U zapisnik sa javne rasprave unose se i podaci o sjednici o vijećanju i glasovanju.

Ako nije vođen stenogram ili nije vršeno magnetofonsko snimanje javne rasprave, u zapisnik se unosi sažeto izlaganje sudionika u postupku i drugih prisutnih osoba.

Uz zapisnik sa javne rasprave prilaže se pismeno izlaganje suca izvjestitelja, kao i izlaganje sudionika u postupku i drugih nazočnih osoba koje mogu svoja pisana izlaganja predati Sudu.

5) Akti Suda

Članak 54.

Sud donosi odluke i rješenja.

Sud donosi odluke po sporovima iz članka VI/3. Ustava i u slučaju iz članka rV/3.(f) Ustava.

Sud rješenjem odlučuje o svim drugim pitanjima.

Članak 55.

Na sjednici, kojoj mogu biti nazočni samo suci i osobe odgovorne za vođenje zapisnika, Sud donosi odluku kojom odbacuje zahtjev. Ovakvu odluku Sud će donijeti kad utvrdi:

1. da nije nadležan za odlučivanje;

2. daje zahtjev podnesen od neovlaštene osobe;
3. da u ostavljenom roku podnositelj nije otklonio nedostatke kako mu je naloženo;
4. daje podnositelj odustao od zahtjeva;
5. daje Sud već odlučivao o istoj stvari.

Članak 56.

Sud, pri donošenju odluke, odlučuje o njenom pravnom učinku (ex tunc, ex nunc).

Odlukom kojom se utvrđuje nesuglasnost iz članka VI/3.(a) i (c) može se odrediti rok donositelju akta za usaglašavanje, koji ne može biti duži od tri mjeseca.

Ako se u ostavljenom roku ne otkloni utvrđena nesuglasnost, Sud će svojom odlukom utvrditi da nesuglasne odredbe prestaju da važe.

Danom objavljivanja odluke Suda iz prethodnog stavka u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" prestaju da važe nesuglasne odredbe.

Članak 57.

Svako kome je povrijeđeno pravo konačnim ili pravosnažnim pojedinačnim aktom, donesenim na temelju odredaba koje su prestale da važe u smislu članka 56. ovog poslovnika, ima pravo zatražiti od nadležnog tijela izmjenu tog pojedinačnog akta, a nadležno tijelo je obvezatno da ponovi postupak i uskladi akt sa odlukom Suda.

Članak 58.

Prijedlog za izmjenu konačnog ili pravovaljanog pojedinačnog akta iz prethodnog članka može se podnijeti u roku od šest mjeseci od dana objavljivanja odluke u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" ako od donošenja akta do donošenja odluke Suda nije proteklo više od pet godina.

Članak 59.

Odluke i rješenja sadrže uvod, izreku i obrazloženje.

Uvod osobito sadrži ustavni temelj za donošenje odluke i rješenja i datum održavanja sjednice Suda.

Izreka (dispozitiv) sadrži odlučenje i način objavljivanja odluke i rješenja.

Obrazloženje sadrži utvrđeno činjenično stanje i pravne razloge za donesenu odluku i rješenje.

Članak 60.

Sud može donijeti dopunsku odluku i rješenje ako u ranijem postupku nije odlučeno o svim bitnim pitanjima.

Članak 61.

Nacrt odluke i rješenja Suda razmatra Sud.

Stručno-tehničku redakciju teksta odluke i rješenja utvrđuje Redakcijska komisija.

Predsjednik Redakcijske komisije potpisom potvrđuje konačan tekst odluke ili rješenja.

Članak 62.

Izuzetno, Redakcijska komisija, kao i suci, mogu predložiti Sudu da preispita donesenu odluku i rješenje.

Prijedlog za preispitivanje odluke i rješenja može se podnijeti sve do otpreme odluke ili rješenja iz Suda.

Članak 63.

Na zahtjev zainteresirane strane ili po vlastitoj inicijativi, Sud može izmijeniti svoju odluku ako se pojave nove pravno relevantne činjenice, koje nalažu bitno drugačiju odluku.

Zahtjev za izmjenu odluke Suda zainteresirana strana može podnijeti najkasnije šest mjeseci od saznanja za nove činjenice.

Izmjena odluke Suda nije moguća ako je od njenog donošenja prošlo više od pet godina.

Članak 64.

Izvornik odluke i rješenja potpisuje predsjednik, sudac izvjestitelj, a objavljuje se samo sa potpisom predsjednika.

Pod izvornikom se podrazumijeva originalna odluka Suda, potpisana od predsjednika Suda, suca izvjestitelja i tajnika Suda.

Opravak odluke ili rješenja ovjerava tajnik Suda.

Članak 65.

Ako izvornik odluke ili rješenja sadrži tehničke greške ili ako objavljeni tekst nije istovjetan sa izvornikom, ispravku daje tajnik Suda, na osnovu zaključka Suda.

Ispravka se dostavlja sudionicima u postupku i objavljuje se na isti način kao i odluka, odnosno rješenje.

Članak 66.

Odluke Suda objavljuju se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" i službenim glasilima entiteta.

Sud može odlučiti da se i rješenja o pitanjima od šireg značaja objave na isti način.

6) Izvršenje odluka

Članak 67.

Svatko ko ima interes može tražiti da se izvrši odluka Suda.

Zahtjev za preduzimanje mjera za izvršenje odluka Suda podnosi se Sudu.

Sud rješenjem utvrđuje da odluka nije izvršena.

Rješenje Suda se dostavlja Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, odnosno vladi entiteta, radi izvršenja.

Članak 68.

Izvršenje konačnih, odnosno pravosnažnih pojedinačnih akata, donesenih na temelju odredaba koje su prestale da važe u smislu članka 56. ovog poslovnika, ne može se ni odrediti, ni provesti, a ako je izvršenje započeto, obustavit će se.

Članak 69.

Ako se utvrdi da se izmjenom pojedinačnog akta ne mogu otkloniti posljedice nastale primjenom odredaba za koje je utvrđeno da su nesuglasne, Sud može, na zahtjev zainteresirane osobe, odrediti da se te posljedice otklone povratom u pređašnje stanje, naknadom štete ili na drugi način.

7) Posebne odredbe

Članak 70.

Sud može, do donošenja konačne odluke, u cjelini ili djelimično, privremeno obustaviti izvršenje odluka, zakona (akta) ili pojedinačnih akata (privremena mjera) ako bi zbog njihovog izvršavanja mogle nastupiti neotklonive štetne posljedice.

Sud ukida privremenu mjeru kad ocijeni da su prestali razlozi zbog kojih je donesena.

Članak 71.

O pitanjima postupka pred Sudom, koja nisu uređena ovim poslovníkom, Sud će odlučiti u svakom konkretnom slučaju.

III - ORGANIZACIJA SUDA

1) Prava i dužnosti Suda

Članak 72.

Sud pored vršenja funkcije sukladno sa odredbama Ustava, odlučuje o:

- izboru predsjednika i zamjenika predsjednika;
- statusu i imunitetskim pravima predsjednika i sudaca;
- unutarnjoj organizaciji Suda i Službe;
- obrazovanju radnih tijela Suda;
- statusnim pitanjima tajnika Suda i savjetnika Suda;
- planu rada Suda i njegovom izvršenju;
- potrebama za financiranje rada Suda;
- drugim pitanjima iz nadležnosti Suda.

Članak 73.

Sjednici Suda, na kojoj se odlučuje o pitanjima iz članka 72. ovog poslovníka, osim predsjednika i sudaca, nazočan je tajnik Suda, a po potrebi i drugi stručni radnici koje odredi tajnik.

Članak 74.

Sud surađuje sa drugim ustavnim sudovima.

Sud može organizirati sastanke i savjetovanja i sudjelovati na sastancima i savjetovanjima na kojima se razmatraju pitanja od interesa za rad Suda.

2) Predsjednik Suda i suci

Članak 75.

Sud bira predsjednika Suda i zamjenika predsjednika iz reda sudaca.

Članak 76.

Predsjednika Suda bira Sud tajnim glasovanjem, većinom glasova svih sudaca.

Ako u prvom krugu glasovanja nijedan kandidat ne dobije većinu glasova, glasovanje će se ponoviti za dva kandidata koji su dobili najveći broj glasova i smatrat će se izabranim onaj kandidat koji u drugom krugu dobije najveći broj glasova.

Ako nijedan od kandidata iz drugog kruga glasovanja ne dobije većinu glasova, pristupit će se žrijebanju.

Članak 77.

Predsjednik Suda bira se rotacijom iz reda sudaca koje su izabrala zakonodavna tijela entiteta Bosne i Hercegovine.

Članak 78.

Mandat predsjednika Suda traje 10 mjeseci, a započinje teći izborom.

Članak 79.

Predsjednik suda organizira i nadzire rad Suda, zakazuje i predsjedava sjednicama i javnim raspravama, predstavlja Sud, potpisuje odluke Suda, stara se o ostvarenju suradnje sa drugim institucijama, donosi pojedinačne akte, vrši i druge dužnosti predviđene ovim poslovníkom i drugim aktima Suda.

Članak 80.

Sud, na istoj sjednici na kojoj se bira predsjednik Suda, bira tri zamjenika predsjednika Suda.

Zamjenik predsjednika Suda bira se iz reda svih sudaca.

Predsjednik Suda i zamjenik predsjednika Suda ne mogu istovremeno biti izabrani iz istog naroda.

Mandat zamjenika predsjednika Suda je isti kao i predsjednika Suda.

Način glasovanja za zamjenika predsjednika istovjetan je načinu glasovanja za predsjednika Suda.

Članak 81.

Predsjednika Suda, u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti, zamjenjuje njegov zamjenik, kojeg odredi predsjednik Suda.

Sud na sjednici, u slučaju da predsjednik ne može odrediti zamjenika koji ga zamjenjuje, određuje koji će od izabranih zamjenika zamjenjivati predsjednika Suda u smislu prethodnog stavka.

Članak 82.

Sudac ima pravo i dužnost da sudjeluje u radu i odlučivanju Suda i njegovih radnih tijela čiji je član.

Suci koji borave van sjedišta Suda rade u uredima koji će se obrazovati u mjestu njihovog boravišta. Ovi uredi bit će opskrbljeni potrebnim materijalno-tehničkim sredstvima i u njima će raditi neophodno osoblje.

Članak 83.

Sudac je dužan funkciju suca obnašati savjesno.

Sudac je dužan čuvati ugled i dostojanstvo Suda i ugled i dostojanstvo suca.

Članak 84.

Suci imaju prvo da predlažu razmatranje pojedinih pitanja na sjednicama Suda.

Članak 85.

Sudac ima pravo da bude redovno obaviješten o svim pitanjima od značaja za ostvarivanje funkcije Suda.

O obavještavanju suca staraju se predsjednik i tajnik Suda.

Članak 86.

Funkcija suca nespojiva je sa:

- članstvom u političkoj stranci ili političkoj organizaciji u Bosni i Hercegovini;
- članstvom u zakonodavnoj, izvršnoj i drugoj sudskoj vlasti u Bosni i Hercegovini, odnosno entitetima;
- svakom drugom funkcijom koja može uticati na nepristrasnost suca.

Članak 87.

Sudac, u obavljanju svoje funkcije, ima imunitet.

Posebним aktom, kojeg donosi Sud, bliže se uređuju pitanja imuniteta suca.

Članak 88.

Sudac može biti razriješen dužnosti suca prije isteka vremena na koje je izabran u slijedećim slučajevima:

- ako to sam zatraži;
- ako bude osuđen na zatvorsku kaznu;
- ako trajno izgubi sposobnost da obnaša svoju funkciju;
- ako nastupe okolnosti iz članka 86. ovog poslovnika.

Sud utvrđuje postojanje razloga iz prethodnog stavka, razrješava suca na temelju konsenzusa ostalih sudaca i o tome obavještava tijelo koje je izabralo tog suca.

Članak 89.

Sud izdaje predsjedniku i sucima službenu iskaznicu.
Obrazac i način izdavanja službene iskaznice propisuje Sud.

Članak 90.

Predsjednik Suda i suci dužni su na javnim raspravama nositi službenu odjeću.

3) Radna tijela Suda

Članak 91.

Rad Suda obavlja se i u stalnim i povremenim komisijama i drugim tijelima Suda.
Stalne komisije su:

- Redakcijska komisija,
- Komisija za administrativna pitanja,
- Komisija za publikacije i informiranje Suda,
- Komisija za elektronsku opremu Suda i informacijski sustav.

Povremene komisije se obrazuju za izradu općih akata, stručnih radova, analiza i za druga pitanja.

Članak 92.

Redakcijska komisija utvrđuje stručno-tehničku redakciju teksta odluka, rješenja i drugih tekstova Suda.

Članak 93.

Komisija za administrativna pitanja prati i proučava organizaciju rada Suda, priprema prijedlog finansijskog plana i završnog računa, daje prijedloge i mišljenja za rješavanje drugih pitanja sudaca, tajnika Suda i stručnih radnika koje imenuje i razrješava Sud.

Članak 94.

Komisija za publikacije i informiranje Suda izdaje Bilten i druge publikacije Suda, prati odgovarajuću stručnu literaturu, kao i napise o radu ustavnih sudova u sredstvima javnog informiranja, naučnim i stručnim publikacijama i odlučuje o nabavci stručne literature.

Članak 95.

Komisija za elektronsku opremu i informacijski sistem Suda stara se o korišćenju i probitku informacijskog sistema, o realizaciji programa izgradnje te o uključivanju sustava u informacijsku mrežu u zemlji i inozemstvu.

Članak 96.

Stalna komisija sastoji se od predsjednika i, po pravilu, tri člana.

Predsjednik ijedan član obvezatno se biraju iz reda sudaca.

Komisija, po potrebi, bira tajnika.

Predsjednik i članovi stalnih komisija biraju se na dvije godine. Po isteku tog vremena mogu biti ponovno birani.

4) Službe Suda

Članak 97.

Stručne i druge poslove Suda obavlja Služba Ustavnog suda Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Služba).

Određeni računovodstveni, finansijsko-materijalni i tehnički poslovi za potrebe Suda, mogu se povjeriti drugoj odgovarajućoj službi.

Članak 98.

Najsloženije stručne poslove, koji se odnose na ostvarivanje prava i dužnosti Suda, obavljaju tajnik Suda i savjetnici Suda, koje imenuje i razrješava Sud.

Za tajnika Suda i savjetnika Suda mogu se imenovati istaknuti pravnici, sa iskustvom na istim ili sličnim pravnim poslovima.

Mandat osoba iz stavka 1. ovog članka traje jednako kao mandat sudaca.

Članak 99.

Organizacija Službe se uređuje posebnim aktom Suda.

Aktom iz prethodnog stavka bliže se uređuje organizacija i poslovi Službe, uvjeti za obavljanje poslova, broj izvršitelja i druga pitanja od značaja za rad Službe i ostvarivanje prava, dužnosti i odgovornosti zaposlenih.

Članak 100.

Predsjednik Suda, u suglasnosti sa zamjenikom, donosi pojedinačne akte sukladno sa općim aktom iz članka 99. ovog poslovnika.

Ako se ne postigne suglasnost u smislu prethodnog stavka, pojedinačne akte donosi Sud.

IV - OSTALE ODREDBE

Članak 101.

Na radnopravni status zaposlenih u Službi i materijalno i finansijsko poslovanje Suda, sukladno se primjenjuju propisi koji važe za tijela vlasti Bosne i Hercegovine.

Tajnik Suda je, po ovlašćenju predsjednika Suda, naredbodavac za korišćenje sredstava za rad Suda i Službe.

Članak 102.

Sud posebnim aktom utvrđuje plaće i druge naknade za suce i osobe koje imenuje.

Predsjednik Suda u pogledu visine plaće i drugih naknada izjednačava se sa predsjedavajućim Vijeća ministara, a sudac sa ministrom Vijeća ministara.

Sud, na prijedlog tajnika Suda donosi akt kojim se uređuju plaće i druge naknade za zaposlene u Službi.

Članak 103.

Propisi o uredskom poslovanju, radnom vremenu i kućnom redu, koji se odnose na tijela vlasti Bosne i Hercegovine, sukladno se primjenjuju i na Sud ako aktom Suda nije drugačije određeno.

Članak 104.

Opći akti Suda donose se većinom glasova svih sudaca.

Poslovnik Suda objavljuje se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" i službenim glasilima entiteta, a drugi opći akti i akt o izboru predsjednika Suda i zamjenika predsjednika na način koji odredi Sud.

Članak 105.

Ovaj poslovnik stupa na snagu danom donošenja.

Broj R 7/97
29. srpnja 1997. godine
Sarajevo

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirko Zovko, s.r.

Ovaj poslovnik donio je Ustavni sud Bosne i Hercegovine na sjednici Suda, održanoj 29. srpnja 1997. godine, u sastavu: predsjednik Ustavnog suda Bosne i Hercegovine Mirko Zovko i suci: Marko Arsović, prof. dr. Kasim Begić, Hans Danelius, prof. dr. Ismet Dautbašić, Louis Favoreu, Joseph Marko, mr. Zvonko Miljko i prof. dr. Vitomir Popović.

Уставни суд Босне и Херцеговине, на основу члана VI/2.(б) Устава Босне и Херцеговине, на сједници одржаној 29. јула 1997. године, донио је

П О С Л О В Н И К

УСТАВНОГ СУДА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим пословником уређује се, у складу са Уставом Босне и Херцеговине (у даљм тексту: Устав), организација Уставног суда Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Суд), поступак пред Судом и правно дејство одлука које доноси.

Члан 2.

Суд остварује своја права и дужности у складу са Уставом, овим пословником и другим актима.

Члан 3.

Сједиште Суда је у Сарајеву.

Члан 4.

Суд има печат и друга обиљежја, у складу са прописима Босне и Херцеговине.

Члан 5.

У раду Суда обезбјеђује се равноправна употреба језика и писма народа Босне и Херцеговине.

II - ОПШТА ПРАВИЛА ПОСТУПКА

Члан 6.

Суд одлучује на сједници већином гласова свих чланова Суда.

Члан 7.

Рад Суда је јаван.

Јавност поступка пред Судом обезбјеђује се:

1. обавјештавањем јавности о припремању и одржавању сједница Суда и јавних расправа пред Судом;
2. давањем обавјештења о току поступка;
3. омогућавањем учесницима у поступку и другим заинтересованим лицима да изврше увид и добију препис аката из предмета о којима Суд одлучује и омогућавањем да присуствују сједницама Суда на којима према овом пословнику, није искључена јавност;
4. објављивањем донесених одлука;
5. издавањем публикација Суда, у којима се објављују значајније одлуке, рјешења и друго;
6. на други начин који одреди Суд.

Члан 8.

Јавност поступка пред Судом искључена је на радним сједницама, укључујући и сједнице о вијећању и гласању.

Јавност је искључена и кад Суд расправља и одлучује о питањима која имају карактер тајности у складу са законом, када то захтијевају разлози заштите морала, јавног реда, безбједности државе, права приватности или личних права.

Искључење јавности из претходног става не односи се на стране у спору.

Члан 9.

Саопштење о одржавању сједница и јавних расправа Суда (вријеме, мјесто и дневни ред) објављују се на огласној табли Суда.

Саопштење из претходног става може се објавити у средствима јавног информисања кад је то од посебног значаја за јавност.

Члан 10.

У поступку пред Судом користе се службени језици из члана 5. овог пословника а на захтјев учесника у поступку, припадника других народа, Суд може дозволити употребу другог језика.

Суд ће обезбиједити услове да свако може остварити право из претходног става.

1) Учесници у поступку

Члан 11.

Учесници у поступку су:

- a) покретачи спорова из члана VI/3.(a) Устава и доносиоци аката који су предмет спора;
- b) подносилац апелације и суд чија је пресуда предмет спора (члан VI/3.(6) Устава);
- c) предсједавајући Дома народа кад је покренут спор из члана 1У/3.(ф) Устава;
- d) суд који је прослиједио питање Суду и доносилац закона о чијем важењу овиси одлука суда (члан VI/3.(ц) Устава).

Суд ће у конкретном предмету, по начелу контрадикторности поступка, одредити друге учеснике у поступку.

Суд може разматрати апелацију само ако су против пресуде која се њоме побија исцрпљени сви правни лијекови могући по законима ентитета и ако се подносе у року од 30 дана од дана када је подносилац апелације примио одлуку о посљедњем правном лијеку који је користио.

Члан 12.

Суд ће одлучивати само о оним апелацијама које су стављене на листу предмета за одлучивање.

Ову листу утврђују предсједник Суда и потпредсједници већином гласова, ако се гласови подијеле, одлучиће глас предсједника.

На листу предмета из претходног става неће се ставити апелација ако постоји који од ових случајева:

1. ако је апелација анонимна;
2. ако је подносилац апелације одустао од апелације;
3. ако је протекао рок за подношење апелације;
4. ако је апелација поднесена од неовлашћеног лица.

АКО ТО ОКОЛНОСТИ налажу, по истој процедури, апелација стављена на листу може се скинути са листе, а ако је скинута са листе или првобитно није стављена на листу, може се вратити, односно ставити на листу.

2) Правила поступка

Члан 13.

Захтјев о покретању поступка, упућен Суду, доставља се поштом или се непосредно предаје Суду.

Поднесак из претходног става сматра се запримљеним даном пријема у Суду, односно даном предаје препоручено путем поште.

Члан 14.

Захтјев о покретању поступка из члана VI/3.(а) Устава треба да садржи:

- назив акта који је предмет спора, са ознаком назива и броја службеног гласила у коме је објављен;
- одредбе Устава за које се сматра да су повријеђене;
- наводе, чињенице и доказе на којима се захтјев заснива;
- потпис овлашћеног лица овјерен печатом подносиоца акта.

Апелација из члана VI/3.(б) Устава треба да садржи:

- пресуду суда у Босни и Херцеговини;
- одредбе Устава за које се сматра да су повријеђене;
- наводе, чињенице и доказе на којима се апелација заснива;
- потпис подносиоца апелације.

Захтјев из члана VI/3.(ц) Устава треба да садржи:

- навођење закона чија се оцјена компатибилности тражи, уз назнаку службеног гласила у коме је закон објављен;
- навођење одредбе Устава, Европске конвенције о људским правима и основним слободама и њеним протоколима и закона Босне и Херцеговине, за које се сматра да закон, који је предмет оцјењивања, мора бити компатибилан, или у погледу постојања или домашаја неког општег правила међународног права које је битно за одлуку суда;
- наводе, чињенице и доказе на којима се захтјев заснива,
- потпис овлашћеног лица, овјерен печатом подносиоца захтјева.

Члан 15.

Кад Суд преиспитује процедуралну исправност предложене одлуке из члана 1У/3.(ф) Устава, уз захтјев се прилаже овјерен препис те одлуке, са обраложењем процедуре.

Члан 16.

Суд доставља захтјев о покретању поступка, односно апелацију, доносиоцу оспореног акта ради давања одговора, односно достављања списка.

Недостављање одговора не утиче на ток поступка пред Судом.

Члан 17.

О захтјеву о покретању поступка, односно апелацији, упознају се предсједник Суда и судије.

У сваком предмету одређује се судија извјестилац, према редослиједу.

Суд може одредити, с обзиром на природу предмета, да се по поднеску хитно поступа.

Члан 18.

Судија извјестилац одређује рок за доставу одговора на наводе из захтјева, односно апелације.

Члан 19.

Кад је захтјев, односно апелација упућена Суду непотпуна, или не садржи податке неопходне за вођење поступка, судија извјестилац ће затражити од подносиоца да у одређеном року, а најдуже од мјесец дана, те недостатке отклони.

АКО подносилац у року не отклони недостатке, захтјев, односно апелација, ће се одбацити.

Члан 20.

Учесници у поступку имају право да изврше увид у списе Суда, а ово право може се признати и другим заинтересованим лицима.

Захтјев, односно апелација, и одговор на захтјев, односно апелацију, достављају се учесницима у поступку.

Реферат, нацрти одлука, рјешења и друга акта који су припремљени за одлучивање, као и акти који су одређени као тајна у смислу члана 8. овог пословника, не могу се стављати на увид.

Увид у спис одобрава секретар Суда, а врши се у службеним просторијама Суда и у присуству овлашћеног радника Суда.

Члан 21.

Учесници у поступку и друга заинтересована лица могу тражити препис аката из предмета осим оних који се, према члану 20. став 3. овог пословника, не могу давати на увид.

Лица из претходног става сnose трошкове преписа.

Преписивање аката из предмета одобрава секретар Суда, а врши се у службеним просторијама Суда.

Члан 22.

Суд расправља и одлучује, по правилу, на основу писаног реферата.

Реферат садржи:

1. назив, односно име подносиоца,
2. датум подношења поднеска,
3. битне наводе о постављеним захтјевима,
4. оспорени акт, односно одредбе,
5. утврђена чињенична и правна стања, односно спорна питања,
6. закључак који се изводи на основу утврђеног чињеничног и правног стања и, на основу тога, оцјену основаности поднеска,
7. приједлог одлуке,
8. прилоге од значаја за доношење одлуке (преглед одговарајуће уставно-судске праксе, одређена научна и стручна становишта, препис одредаба одређених прописа и сл.).

Уз реферат прилаже се и нацрт одлуке.

Члан 23.

Обавјештење о току поступка пред Судом даје предсједник Суда, судија извјестилац, односно секретар Суда.

Члан 24.

Ак ги Суда, позиви и друго, достављају се лицима на која се односе, препоручено поштом или непосредно уз доставницу.

Члан 25.

Кад се Суду достави више захтјева из његове надлежности по исТом питању, Суд ће, по правилу, водити један поступак и донијети једну одлуку.

Спајање захтјева, у смислу претходног става, неће се вршити ако би то знатније продужавало поступак.

Члан 26.

Код одлучивања Суд испитује да ли постоје само оне повреде које су изнесене у захтјеву.

Члан 27.

Суд може оцјењивати уставност само оних општих аката који су на снази.

Члан 28.

Институције Босне и Херцеговине, ентитета, правна и физичка лица и други, дужни су Суду, на његов захтјев, давати податке и обавјештења потребна за рад Суда и предузимати, по налогу Суда, радње које су од интереса за вођење поступка.

3) Сједница Суда

Члан 29.

Сједница Суда одржава се по потреби.

Сједница Суда се одржава, по правилу, у сједишту Суда, а Суд може одлучити да се сједница одржи и ван сједишта Суда.

Члан 30.

Сједници Суда присуствују секретар Суда и стручна лица која су радила на обради предмета, а према потреби и други које одреди секретар Суда.

Члан 31.

Предсједник Суда заказује сједницу, предлаже дневни ред и предсједава сједницом Суда.

Предсједник Суда заказаће сједницу:

1. кад је Суд закључио да се сједница закаже;
2. кад сазивање сједнице тражи судија ради разматрања питања из надлежности Суда;
3. кад одржавање сједнице затражи радно тијело Суда.

Судија може предложити измјене и допуне дневног реда сједнице.

Дневни ред сједнице утврђује Суд.

Члан 32.

Позив за сједницу, предмети и други материјали који ће се разматрати на сједници, достављају се судијама најкасније осам дана прије дана одржавања сједнице.

Изузетно, у хитним случајевима, позив за сједницу, предмети и други материјали, који ће се разматрати на сједници, могу се доставити у краћем року.

Члан 33.

О предмету који је на дневном реду сједнице Суда, прије расправљања и гласања, судија извјестилац излаже правна питања од значаја за расправљање и одлучивање, као и приједлог одлуке.

Судија извјестилац у предмету може одредити стручног радника да излаже о предмету.

Након излагања судије извјестиоца, односно стручног радника, ријеч се даје судијама према реду по којем су ријеч тражили.

У расправи на сједници Суда могу учествовати секретар Суда и стручни радници Суда.

Судија, који је спријечен да присуствује сједници, може дати писмено мишљење о предмету, које ће се прочитаги приликом расправљања о том предмету.

Члан 34.

Суд може одложити, односно прекинути расправљање о предмету, ради прибављања нових података и обавјештења, као и у другим случајевима.

Члан 35.

Послије завршеног расправљања о предмету Суд доноси одлуку.

Одлука се доноси већином гласова свих судија.

Гласање се врши јавно, дизањем руке.

Суд може одлучити да се одлука донесе тајним гласањем.

Кад је о неком питању дато више приједлога, гласа се по реду по којем су приједлози поднесени.

Као први приједлог сматра се приједлог судије извјестиоца.

Члан 36.

Судија се не може уздржати од гласања.

Кад се судија не слаже са донесеном одлуком, има право да издвоји своје мишљење.

Судија има право и дужност да издвојено мишљење, најкасније у року од петнаест дана, писмено изложи и образложи.

Издвојено мишљење судије прилаже се уз записник са сједнице и улаже у предмет на који се односи, а у донесеној одлуци и рјешењу се констатује да је издвојено мишљење.

Издвојено мишљење прилаже се уз одлуку као анекс. Одлука се објављује у публикацији Суда заједно са издвојеним мишљењем.

На захтјев судије који је издвојио мишљење, у одлуци, односно рјешењу Суда, на сажет начин, сразмјерно обиму образложења, изложиће се битни разлози на којима се заснива издвојено мишљење.

Члан 37.

У доношењу одлуке Суда може учествовати само судија који је учествовао у расправи.

Сједница Суда, којој не присуствује најмање један судија из реда конституивног народа, се одлаже, с тим да ће се, у случају понављања исте ситуације без оправданих разлога, наредна сједница одржати.

Одредба става 2. овог члана неће се примјенити у случајевима кад захтјев треба одбацити и кад се рјешава о предмету који се не тиче конститутивног народа кога представљају одсутне судије.

Члан 38.

На сједници Суда води се записник.

Суд може одлучити да се у току сједнице, односно о дијелу сједнице, води стенограм или да се врши магнетофонско снимање. У том случају стенограм или магнетофонски снимак прилаже се уз записник и чини његов саставни дио.

Члан 39.

Записник сједнице Суда садржи:

1. датум одржавања сједнице;
2. имена присутних и одсутних судија;
3. имена других лица присутних на сједници;
4. предмет разматрања и одлучивања;

5. изреку (диспозитив) донесеног одлучења;
6. резултат гласања, са назнаком који је судија гласао против одлуке, односно који је издвојио мишљење;
7. друге закључке који су донесени поводом расправе о предмету.

У записник се уноси кратак ток расправе и важнија питања која су била битна за одлучивање у предмету.

Кад је била искључена јавност са сједнице, или њеног дијела, у записник се уноси и констатација о томе.

Члан 40.

Записник са сједнице Суда усваја се на наредној сједници.

Верификовани записник потписује предсједник Суда или замјеник предсједника, секретар Суда, преводилац и записничар.

4) Јавна расправа

Члан 41.

Кад је у поступку пред Судом потребно непосредно расправити питање од значаја за доношење одлуке, Суд ће одржати јавну расправу.

О потреби одржавања јавне расправе одлучује Суд.

Члан 42.

На јавну расправу позивају се учесници у поступку.

Кад је потребно, на јавну расправу позивају се и лица која могу Суду дати стручна мишљења и објашњења од значаја за доношење одлуке.

О позивању лица из претходног става одлучује Суд на приједлог судије извјестиоца.

Члан 43.

Позив за јавну расправу и одговарајући материјал достављају се најкасније осам дана прије одржавања јавне расправе.

Изузетно, позив за јавну расправу може се доставити и у краћем року.

Члан 44.

Јавна расправа се одржава у сједишту Суда.

Кад постоје посебни разлози, Суд може одлучити да се јавна расправа одржи и ван сједишта Суда.

Члан 45.

Одсуство учесника у поступку на јавној расправи не спречава Суд да одржи јавну расправу и донесе одлуку.

Члан 46.

Кад је потребно, Суд може јавну расправу одложити или прекинути ради прибављања потребних података и обавјештења, као и у другим оправданим случајевима.

У случају из претходног става предсједник Суда обавијестиће присутне учеснике у поступку и друга позвана лица о томе када ће се одржати, односно наставити јавна расправа.

Члан 47.

Предсједник Суда отвара јавну расправу и саопштава предмет расправе.

Секретар Суда обавјештава Суд о присуству учесника у поступку и других позваних лица.

Члан 48.

Судија извјестилац излаже на јавној расправи стање ствари и спорна правна питања од значаја за расправљање, не износећи при томе свој став за доношење одлуке.

Послије излагања судије извјестиоца, учесници у поступку износе и образлажу своје ставове и дају одговор на наводе изнесене у расправи, а друга позвана лица дају своја мишљења од значаја за разјашњење стања ствари.

Члан 49.

О одржавању реда на јавној расправи стара се предсједник Суда.

У том циљу он може:

- опоменути лице које ремети ред;
- одузети ријеч лицу које наноси увреду Суду или неком другом, односно које на други начин злоупотребљава добијену ријеч;
- удаљити са јавне расправе лицекоје, и поред опомене, омета токјавне расправе.

Члан 50.

Кад су завршена излагања учесника у поступку и других позваних лица, а нема ни питања за разрјешење стања ствари, предсједник Суда закључује јавну расправу и обавјештава учеснике у поступку и друга присутна лица о времену и начину саопштавања одлуке Суда.

Члан 51.

Суд, по правилу, одмах након закључења јавне расправе, одржава сједницу о вијећању и гласању.

У поступку вијећања судија извјестилац први излаже своје мишљење и став о предметној ствари.

Након завршеног излагања судије извјестиоца, судије излажу своја мишљења и ставове, према реду по којем су тражили ријеч.

Након завршеног вијећања приступа се гласању.

Сједници о вијећању и гласању присуствују судије које су учествовале у расправи.

Члан 52.

Након завршене сједнице о вијећању и гласању, предсједник Суда, по правилу, усмено објављује одлуку Суда, уз навођење битних разлога за њено доношење.

Одлука Суда доставља се учесницима у поступку у року од 30 дана од дана доношења.

Члан 53.

О јавној расправи води се записник.

У записник са јавне расправе уносе се и подаци о сједници о вијећању и гласању.

АКО није вођен стенограм или није вршено магнетофонско снимање јавне расправе, у записник се уноси сажето излагање учесника у поступку и других прису гних лица.

Уз записник са јавне расправе прилаже се писмено излагање судије извјестиоца, као и излагање учесника у поступку и других присутних лица која могу своја писана излагања предати Суду.

5) Акти Суда

Члан 54.

Суд доноси одлуке и рјешења.

Суд доноси одлуке по споровима из члана VI/3. Устава и у случају из члана IУ/3.(ф) Устава.

Суд рјешењем одлучује о свим другим питањима.

Члан 55.

На сједници, којој могу бити присутни само судије и лица одговорна за вођење записника, Суд доноси одлуку којом одбацује захтјев. Овакву одлуку Суд ће донијети кад утврди:

1. да није надлежан за одлучивање;
2. да је захтјев поднесен од неовлашћеног лица;
3. да у остављеном року подносилац није отклонио недостатке како му је наложено;
4. да је подносилац одустао од захтјева;
5. да је Суд већ одлучивао о истој ствари.

Члан 56.

Суд, при доношењу одлуке, одлучује о њеном правном дејству (ex tunc, ex nunc).

Одлуком којом се утврђује несагласност из члана VI/3.(а) и (ц) може се одредити рок доносиоцу акта за усаглашавање, који не може бити дужи од три мјесеца.

Ако се у остављеном року не отклони утврђена несагласност, Суд ће својом одлуком утврдити да несагласне одредбе престају да важе.

Даном објављивања одлуке Суда из претходног става у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине" престају да важе несагласне одредбе.

Члан 57.

Свако коме је повријеђено право коначним или правоснажним појединачним актом, донесеним на основу одредаба које су престале да важе у смислу члана 56. овог пословника, има право затражити од надлежног органа измјену тог појединачног акта, а надлежни орган је обавезан да понови поступак и усклади акт са одлуком Суда.

Члан 58.

Приједлог за измјене коначног или правоснажног појединачног акта из претходног члана може се поднијети у року од шест мјесеци од дана објављивања одлуке у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине" ако од доношења акта до доношења одлуке Суда није протекло више од пет година.

Члан 59.

Одлуке и рјешења садрже увод, изреку и образложење.

Увод нарочито садржи уставни основ за доношење одлуке и рјешења и датум одржавања сједнице Суда.

Изрека (диспозитив) садржи одлучење и начин објављивања одлуке и рјешења.

Образложење садржи утврђено чињенично стање и правне разлоге за донесену одлуку и рјешење.

Члан 60.

Суд може донијети допунску одлуку и рјешење ако у ранијем поступку није одлучено о свим битним питањима.

Члан 61.

Нацрт одлуке и рјешења Суда разматра Суд.

Стручно-техничку редакцију текста одлуке и рјешења утврђује Редакциона комисија.

Предсједник Редакционе комисије потписом потврђује коначан текст одлуке или рјешења.

Члан 62.

Изузетно, Редакциона комисија, као и судије, могу предложити Суду да преиспита донесену одлуку и рјешење.

Приједлог за преиспитивање одлуке и рјешења може се поднијети све до отпреме одлуке или рјешења из Суда.

Члан 63.

На захтјев заинтересоване стране или по властитој иницијативи, Суд може измијенити своју одлуку ако се појаве нове правно релевантне чињенице, које налажу битно другачију одлуку.

Захтјев за измјену одлуке Суда заинтересована страна може поднијети нај-касније шест мјесеци од сазнања за нове чињенице.

Измјена одлуке Суда није могућа ако је од њеног доношења прошло више од пет година.

Члан 64.

Изворник одлуке и рјешења потписује предсједник, судија извјестилац, а објављује се само са потписом предсједника.

Под изворником се подразумијева оригинална одлука Суда, потписана од предсједника Суда, судије извјестиоца и секретара Суда.

Отправак одлуке или рјешења овјерава секретар Суда.

Члан 65.

Ако изворник одлуке или рјешења садржи техничке грешке или ако објављени текст није истовјетан са изворником, исправку даје секретар Суда, на основу закључка Суда.

Исправка се доставља учесницима у поступку и објављује се на исти начин као и одлука, односно рјешење.

Члан 66.

Одлуке Суда објављују се у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине" и службеним гласилима ентитета.

Суд може одлучити да се и рјешења о питањима од ширег значаја објаве на исти начин.

6) Извршење одлука

Члан 67.

Свако ко има интерес може тражити да се изврши одлука Суда.

Захтјев за предузимање мјера за извршење одлука Суда подноси се Суду.

Суд рјешењем утврђује да одлука није извршена.

Рјешење Суда се доставља Савјету министара Босне и Херцеговине, односно влади ентитета, ради извршења.

Члан 68.

Извршење коначних, односно правоснажних појединачних аката, донесених на основу одредаба које су престале да важе у смислу члана 56. овог пословника, не може се ни одредити, ни провести, а ако је извршење започето, обуставиће се.

Члан 69.

Ако се утврди да се измјеном појединачног акта не могу отклонити посљедице настале примјеном одредаба за које је утврђено да су несагласне, Суд може, на захтјев заинтересованог лица, одредити да се те посљедице отклоне повратом у пређашње стање, накнадом штете или на други начин.

7) Посебне одредбе

Члан 70.

Суд може, до доношења коначне одлуке, у цјелини или дјелимично, привремено обуставити извршење одлука, закона (акта) или појединачних аката (привремена мјера) ако би због њиховог извршавања могле наступити неотклоњиве штетне посљедице.

Суд укида привремену мјеру кад оцијени да су престали разлози због којих је донесена.

Члан 71.

О питањима поступка пред Судом, која нису уређена овим пословником, Суд ће одлучити у сваком конкретном случају.

III - ОРГАНИЗАЦИЈА СУДА

1) Права и дужности Суда

Члан 72.

Суд поред вршења функције у складу са одредбама Устава, одлучује о:

- избору предсједника и замјеника предсједника;
- статусу и имунитетским правима предсједника и судија;
- унутрашњој организацији Суда и Службе;
- образовању радних тијела Суда;
- статусним питањима секретара Суда и савјетника Суда;
- плану рада Суда и његовом извршењу;
- потребама за финансирање рада Суда;
- другим питањима из надлежности Суда.

Члан 73.

Сједници Суда, на којој се одлучује о гштањима из члана 72. овог пословника, осим предсједника и судија, присуствује секретар Суда, а по потреби и други стручни радници које одреди секретар.

Члан 74.

Суд сарађује са другим уставним судовима.

Суд може организовати састанке и савјетовања и учествовати на сас-танцима и савјетовањима на којима се разматрају питања од интереса за рад Суда.

2) Предсједник Суда и судије

Члан 75.

Суд бира предсједника Суда и замјеника предсједника из реда судија.

Члан 76.

Предсједника Суда бира Суд тајним гласањем, већином гласова свих судија.

Ако у првом кругу гласања ниједан кандидат не добије већину гласова, гласање ће се поновити за два кандидата који су добили највећи број гласова и сматраће се изабраним онај кандидат који у другом кругу добије највећи број гласова.

Ако ниједан од кандидата из другог круга гласања не добије већину гласова, приступиће се жријебању.

Члан 77.

Предсједник Суда бира се ротацијом из реда судија које су изабрали законодавни органи ентитета Босне и Херцеговине.

Члан 78.

Мандат предсједника Суда граје 10 мјесеци, а започиње тећи избором.

Члан 79.

Предсједник Суда организује и надзире рад Суда, заказује и предсједава сједницама и јавним расправама, представља Суд, потписује одлуке Суда, стара се о остваривању сарадње са другим институцијама, доноси појединачне акте, врши друге дужности предвиђене овим пословником и другим актима Суда.

Члан 80.

Суд, на истој сједници на којој се бира предсједник Суда, бира три замјеника предсједника Суда.

Замјеник предсједника Суда бира се из реда свих судија.

рп редсједник Суда и замјеник предсједника Суда не могу истовремено бити изабрани из истог народа.

Мандат замјеника предсједника Суда је исти као и предсједника Суда.

Начин гласања за замјеника предсједника истовјетан је начину гласања за предсједника Суда.

Члан 81.

Предсједника Суда, у случају његове одсутности или спријечености, замјењује његов замјеник, којег одреди предсједник Суда.

Суд на сједници, у случају да предсједник не може одредити замјеника који га замјењује, одређује који ће од изабраних замјеника замјењивати предсједника Суда у смислу претходног става.

Члан 82.

Судија има право и дужност да учествује у раду и одлучивању Суда и његових радних тијела чији је члан.

Судије које бораве ван сједишта Суда раде у канцеларијама које ће се образовати у мјесту њиховог боравишта. Ове канцеларије ће бити снабђевене потребним материјално-техничким средствима и у њима ће радити неопходно особље.

Члан 83.

Судија је дужан функцију судије вршити савјесно.

Судија је дужан чувати углед и достојанство Суда и углед и достојанство судије.

Члан 84.

Судије имају право да предлажу разматрање појединих питања на сједницама Суда.

Члан 85.

Судија има право да буде редовно обавијештен о свим питањима од значаја за остваривање функције Суда.

О обавјештавању судије старају се предсједник и секретар Суда.

Члан 86.

Функција судије неспојива је са:

- чланством у политичкој странци или политичкој организацији у Босни и Херцеговини;

- чланством у законодавној, извршној и другој судској власти у Босни и Херцеговини, односно ентитетима;
- сваком другом функцијом која може утицати на непристрасност судије.

Члан 87.

Судија, у обављању своје функције, има имунитет.

Посебним актом, којег доноси Суд, ближе се уређују питања имунитета судија.

Члан 88.

Судија може бити разријешен дужности судије прије истека времена на које је изабран у сљедећим случајевима:

- ако то сам затражи;
- ако буде осуђен на затворску казну;
- ако трајно изгуби способност да обавља своју функцију;
- ако наступе околности из члана 86. овог пословника.

Суд утврђује постојање разлога из претходног става, разрјешава судију на основу консензуса осталих судија и о томе обавјештава орган који је изабрао тог судију.

Члан 89.

Суд издаје предсједнику и судијама службену исказницу.

Образац и начин издавања службене исказнице прописује Суд.

Члан 90.

Предсједник Суда и судије дужни су на јавним расправама носити службену одјећу.

3) Радна тијела Суда

Члан 91.

Рад Суда обавља се и у сталним и повременим комисијама и другим тијелима Суда.

Сталне комисије су:

- Редакциона комисија,
- Комисија за административна питања,

- Комисија за публикације и информисање Суда,
- Комисија за електронску опрему Суда и информациони систем.

Повремене комисије се образују за израду општинских аката, сгручних радова, анализа и за друга питања.

Члан 92.

Редакциона комисија утврђује стручно-техничку редакцију текста одлука, рјешења и других текстова Суда.

Члан 93.

Комисија за административна питања прати и проучава организацију рада Суда, припрема приједлог финансијског плана и завршног рачуна, даје приједлоге и мишљења за рјешавање других питања судија, секретара Суда и стручних радника које именује и разрјешава Суд.

Члан 94.

Комисија за публикације и информисање Суда издаје Билтен и друге публикације Суда, прати одговарајућу стручну литературу, као и напise о раду уставних судова у средствима јавног информисања, научним и стручним публикацијама и одлучује о набавци стручне литературе.

Члан 95.

Комисија за електронску опрему и информациони систем Суда стара се о коришћењу и унапређивању информационог система, о реализацији програма изградње те о укључивању система у информациону мрежу у земљи и иностранству.

Члан 96.

Стална комисија састоји се од предсједника и, по правилу, три члана.

Предсједник и један члан обавезно се бирају из реда судија.

Комисија, по потреби, бира секретара.

Предсједник и чланови сталних комисија бирају се на двије године. По истеку тог времена могу бити поновно бирани.

4) Службе Суда

Члан 97.

Стручне и друге послове Суда обавља Служба Уставног суда Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Служба).

Одређени рачуноводствени, финансијско-материјални и технички послови за потребе Суда, могу се повјерити другој одговарајућој служби.

Члан 98.

Најсложеније стручне послове, који се односе на остваривање права и дужности Суда, обављају секретар Суда и савјетници Суда, које именује и разрјешава Суд.

За секретара Суда и савјетника Суда могу се именовати истакнути правници, са искуством на истим или сличним правним пословима.

Мандат лица из става 1. овог члана траје једнако као мандат судија.

Члан 99.

Организација Службе се уређује посебним актом Суда.

Актом из претходног става ближе се уређује организација и послови Службе, услови за обављање послова, број извршилаца и друга питања од значаја за рад Службе и остваривање права, дужности и одговорности запослених.

Члан 100.

Предсједник Суда, у сагласности са замјеником, доноси појединачне акте у складу са општим актом из члана 99. овог пословника.

Ако се не постигне сагласност у смислу претходног става, појединачне акте доноси Суд.

IV - ОСТАЈЕ ОДРЕДБЕ

Члан 101.

На радноправни стагус запослених у Служби и материјално и финансијско пословање Суда сходно се примјењују прописи који важе за органе власти Босне и Херцеговине.

Секретар Суда је, по овлашћењу председника Суда, наредбодавац за коришћење средстава за рад Суда и Службе.

Члан 102.

Суд посебним актом утврђује плате и друге накнаде за судије и лица која именује.

Председник Суда у погледу висине плате и других накнада изједначава се са предједавајућим Савјета министара, а судија са министром Савјета министара.

Суд, на приједлог секретара Суда доноси акт којим се уређују плате и друге накнаде за запослене у Служби.

Члан 103.

Прописи о канцеларијском пословању, радном времену и кућном реду, који се односе на органе власти Босне и Херцеговине, сходно се примјењују и на Суд ако актом Суда није друкчије одређено.

Члан 104.

Општи акти Суда доносе се већином гласова свих судија.

Пословник Суда објављује се у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине" и службеним гласилима ентитета, а други општи акти и акт о избору председника Суда и замјеника председника на начин који одреди Суд.

Члан 105.

Овај пословник ступа на снагу даном доношења.

Број П. 7/97
29. јула 1997. године
Сарајево

Председник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирко Зовко, с.р.

Овај пословник донио је Уставни суд Босне и Херцеговине на сједници Суда, одржаној 29. јула 1997. године, у саставу: председник Уставног суда Босне и Херцеговине Мирко Зовко и судије: Марко Арсовић, проф. др Касим Бегић, Ханс Данелиус, проф. др Исмет Даутбашић, Луј Фаворе, Јозеф Марко, мр Звонко Миљко и проф. др Витомир Поповић.

The Court of Bosnia and Herzegovina, pursuant to Article VI, 2 (b) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina, composed of judges: Marko Arsovic, Kasim Begic, Hans Danelius, Ismet Dautbasic, Louis Favoreu, Joseph Marko, Zvonko Miljko, Vitomir Popovic and Mirko Zovko, at its session held on 27 July 1997 adopted the

RULES OF PROCEDURE OF THE CONSTITUTIONAL COURT OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

I. GENERAL PROVISIONS

Article 1

These Rules of Procedure shall regulate, pursuant to the Bosnia and Herzegovina Constitution (hereinafter: the Constitution) the organization of the Bosnia and Herzegovina Constitutional Court (hereinafter: the Court), the proceedings before the Court and the legal character of its acts.

Article 2

The Court shall exercise its rights and obligations in accordance with the Constitution, these Rules of Procedure and other acts.

Article 3

The seat of the Court shall be Sarajevo.

Article 4

The Court shall have its seal and other symbols in accordance with the regulations of Bosnia and Herzegovina.

Article 5

Equal use of the languages and alphabets of the peoples of Bosnia and Herzegovina shall be applied in the work of the Court.

II. GENERAL RULES OF PROCEEDINGS

Article 6

The Court in session decides by a majority of votes of all members of the Court.

Article 7

The work of the Court shall be public.

Proceedings before the Court shall be made public:

1. by informing the public of the preparations and holding of sessions of the Court as well as of public hearings before the Court;
2. by providing information about the course of the proceedings;
3. by allowing the participants in the proceedings and other interested persons to inspect and get copies of the files with regard to the issues the Court rules about and by allowing them to be present at the sessions of the Court which, in accordance with these Rules, are public;
4. by publishing the adopted decisions;
5. by publishing the Court's Bulletin in which the more important decisions, rulings and other acts shall be published;
6. in any other way regulated by the Court.

Article 8

The proceedings of working sessions of the Court, including deliberation and voting, are not public.

The public shall also be excluded when the Court hears and decides upon issues which are confidential in accordance with the law, when this is required by reasons relating to the protection of morality, public order, state security, the right to privacy or personal rights.

The participants in the proceedings cannot be excluded on the basis of the previous paragraph.

Article 9

Information on sessions and public hearings of the Court (time, place and agenda) shall be announced on the notice board of the Court.

Information referred to in the previous paragraph may be announced in the media, when it is of special importance for the public.

Article 10

In proceedings before the Court the official languages are indicated in Article 5 of these Rules; at the request of one of the participants in the proceedings, who belongs to another people, the Court may allow the use of another language.

The Court shall provide the conditions for everyone to exercise his or her right in accordance with the previous paragraph.

1) Participants in the proceedings

Article 11

The participants in the proceedings shall be:

- a) initiators of disputes referred to in Article VI, 3 (a) of the Constitution and the adopters of the acts which are the subject of the dispute;
- b) the appellant and the court whose decision is the subject of the lawsuit (Article VI, 3 (b) of the Constitution); the Court examines the appeal only if all other legal remedies against the appealed decision were exhausted, according to the laws of the Entities, against the decision on appeal and if the appeal is lodged within 30 days after the appellant had received the decision about the last legal remedy he had used;
- c) the court which referred the issue to the Court and the adopter of the law on whose validity the court's decision depends (Article VI, 3 (c) of the Constitution);

In the case of Article IV 3 (f) of the Constitution the participant in the proceedings shall be the chair of the House of Peoples.

On a specific issue, the Court shall determine other participants in the proceedings according to the principle of an adversarial procedure.

Article 12

The Court shall adopt a decision only on those cases which were put on the list of cases for decision.

This list shall be determined by the President and the Vice-presidents of the Court by majority vote; the President shall have the casting vote in case of a tie.

An appeal shall not be put on the case-list referred to in the previous paragraph of this article in any of the following cases:

1. if the appeal is anonymous;
2. if the appellant has withdrawn his appeal;
3. if the time-limit for filing the appeal has not been respected.

Under the same circumstances, appeals included in the list may be removed from the list by the same procedure, and if removed or originally not included in the list, they may be returned or included in the list.

2. Rules of Proceedings

Article 13

The request to institute proceedings before the Court shall be delivered by mail or be brought directly before the Court.

Submissions referred to in the previous paragraph shall be deemed received on the day of their receipt in the Court or on the day of delivery by registered mail.

Article 14

The request to institute proceedings according to Article VI, 3 (a) of the Constitution has to contain:

- the title of the disputed act with the title and number of the official gazette in which it was published;
- the provisions of the Constitution which are deemed to have been violated;
- assertions, facts and evidence on which the request is founded;
- the signature of an authorized person (verified with the seal of the appellant).

The appeal according to Article VI, 3 (b) of the Constitution has to contain:

- the decision of the court in Bosnia and Herzegovina;
- the provisions of the Constitution deemed to have been violated;
- assertions, facts and evidence on which the appeal is founded;
- the signature of the appellant.

The request according to Article VI, 3 (c) of the Constitution has to contain:

- a specification of the law the review of whose compatibility is requested, with reference to the official gazette in which the law was published;

- a specification of the provisions of the Constitution, the European Convention on Human Rights and Fundamental Freedoms and its Protocols and the laws of Bosnia and Herzegovina in regard to which the compatibility issue arises or of the general rule of public international law whose existence or scope is pertinent to the court's decision;
- assertions, facts and evidence on which the request is founded;
- the signature of an authorized person certified with the seal of the applicant.

Article 15

When the Court reviews the procedural regularity of a proposed decision under Article IV, 3 (f) of the Constitution, the ratified copy of the decision, with reasons given for the procedure, shall be enclosed with the request.

Article 16

The Court shall submit the request for institution of proceedings or the appeal to the adopter of the disputed act in order for the adopter to respond, by submitting a written statement.

A failure to submit a response shall not influence the course of the proceedings before the Court.

Article 17

The President of the Court and the judges shall be informed of the requests to institute proceedings or appeals.

A Judge rapporteur shall be designated for every case according to the order.

In view of the nature of the case, the Court may decide to apply an expedited procedure.

Article 18

The Judge rapporteur shall specify a deadline for submitting the replies to the allegations of the request or appeal.

Article 19

In case the request or appeal sent to the Court is incomplete or does not contain data indispensable for conducting the proceedings, the Judge rapporteur shall request the applicant to rectify the error within a specified period which may be no longer than one month.

If the applicant fails to rectify the errors, the request or appeal shall be rejected.

Article 20

Participants in the proceedings have the right to inspect the documents of the Court; this right may be granted to other interested persons.

The request or appeal and the response to the request or appeal are sent to the participants in the proceedings.

Reports, draft decisions, rulings and other acts drawn up in preparation of the decision as well as documents designated a secret under Article 8 of these Rules may not be inspected.

The inspection of the documents shall be approved by the Secretary of the Court and shall be carried out in the official premises of the Court and in the presence of an authorized employee of the Court.

Article 21

Participants in the proceedings and other interested persons may request copies of the documents of the case except those which may not be made available for inspection under Article 20, paragraph 3 of these Rules.

Persons referred to the previous paragraph shall bear the expenses for the transcripts.

Making copies of documents of a case shall be approved by the Secretary of the Court and be carried out in the official premises of the Court.

Article 22

As a rule, the Court shall hear a case and decide on the basis of a written report. The report shall contain:

1. the designation or name of the applicant,
2. the date of submission,
3. relevant statements on the requests made,
4. the contested act or provisions,
5. the ascertained factual situation as well as the law or legal issue involved,
6. a conclusion drawn from the ascertained factual and legal situation and, on the basis of this assessment, on the validity of the submission,
7. a proposal for the decision,
8. elements of importance for the decision (an overview of relevant constitutional-judicial practice, relevant scientific and expert views, a copy of provisions of relevant regulations, etc.).

The draft of the proposed decision shall be enclosed with the report.

Article 23

Information on the course of the proceedings before the Court shall be given by the President of the Court, the Judge rapporteur or the Secretary of the Court.

Article 24

Acts of the Court, summons etc. shall be submitted to the persons to whom they relate by registered mail or directly with a delivery slip.

Article 25

When the Court, within its competence, receives several requests on the same case, the Court shall, as a rule, conduct one set of proceedings and adopt one decision.

Requests as referred to in the previous paragraph shall not be combined if this would prolong the proceedings considerably.

Article 26

When taking a decision, the Court shall examine whether the violations stated in the request exist.

Article 27

The Court may judge the constitutionality only of those general acts which are in force.

Article 28

The institutions of Bosnia and Herzegovina, those of the Entities, legal and physical persons and others have, upon the request of the Court, the duty to submit data and information necessary for the work of the Court and to take, upon the directive of the Court, actions in the interest of the conduct of the proceedings.

3) Court sessions

Article 29

A session of the Court shall be held when required.

As a rule, a session of the Court shall be held at the seat of the Court; the Court may decide to hold the session also outside the seat of the Court.

Article 30

The session of the Court shall be attended by the Secretary of the Court and the expert who worked on the case and, when needed, by others as determined by the Secretary of the Court.

Article 31

The President of the Court shall convene a session, propose the agenda and chair the session of the Court.

The President of the Court shall convene a session when:

1. the Court has decided to hold a session;
2. a judge of the Court requests a session in order to consider matters within the jurisdiction of the Court;
3. a working body of the Court requests a session to be held.

A judge of the Court may propose changes and amendments of the session's agenda.

The agenda of the session shall be determined by the Court.

Article 32

The summons for the session, cases and other materials to be discussed at the session shall be served on the judges no later than eight days prior to the day of the session.

Exceptionally, in urgent cases, the summons for the session, cases and other materials to be discussed at the session may be served within a shorter period.

Article 33

The Judge rapporteur shall, prior to hearing a case and voting, outline the legal issues which are relevant for the hearing and the decision, as well as the proposal for the decision of the case on the agenda of the Court's session.

The Judge rapporteur of the case may order a professional employee to give explanations on the case.

After the statements of the Judge rapporteur or the professional employee, the floor shall be given to the judges in the order in which they request the floor.

The Secretary of the Court and the professional employees of the Court may participate in a hearing during the session of the Court.

A judge, who is prevented from attending the session, may submit a written opinion on the case which shall be read at the session in the course of the hearing of that case.

Article 34

The Court may adjourn or discontinue the hearing of a case in order to obtain new data and information or for other reasons.

Article 35

After the hearing of the case has been finished, the Court shall take a decision.

The decision shall be adopted by the majority of votes of all judges.

The voting shall be done by show of hands.

The Court may decide to adopt the decision by secret voting.

If several proposals were submitted on any issue, voting shall be done in the order in which the proposals were submitted.

The proposal of the Judge rapporteur shall be considered the first proposal.

Article 36

Judges may not abstain from voting.

When a judge disagrees with the decision he shall be entitled to deliver a separate opinion.

The judge is entitled and obliged to submit and give reasons for his separate opinion in written form no later than within fifteen days.

Separate opinions of the judges shall be attached to the minutes of the session and enclosed with the case which they relate to; they shall be stated in the decisions and rulings passed.

A separate opinion shall be attached to the decision as an annex. The decision shall be published in the Bulletin of the Court together with the separate opinion.

On request of a judge who delivered a separate opinion, the relevant reasons for the separate opinion shall, in an abridged manner proportionally to the volume of the opinion, be included in the decision or the ruling of the Court.

Article 37

Only judges who participated in the hearing may participate in decisions of the Court.

A session of the Court shall, as a rule, be adjourned if not at least one of the judges from each constituent people is present; the following session shall be held, however, in case the same situation occurs again without justified reason.

The provision in paragraph 2 of this Article shall not be applied in cases where the request is rejected or the decision does not affect the constituent people which is represented by the absent judge.

Article 38

Minutes shall be drawn up at the sessions of the Court.

The Court may decide to make the record in shorthand or to record the course of the session or a part of the session by a tape-recorder. In that case, the shorthand or taped record will be attached to the minutes and is considered to be an integral part of it.

Article 39

The minutes of the Court's session shall contain:

1. the date of the session;
2. the names of present and absent judges;
3. the names of other persons present at the session;
4. the subject of discussion and decision-making;
5. the operative part (*dispozitiv*) of the decision;
6. the result of the voting indicating which of the judges voted against the decision or which judge delivered a separate opinion;
7. other decisions taken on the occasion of the hearing of the case.

A brief account of the hearing and the more important questions relevant to a decision in the case shall be included in the minutes.

If the public was excluded from the session or parts of it, a statement on this fact shall be included in the minutes.

Article 40

The minutes of the Court's session shall be approved at the next session of the Court.

The approved minutes shall be signed by the President or Vice-President of the Court, the Secretary of the Court, the interpreter and the recording secretary.

4) Public hearing

Article 41

When, during the proceedings before the Court, an oral hearing of issues relevant to the decision becomes necessary, the Court shall hold a public hearing.

The Court shall decide on the need of holding a public hearing.

Article 42

The participants in the proceedings shall be summoned to the public hearing.

If necessary, the Court shall summon persons who may submit expert opinions and statements relevant to the decision.

On proposal of the Judge rapporteur, the Court shall decide which persons to summon according to the previous paragraph.

Article 43

The summons to the public hearing and the corresponding material shall be served no later than eight days prior to the public hearing.

Exceptionally, the material for the public hearing may be served within a shorter period.

Article 44

The public hearing shall be held at the seat of the Court.

For special reasons, the Court may decide to hold the public hearing outside the seat of the Court.

Article 45

The absence of participants in the proceedings at the public hearing shall not prevent the Court from holding the public hearing and from adopting the decision.

Article 46

When necessary, the Court may adjourn or discontinue the public hearing in order to obtain necessary data and information or for other legitimate reasons.

In the cases referred to in the previous paragraph the President of the Court shall inform the participants present and other summoned persons when the public hearing shall be held or continued.

Article 47

The President of the Court shall open the public hearing and announce the subject of the hearing.

The Secretary of the Court shall inform the Court about the presence of the participants in the proceedings and of other persons summoned.

Article 48

At the public hearing, the Judge rapporteur shall outline the factual situation and the disputed legal issues insofar as they are relevant to the hearing, without stating his opinion on the decision to be taken.

After the statement of the Rapporteur Judge, the participants in the proceedings shall present and explain their positions and shall give replies to the statements made at the hearing; other persons summoned shall present their opinions insofar as they are relevant to the elucidation of the factual situation.

Article 49

The President of the Court shall ensure the maintenance of peace and order at the public hearing.

To that end he may:

- warn any person who disturbs the order,
- decide that a person who insults the Court or someone else or is guilty of any other abuse when speaking shall no longer be allowed to address the Court,
- remove from the public hearing any person who, although warned, continues to disturb the course of the public hearing.

Article 50

When the submissions of the participants in the proceedings and other persons summoned are completed and there are no questions on the clarification of the factual situation, the President of the Court shall conclude the public hearing and inform the participants in the proceedings and other persons summoned about the time and manner of announcement of the Court's decision.

Article 51

The Court, as a rule, shall hold the session of deliberation and voting immediately upon the conclusion of the public hearing.

In the procedure of deliberation, the Judge rapporteur shall be the first to submit his opinion and position on the case at issue.

After the completion of the statement of the Judge rapporteur, the judges of the Court shall present their opinions and positions in the order in which they request the floor.

After the completion of the deliberation, the voting shall take place.

The sessions of deliberation and voting shall be attended by the judges of the Court who participated in the hearing.

Article 52

After completing the session of deliberation and voting, the President of the Court shall, as a rule, orally announce the decision of the Court, including its principal reasons.

The decision of the Court shall be communicated to the participants in the proceedings within 30 days from the day of its adoption.

Article 53

Minutes shall be drawn up at the public hearing.

The minutes at the public hearing shall include data on the session of deliberation and voting.

If there was no shorthand or taped record at the public hearing, the minutes shall include a summary of the statements of the participants in the proceedings and the other persons present.

The written statement of the Judge rapporteur as well as the statements of the participants in the proceedings and other persons present, who may submit their written statements to the Court, shall be attached to the minutes of the public hearing.

5) Acts of the Court

Article 54

The Court shall adopt decisions and rulings.

The Court shall take decisions on the disputes and issues referred to in Article VI, 3 of the Constitution and in the case dealt with in Article IV, 3 (f) of the Constitution.

On all other issues the Court decides by rulings.

Article 55

The Court takes the decision to reject a request at a session where only the judges and the persons responsible for the minutes are present. The Court shall take such a decision if it finds that:

1. it is not competent to decide;
2. the applicant did not rectify the errors in the given period as requested;
3. the applicant has withdrawn his request;
4. the Court already decided on the same matter.

Article 56

When adopting a decision, the Court specifies its legal character (ex nunc, ex tunc).

In connection with the decision declaring an act incompatible according to Article VI, 3 (a) or (c), the adopter of the act may be granted a period, not exceeding three months, within which to adapt it accordingly.

If the incompatibility was not eliminated within the set period, the Court shall, in a decision, declare that the incompatible provisions cease to be valid.

The incompatible provisions cease to be valid on the day on which the decision of the Court referred to in the previous paragraph was published in the "Official Gazette of Bosnia and Herzegovina".

Article 57

Everyone whose right is violated by an individual act of last instance or which is final and founded on provisions which ceased to be valid in accordance with Article 56 of these Rules, shall have the right to request the competent organ to alter that individual act; the competent organ has to repeat the proceedings and adapt the act in accordance with the Court's decision.

Article 58

The request to alter an individual act of last instance or which is final, according to the previous Article, may be submitted within the period of six months from the day on which the decision was published in the Official Gazette of Bosnia and Herzegovina, if no more than five years have elapsed from the adoption of the act to the decision of the Court.

Article 59

Decisions and rulings shall contain an introduction, the operative part and the reasons of the Court.

The introduction shall in particular indicate the constitutional basis for taking the decision and ruling or the date on which the session of the Court was held.

The operative part (dispozitiv) shall indicate the manner in which the matter was decided and the mode of announcement of the decision or ruling.

The reasons shall indicate the ascertained factual situation and the legal reasons for the decision or ruling.

Article 60

The Court may adopt a supplementary decision and ruling if not all relevant issues have been decided upon in the previous proceedings.

Article 61

The draft decision or draft ruling of the Court shall be discussed by the Court.

The professional and technical proof-reading of the text of the decision and ruling shall be done by the drafting commission.

The president of the drafting commission shall certify the final text of the decision or ruling by his signature.

Article 62

Exceptionally, the drafting commission, as well as the judges of the Court, may propose to the Court to review the adopted decision or ruling.

A proposal to review a decision or ruling may be submitted until the decision or ruling is dispatched by the Court.

Article 63

At the request of interested participants or on its own initiative, the Court may alter its decision if new, legally relevant, facts emerge which require an essentially different decision.

The interested participant must submit the request to alter the decision of the Court not later than six months from the emergence of the new facts.

The decision of the Court cannot be altered if, after its adoption, more than five years have elapsed.

Article 64

The original of the decision or ruling shall be signed by the President and the Judge rapporteur; it shall be published only with the signature of the President.

Under original shall be understood the original of the decision of the Court, signed by the President and the Judge rapporteur.

The Secretary of the Court shall certify a dispatch note of the decision or ruling.

Article 65

If the original of the decision or ruling contains technical errors or if the published text is not identical to the original, the Secretary of the Court, on the basis of an authorization of the Court, shall make the correction.

The correction shall be submitted to the participants in the proceedings and shall be published in the same manner as the decision or ruling.

Article 66

The decisions of the Court shall be published in the Official Gazette of Bosnia and Herzegovina and in the official gazettes of the entities.

The Court may decide to publish rulings on issues of wider importance in the same way.

6) Execution of decisions

Article 67

Every interested person or body may request the execution of a decision of the Court.

A request to undertake measures for the execution of the decisions of the Court shall be submitted to the Court.

The Court shall, by a ruling, confirm that the decision has not been executed.

The ruling of the Court shall, for the purpose of execution, be submitted to the Council of Ministers of Bosnia and Herzegovina or to the governments of the entities.

Article 68

The execution of individual acts of last instance or which are final and founded on provisions which have ceased to be valid in accordance with Article 56 of these Rules, can neither be ordered nor carried out and, in case the execution has begun, it shall be discontinued.

Article 69

If it appears that the consequences of the application of provisions which were declared incompatible, cannot be overcome by altering an individual act, the Court may, at the request of an interested person, decide that these consequences be set aside by restoration of a previously existing situation, by compensation for damage or in any other way.

7) Special provisions

Article 70

The Court may, until the final decision has been made, fully or partially suspend the execution of decisions, laws (acts) or individual acts (temporary measures), if their execution may have detrimental consequences which cannot be overcome.

The Court shall revoke an interim measure when it has ascertained that the reasons for which it was taken have ceased to exist.

Article 71

The Court shall decide in each individual case on any issue regarding the proceedings before the Court, which is not regulated by these Rules.

III THE ORGANIZATION OF THE COURT

1) Rights and obligations of the Court

Article 72

The Court, apart from performing the tasks in accordance with the provisions of the Constitution, shall decide on:

- the election of the President and Vice-presidents;
- the status and immunity rights of the President and judges;
- the internal organization of the Court and the Services;
- the foundation of working bodies of the Court;
- status issues regarding of the Secretary of the Court and the advisors of the Court,
- the working schedule of the Court and its execution;
- the financial needs of the Court;
- other issues within the competence of the Court.

Article 73

The sessions of the Court at which issues according to Article 72 of these Rules are decided, shall be attended, apart from the President and the judges, by the Secretary of the Court, and, if necessary, by other professional employees as determined by the Secretary.

Article 74

The Court shall cooperate with other constitutional courts.

The Court may organize meetings and conferences and participate in meetings and conferences where issues of interest for the work of the Court are discussed.

2) The President of the Court and the judges

Article 75

The Court shall elect the President and Vice-presidents of the Court among the judges.

Article 76

The President of the Court shall be elected by the Court by secret voting; he is elected if he receives the majority of votes of all judges.

If in the first round of voting none of the candidates receives the majority of votes, the voting shall be repeated with the two candidates who got the largest number of votes. The candidate is elected who receives the largest number of votes in the second round.

If none of the candidates received the majority of votes in the second round of voting, votes shall be drawn.

Article 77

The President of the Court shall be elected by rotation among the judges elected by the Houses of Representatives of the entities of Bosnia and Herzegovina.

Article 78

The mandate of the President of the Court shall last for 10 months and shall commence upon election.

Article 79

The President of the Court shall organize and supervise the activities of the Court, convene and chair the sessions and public hearings, represent the Court, sign the decisions of the Court, be responsible for the cooperation with other institutions, pass individual acts, and carry out other duties specified in these Rules and other acts of the Court.

Article 80

The Court, at the same session at which the President of the Court is elected, shall elect three Vice-presidents of the Court.

The Vice-presidents of the Court shall be elected from among all judges.

The President of the Court and the Vice-presidents of the Court may not, at the same time, be elected among the same people.

The mandate of the Vice-President of the Court shall be the same as that of the President of the Court.

Voting for the Vice-presidents shall take place in the same manner as for the President of the Court.

Article 81

In case of his absence or inability, the President of the Court shall be represented by the Vice-president whom the President of the Court designates.

In case the President of the Court is not able to designate a vice-president to represent him, the Court determines which of the elected vice-presidents shall represent the President of the Court in the sense of the previous paragraph.

Article 82

The judges shall have the right and obligation to participate in the work and adoption of decisions of the Court and its working bodies whose members they are.

The judges living outside the seat of the Court work in offices established at the place of their residence. These offices shall be equipped with the necessary material-technical resources; the indispensable personnel shall work in it.

Article 83

The judges shall carry out the functions of a judge conscientiously.

The judges shall uphold the reputation and dignity of the Court and the reputation and dignity of a judge.

Article 84

The judges of the Court shall have the right to propose specific issues for consideration at the sessions of the Court.

Article 85

The judges of the Court shall have the right to be regularly informed about all issues of importance for the carrying out of the functions of the Court.

The President and the Secretary of the Court shall be responsible for keeping the judges informed.

Article 86

The position of a judge is incompatible with:

- membership of a political party or a political organization in Bosnia and Herzegovina,
- membership of a legislative, executive and other judicial authority in Bosnia and Herzegovina or the Entities,
- any other position which could influence the impartiality of the Court.

Article 87

The judges, in performance of their function, are entitled to immunity.

Issues of immunity of the judges shall be regulated by a special act adopted by the Court.

Article 88

A judge may be dismissed from the function of a judge before the mandate has expired, in the following cases:

- if he requests his dismissal,
- if he is sentenced to prison,
- if he permanently loses the ability to carry out his function,
- if the circumstances indicated in Article 86 of these Rules occur.

The Court shall ascertain the existence of reasons according to the previous paragraph, dismiss the judge on the basis of consensus of the other judges and inform the organ which elected that judge.

Article 89

The Court shall issue an official identity card to the President and judges.

The form and the mode of issuance of the official identity card shall be prescribed by the Court.

Article 90

The President and judges shall wear official attire at public hearings.

3) Working bodies of the Court

Article 91

The work of the Court shall be carried out in both permanent and ad hoc commissions and other bodies of the Court.

Permanent Commissions shall be:

- the Drafting Commission,
- the Commission for Administrative Issues,
- the Commission for Publications and Information of the Court,
- the Commission for Electronic Equipment of the Court and Information Systems.

Ad hoc commissions shall be established for drafting general acts, expert documents, analyses and for other issues.

Article 92

The Drafting Commission shall designate the board for proof-reading of the texts of decisions, rulings and other texts of the Court.

Article 93

The Commission for Administrative Issues shall supervise and analyse the organization of the work of the Court, prepare the proposal for the budget and final account, make proposals and deliver opinions for resolving other issues relating to the judges, the Secretary of the Court and professional employees who are appointed and dismissed by the Court.

Article 94

The Commission for Publications and Information of the Court shall publish the Bulletin and other publications of the Court, prepare the appropriate professional literature as well as articles on the work of constitutional courts in the media, scientific and professional publications and shall decide on the purchase of professional literature.

Article 95

The Commission for Electronic Equipment and Information Systems of the Court shall be responsible for the use and improvement of the information system, for the carrying out of the development programme, and for inclusion of the system into information networks in the country and abroad.

Article 96

A permanent commission shall consist of the president and, as a rule, three members.

The president and one member shall mandatorily be elected among the judges.

The commission, whenever required, shall elect a secretary.

The President and the members of permanent commissions shall be elected for two years. After this period has expired they may be reelected.

4) The Court Service

Article 97

The Service of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina (hereinafter: the Service) shall carry out professional and other duties.

Certain accounting, financial, material and technical duties for the needs of the Court may be assigned to another appropriate service.

Article 98

The most complex professional duties relating to the realization of rights and duties of the Court shall be carried out by the Secretary' of the Court and the advisors of the Court who are appointed and dismissed by the Court.

The Secretary of the Court and advisors may be appointed among distinguished lawyers with experience of the same or similar legal activities.

The mandate of the persons referred to in paragraph 1 of this Article shall have the same duration as that of the judges.

Article 99

The organization of the Service shall be regulated by a special act of the Court.

The act referred to in the previous paragraph shall provide a more detailed regulation of the organization and tasks of the Service, the conditions for the realization of the tasks, the number of executive personnel and other issues of importance for the work of the Service and the realization of the rights, duties and responsibilities of the employees.

Article 100

The President of the Court, upon agreement with the Vice-presidents, adopts individual acts in accordance with the general act according to Article 99 of these Rules.

If an agreement as referred to in the previous paragraph cannot be reached, the individual act shall be adopted by the Court.

4) Other provisions

Article 101

The regulations which are in force for the organs of the authorities of Bosnia and Herzegovina shall, as appropriate, be applied to the labour law related legal status of the employees of the Service as well as the material and financial issues of the Court.

The Secretary of the Court shall be the superior for using the means of operation of the Court and the Service.

Article 102

The Court shall, by a separate act, regulate the salaries and other forms of compensation for the judges and the persons it appoints.

Upon the proposal of the Secretary of the Court, the Court shall adopt an act regulating the salaries and other forms of compensation for the employees of the Service.

Article 103

The regulations on office operation, working hours and house rules applicable to the organs of the authorities of Bosnia and Herzegovina shall as appropriate be applied to the Court, unless otherwise stipulated by an act of the Court.

Article 104

General acts of the Court shall be adopted by a majority of votes of all judges.

These Rules of Procedure of the Court shall be published in the Official Gazette of Bosnia and Herzegovina and the official gazettes of the Entities; other general acts and the act on the election of the President of the Court and the Vice-presidents shall be published in the manner regulated by the Court.

Article 105

These Rules of Procedure shall enter into force on the day of their adoption.

Nr. P 7/97
Sarajevo, 29 July 1997

The President
of the Constitutional Court of BiH

**ODLUKE
USTAVNOG SUDA
BOSNE I HERCEGOVINE
1997. GODINA**

**ОДЛУКЕ
УСТАВНОГ СУДА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
1997. ГОДИНА**

**DECISIONS OF
THE CONSTITUTIONAL COURT OF
BOSNIA AND HERZEGOVINA,
YEAR 1997**

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, na osnovu člana VI/3. (a.) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 55. tačka 2. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj 16. 10. 1997. godine, donio je

ODLUKU

Odbacuje se zahtjev advokata Branislava Banovića i Jovana Spasića iz Beograda, od 29. 10. 1996. godine, za ocjenu ustavnosti Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stambenim odnosima ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 19/93).

Ova odluka objavit će se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine" i "Službenom glasniku Republike Srpske".

Obrazloženje

Advokati Branislav Banović i Jovan Spasić, iz Beograda, dali su 24. 10. 1996. godine inicijativu Predsjedništvu Republike Bosne i Hercegovine da pokrene spor pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine za ocjenu ustavnosti Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stambenim odnosima ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 19/93).

Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine, aktom broj 02-012-751/96, dostavilo je Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine navedenu inicijativu.

U toku postupka pred Ustavnim sudom utvrđeno je da Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, a ni pojedini članovi Predsjedništva, nisu razmatrali navedenu inicijativu. Također je utvrđeno da, povodom ove inicijative, nijedan od članova Predsjedništva Bosne i Hercegovine nije pokrenuo spor pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine, u smislu člana VI/3. (a) Ustava Bosne i Hercegovine.

Prema Ustavu Bosne i Hercegovine, Ustavni sud je jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine,

uključujući ali ne ograničavajući se na to da li je odluka entiteta da uspostavi poseban paralelan odnos sa susjednom državom u skladu sa ovim Ustavom, uključujući i odredbe koje se odnose na suverenitet i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine, te da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta u skladu sa ovim Ustavom. Sporove može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući ili njegov zamjenik bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine; jedna četvrtina članova/delegata bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina članova bilo kojeg doma zakonodavnog organa jednog entiteta (člana VI / 3. (a.)).

Prema navedenim odredbama Ustava, Ustavni sud Bosne i Hercegovine je nadležan da odlučuje da li je zakon u skladu sa Ustavom. Međutim, zahtjev za ocjenu ustavnosti u ovom ustavno-sudskom sporu nije podnesen od Ustavom određenih subjekata, pa je stoga Ustavni sud donio odluku kao u dispozitivu.

Ovu odluku Ustavni sud je donio u sastavu: predsjednik Ustavnog suda Mirko Zovko i sudije: Marko Arsović, prof. dr. Kasim Begić, Hans Danelius, prof. dr. Ismet Dautbašić, dr. Joseph Marko i mr. Zvonko Miljko.

U broj 1/96
Sarajevo, 16. 10. 1997. godine

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirko Zovko

Zahtjev advokata Branislava Banovića i Jovana Spasića iz Beograda za ocjenu ustavnosti Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stambenim odnosima ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 19/93), Odlukom Suda, odbačen je iz razloga što podnosilac zahtjeva nije neki od subjekata koji bi, u konkretnom slučaju, u smislu člana VI. tačka 3. Ustava Bosne i Hercegovine, mogao pokrenuti spor pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, na temelju članka VI/3. (a.) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 55. točka 2. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj 16. 10. 1997. godine, donio je

ODLUKU

Odbacuje se zahtjev advokata Branislava Banovića i Jovana Spasića iz Beograda, od 29. 10. 1996. godine, za ocjenu ustavnosti Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stambenim odnosima ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 19/93).

Ova odluka objavit će se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine" i "Službenom glasniku Republike Srpske".

Obrazloženje

Advokati Branislav Banović i Jovan Spasić, iz Beograda, dali su 24. 10. 1996. godine inicijativu Predsjedništvu Republike Bosne i Hercegovine da pokrene spor pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine za ocjenu ustavnosti Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stambenim odnosima ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 19/93).

Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine, aktom broj 02-012-751/96, dostavilo je Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine navedenu inicijativu.

Tijekom postupka pred Ustavnim sudom utvrđeno je da Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, a ni pojedini članovi Predsjedništva, nisu razmatrali navedenu inicijativu. Također je utvrđeno da, povodom ove inicijative, nijedan od članova Predsjedništva Bosne i Hercegovine nije pokrenuo spor pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine, u smislu članka VI/3. (a) Ustava Bosne i Hercegovine.

Prema Ustavu Bosne i Hercegovine, Ustavni sud je jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine,

uključujući ali ne ograničavajući se na to da li je odluka entiteta da uspostavi poseban paralelan odnos sa susjednom državom sukladna ovom Ustavu, uključujući i odredbe koje se odnose na suverenitet i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine, te da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta sukladna ovom Ustavu. Sporove može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući ili njegov zamjenik bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine; jedna četvrtina članova/delegata bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina članova bilo kojeg doma zakonodavnog tijela jednog entiteta (članak VI/3. (a.)).

Prema navedenim odredbama Ustava, Ustavni sud Bosne i Hercegovine je nadležan da odlučuje da li je zakon sukladan Ustavu. Međutim, zahtjev za ocjenu ustavnosti u ovom ustavno-sudskom sporu nije podnesen od Ustavom određenih subjekata, pa je stoga Ustavni sud donio odluku kao u dispozitivu.

Ovu odluku Ustavni sud je donio u sastavu: predsjednik Ustavnog suda Mirko Zovko i suci: Marko Arsović, prof. dr. Kasim Begić, Hans Danelius, prof. dr. Ismet Dautbašić, dr. Joseph Marko i mr. Zvonko Miljko.

U broj 1/96
Sarajevo, 16. 10. 1997. godine

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirko Zovko

Zahtjev odvjetnika Branislava Banovića i Jovana Spasića iz Beograda za ocjenu ustavnosti Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stambenim odnosima ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 19/93), Odlukom Suda, odbačen je iz razloga što podnositelj zahtjeva nije neki od subjekata koji bi, u konkretnom slučaju, u smislu članka VI. točka 3. Ustava Bosne i Hercegovine, mogao pokrenuti spor pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine.

Уставни суд Босне и Херцеговине, на основу члана VI/3. (а.) Устава Босне и Херцеговине и члана 55. тачка 2. Пословника Уставног суда Босне и Херцеговине, на сједници одржаној 16. 10. 1997. године, донио је

ОДЛУКУ

Одбацује се захтјев адвоката Бранислава Бановића и Јована Спасића из Београда, од 29. 10. 1996. године, за оцјену уставности Закона о измјенама и допунама Закона о стамбеним односима ("Службени гласник Републике Српске", број 19/93).

Ова одлука објавиће се у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине" и "Службеном гласнику Републике Српске".

Образложење

Адвокати Бранислав Бановић и Јован Спасић, из Београда, дали су 24. 10. 1996. године иницијативу Предсједништву Републике Босне и Херцеговине да покрене спор пред Уставним судом Босне и Херцеговине за оцјену уставности Закона о измјенама и допунама Закона о стамбеним односима ("Службени гласник Републике Српске", број 19/93).

Предсједништво Републике Босне и Херцеговине, актом број 02-012-751/96, доставило је Уставном суду Босне и Херцеговине наведену иницијативу.

У току поступка пред Уставним судом утврђено је да Предсједништво Босне и Херцеговине, а ни поједини чланови Предсједништва, нису разматрали наведену иницијативу. Такође је утврђено да, поводом ове иницијативе, ниједан од чланова Предсједништва Босне и Херцеговине није покренуо спор пред Уставним судом Босне и Херцеговине, у смислу члана VI/3. (а) Устава Босне и Херцеговине.

Према Уставу Босне и Херцеговине, Уставни суд је једини надлежан да одлучује о било којем спору који се јавља по овом уставу између два ентитета, или између Босне и Херцеговине и једног или оба ентитета, те између институција Босне и Херцеговине, укључујући али не ограничавајући се на то да ли је одлука

ентитета да успостави посебан паралелан однос са сусједном државом у складу са овим уставом, укључујући и одредбе које се односе на суверенитет и територијални интегритет Босне и Херцеговине, те да ли је било која одредба устава или закона једног ентитета у складу са овим Уставом. Спорове може покренути члан Предсједништва, предсједавајући Вијећа министара, предсједавајући или његов замјеник било којег дома Парламентарне скупштине; једна четвртина чланова/делегата било којег дома Парламентарне скупштине, или једна четвртина чланова било којег дома законодавног органа једног ентитета (члана VI/3. (а.)).

Према наведеним одредбама Устава, Уставни суд Босне и Херцеговине је надлежан да одлучује да ли је закон у складу са Уставом. Међутим, захтјев за оцјену уставности у овом уставно-судском спору није поднесен од Уставом одређених субјеката, па је стога Уставни суд донио одлуку као у диспозитиву.

Ову одлуку Уставни суд је донио у саставу: предсједник Уставног суда Мирко Зовко и судије: Марко Арсовић, проф. др Касим Бегић, Ханс Данелиус, проф. др Исмет Даутбашић, др Јозеф Марко и мр Звонко Миљко.

У број 1/96
Сарајево, 16. 10. 1997. године

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирко Зовко

Захтјев адвоката Бранислава Бановића и Јована Спасића из Београда за оцјену уставности Закона о измјенама и допунама Закона о стамбеним односима ("Службени гласник Републике Српске", број 19/93), Одлуком Суда, одбачен је из разлога што подносилац захтјева није неки од субјеката који би, у конкретном случају, у смислу члана VI тачка 3. Устава Босне и Херцеговине, могао покренути спор пред Уставним судом Босне и Херцеговине.

Having regard to Article VI.3.(a) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina and Article 55(1) of its Rules of Procedure, the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina, on 16 October 1997, adopted the following

DECISION

The Constitutional Court rejects the request of the advocates Mr. Branislav Banovic and Mr. Jovan Spasic of 29 October 1996 to review the constitutionality of the Law Amending the Law on Housing Relations (Official Gazette of Republika Srpska No. 19/93).

The Decision shall be published in the Official Gazette of Bosnia and Herzegovina, the Official Gazette of the Federation of Bosnia and Herzegovina and the Official Gazette of Republika Srpska.

Reasons

On 24 October 1996 the Lawyers Branislav Banovic and Jovan Spasic from Belgrade proposed to the Presidency of the Republic of Bosnia and Herzegovina to initiate proceedings before the Constitutional Court to review the constitutionality of the Law Amending the Law on Housing Relations (Official Gazette of Republika Srpska, No. 19/93). The Presidency of the Republic of Bosnia and Herzegovina forwarded this proposal to the Constitutional Court (Decision of the Presidency of the Republic of Bosnia and Herzegovina No. 02-012-751/96).

The Constitutional Court notes that neither the Presidency of Bosnia and Herzegovina nor single members of the Presidency considered the aforementioned initiative. The Court further notes that no member of the Presidency of Bosnia and Herzegovina initiated proceedings before the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina, according to Article VI.3(a) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina.

According to the Constitution of Bosnia and Herzegovina, the Constitutional Court shall have exclusive jurisdiction to decide any disputes that arise under this Constitution between the Entities or between Bosnia and Herzegovina and an Entity or Entities, or between institutions of Bosnia and Herzegovina, including but not limited to the questions

whether an Entity's decision to establish a special parallel relationship with a neighbouring state is consistent with this Constitution including provisions concerning the sovereignty and territorial integrity of Bosnia and Herzegovina, and whether any provisions of an Entity's constitution or law are consistent with this Constitution.

Moreover, disputes may be referred only by a member of the Presidency, by the Chair of the Council of Ministers, by the Chair or Deputy Chair of either chamber of the Parliamentary Assembly, by one-fourth of the members of either chamber of the Parliamentary Assembly, or by one-fourth of either chamber of a legislature of an Entity (Article VI.3 (a) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina).

The Constitutional Court notes that it is, according to the Constitution of Bosnia and Herzegovina, in general competent to evaluate the constitutionality of a law such as the one in question. The Court finds, however, that the present request has to be rejected because it has not been submitted by any institution or person enumerated in the above mentioned relevant constitutional provisions.

The Court ruled in the following composition:

Mirko Zovko, President of the Constitutional Court, judges Marko Arsović, Prof Dr. Kasim Begić, Hans Danelius, Prof Dr. Ismet Dautbašić, Prof Dr. Joseph Marko and Zvonko Miljko.

Case No. U 1/96
16 October 1997
Sarajevo

Mirko Zovko
President of the Constitutional Court
of Bosnia and Herzegovina

The request of Branislav Banović and Jovan Spasić, lawyers from Belgrade, for the evaluation of constitutionality of the Law on the Amendments to the Law on Housing Relations (Official Gazette of Republika Srpska, No. 19/93), was rejected by the Court due to the fact that the applicants are not one of the legal persons that could, in the present case, institute proceedings before the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina under Article VI item 3. of the Constitution of Bosnia and Herzegovina.

Ustavili sud Bosne i Hercegovine, na osnovu člana VI/3. (a) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 55. tačka 2. a u vezi sa članom 27. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj 16. 10. 1997. godine, donio je

ODLUKU

Odbacuje se zahtjev D.J.L. "Opal commerc", p.o. Bihac za ocjenjivanje ustavnosti člana 3. Odluke o utvrđivanju visine carinskih stopa ("Službeni list R BiH", broj 4/96).

Ova odluka objavit će se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine" i "Službenom glasniku Republike Srpske".

Obrazloženje

D.J.L. "Opal commerc", p.o. Bihac podnio je zahtjev za pokretanje postupka za ocjenjivanje ustavnosti odredbe člana 3. Odluke o utvrđivanju visine carinskih stopa kojom je propisano da stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom listu R BiH", navodeći da prema Ustavu Republike Bosne i Hercegovine samo zakon, i to iz naročito opravdanih razloga, može stupiti na snagu u roku kraćem od osam dana od dana objavljivanja ili istog dana kada je objavljen.

U toku postupka utvrđeno je daje članom 2. Odluke propisano da će se ova odluka primjenjivati do 30. 06. 1996. godine.

Prema Ustavu Bosne i Hercegovine, Ustavni sud je jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući ali ne ograničavajući se na to da li je odluka entiteta da uspostavi poseban paralelan odnos sa susjednom državom u skladu sa ovim Ustavom, uključujući i odredbe koje se odnose na suverenitet i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine, te da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta u skladu sa ovim Ustavom.

Sporove može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući ili njegov zamjenik, bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine; jedna četvrtina članova/delegata bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine ili jedna četvrtina članova bilo kojeg doma zakonodavnog organa jednog entiteta (član VI/3. (a)).

Prema Poslovniku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, Ustavni sud može ocjenjivati ustavnost samo onih općih akata koji su na snazi (član 27.).

Prema navedenim odredbama, spor pred sudom mogu pokrenuti samo Ustavom određeni subjekti, pa prema tome D.J.L. "Opal commerc" nije ovlašten subjekt za pokretanje postupka pred Ustavnim sudom, a kako je i osporena Odluka prestala da važi, odlučeno je kao u dispozitivu.

Ovu odluku donio je Ustavni sud Bosne i Hercegovine u sastavu: predsjednik Ustavnog suda Mirko Zovko i sudije: Marko Arsović, prof. dr. Kasim Begić, Hans Danelius, prof. dr. Ismet Dautbašić, dr. Joseph Marko i mr. Zvonko Miljko.

U broj 2/96
Sarajevo, 16. 10. 1997. godine

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirko Zovko

Spor pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine mogu pokrenuti samo Ustavom određeni subjekti (član W3.(a) Ustava), a Ustavni sud može ocjenjivati ustavnost samo onih općih akata koji su na snazi (član 27. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine).

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, na temelju članka VI/3. (a) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 55. točka 2. a u svezi sa člankom 27. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj 16. 10. 1997. godine, donio je

ODLUKU

Odbacuje se zahtjev D.J.L. "Opal commerc", p.o. Bihać za ocjenjivanje ustavnosti članka 3. Odluke o utvrđivanju visine carinskih stopa ("Službeni list R BiH", broj 4/96).

Ova odluka objavit će se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine" i "Službenom glasniku Republike Srpske".

Obrazloženje

D.J.L. "Opal commerc", p.o. Bihać podnio je zahtjev za pokretanje postupka za ocjenjivanje ustavnosti odredbe članka 3. Odluke o utvrđivanju visine carinskih stopa kojom je propisano da stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom listu RBiH", navodeći da prema Ustavu Republike Bosne i Hercegovine samo zakon, i to iz naročito opravdanih razloga, može stupiti na snagu u roku kraćem od osam dana od dana objavljivanja ili istog dana kada je objavljen.

Tijekom postupka utvrđeno je da je člankom 2. Odluke propisano da će se ova odluka primjenjivati do 30. 06. 1996. godine.

Prema Ustavu Bosne i Hercegovine, Ustavni sud Bosne i Hercegovine je jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući ali ne ograničavajući se na to da li je odluka entiteta da uspostavi poseban paralelan odnos sa susjednom državom sukladna ovom Ustavu, uključujući i odredbe koje se odnose na suverenitet i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine, te da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta sukladna

ovom Ustavu. Sporove može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući ili njegov zamjenik, bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine; jedna četvrtina članova/delegata bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine ili jedna četvrtina članova bilo kojeg doma zakonodavnog tijela jednog entiteta (članak VI/3. (a)).

Prema Poslovniku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, Ustavni sud može ocjenjivati ustavnost samo onih općih akata koji su na snazi (članak 27.).

Prema navedenim odredbama, spor pred sudom mogu pokrenuti samo Ustavom određeni subjekti, pa prema tome D.J.L. "Opal commerc" nije ovlašten subjekt za pokretanje postupka pred Ustavnim sudom, a kako je i osporena Odluka prestala da važi, odlučeno je kao u dispozitivu.

Ovu odluku donio je Ustavni sud Bosne i Hercegovine u sastavu: predsjednik Ustavnog suda Mirko Zovko i suci: Marko Arsović, prof. dr. Kasim Begić, Hans Danelius, prof. dr. Ismet Dautbašić, dr. Joseph Marko i mr. Zvonko Miljko.

U broj 2/96
Sarajevo, 16. 10. 1997. godine

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirko Zovko

Spor pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine mogu pokrenuti samo Ustavom određeni subjekti (članak VI/3.(a) Ustava), a Ustavni sud može ocjenjivati ustavnost samo onih općih akata koji su na snazi (članak 27. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine).

Уставни суд Босне и Херцеговине, на основу члана VI/3. (а) Устава Босне и Херцеговине и члана 55. тачка 2. а у вези са чланом 27. Пословника Уставног суда Босне и Херцеговине, на сједници одржаној 16. 10. 1997. године, донио је

ОДЛУКУ

Одбацује се захтјев Д.Ј.Л. "Oral commerc", п.о. Бихаћ за оцјењивање уставности члана 3. Одлуке о утврђивању висине царинских стопа ("Службени лист Р БиХ", број 4/96).

Ова одлука објавиће се у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине" и "Службеном гласнику Републике Српске".

Образложење

Д.Ј.Л. "Oral commerc", п.о. Бихаћ поднио је захтјев за покретање поступка за оцјењивање уставности одредбе члана 3. Одлуке о утврђивању висине царинских стопа којом је прописано да ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу РБиХ", наводећи да према Уставу Републике Босне и Херцеговине само закон, и то из нарочито оправданих разлога, може ступити на снагу у року краћем од осам дана од дана објављивања или истог дана када је објављен.

У току поступка утврђено је да је чланом 2. Одлуке прописано да ће се ова одлука примјењивати до 30. 06. 1996. године.

Према Уставу Босне и Херцеговине, Уставни суд је једини надлежан да одлучује о било којем спору који се јавља по овом Уставу између два ентитета, или између Босне и Херцеговине и једног или оба ентитета, те између институција Босне и Херцеговине, укључујући али не ограничавајући се на то да ли је одлука ентитета да успостави посебан паралелан однос са сусједном државом у складу са овим Уставом, укључујући и одредбе које се односе на суверенитет и територијални интегритет Босне и Херцеговине, те да ли је било која одредба устава или

закона једног ентитета у складу са овим Уставом. Спорове може покренути члан Предсједништва, предсједавајући Вијећа министара, предсједавајући или његов замјеник, било којег дома Парламентарне скупштине; једна четвртина чланова/делегата било којег дома Парламентарне скупштине или једна четвртина чланова било којег дома законодавног органа једног ентитета (члан VI/3. (а)).

Према Пословнику Уставног суда Босне и Херцеговине, Уставни суд може оцјењивати уставност само оних општих аката који су на снази (члан 21.).

Према наведеним одредбама, спор пред судом могу покренути само Уставом одређени субјекти, па према томе Д.Ј.Л. "Oral commerce" није овлаштени субјекат за покретање поступка пред Уставним судом, а како је и оспорена Одлука престала да важи, одлучено је као у диспозитиву.

Ову одлуку донио је Уставни суд Босне и Херцеговине у саставу: предсједник Уставног суда Мирко Зовко и судије: Марко Арсовић, проф. др Касим Бегвић, Ханс Данелиус, проф. др Исмет Даутбашић, др Јозеф Марко и мр Звонко Миљко.

У број 2/96
Сарајево, 16. 10. 1997. године

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирко Зовко

Спор пред Уставним судом Босне и Херцеговине могу покренути само Уставом одређени субјекти (члан VI/3.(а) Устава), а Уставни суд може оцјењивати уставност само оних општих аката који су на снази (члан 27. Пословника Уставног суда Босне и Херцеговине).

Having regard to Article VI.3.(a) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina and Article 55(2) of its Rules of Procedure (Official Gazette of Bosnia and Herzegovina, No. 2/97), the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina, on 22 October 1997, adopted the following

DECISION

The Constitutional Court rejects the request of D.J.L. "Opal Commerce" p.o. Bihac to review the constitutionality of Article 3 of the Decision on the Determination of the Customs Tariff (Official Gazette of the Republic of Bosnia and Herzegovina, No 4/96).

The Decision shall be published in the Official Gazette of Bosnia and Herzegovina, the Official Gazette of the Federation of Bosnia and Herzegovina and the Official Gazette of Republika Srpska.

Reasons

D.J.L. "Opal Commerce" p.o. Bihac requested the Constitutional Court to review the constitutionality of Article 3 of the Decision on the Determination of the Customs Tariff (Official Gazette of the Republic of Bosnia and Herzegovina, No 4/96). Under this provision the Decision on the Determination of the Customs Tariff shall come into force on the day the decision was published in the Official Gazette of the Republic of Bosnia and Herzegovina.

The initiator of the request further states that, according to the Constitution of the Republic of Bosnia and Herzegovina, a law may only come into force on the day it was published in the Official Gazette or in less than eight days after it had been published, in cases where a specific reason exists.

According to Article 2 of the decision in question the decision shall remain in force until 30 June 1996.

According to the Constitution of Bosnia and Herzegovina, the Constitutional Court shall have exclusive jurisdiction to decide any disputes that arise under this Constitution between the Entities or between Bosnia and Herzegovina and an Entity or Entities, or between institutions of Bosnia and Herzegovina, including but not limited to the questions whether an Entity's decision to establish a special parallel relationship with a neighbouring

state is consistent with this Constitution including provisions concerning the sovereignty and territorial integrity of Bosnia and Herzegovina, and whether any provisions of an Entity's

constitution or law are consistent with this Constitution. Moreover, disputes may be referred only by a member of the Presidency, by the Chair of the Council of Ministers, by the Chair or Deputy Chair of either chamber of the Parliamentary Assembly, by one-fourth of the members of either chamber of the Parliamentary Assembly, or by one-fourth of either chamber of the legislature of an Entity (Article VI.3 (a)).

According to the Rules of Procedure of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina, the Constitutional Court may judge the constitutionality only of those general acts which are in force (Article 27).

According to the above-mentioned constitutional provisions, the disputes may be referred to the Court only by the institutions or persons enumerated in those provisions. The Constitutional Court notes that D.J.L. "Opal Commerce" does not figure amongst the institutions which may initiate proceedings. The Court further notes that the disputed decision is out of force. Consequently, the present request has to be rejected.

The Court ruled in the following composition:

Mirko Zovko, President of the Constitutional Court, judges Marko Arsović, Prof Dr. Kasim Begić, Hans Danelius, Prof Dr. Ismet Dautbašić, Prof. Dr. Joseph Marko and Zvonko Miljko.

Case No. U 2/96
16 October 1997
Sarajevo

Mirko Zovko
President of the Constitutional Court
of Bosnia and Herzegovina

Proceedings before the Constitutional Court may be instituted only by constitutionally established legal persons (Article VI.3 (a) of the Constitution), and the Constitutional Court may evaluate the constitutionality only of those general acts that are in effect (Article 27 of the Rules of Procedure of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina).

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, na osnovu člana VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 55. tačka 1. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj, 16. 10. 1997. godine, donio je

ODLUKU

Odbacuje se zahtjev Dragana Vujmilovića iz Sarajeva za ocjenjivanje ustavnosti i zakonitosti odredaba člana 16. stav 2. i 3. Odluke o organima uprave i službi Općine Novi Grad Sarajevo u uvjetima ratnog stanja broj 01/1-483/94 od 7. 04. 1994. godine ("Službene novine grada Sarajeva", broj 5/94 i 1/95).

Ova odluka objavit će se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine" i "Službenom glasniku Republike Srpske".

Obrazloženje

Dragan Vujmilović iz Sarajeva zatražio je ocjenu ustavnosti i zakonitosti odredaba člana 16. stav 2. i 3. Odluke o organima uprave i službi Općine Novi Grad Sarajevo u uvjetima ratnog stanja broj 01/1-483/94 od 7. 04. 1994. godine.

Osporenim odredbama Odluke utvrđenje djelokrug rada Općinskog sekretarijata za obnovu i razvoj Općine Novi Grad Sarajevo u uvjetima ratnog stanja.

Po mišljenju podnosioca zahtjeva osporene odredbe Odluke su u nesaglasnosti sa Ustavom Bosne i Hercegovine i u suprotnosti su sa zakonom.

Prema Ustavu Bosne i Hercegovine, Ustavni sud Bosne i Hercegovine jedini je nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući ali ne ograničavajući se na to da lije odluka entiteta da uspostavi poseban paralelan odnos sa susjednom državom u skladu sa ovim Ustavom, uključujući i odredbe koje se odnose na suverenitet i teritorijalni integritet

Bosne i Hercegovine, te da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta u skladu sa Ustavom (član VI/3. (a)).

Prema navedenim ustavnim odredbama, Ustavni sud Bosne i Hercegovine nije nadležan da ocjenjuje ustavnost i zakonitost općinskih odluka, pa je na osnovu izloženog odlučeno kao u dispozitivu.

Međutim, Ustavni sud mogao bi djelovati po osnovu apelacione nadležnosti u smislu člana VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine tek nakon što bi sporno pitanje bilo osporeno u drugom postupku i da su u tom postupku iskorišteni svi pravni lijekovi.

Ovu odluku donio je Ustavni sud u sastavu: predsjednik Ustavnog suda Mirko Zovko i sudije: Marko Arsović, prof. dr. Kasim Begić, Hans Danelius, prof. dr. Ismet Dautbašić, dr. Joseph Marko i mr. Zvonko Miljko.

U broj 3/96
Sarajevo, 16. 10. 1997. godine

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirko Zovko

Ustavni sud Bosne i Hercegovine nije nadležan da ocjenjuje ustavnost i zakonitost općinskih odluka. Ustavni sud može da djeluje po osnovu apelacione nadležnosti u smislu člana VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine tek nakon što bi sporno pitanje bilo osporeno u drugom postupku, te da su u tom postupku iskorišteni svi redovni i vanredni pravni lijekovi.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, na temelju članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 55. točka 1. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj, 16. 10. 1997. godine, donio je

ODLUKU

Odbacuje se zahtjev Dragana Vujmilovića iz Sarajeva za ocjenjivanje ustavnosti i zakonitosti odredaba članka 16. stavci 2. i 3. Odluke o tijelima uprave i službi Općine Novi Grad Sarajevo u uvjetima ratnog stanja broj 01/1-483/94 od 7. 04. 1994. godine ("Službene novine grada Sarajeva", broj 5/94 i 1/95).

Ova odluka objavit će se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine" i "Službenom glasniku Republike Srpske".

Obrazloženje

Dragan Vujmilović iz Sarajeva zatražio je ocjenu ustavnosti i zakonitosti odredaba članka 16. stavci 2. i 3. Odluke o tijelima uprave i službi Općine Novi Grad Sarajevo u uvjetima ratnog stanja broj 01/1-483/94 od 7. 04. 1994. godine.

Osporenim odredbama Odluke utvrđeno je područje rada Općinskog sekretarijata za obnovu i razvoj Općine Novi Grad Sarajevo u uvjetima ratnog stanja.

Po mišljenju podnositelja zahtjeva osporene odredbe Odluke su u nesuglasnosti sa Ustavom Bosne i Hercegovine i u suprotnosti su sa zakonom.

Prema Ustavu Bosne i Hercegovine, Ustavni sud Bosne i Hercegovine jedini je nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući ali ne ograničavajući se na to da lije odluka entiteta da uspostavi poseban paralelan odnos sa susjednom državom sukladna ovom Ustavu, uključujući i odredbe koje se odnose na suverenitet i teritorijalni integritet Bosne i

Hercegovine, te da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta sukladna Ustavu (članak VI/3. (a)).

Prema navedenim ustavnim odredbama, Ustavni sud Bosne i Hercegovine nije nadležan da ocjenjuje ustavnost i zakonitost općinskih odluka, pa je temeljem izloženog odlučeno kao u dispozitivu.

Međutim, Ustavni sud mogao bi djelovati po osnovi apelacijske nadležnosti u smislu članka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine tek nakon što bi sporno pitanje bilo osporeno u drugom postupku i da su u tom postupku iskorišteni svi pravni lijekovi.

Ovu odluku donio je Ustavni sud u sastavu: predsjednik Ustavnog suda Mirko Zovko i suci: Marko Arsović, prof. dr. Kasim Begić, Hans Danelius, prof. dr. Ismet Dautbašić, dr. Joseph Marko i mr. Zvonko Miljko.

U broj 3/96
Sarajevo, 16. 10. 1997. godine

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirko Zovko

Ustavni sud Bosne i Hercegovine nije mjerodavan ocjenjivati ustavnost i zakonitost općinskih odluka. Ustavni sud može da djeluje temeljem apelacijske ovlasti u smislu članka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine tek nakon što bi pobijano pitanje bilo pobijeno u drugom postupku, te da su u tom postupku iskorišteni svi redoviti i izvanredni pravni lijekovi.

Уставни суд Босне и Херцеговине, на основу члана VI/3.(а) Устава Босне и Херцеговине и члана 55. тачка 1. Пословника Уставног суда Босне и Херцеговине, на сједници одржаној, 16. 10. 1997. године, донио је

ОДЛУКУ

Одбацује се захтјев Драгана Вујмиловића из Сарајева за оцјењивање уставности и законитости одредаба члана 16. став 2. и 3. Одлуке о органима управе и служби Општине Нови Град Сарајево у условима ратног стања број 01/1-483/94 од 7. 04. 1994. године ("Службене новине града Сарајева", број 5/94 и 1/95).

Ова одлука објавиће се у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине" и "Службеном гласнику

Образложење

Драган Вујмиловић из Сарајева затражио је оцјену уставности и законитости одредаба члана 16. став 2. и 3. Одлуке о органима управе и служби Општине Нови Град Сарајево у условима ратног стања број 01/1-483/94 од 7. 04. 1994. године.

Оспореним одредбама Одлуке утврђен је дјелокруг рада Општинског секретаријата за обнову и развој Општине Нови Град Сарајево у условима ратног стања.

По мишљењу подносиоца захтјева оспорене одредбе Одлуке су у несагласности са Уставом Босне и Херцеговине и у супротности су са законом.

Према Уставу Босне и Херцеговине, Уставни суд Босне и Херцеговине једини је надлежан да одлучује о било којем спору који се јавља по овом Уставу између два ентитета, или између Босне и Херцеговине и једног или оба ентитета, те између институција Босне и Херцеговине, укључујући али не ограничавајући се на то да ли је одлука ентитета да успостави посебан паралелан однос са сусједном државом у складу са овим Уставом, укључујући и одредбе које се односе на суверенитет и територијални интегритет Босне и Херцеговине, те да ли је било која одредба устава или закона једног ентитета у складу са Уставом (члан VI/3. (а)).

Према наведеним уставним одредбама, Уставни суд Босне и Херцеговине није надлежан да оцјењује уставност и законитост општинских одлука, па је на основу изложеног одлучено као у диспозитиву.

Међутим, Уставни суд могао би дјеловати по основу апелационе надлежности у смислу члана VI/3.(6) Устава Босне и Херцеговине тек након што би спорно питање било оспорено у другом поступку и да су у том поступку искориштени сви правни лијекови.

Ову одлуку донио је Уставни суд у саставу: предсједник Уставног суда Мирко Зовко и судије: Марко Арсовић, проф. др Касим Бегић, Ханс Данелиус, проф. др Исмет Даутбашиић, др Јозеф Марко и мр Звонко Миљко.

У број 3/96
Сарајево, 16. 10. 1997. године

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирко Зовко

Уставни суд Босне и Херцеговине није надлежан да оцјењује уставност и законитост општинских одлука. Уставни суд може да дјелује по основу апелационе надлежности у смислу члана VI/3.(6) Устава Босне и Херцеговине тек након што би спорно питање било оспорено у другом поступку, те да су у том поступку искориштени сви редовни и ванредни правни лијекови.

Having regard to Article VI.3.(a) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina and Article 55(1) of its Rules of Procedure, the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina, on 16 October 1997, adopted the following

DECISION

The Constitutional Court rejects the request of Mr. Dragan Vujmilovic from Sarajevo to review the legality of Article 16 paragraphs 2 and 3 of the Decision on Administrative Organs and Services of the Municipality Novi Grad during the State of War of 7 April 1994, No 01/1-483/94 (Official Gazette of the City of Sarajevo, No 5/94 and 1/95).

The Decision shall be published in the Official Gazette of Bosnia and Herzegovina, the Official Gazette of the Federation of Bosnia and Herzegovina and the Official Gazette of Republika Srpska.

Reasons

Mr. Dragan Vujmilovic from Sarajevo requested the Constitutional Court to review the legality of Article 16 paragraphs 2 and 3 of the Decision on Administrative Organs and Services of the Municipality Novi Grad during the State of War of 7 April 1994, No 01/1-483/94 (Official Gazette of the City of Sarajevo, No 5/94 and 1/95).

The disputed provisions of this Decision establish the competence of the Novi Grad Municipality Department for Development during the State of War.

The initiator of the request alleges that the disputed provisions were incompatible with the Constitution of Bosnia and Herzegovina and with the law.

According to the Constitution of Bosnia and Herzegovina, the Constitutional Court shall have exclusive jurisdiction to decide any disputes that arise under this Constitution between the Entities or between Bosnia and Herzegovina and an Entity or Entities, or between institutions of Bosnia and Herzegovina, including but not limited to the questions whether an Entity's decision to establish a special parallel relationship with a neighbouring state is consistent with this Constitution including provisions concerning the sovereignty

and territorial integrity of Bosnia and Herzegovina, and whether any provisions of an Entity's constitution or law are consistent with this Constitution (Article VI.3 (a)).

The Court found that the present request had to be rejected because, according to the above-mentioned constitutional provision, the Constitutional Court is not competent to review the constitutionality or the legality of Acts of Municipalities.

However, the Constitutional Court would have appellate jurisdiction over issues under the Constitution arising out of a judgement of any other court in Bosnia and Herzegovina (Article VI.3 (b) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina). Disputes may be brought before the Constitutional Court after all domestic remedies have been exhausted.

The Court ruled in the following composition:

Mirko Zovko, President of the Constitutional Court, judges Marko Arsović, Prof Dr. Kasim Begić, Hans Danelius, Prof. Dr. Ismet Dautbašić, Prof Dr. Joseph Marko and Zvonko Miljko.

Case No. U 3/96
16 October 1997
Sarajevo

Mirko Zovko
President of the Constitutional Court
of Bosnia and Herzegovina

The Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina is not competent to evaluate the constitutionality and legality of municipal decisions. The Constitutional Court may only act on the grounds of its appellate jurisdiction under Article VI.3 (b) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina only after the disputed matter had been rejected in an appellate procedure and after all ordinary and extraordinary legal remedies had been exhausted in that procedure.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, na osnovu člana VI/3. (a.) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 55. tačka 1. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj 16. 10. 1997. godine, donio je

ODLUKU

Odbacuje se zahtjev D.D. "Resod-Guming" Tuzla, od 4. 02. 1997. godine za ocjenu ustavnosti odluka Vlade Tuzlansko-podrinjskog kantona.

Ova odluka objavit će se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine" i "Službenom glasniku Republike Srpske".

Obrazloženje

Zahtjevom od 4. 02. 1997. godine D.D. "Resod-Guming" Tuzla obratio se Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine, za ocjenu ustavnosti odluka Vlade Tuzlansko-podrinjskog kantona u vezi sa funkcioniranjem D.D. "Resod-Guming".

U zahtjevu se, pored ostalog, navodi da je D.D. "Resod-Guming" Tuzla formiran 1.01.1991. godine pretvorbom D.D. "Guming" Tuzla u dioničarsko društvo putem internih dionica i spajanjem sa EP "Resod" Tuzla, da u strukturi kapitala ovog dioničarskog društva državni kapital učestvuje sa 14,27%, da je Vlada Tuzlansko-podrinjskog kantona svojim odlukama, donesenim prije dvije godine, suspendirala primjenu Zakona o preduzećima i Zakona o pretvorbi društvene svojine i većinske dioničare isključila iz raspolaganja njihovom imovinom ne donoseći bilo kakvo rješenje po tom osnovu. Navodi se, također, da je u ovom periodu D.D. nestručnim vođenjem, dovedeno u teško stanje, pa traže da Ustavni sud ocijeni ustavnost odluka Vlade Tuzlansko-podrinjskog kantona, koje se odnose na funkcioniranje ovog društva.

Prema Ustavu Bosne i Hercegovine, Ustavni sud je jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine,

uključujući ali ne ograničavajući se na to da lije odluka entiteta da uspostavi poseban paralelan odnos sa susjednom državom u skladu sa ovim Ustavom, uključujući i odredbe koje se odnose na suverenitet i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine, te da lije bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta u skladu sa ovim Ustavom. Sporove može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući ili njegov zamjenik bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine; jedna četvrtina članova/delegata bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina članova bilo kojeg doma zakonodavnog organa jednog entiteta (član VI/3. (a.)).

Polazeći od navedenih ustavnih odredaba, podnosilac zahtjeva D.D. "Resod-Guming" Tuzla nije subjekt koji bi mogao pokrenuti spor pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine, te je odlučeno kao u dispozitivu.

Međutim. Ustavni sud Bosne i Hercegovine bi mogao djelovati po osnovu apelacione nadležnosti u smislu člana VI/3. (b). Ustava Bosne i Hercegovine, ali samo pod uvjetom da se radi o pitanjima iz Ustava, kada ona postanu predmet spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini.

Ovu odluku donio je Ustavni sud u sastavu: predsjednik Ustavnog suda Mirko Zovko i sudije: Marko Arsović, prof. dr. Kasim Begić, Hans Danelius. prof dr. Ismet Dautbašić. dr. Joseph Marko i mr. Zvonko Miljko.

U broj 1/97
Sarajevo, 16. 10. 1997. godine

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirko Zovko

Podnosilac zahtjeva nije subjekt koji bi mogao pokrenuti spor ove vrste pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine. Međutim, Ustavni sud Bosne i Hercegovine bi mogao djelovati po osnovu apelacione nadležnosti u smislu člana VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, ali samo pod uvjetom da se radi o pitanjima iz Ustava, kada ona postanu predmet spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine na temelju članka VI/3. (a.) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 55. točka 1. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj 16. 10. 1997. godine, donio je

ODLUKU

Odbacuje se zahtjev D.D. "Resod-Guming" Tuzla, od 4. 02. 1997. godine za ocjenu ustavnosti odluka Vlade Tuzlansko-podrinjskog kantona.

Ova odluka objavit će se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine" i "Službenom glasniku Republike Srpske".

Obrazloženje

Zahtjevom od 4. 02. 1997. godine D.D. "Resod-Guming" Tuzla obratio se Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine, za ocjenu ustavnosti odluka Vlade Tuzlansko-podrinjskog kantona u svezi sa funkcioniranjem D.D. "Resod-Guming".

U zahtjevu se, pored ostalog, navodi da je D.D. "Resod-Guming" Tuzla formiran 1. 01. 1991. godine pretvorbom D.D. "Guming" Tuzla u dioničarsko društvo putem internih dionica i spajanjem sa RP "Resod" Tuzla, da u sustavu kapitala ovog dioničarskog društva državni kapital sudjeluje sa 14,27%, da je Vlada Tuzlansko-podrinjskog kantona svojim odlukama, donesenim prije dvije godine, suspendirala primjenu Zakona o poduzećima i Zakona o pretvorbi društvene svojine i većinske dioničare isključila iz raspolaganja njihovom imovinom ne donoseći bilo kakvo rješenje po toj osnovi. Navodi se, također, da je u ovom periodu D.D. nestručnim vođenjem, dovedeno u teško stanje, pa traže da Ustavni sud ocjeni ustavnost odluka Vlade Tuzlansko-podrinjskog kantona, koje se odnose na funkcioniranje ovog društva.

Prema Ustavu Bosne i Hercegovine, Ustavni sud je jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine,

uključujući ali ne ograničavajući se na to da li je odluka entiteta da uspostavi poseban paralelan odnos sa susjednom državom sukladna ovom Ustavu, uključujući i odredbe koje se odnose na suverenitet i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine, te da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta sukladna ovom Ustavu. Sporove može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući ili njegov zamjenik bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine; jedna četvrtina članova/delegata bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina članova bilo kojeg doma zakonodavnog tijela jednog entiteta (članak VI/3. (a)).

Polazeći od navedenih ustavnih odredaba, podnositelj zahtjeva D.D. "Resod-Guming" Tuzla nije subjekt koji bi mogao pokrenuti spor pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine, te je odlučeno kao u dispozitivu.

Međutim, Ustavni sud Bosne i Hercegovine bi mogao djelovati po osnovi apelacijske nadležnosti u smislu članka VI/3. (b). Ustava Bosne i Hercegovine, ali samo pod uvjetom da se radi o pitanjima iz Ustava, kada ona postanu predmet spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini.

Ovu odluku Ustavni sud je donio u sastavu: predsjednik Ustavnog suda Mirko Zovko i suci: Marko Arsović, prof. dr. Kasim Begić, Hans Danelius, prof. dr. Ismet Dautbašić, dr. Joseph Marko i mr. Zvonko Miljko.

U broj 1/97
Sarajevo, 16. 10. 1997. godine

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirko Zovko

Podnositelj zahtjeva nije subjekt koji bi mogao pokrenuti spor ove vrste pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine. Međutim, Ustavni sud Bosne i Hercegovine bi mogao djelovati temeljem apelacijskih ovlasti u smislu članka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, ali samo pod uvjetom da se radi o pitanjima iz Ustava, kada ona postanu predmetom spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini.

Уставни суд Босне и Херцеговине, на основу члана VI/3. (а) Устава Босне и Херцеговине и члана 55. тачка 1. Пословника Уставног суда Босне и Херцеговине, на сједници одржаној 16. 10. 1997. године, донио је

ОДЛУКУ

Одбацује се захтјев Д.Д. "Ресод-Гуминг" Тузла, од 4. 02. 1997. године за оцјену уставности одлука Владе Тузланско-Подрињског кантона.

Ова одлука објавиће се у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине" и "Службеном гласнику Републике Српске".

Образложење

Захтјевом од 4. 02. 1997. године Д.Д. "Ресод-Гуминг" Тузла обратио се Уставном суду Босне и Херцеговине, за оцјену уставности одлука Владе Тузланско-Подрињског кантона у вези са функционисањем Д.Д. "Ресод-Гуминг".

ост општих се, поред осталог, наводи да је Д.Д. "Ресод-Гуминг" Тузла формиран 01.01.1991. године претварањем Д.Д. "Гуминг" Тузла у дионичарско друштво путем интерних дионица и спајањем са П.П. "Ресод" Тузла, да у структури капитала овог дионичарског друштва државни капитал учествује са 14,27%, да је Влада Тузланско-Подрињског кантона својим одлукама, донесеним прије двије године, суспендовала примјену Закона о предузећима и Закона о претварању друштвене својине и већинске дионичаре искључила из располагања њиховом имовином не доносећи било какво рјешење по том основу. Наводи се такође да је у овом периоду Д.Д. нестручним вођењем, доведено у тешко стање, па траже да Уставни суд оцијени уставност одлука Владе Тузланско-Подрињског кантона, које се односе на функционисање овог друштва.

Према Уставу Босне и Херцеговине, Уставни суд је једини надлежан да одлучује о било којем спору који се јавља по овом Уставу између два ентитета, или између Босне и Херцеговине и једног или оба ентитета, те између институција

Босне и Херцеговине, укључујући али не ограничавајући се на то, да ли је одлука ентитета да успостави посебан паралелан однос са сусједном државом у складу са овим Уставом, укључујући и одредбе које се односе на суверенитет и територијални интегритет Босне и Херцеговине, те да ли је било која одредба устава или закона једног ентитета у складу са овим Уставом. Спорове може покренути члан Предсједништва, предсједавајући већа министара, предсједавајући или његов замјеник, било којег дома Парламентарне скупштине; једна четвртина чланова/делегата било којег дома Парламентарне скупштине, или једна четвртина чланова било којег дома законодавног органа једног ентитета (члан VI/3. (а.)).

Полазећи од наведених уставних одредаба подносилац захтјева Д.Д. "Ресод-Гуминг" Тузла није субјекат који би могао покренути спор пред Уставним судом Босне и Херцеговине, те је одлучено као у диспозитиву.

Међутим, Уставни суд Босне и Херцеговине би могао дјеловати по основу апелационе надлежности у смислу члана VI/3. (б). Устава Босне и Херцеговине, али само под условом да се ради о питањима из Устава, када она постану предмет спора због пресуде било којег суда у Босни и Херцеговини.

Ову одлуку донио је Уставни суд у саставу: предсједник Уставног суда Мирко Зовко и судије: Марко Арсовић, проф. др Касим Бегвић, Ханс Данелиус, проф. др Исмет Даутбашић, др Јозеф Марко и мр Звонко Миљко.

У број 1/97
Сарајево, 16. 10. 1997. године

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирко Зовко

Подносилац захтјева није субјекат који би могао покренути спор ове врсте пред Уставним судом Босне и Херцеговине. Међутим, Уставни суд Босне и Херцеговине би могао дјеловати по основу апелационе надлежности у смислу члана VI/3.(б) Устава Босне и Херцеговине, али само под условом да се ради о питањима из Устава, када она постану предмет спора због пресуде било којег суда у Босни и Херцеговини.

Having regard to Article VI.3.(a) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina and Article 55(1) of its Rules of Procedure (Official Gazette of Bosnia and Herzegovina, No. 2/97), the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina, on 16 October 1997, adopted the following

DECISION

The Constitutional Court rejects the request of D.D "Resod-Guming" Tuzla, of 4 February 1997 to review the constitutionality of the Government of the Tuzla-Podrinje Canton.

The Decision shall be published in the Official Gazette of Bosnia and Herzegovina, the Official Gazette of the Federation of Bosnia and Herzegovina and the Official Gazette of Republika Srpska.

Reasons

On 4 February 1997 D.D "Resod-Guming" Tuzla requested the Constitutional Court to review the constitutionality of decisions of the Government of the Tuzla-Podrmje canton on the functioning of D.D "Resod-Guming" Tuzla.

It is stated in the request, inter alia, that D.D "Resod-Guming" Tuzla had been established on 1 January, 1991, by the transformation of D.D. "Resod-Guming" Tuzla into an unlimited company and by the take over of PR "Resod" Tuzla. It is also stated that 14,27% of the capital of the unlimited company is State capital, and that the decisions of the Government of the Tuzla-Podrinje Canton which had been passed two years ago, have suspended the implementation of the Law on Companies and of the Law on the Transformation of State Property, and have disabled share-holders to dispose of their property, without having issued a decision regulating this matter. Moreover, it is stated in the request that the situation of D.D. has become very difficult because of the lack of professionalism of the management. This would be an additional reason why they requested the Constitutional Court to review the constitutionality of decisions of the Government of the Tuzla-Podrinje Canton, which relate to the management of the company.

According to the Constitution of Bosnia and Herzegovina, the Constitutional Court shall have exclusive jurisdiction to decide any disputes that arise under this Constitution between the Entities or between Bosnia and Herzegovina and an Entity or Entities, or between institutions of Bosnia and Herzegovina, including but not limited to the questions whether an Entity's decision to establish a special parallel relationship with a neighbouring state is consistent with this Constitution including provisions concerning the sovereignty and territorial integrity of Bosnia and Herzegovina, and whether any provisions of an Entity's constitution or law are consistent with this Constitution . Moreover, disputes may be referred only by a member of the Presidency, by the Chair of the Council of Ministers, by the Chair or Deputy Chair of either chamber of the Parliamentary Assembly, by one-fourth of the members of either chamber of the Parliamentary Assembly, or by one-fourth of either chamber of the legislature of an Entity (Article VI.3 (a)).

According to the above-mentioned constitutional provisions, disputes may be referred to the Court only by the institutions or persons enumerated in those provisions. The Constitutional Court notes that D.D "Resod-Guming" Tuzla does not figure amongst the institutions which may initiate proceedings. Consequently, the present request has to be rejected.

However, the Constitutional Court would have appellate jurisdiction over issues under the Constitution arising out of a judgement of any other court in Bosnia and Herzegovina (Article VI.3 (b) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina). Disputes may be brought before the Constitutional Court after all domestic remedies have been exhausted.

The Court ruled in the following composition: Mirko Zovko, President of the Constitutional Court, judges Marko Arsović, Prof Dr. Kasim Begić, Hans Danelius, Prof Dr. Ismet Dautbašić, Prof Dr. Joseph Marko and Zvonko Miljko.

Case No. U 1/97

16 October 1997

Sarajevo

Mirko Zovko

President of the Constitutional Court
of Bosnia and Herzegovina

The applicant is not a legal person that could institute proceedings of this sort before the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina. However, the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina could act on the grounds of the appellate jurisdiction under Article VI.3 (b) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina, but only under the condition that it involves issues under the Constitution, when they become a cause of a dispute arising out of a judgement of any court in Bosnia and Herzegovina.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, na osnovu člana VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 55. tačka 1. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj 16.10. 1997. godine, donio je

ODLUKU

Odbacuje se zahtjev D.D. "Tržnica" Zenica iz Zenice za ocjenjivanje zakonitosti Odluke o uvjetima za obavljanje djelatnosti, odnosno poslova od posebnog društvenog interesa ("Službene novine općine Zenica", broj 8/94).

Ova odluka objavit će se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine ", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske".

Obrazloženje

D.D. "Tržnica" Zenica, iz Zenice, 5. 02. 1997. godine dostavilo je Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine zahtjev kojim traži pokretanje postupka za ocjenjivanje zakonitosti Odluke o uvjetima za obavljanje djelatnosti odnosno poslova od posebnog društvenog interesa ("Službene novine općine Zenica", broj 8/94).

Podnosilac zahtjeva smatra da nisu u suglasnosti sa članom 11. Zakona o trgovini ("Službene novine Federacije BiH", broj 2/95), odredbe člana 2. tačke 4. osporene odluke, kojim je propisano da su usluge u oblasti prometa - usluge tržnice na veliko i malo, djelatnosti od posebnog društvenog interesa kao i odredbe člana 3. Odluke kojom je propisano da se za obavljanje navedene djelatnosti osniva javno poduzeće u skladu sa zakonom. Posebno ističe daje osporena odluka u cjelini nezakonita, jer je stupila na snagu nakon što je prestao da važi Zakon o preduzećima na osnovu kojeg je donesena.

Prema Ustavu Bosne i Hercegovine, Ustavni sud je jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući ali ne ograničavajući se na to da li je odluka entiteta da uspostavi poseban

paralelan odnos sa susjednom državom u skladu sa ovim Ustavom, uključujući i odredbe koje se odnose na suverenitet i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine, te da li je bilo koja odredba Ustava ili zakona jednog entiteta u skladu sa Ustavom (člana VI/3. (a)).

Polazeći od navedenih odredaba Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud Bosne i Hercegovine nije nadležan da odlučuje o ustavnosti, odnosno zakonitosti općinskih odluka, pa je na osnovu izloženog odlučeno kao u dispozitivu.

Međutim, Ustavni sud bi mogao djelovati po osnovi apelacijske nadležnosti u smislu člana VI/3.(b) Ustava, nakon što bi sporno pitanje bilo osporeno u drugom postupku i da su u tom postupku iskorišteni svi pravni lijekovi.

Ovu odluku donio je Ustavni sud u sastavu: predsjednik Ustavnog suda Mirko Zovko i sudije: Marko Arsović, prof. dr. Kasim Begić, Hans Danelius, prof. dr. Ismet Dautbašić, dr. Joseph Marko i mr. Zvonko Miljko.

U broj 2/97
Sarajevo, 16. 10. 1997. godine

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirko Zovko

Ustavni sud Bosne i Hercegovine nije nadležan da odlučuje o ustavnosti, odnosno zakonitosti općih akata.

Napomena: Ustavni sud bi mogao djelovati po osnovu apelacijske nadležnosti u smislu člana VI/3.(b) Ustava, nakon što bi sporno pitanje bilo osporeno u drugom postupku i da su u tom postupku iskorišteni svi pravni lijekovi.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, na temelju članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 55. točka 1. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj 16.10. 1997. godine, donio je

ODLUKU

Odbacuje se zahtjev D.D. "Tržnica" Zenica iz Zenice za ocjenjivanje zakonitosti Odluke o uvjetima za obavljanje djelatnosti odnosno poslova od posebnog društvenog interesa ("Službene novine općine Zenica", broj 8/94).

Ova odluka objavit će se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske".

Obrazloženje

D.D. "Tržnica" Zenica, iz Zenice, 5. 02. 1997. godine dostavilo je Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine zahtjev kojim traži pokretanje postupka za ocjenjivanje zakonitosti Odluke o uvjetima za obavljanje djelatnosti odnosno poslova od posebnog društvenog interesa ("Službene novine općine Zenica", broj 8/94).

Podnositelj zahtjeva smatra da nisu u suglasnosti sa člankom 11. Zakona o trgovini ("Službene novine Federacije BiH", broj 2/95), odredbe članka 2. točka 4. osporene odluke, kojim je propisano da su usluge u oblasti prometa - usluge tržnice na veliko i malo, djelatnosti od posebnog društvenog interesa kao i odredbe članka 3. Odluke kojim je propisano da se za obavljanje navedene djelatnosti osniva javno poduzeće sukladno zakonu. Posebno ističe daje osporena odluka u cjelini nezakonita, jer je stupila na snagu nakon što je prestao da važi Zakon o poduzećima po osnovi kojeg je donesena.

Prema Ustavu Bosne i Hercegovine, Ustavni sud Bosne i Hercegovine je jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući ali ne ograničavajući se na to da li je odluka entiteta

da uspostavi poseban paralelan odnos sa susjednom državom sukladna ovom Ustavu, uključujući i odredbe koje se odnose na suverenitet i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine, te da li je bilo koja odredba Ustava ili zakona jednog entiteta sukladna Ustavu (članak VI/3. (a)).

Polazeći od navedenih odredaba Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud Bosne i Hercegovine nije nadležan da odlučuje o ustavnosti odnosno zakonitosti općinskih odluka, pa je po osnovi izloženog odlučeno kao u dispozitivu.

Međutim, Ustavni sud bi mogao djelovati po osnovi apelacijske nadležnosti u smislu članka VI/3.(b) Ustava, nakon što bi sporno pitanje bilo osporeno u drugom postupku i da su u tom postupku iskorišteni svi pravni lijekovi.

Ovu odluku donio je Ustavni sud u sastavu: predsjednik Ustavnog suda Mirko Zovko i suci: Marko Arsović, prof. dr. Kasim Begić, Hans Danelius, prof. dr. Ismet Dautbašić, dr. Joseph Marko i mr. Zvonko Miljko.

U broj 2/97
Sarajevo, 16. 10. 1997. godine

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirko Zovko

Ustavni sud Bosne i Hercegovine nije mjerodavan odlučivati o ustavnosti, odnosno zakonitosti općih akata.

Napomena: Ustavni sud bi mogao djelovati temeljem apelacijske ovlasti u smislu članka VI/3.(b) Ustava, nakon što bi sporno pitanje bilo pobijano u drugom postupku i da su u tom postupku upotrijebljeni svi pravni lijekovi.

Уставни суд Босне и Херцеговине, на основу члана VI/3.(а) Устава Босне и Херцеговине и члана 55. тачка 1. Пословника Уставног суда Босне и Херцеговине, на сједници одржаној 16.10. 1997. године, донио је

ОДЛУКУ

Одбацује се захтјев Д.Д. "Тржница" Зеница из Зенице за оцјењивање законитости Одлуке о условима за обављање дјелатности односно послова од посебног друштвеног интереса ("Службене новине општине Зеница", број 8/94).

Ова одлука објавиће се у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске".

Образложење

Д.Д. "Тржница" Зеница, из Зенице, 05.02.1997. године, доставило је Уставном суду Босне и Херцеговине, захтјев којим тражи покретање поступка за оцјењивање законитости Одлуке о условима за обављање дјелатности, односно послова од посебног друштвеног интереса ("Службене новине општине Зеница", број 8/94).

Подносилац захтјева сматра да нису у сагласности са чланом 11. Закона о трговини ("Службене новине Федерације БиХ", број 2/95), одредбе члана 2. тачке 4. оспорене одлуке, којим је прописано да су услуге у области промета - услуге тржнице на велико и мало, дјелатности од посебног друштвеног интереса као и одредбе члана 3. Одлуке којим је прописано да се за обављање наведене дјелатности оснива јавно предузеће у складу са законом. Посебно истиче да је оспорена одлука у цјелини незаконита, јер је ступила на снагу након што је престао да важи Закон о предузећима на основу којег је донесена.

Према Уставу Босне и Херцеговине, Уставни суд је једини надлежан да одлучује о било којем спору који се јавља по овом Уставу између два ентитета, или између Босне и Херцеговине и једног или оба ентитета, те између институција

Босне и Херцеговине, укључујући али не ограничавајући се на то, да ли је одлука ентитета да успостави посебан паралелан однос са сусједном државом у складу са овим Уставом, укључујући и одредбе које се односе на суверенитет и територијални интегритет Босне и Херцеговине, те да ли је било која одредба устава или закона једног ентитета у складу са овим уставом. Спорове може покренути члан Предсједништва, предсједавајући Вијећа министара, предсједавајући или његов замјеник, било којег дома Парламентарне скупштине; једна четвртина чланова/делегата било којег дома Парламентарне скупштине, или једна четвртина чланова било којег дома законодавног органа једног ентитета (члан VI/3. (а.)).

Полазећи од наведених одредаба Устава Босне и Херцеговине, Уставни суд Босне и Херцеговине није надлежан да одлучује о уставности односно законитости општинских одлука, па је на основу изложеног одлучено као у диспозитиву.

Међутим, Уставни суд би могао дјеловати по основи апелацијске надлежности у смислу члана VI/3.(6) Устава, након што би спорно питање било оспорено у другом поступку и да су у том поступку искориштени сви правни лијекови.

Ову одлуку донио је Уставни суд у саставу: предсједник Уставног суда Мирко Зовко и судије: Марко Арсовић, проф. др Касим Бегић, Ханс Данелиус, проф. др Исмет Даутбашић, др Јозеф Марко и мр Звонко Миљко.

У број 2/97
Сарајево, 16. 10. 1997. године

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирко Зовко

Уставни суд Босне и Херцеговине није надлежан да одлучује о уставности, односно законитости општих аката.

Напомена: Уставни суд би могао дјеловати по основи апелационе надлежности у смислу члана VI/3.(6) Устава, након што би спорно питање било оспорено у другом поступку и да су у том поступку искориштени сви правни лијекови.

Having regard to Article VI.3.(a) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina and Article 55(1) of its Rules of Procedure, the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina, on 16 October 1997, adopted the following

DECISION

The Constitutional Court rejects the request of D.D."Trznica", Zenica, to review the constitutionality of the Decision on the Conditions for the Exercise of Activities and Programmes of Special Social Interest (Official Gazette of the Municipality of Zenica, No. 8/94).

The Decision shall be published in the Official Gazette of Bosnia and Herzegovina, the Official Gazette of the Federation of Bosnia and Herzegovina and the Official Gazette of Republika Srpska.

Reasons

On 2 February 1997 D.D.Trznica, Zenica, requested the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina to review the constitutionality of the Decision on the Conditions for the Exercise of Activities and Programmes of Special Social Interest (Official Gazette of the Municipality of Zenica, No. 8/94),

The initiator of the request alleges that Article 2(4) of the Decision, which requires that services carried out on a large or small scale have to be services of special social interest, as well as Article 3 of the Decision, which requires that Public Companies for the exercise of the above mentioned services have to be established under the respective legislation, are not in conformity with the Article 11 of the Law on Trade (Official Gazette of the Federation of Bosnia and Herzegovina, No. 2/95). They emphasise in particular that this Decision has no legal base, since it came into force at the time when the Law on Companies, on the basis of which it has been actually passed, ceased to be in force.

According to the Constitution of Bosnia and Herzegovina, the Constitutional Court shall have exclusive jurisdiction to decide any disputes that arise under this Constitution between the Entities or between Bosnia and Herzegovina and an Entity or Entities, or

between institutions of Bosnia and Herzegovina, including but not limited to the questions whether an Entity's decision to establish a special parallel relationship with a neighbouring state is consistent with this Constitution including provisions concerning the sovereignty and territorial integrity of Bosnia and Herzegovina, and whether any provisions of an Entity's constitution or law are consistent with this Constitution (Article VI.3 (a)).

The Constitutional Court decided to reject the request for the evaluation of the constitutionality because the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina is not competent to evaluate the constitutionality or the legality of the Decision in question, according to the aforementioned relevant constitutional provisions.

However, the Constitutional Court would have appellate jurisdiction over issues under the Constitution arising out of a judgement of any other court in Bosnia and Herzegovina (Article VI.3 (b) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina). Disputes may be brought before the Constitutional Court after all domestic remedies have been exhausted.

The Court ruled in the following composition:
Mirko Zovko, President of the Constitutional Court,
judges Marko Arsović, Prof Dr. Kasim Begić, Hans Danelius, Prof Dr. Ismet Dautbalić, Prof. Dr. Joseph Marko and Zvonko Miljko.

Case No. U 2/97
16 October 1997
Sarajevo

Mirko Zovko
President of the Constitutional Court
of Bosnia and Herzegovina

The Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina is not competent to decide on the constitutionality or legality of general acts.

Note: The Constitutional Court could act on the grounds of its appellate jurisdiction under Article VI.3 (b) of the Constitution, after the disputed matter would have been rejected in an appellate procedure and after all legal remedies would have been exhausted.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, na osnovu člana VI/3.(a.) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 55. tačka 2. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj 16. 10. 1997. godine, donio je

ODLUKU

Odbacuje se zahtjev Općinskog suda Sanski Most za ocjenu ustavnosti i zakonitosti Rješenja Općinskog vijeća Sanski Most broj 01-023-20/96 ("Službeni glasnik Općine Sanski Most", broj 6/97).

Ova Odluka objavit će se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine" i Službenom glasniku Republike Srpske".

Obrazloženje

Općinski sud Sanski Most, zahtjevom od 13. 02. 1997. godine, zatražio je ocjenu ustavnosti i zakonitosti Rješenja Općinskog vijeća Sanski Most, broj 01-023-20/96 ("Službeni glasnik Općine Sanski Most", broj 6/97).

Podnosilac zahtjeva smatra da je osporeno rješenje nezakonito i u nesaglasnosti sa Ustavom. Ovim rješenjem je utvrđeno pravo korištenja prizemlja u zgradi Općinskog suda, u korist Kantonalnog poreskog ureda - Ispostava Sanski Most.

U zahtjevu se, također, navodi da je zgrada državno vlasništvo, sa pravom korištenja Općinskog suda Sanski Most.

Prema Ustavu Bosne i Hercegovine Ustavni sud je jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući ali ne ograničavajući se na to da li je odluka entiteta da uspostavi poseban paralelan odnos sa susjednom državom u skladu sa ovim Ustavom, uključujući i odredbe koje se odnose na suverenitet i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine, te da li je bilo koja odredba Ustava ili zakona jednog entiteta u skladu sa ovim Ustavom.

Sporove može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući ili njegov zamjenik bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, jedna četvrtina članova /delegata bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina članova bilo kojeg doma zakonodavnog organa jednog entiteta (član VI/3.(a)).

Polazeći od navedenih odredaba Ustava, Općinski sud nije subjekt koji bi mogao pokrenuti spor pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine, pa je stoga odlučeno kao u dispozitivu.

Međutim, Ustavni sud bi u smislu člana VI/3. (b.) Ustava Bosne i Hercegovine mogao po osnovu apelacione nadležnosti djelovati za pitanja iz Ustava na osnovu presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini, što znači da bi sporno pitanje trebalo biti prethodno osporeno u drugom postupku i da se u tom postupku iskoriste svi pravni lijekovi.

Ovu Odluku donio je Ustavni sud u sastavu: predsjednik Ustavnog suda Mirko Zovko i sudije: Marko Arsović, prof. dr. Kasim Begić, Hans Danelius, prof. dr. Ismet Dautbašić, dr. Joseph Marko i mr. Zvonko Miljko.

U broj 3/97
Sarajevo, 16. 10. 1997. godine

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirko Zovko

Zahtjev Općinskog suda Sanski Most za ocjenu ustavnosti i zakonitosti Rješenja Općinskog vijeća Sanski Most Odlukom Suda odbačen je iz razloga što podnosilac zahtjeva nije neki od subjekata koji bi u konkretnom slučaju, u smislu člana VI.3. Ustava Bosne i Hercegovine, mogao pokrenuti spor pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine na temelju članka VI/3.(a.) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 55. točka 2. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj 16. 10.1997. godine, donio je

ODLUKU

Odbacuje se zahtjev Općinskog suda Sanski Most za ocjenu ustavnosti i zakonitosti Rješenja Općinskog vijeća Sanski Most broj 01-023-20/96 ("Službeni glasnik Općine Sanski Most", broj 6/97).

Ova Odluka objavit će se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine" i "Službenom glasniku Republike Srpske".

Obrazloženje

Općinski sud Sanski Most, zahtjevom od 13.02. 1997. godine, zatražio je ocjenu ustavnosti i zakonitosti Rješenja Općinskog vijeća Sanski Most, broj 01-023-20/96 ("Službeni glasnik Općine Sanski Most", broj 6/97).

Podnositelj zahtjeva smatra daje osporeno rješenje nezakonito i u nesuglasnosti sa Ustavom. Ovim rješenjem je utvrđeno pravo korištenja prizemlja u zgradi Općinskog suda, u korist Kantonalnog poreznog ureda - Ispostava Sanski Most.

U zahtjevu se, također, navodi da je zgrada državno vlasništvo, sa pravom korištenja Općinskog suda Sanski Most.

Prema Ustavu Bosne i Hercegovine Ustavni sud je jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući ali ne ograničavajući se na to da li je odluka entiteta da uspostavi poseban paralelan odnos sa susjednom državom sukladna ovom Ustavu, uključujući i odredbe koje se odnose na suverenitet i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine, te da li je bilo koja odredba Ustava ili zakona jednog entiteta u skladu sa ovim Ustavom. Sporove

može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući ili njegov zamjenik bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, jedna četvrtina članova /delegata bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina članova bilo kojeg doma zakonodavnog tijela jednog entiteta (članak VI/3.(a)).

Polazeći od navedenih odredaba Ustava, Općinski sud nije subjekt koji bi mogao pokrenuti spor pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine, pa je stoga odlučeno kao u dispozitivu.

Međutim, Ustavni sud bi u smislu članka VI/3. (b.) Ustava Bosne i Hercegovine mogao po osnovi apelacijske nadležnosti djelovati za pitanja iz Ustava po osnovi presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini, što znači da bi sporno pitanje trebalo biti prethodno osporeno u drugom postupku i da se u tom postupku iskoriste svi pravni lijekovi.

Ovu Odluku donio je Ustavni sud u sastavu: predsjednik Ustavnog suda Mirko Zovko i suci: Marko Arsović, prof. dr. Kasim Begić, Hans Danelius, prof. dr. Ismet Dautbašić, dr. Joseph Marko i mr. Zvonko Miljko.

U broj 3/97
Sarajevo, 17. 10. 1997. godine

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirko Zovko

Zahtjev Općinskog suda Sanski Most za ocjenu ustavnosti i zakonitosti Rješenja Općinskog vijeća Sanski Most Odlukom Suda odbačen je iz razloga što podnositelj zahtjeva nije neki od subjekata koji bi u konkretnom slučaju, u smislu članka VI/3. Ustava Bosne i Hercegovine, mogao pokrenuti spor pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine.

Уставни суд Босне и Херцеговине, на основу члана VI/3.(а.) Устава Босне и Херцеговине и члана 55. тачка 2. Пословника Уставног суда Босне и Херцеговине, на сједници одржаној 16. 10. 1997. године, донио је

ОДЛУКУ

Одбацује се захтјев Општинског суда Сански Мост за оцјену уставности и законитости Рјешења Општинског вијећа Сански Мост број 01-023-20/96 ("Службени гласник Општине Сански Мост", број 6/97).

Ова Одлука објавиће се у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине" и "Службеном гласнику Републике Српске".

Образложење

Општински суд Сански Мост, захтјевом од 13. 02. 1997. године, затражио је оцјену уставности и законитости Рјешења Општинског вијећа Сански Мост, број 01-023-20/96 ("Службени гласник Општине Сански Мост", број 6/97).

Подносилац захтјева сматра да је оспорено рјешење незаконито и у несагласности са Уставом. Овим рјешењем је утврђено право кориштења приземља у згради Општинског суда, у корист Кантоналног пореског уреда - Испостава Сански Мост.

У захтјеву се, такође, наводи да је зграда државно власништво, са правом кориштења Општинског суда Сански Мост.

Према Уставу Босне и Херцеговине Уставни суд је једини надлежан да одлучује о било којем спору који се јавља по овом Уставу између два ентитета, или између Босне и Херцеговине и једног или оба ентитета, те између институција Босне и Херцеговине, укључујући али не ограничавајући се на то да ли је одлука ентитета да успостави посебан паралелан однос са сусједном државом у складу са овим Уставом, укључујући и одредбе које се односе на суверенитет и територијални

интегритет Босне и Херцеговине, те да ли је било која одредба Устава или закона једног ентитета у складу са овим Уставом. Спорове може покренути члан Предсједништва, предсједавајући Вијећа министара, предсједавајући или његов замјеник било којег дома Парламентарне скупштине, једна четвртина чланова/делегата било којег дома Парламентарне скупштине, или једна четвртина чланова било којег дома законодавног органа једног ентитета (члан VI/3.(a)).

Полазећи од наведених одредаба Устава, Општински суд није субјекат који би могао покренути спор пред Уставним судом Босне и Херцеговине, па је стога одлучено као у диспозитиву.

Међутим, Уставни суд би у смислу члана VI/3. (б.) Устава Босне и Херцеговине могао по основу апелационе надлежности дјеловати за питања из Устава на основу пресуде било којег суда у Босни и Херцеговини, што значи да би спорно питање требало бити претходно оспорено у другом поступку и да се у том поступку искористе сви правни лијекови.

Ову Одлуку донио је Уставни суд у саставу: предсједник Уставног суда Мирко Зовко и судије: Марко Арсовић, проф. др Касим Бегић, Ханс Данелиус, проф. др Исмет Даутбашић, др Јозеф Марко и мр Звонко Миљко.

У број 3/97
Сарајево, 17. 10. 1997. године

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирко Зовко

Захтјев Општинског суда Сански Мост за оцјену уставности и законитости Рјешења Општинског вијећа Сански Мост Одлуком Суда одбачен је из разлога што подносилац захтјева није неки од субјеката који би у конкретном случају, у смислу члана VI/3. Устава Босне и Херцеговине, могао покренути спор пред Уставним судом Босне и Херцеговине.

Having regard to Article VI.3.(a) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina and Article 55(2) of its Rules of Procedure, the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina, on 17 October 1997, adopted the following

DECISION

The Constitutional Court rejects the request of the Municipal Court of Sanski Most to review the constitutionality of the Decision of the Municipal Council of Sanski Most No 01-023-20-96 (Official Gazette of the Municipality Sanski Most, No. 6/97).

The Decision shall be published in the Official Gazette of Bosnia and Herzegovina, the Official Gazette of the Federation of Bosnia and Herzegovina and the Official Gazette of Republika Srpska.

Reasons

On 13 February 1997 the Municipal Court of Sanski Most requested the review of the constitutionality of the Decision of the Municipal Council of Sanski Most No 01-023-20/96 (Official Gazette of the Municipality Sanski Most, No 6/97).

The initiator of the request considers that the Decision in question is not in conformity with the Constitution. This decision authorises the Field Office in Sanski Most of the Cantonal Tax Department to use the ground floor of the Municipal Court building.

The initiator further states that this building is state owned, but that the Municipal Court of Sanski Most has been authorised to use it.

According to the Constitution of Bosnia and Herzegovina, the Constitutional Court shall have exclusive jurisdiction to decide any disputes that arise under this Constitution between the Entities or between Bosnia and Herzegovina and an Entity or Entities, or between institutions of Bosnia and Herzegovina, including but not limited to the questions whether an Entity's decision to establish a special parallel relationship with a neighbouring state is consistent with this Constitution including provisions concerning the sovereignty and territorial integrity of Bosnia and Herzegovina, and whether any provisions of an Entity's

constitution or law are consistent with this Constitution. Moreover, disputes may be referred

only by a member of the Presidency, by the Chair of the Council of Ministers, by the Chair or Deputy Chair of either chamber of the Parliamentary Assembly, by one-fourth of the members of either chamber of the Parliamentary Assembly, or by one-fourth of either cham-

ber of legislature of an Entity (Article VI.3 (a)).

The Constitutional Court decided to reject the request for the evaluation of the constitutionality because none of the persons or institutions enumerated in the above-mentioned relevant constitutional provisions have initiated the present dispute.

However, the Constitutional Court would have appellate jurisdiction over issues under

the Constitution arising out of a judgement of any other court in Bosnia and Herzegovina (Article VI.3 (b) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina). Disputes may be brought before the Constitutional Court after all domestic remedies have been exhausted.

The Court ruled in the following composition:

Mirko Zovko, President of the Constitutional Court, judges Marko Arsović, Prof Dr.

Case No. U 3/97

17 October 1997

Sarajevo

Mirko Zovko

President of the Constitutional Court
of Bosnia and Herzegovina

The request of the Municipal Court of Sanski Most for the evaluation of constitutionality and legality of the Ruling of the Municipal Council of Sanski Most was rejected by a Decision of the Court due to the fact that the applicant is not one of the legal persons that could institute proceedings before the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina in the present case, under Article VI.3 of the Constitution of Bosnia and Herzegovina.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, na osnovu člana VI/3. (a) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 55. tačka 1. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj 17. 10. 1997. godine, donio je

ODLUKU

Odbacuje se zahtjev Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja Tuzla za ocjenjivanje ustavnosti Odluke Upravnog odbora Javne zdravstvene ustanove Klinički centar Tuzla broj 1/4-865/96 od 2. 10. 1996. godine.

Ova odluka objavit će se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine" i "Službenom glasniku Republike Srpske".

Obrazloženje

Javna zdravstvena ustanova Dom zdravlja Tuzla zatražila je ocjenu ustavnosti Odluke Upravnog odbora Javne zdravstvene ustanove Klinički centar Tuzla broj 1/4-865-3/96 od 2. 10. 1996. godine.

Osporenom odlukom utvrđena je obveza plaćanja naknade za obavljanje specijalizacijskog staža za specijalizante drugih zdravstvenih ustanova iz zemlje i inozemstva.

Po mišljenju podnosioca zahtjeva osporena odluka je u nesaglasnosti sa Ustavom i u suprotnosti sa zakonom.

Prema Ustavu Bosne i Hercegovine, Ustavni sud Bosne i Hercegovine je jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući ali ne ograničavajući se na to da li je odluka entiteta da uspostavi poseban paralelan odnos sa susjednom državom u skladu sa ovim Ustavom, uključujući i odredbe koje se odnose na suverenitet i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine, te da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta u skladu sa Ustavom (član VI/3 (a)).

Prema navedenim ustavnim odredbama, Ustavni sud Bosne i Hercegovine nije nadležan da ocjenjuje ustavnost odluka javne ustanove, pa je na osnovu izloženog odlučeno kao u dispozitivu.

Međutim, Ustavni sud prema Ustavu Bosne i Hercegovine ima i apelacionu nadležnost u pitanjima koja su sadržana u Ustavu kada ona postanu predmet spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini (član VI/3 (b)). To znači da bi sporno pitanje moglo biti predmet odlučivanja pred ovim Sudom tek nakon što bi bilo osporeno u drugom postupku i da su u tom postupku iskorišteni svi pravni lijekovi.

Ovu odluku donio je Ustavni sud u sastavu: predsjednik Ustavnog suda Mirko Zovko i sudije: Marko Arsović, prof. dr. Kasim Begić, Hans Danelius, prof. dr. Ismet Dautbašić, dr. Joseph Marko i mr. Zvonko Miljko.

U broj 5/97
Sarajevo, 17. 10. 1997. godine

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirko Zovko

Ustavni sud Bosne i Hercegovine nije nadležan da ocjenjuje ustavnost odluka javne ustanove.

Napomena: U obrazloženju odluke navedeno je, pored ostalog, da bi sporno pitanje moglo biti predmet odlučivanja pred ovim sudom tek nakon što bi bilo osporeno u drugom postupku i da su u tom postupku iskorišteni svi pravni lijekovi.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, na temelju članka VI/3. (a) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 55. točka 1. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj 17. 10. 1997. godine, donio je

ODLUKU

Odbacuje se zahtjev Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja Tuzla za ocjenjivanje ustavnosti Odluke Upravnog odbora Javne zdravstvene ustanove Klinički centar Tuzla broj 1/4-865/96 od 2. 10. 1996. godine.

Ova odluka objavit će se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine" i "Službenom glasniku Republike Srpske".

Obrazloženje

Javna zdravstvena ustanova Dom zdravlja Tuzla zatražila je ocjenu ustavnosti Odluke Upravnog odbora Javne zdravstvene ustanove Klinički centar Tuzla broj 1/4-865-3/96 od 2. 10. 1996. godine.

Osporenom odlukom utvrđena je obveza plaćanja naknade za obavljanje specijalizacijskog staža za specijalizante drugih zdravstvenih ustanova iz zemlje i inozemstva.

Po mišljenju podnositelja zahtjeva osporena odluka je u nesuglasnosti sa Ustavom i u suprotnosti sa zakonom.

Prema Ustavu Bosne i Hercegovine, Ustavni sud Bosne i Hercegovine je jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući ali ne ograničavajući se na to da li je odluka entiteta da uspostavi poseban paralelan odnos sa susjednom državom sukladna ovom Ustavu, uključujući i odredbe koje se odnose na suverenitet i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine, te da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta sukladna Ustavu (članak VI/3 (a)).

Prema navedenim ustavnim odredbama, Ustavni sud Bosne i Hercegovine nije nadležan da ocjenjuje ustavnost odluka javne ustanove, pa je po osnovi izloženog odlučeno kao u dispozitivu.

Međutim, Ustavni sud prema Ustavu Bosne i Hercegovine ima i apelacijsku nadležnost u pitanjima koja su sadržana u Ustavu kada ona postanu predmet spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini (članak VI/3 (b)). To znači da bi sporno pitanje moglo biti predmet odlučivanja pred ovim Sudom tek nakon što bi bilo osporeno u drugom postupku i da su u tom postupku iskorišteni svi pravni lijekovi.

Ovu odluku donio je Ustavni sud u sastavu: predsjednik Ustavnog suda Mirko Zovko i suci: Marko Arsović, prof. dr. Kasim Begić, Hans Danelius, prof dr. Ismet Dautbašić, dr. Joseph Marko, mr. Zvonko Miljko i prof dr. Vitomir Popović.

U broj 5/97
Sarajevo, 17. 10. 1997. godine

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirko Zovko

Ustavni sud Bosne i Hercegovine nije mjerodavan ocjenjivati ustavnost odluka javne ustanove.

Napomena: U obrazloženju odluke navedeno je, pored ostalog, da bi pobijano pitanje moglo biti predmetom odlučivanja pred ovim sudom tek nakon što bi bilo pobijano u drugom postupku i da su u tom postupku iskorišteni svi pravni lijekovi.

Уставни суд Босне и Херцеговине, на основу члана VI/3. (а) Устава Босне и Херцеговине и члана 55. тачка 1. Пословника Уставног суда Босне и Херцеговине, на сједници одржаној 17. 10. 1997. године, донио је

ОДЛУКУ

Одбацује се захтјев Јавне здравствене установе Дом здравља Тузла за оцјењивање уставности Одлуке Управног одбора Јавне здравствене установе Клинички центар Тузла број 1/4-865/96 од 2. 10. 1996. године.

Ова одлука објавиће се у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине" и "Службеном гласнику Републике Српске".

Образложење

Јавна здравствена установа Дом здравља Тузла затражила је оцјену уставности Одлуке Управног одбора Јавне здравствене установе Клинички центар Тузла број 1/4-865-3/96 од 2. 10. 1996. године.

Оспореном одлуком утврђена је обавеза плаћања накнаде за обављање специјалистичког стажа за специјализанте других здравствених установа из земље и иностранства.

По мишљењу подносиоца захтјева оспорена одлука је у несагласности са Уставом и у супротности са законом.

Према Уставу Босне и Херцеговине, Уставни суд је једини надлежан да одлучује о било којем спору који се јавља по овом Уставу између два ентитета, или између Босне и Херцеговине и једног или оба ентитета, те између институција Босне и Херцеговине, укључујући али не ограничавајући се на то, да ли је одлука ентитета да успостави посебан паралелан однос са сусједном државом у складу са овим Уставом, укључујући и одредбе које се односе на суверенитет и територијални интегритет Босне и Херцеговине, те да ли је било која одредба устава или закона једног ентитета у складу са Уставом (члан VI/3. (а.)).

Према наведеним уставним одредбама, Уставни суд Босне и Херцеговине није надлежан да оцјењује уставност одлука јавне установе, па је на основу изложеног одлучено као у диспозитиву.

Међутим, Уставни суд према Уставу Босне и Херцеговине има и апелациону надлежност у питањима која су садржана у Уставу када она постану предмет спора због пресуде било којег суда у Босни и Херцеговини (члан VI/3 (б)). То значи да би спорно питање морало бити оспорено у другом поступку и да су у том поступку искориштени сви правни лијекови.

Ову одлуку донио је Уставни суд Босне и Херцеговине у саставу: предсједник Уставног суда Мирко Зовко и судије: Марко Арсовић, проф. др Касим Бегић, Ханс Данелиус, проф. др Исмет Даутбашић, др Јозеф Марко и мр Звонко Миљко.

У број 5/97
Сарајево, 17. 10. 1997. године

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирко Зовко

Уставни суд Босне и Херцеговине није надлежан да оцјењује уставност одлука јавне установе.

Напомена: У образложењу одлуке наведено је, поред осталог, да би спорно питање могло бити предмет одлучивања пред овим судом тек након што би било оспорено у другом поступку и да су у том поступку искориштени сви правни лијекови.

Having regard to Article VI.3.(a) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina and Article 55(1) of its Rules of Procedure, the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina, on 17 October 1997, adopted the following

DECISION

The Constitutional Court rejects the request of the Public Hospital Tuzla to review the constitutionality of the Decision of the Steering Board of the Public Clinic Centre Tuzla Nol/4-865/96 of 2 October 1996.

The Decision shall be published in the Official Gazette of Bosnia and Herzegovina, the Official Gazette of the Federation of Bosnia and Herzegovina and the Official Gazette of Republika Srpska.

Reasons

The Public Hospital Tuzla requested the Constitutional Court to review the constitutionality of the Decision of the Steering Board of the Public Clinic Centre Tuzla Nol/4-865/96 of 2 October 1996.

The decision in question requires a compensation from interns who come from other hospitals or from other countries and who carry out a specific internship.

It is alleged in the request that this decision was unconstitutional and unlawful.

According to the Constitution of Bosnia and Herzegovina, the Constitutional Court shall have exclusive jurisdiction to decide any disputes that arise under this Constitution between the Entities or between Bosnia and Herzegovina and an Entity' or Entities, or between institutions of Bosnia and Herzegovina, including but not limited to the questions whether an Entity's decision to establish a special parallel relationship with a neighbouring state is consistent with this Constitution including provisions concerning the sovereignty and territorial integrity of Bosnia and Herzegovina, and whether any provisions of an Entity's constitution or law are consistent with this Constitution (Article VI.3 (a)).

According to the above-mentioned constitutional provision, the Constitutional Court is not competent to review a decision of a steering board. Consequently, the present request has to be rejected.

However, the Constitutional Court would have appellate jurisdiction over issues under the Constitution arising out of a judgement of any other court in Bosnia and Herzegovina (Article VI.3 (b) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina). Disputes may be brought before the Constitutional Court after all domestic remedies have been exhausted.

The Court ruled in the following composition:

Mirko Zovko, President of the Constitutional Court, judges Marko Arsović, Prof. Dr. Kasim Begić, Hans Danelius, Prof. Dr. Ismet Dautbašić, Prof. Dr. Joseph Marko and Zvonko Miljko.

Case No. U 5/97
17 October 1997
Sarajevo

Mirko Zovko
President of the Constitutional Court
of Bosnia and Herzegovina

The Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina is not competent to evaluate the constitutionality of decisions of public institutions.

Note: It is outlined in the reasons of the decision that the disputed matter could be subject to decision of this court only after it would have been rejected in an appellate procedure, and after all legal remedies would have been exhausted in this procedure.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, na osnovu člana VI/3. (a) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 55. tačka 1. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj 17. 10. 1997. godine, donio je

ODLUKU

Odbacuje se zahtjev advokata Envera Bijedića iz Tuzle za ocjenjivanje ustavnosti Odluke Općine Lukavac o obaveznom javljanju građana općine Lukavac za dobijanje potvrde o boravku u inozemstvu, prije podnošenja bilo kakvih podnesaka za ostvarivanje prava putem suda i Rješenja Osnovnog suda Lukavac, broj SU: 15/97 od 24. 01. 1997. godine.

Ova Odluka objavit će se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine" i "Službenom glasniku Republike Srpske".

Obrazloženje

Advokat Enver Bijedić iz Tuzle zatražio je ocjenu ustavnosti Odluke Općine Lukavac o obaveznom javljanju građana općine Lukavac za dobijanje potvrde o boravku u inozemstvu, prije podnošenja bilo kakvih podnesaka za ostvarivanje prava putem suda i Rješenja Osnovnog suda Lukavac broj SU: 15/97 od 24. 01. 1997. godine.

Osporenom Odlukom i Rješenjem javljanje građana u Općini uvjetovano je plaćanjem taksi radi dobijanja potvrde o boravku u inozemstvu, koju građani pridonose sudu prilikom predaje tužbi, žalbi, raznih podnesaka i pokretanja postupka.

Po mišljenju podnosioca zahtjeva osporena Odluka i Rješenje su u nesaglasnosti sa Ustavom.

Prema Ustavu Bosne i Hercegovine Ustavni sud Bosne i Hercegovine jedini je nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući ali ne ograničavajući se na to da li je odluka entiteta

da uspostavi poseban paralelni odnos sa susjednom državom u skladu sa ovim Ustavom, uključujući i odredbe koje se odnose na suverenitet i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine te da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta u skladu sa ovim Ustavom (član VI/3 (a)).

Prema navedenim ustavnim odredbama, Ustavni sud nije nadležan da ocjenjuje ustavnost općinske odluke, odnosno rješenja, pa je na osnovu izloženog odlučeno kao u dispozitivu.

Međutim, Ustavni sud ima i apelacionu nadležnost u pitanjima koja su sadržana u Ustavu kada ona postanu predmet spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini (član VI/3 (b) Ustava). To znači da bi sporno pitanje moglo biti predmet odlučivanja pred ovim Sudom tek nakon što bi bilo osporeno u drugom postupku i da su u tom postupku iskorišteni svi pravni lijekovi.

Ovu Odluku Ustavni sud je donio u sastavu: predsjednik Ustavnog suda Mirko Zovko i sudije: Marko Arsović, prof. dr. Kasim Begić, Hans Danelius, prof. dr. Ismet Dautbašić, dr. Joseph Marko i mr. Zvonko Miljko.

U broj 6/97
Sarajevo, 16. 10. 1997. godine

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirko Zovko

Zahtjev advokata Envera Bijedića za ocjenjivanje ustavnosti Odluke načelnika Općine Lukavac o obaveznom javljanju građana općine Lukavac za dobijanje potvrde o boravku u inozemstvu, prije podnošenja bilo kakvih podnesaka za ostvarivanje prava putem suda i Rješenja predsjednika Osnovnog suda Lukavac, odbačen je ODLUKOM SUDA, jer podnosilac zahtjeva nema svojstvo pravnog subjekta koji bi mogao pokrenuti postupak pred Ustavnim sudom kako je propisano članom VI. tačka 3.(a).

Ustavni sud Bosne i Hercegovine na temelju članka VI/3. (a) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 55. točka 1. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj 17. 10. 1997. godine, donio je

ODLUKU

Odbacuje se zahtjev advokata Envera Bijedića iz Tuzle za ocjenjivanje ustavnosti Odluke Općine Lukavac o obvezatnom javljanju građana općine Lukavac za dobijanje potvrde o boravku u inozemstvu, prije podnošenja bilo kakvih podnesaka za ostvarivanje prava putem suda i Rješenja Osnovnog suda Lukavac, broj SU: 15/97 od 24. 01. 1997. godine.

Ova Odluka objavit će se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine" i "Službenom glasniku Republike Srpske".

Obrazloženje

Advokat Enver Bijedić iz Tuzle zatražio je ocjenu ustavnosti Odluke Općine Lukavac o obvezatnom javljanju građana općine Lukavac za dobijanje potvrde o boravku u inozemstvu, prije podnošenja bilo kakvih podnesaka za ostvarivanje prava putem suda i Rješenja Osnovnog suda Lukavac broj SU: 15/97 od 24. 01. 1997. godine.

Osporenom Odlukom i Rješenjem javljanje građana u Općini uvjetovano je plaćanjem pristojbe zarad dobijanja potvrde o boravku u inozemstvu, koju građani pridonose sudu prilikom predaje tužbi, žalbi, raznih podnesaka i pokretanja postupka.

Po mišljenju podnositelja zahtjeva osporena Odluka i Rješenje su u nesuglasnosti sa Ustavom.

Prema Ustavu Bosne i Hercegovine Ustavni sud Bosne i Hercegovine jedini je nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući ali ne ograničavajući se na to da li je odluka entiteta

da uspostavi poseban paralelen odnos sa susjednom državom sukladna ovom Ustavu, uključujući i odredbe koje se odnose na suverenitet i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine te da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta sukladna ovom Ustavu (članak VI/3 (a)).

Prema navedenim ustavnim odredbama. Ustavni sud nije nadležan da ocjenjuje ustavnost općinske odluke, odnosno rješenja, pa je po osnovi izloženog odlučeno kao u dispozitivu.

Međutim, Ustavni sud ima i apelacijsku nadležnost u pitanjima koja su sadržana u Ustavu kada ona postanu predmet spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini (članak VI/3 (b) Ustava). To znači da bi sporno pitanje moglo biti predmet odlučivanja pred ovim Sudom tek nakon što bi bilo osporeno u drugom postupku i da su u tom postupku iskorišteni svi pravni lijekovi.

Ovu Odluku Ustavni sud je donio u sastavu: predsjednik Ustavnog suda Mirko Zovko i suci: Marko Arsović, prof. dr. Kasim Begić, Hans Danelius, prof. dr. Ismet Dautbašić, dr. Joseph Marko i mr. Zvonko Miljko.

U broj 6/97
Sarajevo, 17. 10. 1997. godine

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirko Zovko

Zahtjev odvjetnika Envera Bijedića za ocjenjivanje ustavnosti Odluke načelnika Općine Lukavac o obvezatnom javljanju žitelja općine Lukavac za dobijanje potvrde o boravku u inozemstvu, prije podnošenja bilo kakvih podnesaka za ostvarivanje prava putem suda i Rješenja predsjednika Osnovnog suda Lukavac, odbačen je ODLUKOM SUDA, jer podnositelj zahtjeva nema svojstvo pravnog subjekta koji bi mogao pokrenuti postupak pred Ustavnim sudom kako je propisano člankom VI. točka 3.(a).

Уставни суд Босне и Херцеговине, на основу члана VI/3. (а) Устава Босне и Херцеговине и члана 55. тачка 1. Пословника Уставног суда Босне и Херцеговине, на сједници одржаној 17. 10. 1997. године, донио је

ОДЛУКУ

Одбацује се захтјев адвоката Енвера Биједића из Тузле за оијењивање уставности Одлуке Општине Лукавац о обавезном јављању грађана општине Лукавац за добијање потврде о боравку у иностранству, прије подношења било каквих поднесака за остваривање права путем суда и Рјешења Основног суда Лукавац, број СУ: 15/97 од 24. 01. 1997. године.

Ова Одлука објавиће се у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине" и "Службеном гласнику Републике Српске".

Образложење

Адвокат Енвер Биједић из Тузле затражио је оцјену уставности Одлуке Општине Лукавац о обавезном јављању грађана општине Лукавац за добијање потврде о боравку у иностранству, прије подношења било каквих поднесака за остваривање права путем суда и Рјешења Основног суда Лукавац број СУ: 15/97 од 24. 01. 1997. године.

Оспореном Одлуком и Рјешењем јављање грађана у Општини условљено је плаћањем такси ради добијања потврде о боравку у иностранству, коју грађани придоносе суду приликом предаје тужби, жалби, разних поднесака и покретања поступка.

По мишљењу подносиоца захтева оспорена Одлука и Решење су у несагласности са Уставом.

Према Уставу Босне и Херцеговине Уставни суд Босне и Херцеговине једини је надлежан да одлучује о било којем спору који се јавља по овом Уставу између два ентитета, или између Босне и Херцеговине и једног или оба ентитета, те између

институција Босне и Херцеговине, укључујући али не ограничавајући се на то, да ли је одлука ентитета да успостави посебан паралелен однос са сусједном државом у складу са овим Уставом, укључујући и одредбе које се односе на суверенитет и територијални интегритет Босне и Херцеговине, те да ли је било која одредба устава или закона једног ентитета у складу са Уставом (члан VI/3 (а)).

Према наведеним уставним одредбама, Уставни суд није надлежан да оцјењује уставност општинске одлуке, односно рјешења, па је на основу изложеног одлучено као у диспозитиву.

Међутим, Уставни суд има и апелациону надлежност у питањима која су садржана у Уставу када она постану предмет спора због пресуде било којег суда у Босни и Херцеговини (члан VI/3 (б) Устава). То значи да би спорно питање могло бити предмет одлучивања пред овим Судом тек након што би било оспорено у другом поступку и да су у том поступку искориштени сви правни лијекови.

Ову одлуку донио је Уставни суд Босне и Херцеговине у саставу: предсједник Уставног суда Мирко Зовко и судије: Марко Арсовић, проф. др Касим Бегић, Ханс Данелиус, проф. др Исмет Даутбашић, др Јозеф Марко и мр Звонко Миљко.

У број 6/97
Сарајево, 17. 10. 1997. године

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирко Зовко

Захтјев адвоката Енвера Биједића за оцјењивање уставности Одлуке начелника Општине Лукавац о обавезном јављању грађана општине Лукавац за добијање потврде о боравку у иностранству, прије подношења било каквих поднесака за остваривање права путем суда и Рјешења предсједника Основног суда Лукавац, одбачен је ОДЛУКОМ СУДА, јер подносилац захтјева нема својство правног субјекта који би могао покренути поступак пред Уставним судом како је прописано чланом VI. тачка 3.(а).

Having regard to Article VI.3.(a) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina and Article 55(1) of its Rules of Procedure, the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina, on 17 October 1997, adopted the following

DECISION

The Constitutional Court rejects the request of Mr. Enver Bijedic, a lawyer practising in Tuzla, to review the constitutionality of the Decision of the Municipality of Lukavac on the Obligatory Report of Citizens in order to obtain a Certificate on Residence abroad, prior to the Submission of any Document, to Exercise their Rights before the Court, as well as to review the constitutionality of the Decision of the Municipal Court in Lukavac, No. SU: 15/97 of 24 January 1997.

The Decision shall be published in the Official Gazette of Bosnia and Herzegovina, the Official Gazette of the Federation of Bosnia and Herzegovina and the Official Gazette of Republika Srpska.

Reasons

Mr. Enver Bijedić, a lawyer practising in Tuzla, requested the Constitutional Court to review the constitutionality of the Decision of the Municipality of Lukavac on the Obligatory Report of Citizens in order to obtain a Certificate on Residence abroad, prior to the Submission of any Document, to Exercise their Rights before the Court, as well as to review the constitutionality of the Decision of the Municipal Court in Lukavac, No. SU: 15/97 of 24 January 1997.

According to the request the decision in question requires citizens to pay taxes in order to get a Certificate on a Residence Abroad, which they have to possess prior to submitting any documents, appeals or requests, and prior to initiating proceedings before a Court.

It is alleged in the request that this decision was unconstitutional.

According to the Constitution of Bosnia and Herzegovina, the Constitutional Court shall have exclusive jurisdiction to decide any disputes that arise under this Constitution

between the Entities or between Bosnia and Herzegovina and an Entity or Entities, or between institutions of Bosnia and Herzegovina, including but not limited to the questions whether an Entity's decision to establish a special parallel relationship with a neighbouring state is consistent with this Constitution including provisions concerning the sovereignty and territorial integrity of Bosnia and Herzegovina, and whether any provisions of an Entity's constitution or law are consistent with this Constitution (Article VI.3 (a)).

According to the above-mentioned constitutional provision the Constitutional Court is not competent to review the constitutionality of decisions of Municipalities. Consequently the present request has to be rejected.

However, the Constitutional Court would have appellate jurisdiction over issues under the Constitution arising out of a judgement of any other court in Bosnia and Herzegovina (Article VI.3 (b) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina). Disputes may be brought before the Constitutional Court after all domestic remedies have been exhausted.

The Court ruled in the following composition:

Mirko Zovko, President of the Constitutional Court, judges Marko Arsović, Prof Dr. Kasim Begić, Hans Danelius, Prof Dr. Ismet Dautbašić, Prof Dr. Joseph Marko and Zvonko Miljko.

Case No. U 6/97
17 October 1997
Sarajevo

Mirko Zovko
President of the Constitutional Court
of Bosnia and Herzegovina

The request of Enver Bijedić, a lawyer, for the evaluation of constitutionality of the Decision of the Mayor of the Municipality of Lukavac on the compulsory application of the citizens of the Municipality of Lukavac for obtaining certificates on their staying abroad, as a precondition to the submission of any applications for the realization of rights through courts, as well as the Ruling of the President of the Primary Court of Lukavac were rejected by a DECISION OF THE COURT since the applicant does not have the character of a legal person that could institute proceedings before the Constitutional Court as regulated by Article VI item 3 (a)

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, na osnovu člana VI/3 (b) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 54. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj 17. 10. 1997. godine, donio je

ODLUKU

Odbija se apelacija Izeta Zunde protiv rješenja Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj KZ-147/97 od 5. 06. 1997. godine.

Ova odluka objavit će se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine" i "Službenom glasniku Republike Srpske".

Obrazloženje

Izet Zunda iz Sarajeva podnio je apelaciju Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine protiv rješenja Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj KZ-147/97 od 5.

6. 1997. godine, kojim je odbijena žalba oštećenog kao tužioca Izeta Zunde izjavljene protiv rješenja Višeg suda u Sarajevu broj KV-11/97 od 18. 02. 1997. godine kojim je odlučeno da nema mjesta provođenju istrage na osnovu zahtjeva Izeta Zunde.

Po mišljenju podnosioca apelacije osporeno rješenje je u nesaglasnosti sa Ustavom Bosne i Hercegovine, Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine i Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava.

Prema Ustavu Bosne i Hercegovine, Ustavni sud Bosne i Hercegovine ima apelacionu nadležnost u pitanjima koja su sadržana u ovom Ustavu kada ona postanu predmet spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini (član VI/3 (b)).

Po ocjeni Ustavnog suda osporenim rješenjem Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine nisu povrijeđena pitanja sadržana u Ustavu Bosne i Hercegovine, pa je na osnovu izloženog odlučeno kao u dispozitivu.

Ovu odluku donio je Ustavni sud u sastavu: predsjednik Ustavnog suda Mirko Zovko i sudije: Marko Arsović, prof dr. Kasim Begić, Hans Danelius, prof. dr. Ismet Dautbašić, dr. Joseph Marko i mr. Zvonko Miljko.

U broj 8/97
Sarajevo, 17. 10. 1997. godine

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirko Zovko

Rješenjem Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine kojim je odlučeno da nema mjesta provođenju istrage, nisu povrijeđena pitanja podnosioca zahtjeva, sadržana u Ustavu Bosne i Hercegovine, pa je stoga apelacija odbijena.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine na temelju članka VI/3 (b) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 54. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj 17. 10. 1997. godine, donio je

ODLUKU

Odbija se apelacija Izeta Zunde protiv rješenja Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj Kž-147/97 od 5. 06. 1997. godine.

Ova odluka objavit će se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine" i "Službenom glasniku Republike Srpske".

Obrazloženje

Izet Zunda iz Sarajeva podnio je apelaciju Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine protiv rješenja Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj Kž-147/97 od 5. 06. 1997. godine, kojim je odbijena žalba oštećenog kao tužitelja Izeta Zunde izjavljene protiv rješenja Višeg suda u Sarajevu broj KV-11/97 od 18. 02. 1997. godine kojim je odlučeno da nema mjesta provedbi istrage po osnovi zahtjeva Izeta Zunde.

Po mišljenju podnositelja apelacije osporeno rješenje je u nesuglasnosti sa Ustavom Bosne i Hercegovine, Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine i Europskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava.

Prema Ustavu Bosne i Hercegovine, Ustavni sud Bosne i Hercegovine ima apelacijsku nadležnost u pitanjima koja su sadržana u ovom Ustavu kada ona postanu predmet spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini (članak VI/3 (b)).

Po ocjeni Ustavnog suda osporenim rješenjem Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine nisu povrijeđena pitanja sadržana u Ustavu Bosne i Hercegovine, pa je na osnovu izloženog odlučeno kao u dispozitivu.

Ovu odluku donio je Ustavni sud u sastavu: predsjednik Ustavnog suda Mirko Zovko i suci: Marko Arsović, prof. dr. Kasim Begić, Hans Danelius, prof dr. Ismet Dautbašić, dr. Joseph Marko i mr. Zvonko Miljko.

U broj 8/97
Sarajevo, 17. 10. 1997. godine

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirko Zovko

Rješenjem Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine kojim je odlučeno da nema mjesta provođenju istrage, nisu povrijeđena pitanja podnosioca zahtjeva, sadržana u Ustavu Bosne i Hercegovine, pa je stoga apelacija odbijena.

Уставни суд Босне и Херцеговине, на основу члана VI/3 (б) Устава Босне и Херцеговине и члана 54. Пословника Уставног суда Босне и Херцеговине, на сједници одржаној 17. 10. 1997. године, донио је

ОДЛУКУ

Одбија се апелација Изета Зунђе против рјешења Врховног суда Федерације Босне и Херцеговине број КЖ-147/97 од 05. 06. 1997. године.

Ова одлука објавиће се у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине" и "Службеном гласнику Републике Српске".

Образложење

Изет Зунђа из Сарајева поднио је апелацију Уставном суду Босне и Херцеговине против рјешења Врховног суда Федерације Босне и Херцеговине број КЖ-147/97 од 05.06.1997. године, којим је одбијена жалба оштећеног као тужиоца Изета Зунђе изјављене против рјешења Вишег суда у Сарајеву број КВ-11/97 од 18. 02. 1997. године којим је одлучено да нема мјеста провођењу истраге на основу захтјева Изета Зунђе.

По мишљењу подносиоца апелације оспорено рјешење је у несагласности са Уставом Босне и Херцеговине, Кривичним законом Босне и Херцеговине и Европском конвенцијом о заштити људских права.

Према Уставу Босне и Херцеговине, Уставни суд Босне и Херцеговине има апелациону надлежност у питањима која су садржана у овом Уставу када она постану предмет спора због пресуде било којег суда у Босни и Херцеговини (члан VI/3 (б)).

По оцјени Уставног суда оспореним рјешењем Врховног суда Федерације Босне и Херцеговине нису повређена питања садржана у Уставу Босне и Херцеговине, па је на основу изложеног одлучено као у диспозитиву.

Ову одлуку донио је Уставни суд у саставу: предсједник Уставног суда Мирко Зовко и судије: Марко Арсовић, проф. др Касим Бегић, Ханс Данелиус, проф. др Исмет Даутбашић, др Јозеф Марко и мр Звонко Миљко.

У број 8/97
Сарајево, 17. 10. 1997. године

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирко Зовко

Рјешењем Врховног суда Федерације Босне и Херцеговине којим је одлучено да нема мјеста провођењу истраге, нису повријеђена питања подносиоца захтјева, садржана у Уставу Босне и Херцеговине, па је стога апелација одбијена.

Having regard to Article VI.3.(b) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina and Article 54 of its Rules of Procedure, the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina, on 17 October 1997, adopted the following

DECISION

The appeal of Mr. Izet Zunda against the Decision of the Supreme Court of the Federation of Bosnia and Herzegovina of 5 June 1997, No KZ-147/97, is rejected.

The Decision shall be published in the Official Gazette of Bosnia and Herzegovina, the Official Gazette of the Federation of Bosnia and Herzegovina and the Official Gazette of Republika Srpska.

Reasons

Mr. Izet Zunda filed an appeal with the Constitutional Court against the decision of the Supreme Court of the Federation No KŽ-147/97 of 5 June 1997 by which an appeal by Mr. Izet Zunda against the decision of the Higher Court in Sarajevo No. KV-11/97 was rejected for the reason that there was no need to further investigate the matter.

The appellant complained that this decision is not in accordance with the Constitution of Bosnia and Herzegovina, with the Law on Criminal Proceedings of Bosnia and Herzegovina and with the European Convention on Human Rights.

According to the Constitution of Bosnia and Llerzegovma the Constitutional Court shall have appellate jurisdiction over issues under the Constitution arising out of a judgement of any other court in Bosnia and Herzegovina after all other remedies have been exhausted (Article VI.3 (b)).

The Constitutional Court finds that the decision in question does not violate any constitutional rights and therefore rejects the appeal.

The Court ruled in the following composition:

Mirko Zovko, President of the Constitutional Court, judges Marko Arsovic, Prof. Dr. Kasim Begić, Hans Danelius, Prof. Dr. Ismet Dautbašić, Prof. Dr. Joseph Marko and Zvonko Miljko.

Case No. U 8/97
17 October 1997
Sarajevo

Mirko Zovko
President of the Constitutional Court
of Bosnia and Herzegovina

The ruling of the Supreme Court of the Federation of Bosnia and Herzegovina which issues that an investigation cannot be conducted does not violate the rights of the applicant under the Constitution of Bosnia and Herzegovina, and the appeal is therefore rejected.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, na osnovu člana VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 55. tačka 2. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj 17. 10. 1997. godine, donio je

ODLUKU

Odbacuje se zahtjev Independent-Internacionalnog instituta za zaštitu ljudskih prava i pronalaženje nestalih osoba - Zenica za ocjenu ustavnosti Zakona o elektroprivredi ("Službeni list RBiH", broj 1/93 i 13/94) i Općih uvjeta za isporuku električne energije ("Službeni list RBiH", broj 6/92 i 2/93).

Ova odluka objavit će se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine" i "Službenom glasniku Republike Srpske".

Obrazloženje

Independent-Internacionalni institut za zaštitu ljudskih prava i pronalaženje nestalih osoba - Zenica zatražio je ocjenu ustavnosti i zakonitosti odredaba Uredbe sa zakonskom snagom o elektroprivredi ("Službeni list RBiH", broj 1/93) i Općih uvjeta za isporuku električne energije ("Službeni list RBiH", broj 6/92 i 2/93).

U zahtjevu se navodi da je u posljednje vrijeme česta pojava nezakonitog ponašanja "Elektroprivrede" u naplati njenih potraživanja i nezakonitog načina isključenja dužnika sa mreže napajanja električnom energijom.

Uredbu sa zakonskom snagom o elektroprivredi donijelo je Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine i objavljena je u "Službenom listu RBiH", broj 1/93. Nakon toga Skupština Republike Bosne i Hercegovine na sjednici od 1. 06. 1994. godine donijela je Zakon o potvrđivanju uredbi sa zakonskom snagom, čime je i ova uredba potvrđena kao zakon ("Službeni list RBiH", broj 13/94).

Opće uvjete za isporuku električne energije donio je Radnički savjet J.P. "Elektroprivreda" Bosne i Hercegovine.

Prema Ustavu Bosne i Hercegovine, Ustavni sud Bosne i Hercegovine je jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine uključujući ali ne ograničavajući se na to da li je odluka entiteta da uspostavi poseban paralelan odnos sa susjednom državom u skladu sa ovim Ustavom uključujući i odredbe koje se odnose na suverenitet i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine, te da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta u skladu sa ovim Ustavom. Sporove može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući ili njegov zamjenik bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, jedna četvrtina članova/delegata bilo kojeg doma parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina članova bilo kojeg doma zakonodavnog organa jednog entiteta (član VI/3. (a)).

Prema navedenim odredbama Ustava, Ustavni sud Bosne i Hercegovine nadležan je da odlučuje da li je osporeni zakon u skladu sa Ustavom, a kako je zahtjev za ocjenu ustavnosti podnesen od neovlaštenog lica, Ustavni sud donio je odluku kao u dispozitivu.

Ovu odluku donio je Ustavni sud u sastavu: predsjednik Suda Mirko Zovko i sudije: Marko Arsović, prof. dr. Kasim Begić, Hans Danelius, prof. dr. Ismet Dautbašić, dr. Joseph Marko i mr. Zvonko Miljko.

U broj 9/97
Sarajevo, 17. 10. 1997. godine

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirko Zovko

Zahtjev za ocjenu ustavnosti zakona mogu podnijeti samo ustavom određeni subjekti.

*Odluka
U broj 9/97
od 17. listopada 1997.
godine*

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, na temelju članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 55. točka 2. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj 17. 10. 1997. godine, donio je

ODLUKU

Odbacuje se zahtjev Independent-Internacionalnog instituta za zaštitu ljudskih prava i pronalaženje nestalih osoba - Zenica za ocjenu ustavnosti Zakona o elektroprivredi ("SI. list RBiH", broj 1/93 i 13/94) i Općih uvjeta za izručenje električne energije ("SI. list RBiH", broj 6/92 i 2/93).

Ova odluka objavit će se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine" i "Službenom glasniku Republike Srpske".

Obrazloženje

Independent-Internacionalni institut za zaštitu ljudskih prava i pronalaženje nestalih osoba - Zenica zatražio je ocjenu ustavnosti i zakonitosti odredaba Uredbe sa zakonskom snagom o elektroprivredi ("SI. list RBiH", broj 1/93) i Općih uvjeta za izručenje električne energije ("SI. list RBiH", broj 6/92 i 2/93).

U zahtjevu se navodi da je u posljednje vrijeme česta pojava nezakonitog ponašanja "Elektroprivrede" u naplati njenih potraživanja i nezakonitog načina isključenja dužnika sa mreže napajanja električnom energijom.

Uredbu sa zakonskom snagom o elektroprivredi donijelo je Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine i objavljena je u "Službenom listu RBiH", broj 1/93. Nakon toga Skupština Republike Bosne i Hercegovine na sjednici od 1. 06. 1994. godine donijela je Zakon o potvrđivanju uredbi sa zakonskom snagom, čime je i ova uredba potvrđena kao zakon ("Službeni list RBiH", broj 13/94).

Opće uvjete za izručenje električne energije donio je Radnički savjet J.R "Elektroprivreda" Bosne i Hercegovine.

Prema Ustavu Bosne i Hercegovine, Ustavni sud Bosne i Hercegovine je jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine uključujući ali ne ograničavajući se na to da li je odluka entiteta da uspostavi poseban paralelan odnos sa susjednom državom sukladno ovom Ustavu uključujući i odredbe koje se odnose na suverenitet i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine, te da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta u skladu sa ovim Ustavom. Sporove može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući ili njegov zamjenik bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, jedna četvrtina članova/delegata bilo kojeg doma parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina članova bilo kojeg doma zakonodavnog tijela jednog entiteta (članak VI/3. (a)).

Prema navedenim odredbama Ustava, Ustavni sud Bosne i Hercegovine nadležan je da odlučuje da li je osporeni zakon sukladan Ustavu, a kako je zahtjev za ocjenu ustavnosti podnesen od neovlaštenog lica, Ustavni sud donio je odluku kao u dispozitivu.

Ovu odluku donio je Ustavni sud u sastavu: predsjednik Suda Mirko Zovko i suci: Marko Arsović, prof. dr. Kasim Begić, Hans Danelius, prof. dr. Ismet Dautbašić, dr. Joseph Marko i mr. Zvonko Miljko.

U broj 9/97
Sarajevo, 17. 10. 1997. godine

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirko Zovko

Zahtjev za ocjenu ustavnosti zakona mogu podnijeti samo ustavom određeni subjekti.

Уставни суд Босне и Херцеговине, на основу члана VI/3.(а) Устава Босне и Херцеговине и члана 55. тачка 2. Пословника Уставног суда Босне и Херцеговине, на сједници одржаној 17. 10. 1997. године, донио је

ОДЛУКУ

Одбацује се захтјев Индепендент-Интернационалног института за заштиту људских права и проналажење несталих особа - Зеница за оцјену уставности Закона о електропривреди ("Службени лист РБиХ", број 1/93 и 13/94) и Општих услова за испоруку електричне енергије ("Службени лист РБиХ", број 6/92 и 2/93).

Ова одлука објавиће се у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине" и "Службеном гласнику Републике Српске".

Образложење

Индепендент-Интернационални институт за заштиту људских права и проналажење несталих особа - Зеница затражио је оцјену уставности и законитости одредаба Уредбе са законском снагом о електропривреди ("Службени лист РБиХ", број 1/93) и Општих услова за испоруку електричне енергије ("Службени лист РБиХ", број 6/92 и 2/93).

У захтјеву се наводи да је у посљедње вријеме честа појава незаконитог понашања "Електропривреде" у наплати њених потраживања и незаконитог начина искључења дужника са мреже напајања електричном енергијом.

Уредбу са законском снагом о електропривреди донијело је Предсједништво Републике Босне и Херцеговине и објављена је у "Службеном листу РБиХ", број 1/93. Након тога Скупштина Републике Босне и Херцеговине на сједници од 1. 06. 1994. године донијела је Закон о потврђивању уредби са законском снагом, чиме је и ова уредба потврђена као закон ("Службени лист РБиХ", број 13/94).

Опште услове за испоруку електричне енергије донио је Раднички савјет Ј.П. "Електропривреда" Босне и Херцеговине.

Према Уставу Босне и Херцеговине, Уставни суд Босне и Херцеговине је једини надлежан да одлучује о било којем спору који се јавља по овом Уставу између два ентитета, или између Босне и Херцеговине и једног или оба ентитета, те између институција Босне и Херцеговине укључујући али не ограничавајући се на то да ли је одлука ентитета да успостави посебан паралелан однос са сусједном државом у складу са овим Уставом укључујући и одредбе које се односе на суверенитет и територијални интегритет Босне и Херцеговине, те да ли је било која одредба устава или закона једног ентитета у складу са овим Уставом. Спорове може покренути члан Предсједништва, предсједавајући Вијећа министара, предсједавајући или његов замјеник било којег дома Парламентарне скупштине, једна четвртина чланова/делегата било којег дома парламентарне скупштине, или једна четвртина чланова било којег дома законодавног органа једног ентитета (члан VI/3. (а)).

Према наведеним одредбама Устава, Уставни суд Босне и Херцеговине, надлежан је да одлучује да ли је оспорени закон у складу са Уставом, а како је захтјев за оцјену уставности поднесен од неовлашћеног лица, Уставни суд донио је одлуку као у диспозитиву.

Ову одлуку донио је Уставни суд Босне и Херцеговине у саставу: предсједник Суда Мирко Зовко и судије: Марко Арсовић, проф. др Касим Бегвић, Ханс Данелиус, проф. др Исмет Даутбашић, др Јозеф Марко и мр Звонко Миљко.

У број 9/97
Сарајево, 17. 10. 1997. године

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирко Зовко

Захтјев за оцјену уставности закона могу поднијети само уставом одређени субјекти.

Having regard to Article VI.3.(a) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina and Article 54 of its Rules of Procedure, the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina, on 17 October 1997, adopted the following

DECISION

The Constitutional Court rejects the request of the Independent-International Institute for the Protection of Human Rights, Zenica, to review the constitutionality of the Law on the Electricity Industry (Official Gazette of the Republic of Bosnia and Herzegovina, No.1/93 and 13/94), and of the Law on the General Conditions for Delivery of Electric Energy (Official Gazette of the Republic of Bosnia and Herzegovina, No 6/92 and 2/93).

The Decision shall be published in the Official Gazette of Bosnia and Herzegovina, the Official Gazette of the Federation of Bosnia and Herzegovina and the Official Gazette of Republika Srpska.

Reasons

The Independent-International Institute for the Protection of Human Rights, Zenica, requested the Constitutional Court to review the constitutionality of the Law on the Electricity Industry (Official Gazette of the Republic of Bosnia and Herzegovina, No.1/93 and 13/94), and of the Law on the General Conditions for Delivery of Electric Energy (Official Gazette of the Republic of Bosnia and Herzegovina, No 6/92 and 2/93).

It is alleged in the appeal that "Elektroprivreda" is recently performing in an illegal manner regarding payment of debts and disconnects debtors from the supply of electricity.

The Presidency of the Republic of Bosnia and Herzegovina had passed a Decree on the Electricity Industry which was published in the Official Gazette of the Republic of Bosnia and Herzegovina, No. 1/93. After the Parliamentary Assembly of the Republic had passed the Law which confirmed this Decree, it became a law (Official Gazette of the Republic of Bosnia and Herzegovina, No. 13/94).

According to the Constitution of Bosnia and Herzegovina, the Constitutional Court shall have exclusive jurisdiction to decide any disputes that arise under this Constitution between the Entities or between Bosnia and Herzegovina and an Entity or Entities, or between institutions of Bosnia and Herzegovina, including but not limited to the questions whether an Entity's decision to establish a special parallel relationship with a neighbouring state is consistent with this Constitution including provisions concerning the sovereignty and territorial integrity of Bosnia and Herzegovina, and whether any provisions of an Entity's constitution or law are consistent with this Constitution. Moreover, disputes may be referred only by a member of the Presidency, by the Chair of the Council of Ministers, by the Chair or Deputy Chair of either chamber of the Parliamentary Assembly, or by one-fourth of the members of either chamber of the Parliamentary Assembly, or by one-fourth of either chamber of the legislature of an Entity (Article VI.3 (a) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina).

The Constitutional Court notes that it was, according to the Constitution of Bosnia and Herzegovina, in general competent to evaluate the constitutionality of a law such as the one in question. The Court finds, however, that the present request has to be rejected because it has not been submitted by any institution or person enumerated in the above mentioned relevant constitutional provisions.

The Court ruled in the following composition:

Mirko Zovko, President of the Constitutional Court, judges Marko Arsović, Prof Dr. Kasim Begić, Hans Danelius, Prof Dr. Ismet Dautbašić, Prof. Dr. Joseph Marko and Zvonko Miljko.

Case No. U 9/97
17 October 1997
Sarajevo

Mirko Zovko
President of the Constitutional Court
of Bosnia and Herzegovina

A request for evaluation of constitutionality may only be submitted by constitutionally established legal persons.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, na osnovu člana VI/3. (a) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 55. tačka 2. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj 17. 10. 1997. godine, donio je

ODLUKU

Odbacuje se zahtjev Advokatske komore Bosne i Hercegovine, od 23. 04. 1997. godine, za donošenje odluke o utvrđivanju prestanka važnosti odredbe Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezima građana ("Službeni list RBiH", broj 2/96).

Ova odluka objavit će se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine" i "Službenom glasniku Republike Srpske".

Obrazloženje

Advokatska komora Bosne i Hercegovine, zahtjevom od 23. 04. 1997. godine, zatražila je da Ustavni sud Bosne i Hercegovine donese odluku o utvrđivanju prestanka važenja odredbe člana 11. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezima građana ("Službeni list RBiH", broj 2/96), u dijelu koji glasi: "a odredbe čl. 2. i 3. ovog zakona primjenjivat će se od 1. januara 1996. godine". U zahtjevu se navodi da je Ustavni sud Bosne i Hercegovine, Odlukom U broj: 11/96, od 16. 09. 1996. godine ("Službeni list RBiH", broj 33/96), utvrdio da je citirana zakonska odredba u nesaglasnosti sa Ustavom Republike Bosne i Hercegovine i da Skupština Bosne i Hercegovine nije u roku od šest mjeseci od dana dostavljanja Odluke Ustavnog suda uskladila tu zakonsku odredbu sa Ustavom Republike Bosne i Hercegovine, pa su se stoga stekli uvjeti da Ustavni sud Bosne i Hercegovine, u smislu člana 395. Ustava Republike Bosne i Hercegovine, svojom odlukom utvrdi prestanak važnosti navedene odredbe Zakona.

Prema Ustavu Bosne i Hercegovine, Ustavni sud je jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine,

uključujući ali ne ograničavajući se na to da li je odluka entiteta da uspostavi poseban paralelan odnos sa susjednom državom u skladu sa ovim Ustavom, uključujući i odredbe koje se odnose na suverenitet i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine, te da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta u skladu sa ovim Ustavom. Sporove može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući ili njegov zamjenik bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine; jedna četvrtina članova/delegata bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina članova bilo kojeg doma zakonodavnog organa jednog entiteta (član VI/3. (a.)).

Polazeći od navedenih odredaba Ustava Bosne i Hercegovine, Advokatska komora nije subjekt koji bi, prema navedenoj odredbi Ustava Bosne i Hercegovine, mogao pokrenuti spor pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine, pa je na osnovu izloženog odlučeno kao u dispozitivu.

Međutim, Ustavni sud ima i apelacionu nadležnost u pitanjima koja su sadržana u Ustavu kada ona postanu predmet spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini (član VI/3. (b)). To znači da bi sporno pitanje u ovom ustavno-sudskom sporu moglo biti predmet odlučivanja pred ovim Sudom tek nakon što bi bilo osporeno u drugom postupku i da su u tom postupku iskorišteni svi pravni lijekovi.

Ovu odluku je donio Ustavni sud u sastavu: predsjednik Suda Mirko Zovko, i sudije: Marko Arsović, prof. dr. Kasim Begić, Hans Danelius, prof. dr. Ismet Dautbašić, dr. Joseph Marko i mr. Zvonko Miljko.

U broj 10/97
Sarajevo, 17. 10. 1997. godine

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirko Zovko

Podnosilac zahtjeva nije subjekt koji bi mogao pokrenuti spor ove vrste pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine. Međutim, Ustavni sud Bosne i Hercegovine bi mogao djelovati po osnovu apelacione nadležnosti u smislu člana VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, ali samo pod mjetom da se radi o pitanjima iz Ustava, kada ona postanu predmet spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini. To znači da bi sporno pitanje u konkretnom slučaju moglo biti predmet odlučivanja pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine tek nakon što bi bilo osporeno u drugom postupku i da su u tom postupku iskorišteni svi pravni lijekovi.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, na temelju članka VI/3. (a) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 55. točka 2. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj 17. 10. 1997. godine, donio je

ODLUKU

Odbacuje se zahtjev Advokatske komore Bosne i Hercegovine, od 23. 04. 1997. godine, za donošenje odluke o utvrđivanju prestanka važnosti odredbe Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezima građana ("Službeni list RBiH", broj 2/96).

Ova odluka objavit će se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine" i "Službenom glasniku Republike Srpske".

Obrazloženje

Advokatska komora Bosne i Hercegovine, zahtjevom od 23. 04. 1997. godine, zatražila je da Ustavni sud Bosne i Hercegovine donese odluku o utvrđivanju prestanka važenja odredbe članka 11. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezima građana ("Službeni list RBiH", broj 2/96), u dijelu koji glasi: "a odredbe članaka 2. i 3. ovog zakona primjenjivat će se od 1. siječnja 1996. godine". U zahtjevu se navodi daje Ustavni sud Bosne i Hercegovine, Odlukom U broj: 11/96, od 16. 09. 1996. godine ("Službeni list RBiH", broj 33/96), utvrdio daje citirana zakonska odredba u nesuglasnosti sa Ustavom Republike Bosne i Hercegovine i da Skupština Bosne i Hercegovine nije u roku od šest mjeseci od dana dostavljanja Odluke Ustavnog suda uskladila tu zakonsku odredbu sa Ustavom Republike Bosne i Hercegovine, pa su se stoga stekli uvjeti da Ustavni sud Bosne i Hercegovine, u smislu članka 395. Ustava Republike Bosne i Hercegovine, svojom odlukom utvrdi prestanak važnosti navedene odredbe Zakona.

Prema Ustavu Bosne i Hercegovine Ustavni sud je jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine,

uključujući ali ne ograničavajući se na to da li je odluka entiteta da uspostavi poseban paralelan odnos sa susjednom državom sukladna ovom Ustavu, uključujući i odredbe koje se odnose na suverenitet i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine, te da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta sukladna ovom Ustavu. Sporove može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući ili njegov zamjenik bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine; jedna četvrtina članova/delegata bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina članova bilo kojeg doma zakonodavnog tijela jednog entiteta (članak VI/3. (a.)).

Polazeći od navedenih odredaba Ustava Bosne i Hercegovine, Advokatska komora nije subjekt koji bi, prema navedenoj odredbi Ustava Bosne i Hercegovine, mogao pokrenuti spor pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine, pa je po osnovi izloženog odlučeno kao u dispozitivu.

Međutim, Ustavni sud ima i apelacijsku nadležnost u pitanjima koja su sadržana u Ustavu kada ona postanu predmet spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini (članak VI/3. (b)). To znači da bi sporno pitanje u ovom ustavno-sudskom sporu moglo biti predmet odlučivanja pred ovim Sudom tek nakon što bi bilo osporeno u drugom postupku i da su u tom postupku iskorišteni svi pravni lijekovi.

Ovu odluku Ustavni sud je donio u sastavu: predsjednik Suda Mirko Zovko, i suci: Marko Arsović, prof. dr. Kasim Begić, Hans Danelius, prof. dr. Ismet Dautbašić, dr. Joseph Marko i mr. Zvonko Miljko.

U broj 10/97
Sarajevo, 17. 10. 1997. godine

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirko Zovko

Podnositelj zahtjeva nije subjekt koji bi mogao pokrenuti spor pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine. Međutim, Ustavni sud Bosne i Hercegovine bi mogao djelovati temeljem apelacijskih ovlasti u smislu članka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, ali samo pod uvjetom da se radi o pitanjima iz Ustava, kada ona postanu predmetom spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini. To znači da bi sporno pitanje u konkretnom slučaju moglo biti predmetom odlučivanja pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine tek nakon što bi bilo pobijeno u drugom postupku i da su u tom postupku uporabljeni svi pravni lijekovi.

Уставни суд Босне и Херцеговине, на основу члана VI/3. (а) Устава Босне и Херцеговине и члана 55. тачка 2. Пословника Уставног суда Босне и Херцеговине, на сједници одржаној 17. 10. 1997. године, донио је

ОДЛУКУ

Одбацује се захтјев Адвокатске коморе Босне и Херцеговине, од 23. 04. 1997. године, за доношење одлуке о утврђивању престанка важности одредбе Закона о измјенама и допунама Закона о порезима грађана ("Службени лист РБиХ", број 2/96).

Ова одлука објавиће се у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине" и "Службеном гласнику Републике Српске".

Образложење

Адвокатска комора Босне и Херцеговине, захтјевом од 23. 04. 1997. године, затражила је да Уставни суд Босне и Херцеговине донесе одлуку о утврђивању престанка важења одредбе члана 11. Закона о измјенама и допунама Закона о порезима грађана ("Службени лист РБиХ", број 2/96), у дијелу који гласи: "а одредбе чл. 2. и 3. овог закона примјењиваће се од 1. јануара 1996. године". У захтјеву се наводи да је Уставни суд Босне и Херцеговине, Одлуком У број: 11/96, од 16. 09. 1996. године ("Службени лист РБиХ", број 33/96), утврдио да је цитирана законска одредба у несагласности са Уставом Републике Босне и Херцеговине и да Скупштина Босне и Херцеговине није у року од шест мјесеци од дана достављања Одлуке Уставног суда ускладила ту законску одредбу са Уставом Републике Босне и Херцеговине, па су се стога стекли услови да Уставни суд Босне и Херцеговине, у смислу члана 395. Устава Републике Босне и Херцеговине, својом одлуком утврди престанак важности наведене одредбе Закона.

Према Уставу Босне и Херцеговине, Уставни суд је једини надлежан да одлучује о било којем спору који се јавља по овом Уставу између два ентитета, или између Босне и Херцеговине и једног или оба ентитета, те између институција

Босне и Херцеговине, укључујући али не ограничавајући се на то, да ли је одлука ентитета да успостави посебан паралелан однос са сусједном државом у складу са овим Уставом, укључујући и одредбе које се односе на суверенитет и територијални интегритет Босне и Херцеговине, те да ли је било која одредба устава или закона једног ентитета у складу са овим Уставом. Спорове може покренути члан Предсједништва, предсједавајући Вијећа министара, предсједавајући или његов замјеник било којег дома Парламентарне скупштине; једна четвртина чланова/делегата било којег дома Парламентарне скупштине, или једна четвртина чланова било којег дома законодавног органа једног ентитета (члан VI/3. (а.)).

Полазећи од наведених одредаба Устава Босне и Херцеговине, Адвокатска комора није субјект који би, према наведеној одредби Устава Босне и Херцеговине, могао покренути спор пред Уставним судом Босне и Херцеговине, па је на основу изложеног одлучено као у диспозитиву.

Међутим, Уставни суд има и апелациону надлежност у питањима која су садржана у Уставу када она постану предмет спора због пресуде било којег суда у Босни и Херцеговини (члан VI/3. (б)). То значи да би спорно питање у овом уставно-судском спору могло бити предмет одлучивања пред овим Судом тек након што би било оспорено у другом поступку и да су у том поступку искориштени сви правни лијекови.

Ову одлуку донио је Уставни суд Босне и Херцеговине у саставу: предсједник Уставног суда Мирко Зовко, и судије: Марко Арсовић, проф. др Касим Бегвић, Ханс Данелиус, проф. др Исмет Даугбашић, др Јозеф Марко и мр Звонко Миљко.

У број 10/97

Сарајево, 16. 10. 1997. године

Предсједник

Уставног суда Босне и Херцеговине

Мирко Зовко

Подносилац захтјева није субјект који би могао покренути спор пред Уставним судом Босне и Херцеговине. Међутим, Уставни суд Босне и Херцеговине би могао дјеловати по основу апелационе надлежности у смислу члана VI/3.(б) Устава Босне и Херцеговине, али само под условом да се ради о питањима из Устава, када она постану предмет спора због пресуде било којег суда у Босни и Херцеговини. То значи да би спорно питање у конкретном случају могло бити предмет одлучивања пред Уставним судом Босне и Херцеговине тек након што би било оспорено у другом поступку и да су у том поступку искориштени сви правни лијекови.

Having regard to Article VI.3.(a) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina and Article 55(2) of its Rules of Procedure, the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina, on 17 October 1997, adopted the following

DECISION

The Constitutional Court rejects the request of the Bar Association of Bosnia and Herzegovina, of 23 April 1997, to decide on the cessation of the validity of Article 11 of the Law Amending the Law on Citizens Taxes (Official Gazette of the Republic of Bosnia and Herzegovina, No. 2/96).

The Decision shall be published in the Official Gazette of Bosnia and Herzegovina, the Official Gazette of the Federation of Bosnia and Herzegovina and the Official Gazette of Republika Srpska.

Reasons

On 23 April 1997 the Bar Association of Bosnia and Herzegovina requested the Constitutional Court to decide on the cessation of the validity of Article 11 of the Law Amending the Law on Citizens' Taxes (Official Gazette of the Republic of Bosnia and Herzegovina, No. 2/96) which reads, inter alia, as follows: "and the provisions of Article 2 and 3 of this Law shall be in force as from 1 January 1996". The initiator of the request indicates that the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina found in its Decision U No. 11/96, of 16 September 1996 (Official Gazette of the Republic of Bosnia and Herzegovina, No. 33/96), that this provision was not in accordance with the Constitution of the Republic of Bosnia and Herzegovina. Since the Assembly of Bosnia and Herzegovina has not brought the provision in line with the Constitution of the Republic of Bosnia and Herzegovina, within six months after the decision was passed by the Constitutional Court, according to Article 395 of the Constitution of the Republic of Bosnia and Herzegovina, the Constitutional Court is authorised to annul the provision in question.

According to the Constitution of Bosnia and Herzegovina, the Constitutional Court shall have exclusive jurisdiction to decide any disputes that arise under this Constitution between the Entities or between Bosnia and Herzegovina and an Entity or Entities, or

between institutions of Bosnia and Herzegovina, including but not limited to the questions whether an Entity's decision to establish a special parallel relationship with a neighbouring state is consistent with this Constitution including provisions concerning the sovereignty and territorial integrity of Bosnia and Herzegovina, and whether any provisions of an Entity's constitution or law are consistent with this Constitution. Moreover, disputes may be referred only by a member of the Presidency, by the Chair of the Council of Ministers, by the Chair or Deputy Chair of either chamber of the Parliamentary Assembly, by one-fourth of the members of either chamber of the Parliamentary Assembly, or by one-fourth of either chamber of the legislature of an Entity (Article VI.3 (a)).

According to the above-mentioned constitutional provisions, disputes may be referred to the Court only by the institutions or persons enumerated in those provisions. The Constitutional Court notes that the Bar Association does not figure amongst the institutions which may initiate proceedings. Consequently, the present request has to be rejected.

However, the Constitutional Court would have appellate jurisdiction over issues under the Constitution arising out of a judgement of any other court in Bosnia and Herzegovina (Article VI.3 (b) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina). Disputes may be brought before the Constitutional Court after all domestic remedies have been exhausted.

The Court ruled in the following composition:

Mirko Zovko, President of the Constitutional Court, judges Marko Arsović, Prof Dr. Kasim Begić, Hans Danelius, Prof Dr. Ismet Dautbašić, Prof Dr. Joseph Marko and Zvonko Miljko.

Case No. U 10/97
17 October 1997

Mirko Zovko
President of the Constitutional Court

The applicant is not a subject that could institute proceedings of this sort before the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina. However, the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina could act on the grounds of its appellate jurisdiction under Article VI.3 (b) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina, but only under the condition that issues under the Constitution are concerned, when they become a cause of dispute arising out of a judgement and Herzegovina, year 1997nd Herzegovina. This means that the disputed matter in the present case could be a case for decision before the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina only after it would be rejected in an appellate procedure and after all legal remedies in this procedure had been exhausted.

*Odluka
U broj 40/95
od 22. decembra 1997.
godine*

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, na osnovu člana VI/3. (a) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 55. tačka 2. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 2/97), na sjednici održanoj 22. 12. 1997. godine, donio je

ODLUKU

Odbacuje se zahtjev Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine za ocjenjivanje ustavnosti Zakona o pretvorbi društvene svojine ("Službeni list R BiH", broj 33/94).

Ova odluka objavit će se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine" i "Službenom glasniku Republike Srpske".

Obrazloženje

Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine, 17. 11. 1995. godine podnijela je inicijativu Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti Zakona o pretvorbi društvene svojine ("Službeni list RBiH", broj 33/94), kojim je, između ostalog, propisano da danom stupanja na snagu tog zakona Republika Bosna i Hercegovina postaje nosilac prava svojine na imovini u društvenoj svojini, na kojoj pravo raspolaganja nema Federacija Bosne i Hercegovine, navedenoj u tačkama 1. do 4. člana 1. ovog zakona.

Podnosilac inicijative smatra daje ovim zakonom titularima društvene svojine, preduzećima i drugim društvenim pravnim licima, oduzeta njihova imovina bez naknade, što nije u skladu sa odredbom člana 25. stav 1. Ustava Republike Bosne i Hercegovine. Dalje se ističe daje u procesu pretvorbe društvene svojine dio društvenih sredstava, koji se može identificirati, morao postati svojina radnika, penzionera i uplatilaca samodoprinosa, jer je stican njihovim radom i sredstvima. Također se ističe da osporeni Zakon nije u skladu ni sa odredbama tač. 1. i 2. Amandmana LXIII na Ustav Republike Bosne i Hercegovine, jer je ovim zakonom ukinuta društvena svojina kao zajamčeni svojinski oblik.

Za odlučivanje u ovom ustavno-sudskom sporu relevantne su odredbe Ustava Bosne i Hercegovine, Aneks II Prijelazne odredbe, tačka 3. prema kojima svi postupci u sudovima ili organima uprave, koji su u toku, na prostoru Bosne i Hercegovine u trenutku stupanja na snagu ovog Ustava, bit će nastavljeni ili preneseni na druge sudove ili organe u Bosni i Hercegovini u skladu sa propisima kojima se uređuje nadležnost ovih institucija.

Prema članu VI/3. (a) Ustava Bosne i Hercegovine Ustavni sud Bosne i Hercegovine je jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, ili između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući ali ne ograničavajući se na to: da li je odluka entiteta da uspostavi poseban paralelan odnos sa susjednom državom u skladu sa ovim Ustavom, uključujući i odredbe koje se odnose na suverenitet i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine; da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta u skladu sa ovim Ustavom. Sporove može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući ili njegov zamjenik bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine; jedna četvrtina članova/delegata bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina članova bilo kojeg doma zakonodavnog organa jednog entiteta.

Polazeći od navedenih ustavnih odredaba. Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine nije subjekt koji može pokrenuti spor ove vrste pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine, pa je na osnovu izloženog, odlučeno kao u dispozitivu.

Ovu odluku donio je Ustavni sud u sastavu: predsjednik Ustavnog suda Mirko Zovko i sudije: prof. dr. Kasim Begić, Hans Danelius, prof. dr. Ismet Dautbašić, dr. Joseph Marko, mr. Zvonko Miljko i prof. dr. Vitomir Popović.

U broj 40/95
Sarajevo, 22. 12. 1997. godine

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirko Zovko

Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine nije subjekt koji može pokrenuti spor pred Ustavnim sudom, prema članu VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, na temelju članka VI/3. (a) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 55. točka 2. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 2/97), na sjednici održanoj 22. 12. 1997. godine, donio je

ODLUKU

Odbacuje se zahtjev Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine za ocjenjivanje ustavnosti Zakona o pretvorbi društvene svojine ("Službeni list R BiH", broj 33/94).

Ova odluka objavit će se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine" i "Službenom glasniku Republike Srpske".

Obrazloženje

Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine, 17. 11. 1995. godine podnijela je inicijativu Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti Zakona o pretvorbi društvene svojine ("Službeni list RBiH", broj 33/94), kojim je, između ostalog, propisano da danom stupanja na snagu tog zakona Republika Bosna i Hercegovina postaje nosilac prava svojine na imovini u društvenoj svojini, na kojoj pravo raspolaganja nema Federacija Bosne i Hercegovine, navedenoj u točkama 1. do 4. članka 1. ovog zakona.

Podnosilac inicijative smatra da je ovim zakonom titularima društvene svojine, poduzećima i drugim društvenim pravnim osobama, oduzeta njihova imovina bez naknade, što nije sukladno odredbi članka 25. stavak 1. Ustava Republike Bosne i Hercegovine. Dalje se ističe daje u procesu pretvorbe društvene svojine dio društvenih sredstava, koji se može identificirati, morao postati svojina djelatnika, umirovljenika i uplatitelja samodoprinosna, jer je stjecan njihovim radom i sredstvima. Također se ističe da osporeni Zakon nije sukladan ni odredbama točaka 1. i 2. Amandmana LXIII na Ustav Republike Bosne i Hercegovine, jer je ovim zakonom ukinuta društvena svojina kao zajamčeni svojinski oblik.

Za odlučivanje u ovom ustavno-sudskom sporu relevantne su odredbe Ustava Bosne i Hercegovine, Aneks II Prijelazne odredbe, točka 3. prema kojima svi postupci u sudovima ili tijelima uprave, koji su u tijeku, na prostoru Bosne i Hercegovine u trenutku stupanja na snagu Ustava, bit će nastavljani ili preneseni na druge sudove ili tijela u Bosni i Hercegovini sukladno propisima kojima se uređuje nadležnost ovih institucija.

Prema članku VI/3. (a) Ustava Bosne i Hercegovine Ustavni sud Bosne i Hercegovine je jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, ili između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući ali ne ograničavajući se na to: da li je odluka entiteta da uspostavi poseban paralelan odnos sa susjednom državom sukladna ovom Ustavu, uključujući i odredbe koje se odnose na suverenitet i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine; da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta sukladna ovom Ustavu. Sporeve može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući ili njegov zamjenik bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine; jedna četvrtina članova/delegata bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina članova bilo kojeg doma zakonodavnog tijela jednog entiteta.

Polazeći od navedenih ustavnih odredaba, Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine nije subjekt koji može pokrenuti spor ove vrste pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine, pa je temeljem izloženog, odlučeno kao u dispozitivu.

Ovu odluku donio je Ustavni sud u sastavu: predsjednik Ustavnog suda Mirko Zovko i suci: prof. dr. Kasim Begić, Hans Danelius, prof. dr. Ismet Dautbašić, dr. Joseph Marko, mr. Zvonko Miljko i prof. dr. Vitomir Popović.

U broj 40/95
Sarajevo, 22. 12. 1997. godine

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirko Zovko

Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine nije subjekt koji može pokrenuti spor pred Ustavnim sudom, prema članku VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine.

Уставни суд Босне и Херцеговине, на основу члана VI/3. (а) Устава Босне и Херцеговине и члана 55. тачка 2. Пословника Уставног суда Босне и Херцеговине ("Службени гласник Босне и Херцеговине", број 2/97), на сједници одржаној 22. 12. 1997. године, донио је

ОДЛУКУ

Одбацује се захтјев Социјалдемократске партије Босне и Херцеговине за оцјењивање уставности Закона о претварању друштвене својине ("Службени лист Р БиХ", број 33/94).

Ова одлука објавиће се у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине" и "Службеном гласнику Републике Српске".

Образложење

Социјалдемократска партија Босне и Херцеговине, 17. 11. 1995. године поднијела је иницијативу Уставном суду Босне и Херцеговине за покретање поступка за оцјену уставности Закона о претварању друштвене својине ("Службени лист РБиХ", број 33/94), којим је, између осталог, прописано да даном ступања на снагу тог закона Република Босна и Херцеговина постаје носилац права својине на имовини у друштвеној својини, на којој право располагања нема Федерација Босне и Херцеговине, наведеној у тачкама 1. до 4. члана 1. овог закона.

Подносилац иницијативе сматра да је овим законом титуларима друштвене својине, предузећима и другим друштвеним правним лицима, одузета њихова имовина без накнаде, што није у складу са одредбом члана 25. став 1. Устава Републике Босне и Херцеговине. Даље се истиче да је у процесу претварања друштвене својине дио друштвених средстава, који се може идентификовати, морао постати својина радника, пензионера и уплатилаца самодоприноса, јер је стицац њиховим радом и средствима. Такође се истиче да оспорени Закон није у складу ни са одредбама тач. 1. и 2. Амандмана LXIII на Устав Републике Босне и Херцеговине, јер је овим законом укинута друштвена својина као зајамчени својински облик.

За одлучивање у овом уставно-судском спору релевантне су одредбе Устава Босне и Херцеговине, Анекс II Прелазне одредбе, тачка 3. према којима сви поступци у судовима или органима управе, који су у току, на простору Босне и Херцеговине у тренутку ступања на снагу овог Устава, биће настављени или пренесени на друге судове или органе у Босни и Херцеговини у складу са прописима којима се уређује надлежност ових институција.

Према члану VI/3. (а) Устава Босне и Херцеговине Уставни суд Босне и Херцеговине је једини надлежан да одлучује о било којем спору који се јавља по овом Уставу између два ентитета, или између Босне и Херцеговине и једног или оба ентитета, или између институција Босне и Херцеговине, укључујући али не ограничавајући се на то: да ли је одлука ентитета да успостави посебан паралелан однос са сусједном државом у складу са овим Уставом, укључујући и одредбе које се односе на суверенитет и територијални интегритет Босне и Херцеговине; да ли је било која одредба устава или закона једног ентитета у складу са овим Уставом. Спорове може покренути члан Предсједништва, предсједавајући Вијећа министара, предсједавајући или његов замјеник било којег дома Парламентарне скупштине; једна четвртина чланова/делегата било којег дома Парламентарне скупштине, или једна четвртина чланова било којег дома законодавног органа једног ентитета.

Полазећи од наведених уставних одредаба, Социјалдемократска партија Босне и Херцеговине није субјекат који може покренути спор ове врсте пред Уставним судом Босне и Херцеговине, па је на основу изложеног, одлучено као у диспозитиву.

Ову одлуку донио је Уставни суд у саставу: предсједник Уставног суда Мирко Зовко и судије: проф. др Касим Бегић, Ханс Данелиус, проф. др Исмет Даутбашић, др Јозеф Марко, мр Звонко Миљко и проф. др Витомир Поповић.

У број 40/95
Сарајево, 22. 12. 1997. године

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирко Зовко

Социјалдемократска партија Босне и Херцеговине није субјекат који може покренути спор пред Уставним судом, према члану VI/3.(а) Устава Босне и Херцеговине.

Having regard to Article VI.3.(a) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina and Article 55(2) of its Rules of Procedure (Official Gazette of Bosnia and Herzegovina, No. 2/97), the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina, on 22 December 1997, adopted the following

DECISION

The Constitutional Court rejects the request of the Social-Democratic Party of Bosnia and Herzegovina to review the constitutionality of the Law on the Transformation of Social Property (Official Gazette of the Republic of Bosnia and Herzegovina, No 33/94).

The Decision shall be published in the Official Gazette of Bosnia and Herzegovina, the Official Gazette of the Federation of Bosnia and Herzegovina and the Official Gazette of Republika Srpska.

Reasons

On 17 November 1995 the Social-Democratic Party of Bosnia and Herzegovina requested the Constitutional Court to review the constitutionality of the Law on the Transformation of Social Property (Official Gazette of the Republic of Bosnia and Herzegovina, No 33/94). They state that the Republic of Bosnia and Herzegovina will become the holder of all state property on the day when the law will come into force and that, according to Article 4 paragraph 1 of this law, the Federation of Bosnia and Herzegovina will be deprived of those rights.

The initiator of the request considers that the holders of the state property, e.g. companies and others, were unlawfully deprived of their property, without any compensation, which would also violate Article 25 paragraph 1 of the Constitution of the Republic of Bosnia and Herzegovina. Moreover, the initiator emphasises that, during the transformation of social property, part of it should have become property of employees, pensioners or of those who paid voluntary contributions, since they all contributed by their work and by their payments to the system. The initiator further emphasises that the law in question is contrary to Items 1 and 2 of Amendment LXIII of the Constitution of the Republic of Bosnia and Herzegovina, since they guarantee social property which has in fact been abolished by the law in question.

The Constitutional Court notes that Point 3 of Annex II to the Constitution of Bosnia and Herzegovina shall serve as a basis when deciding the present issue. According to this provision all proceedings in courts or administrative agencies functioning within the territory of Bosnia and Herzegovina when the Constitution enters into force shall continue in or be transferred to other courts or agencies in Bosnia and Herzegovina in accordance with any legislation governing the competence of such courts or agencies.

According to Article VI.3 (a) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina, the Constitution of Bosnia and Herzegovina, the Constitutional Court shall have exclusive jurisdiction to decide any disputes that arise under this Constitution between the Entities or between Bosnia and Herzegovina and an Entity or Entities, or between institutions of Bosnia and Herzegovina, including but not limited to the questions whether an Entity's decision to establish a special parallel relationship with a neighbouring state is consistent with this Constitution including provisions concerning the sovereignty and territorial integrity of Bosnia and Herzegovina, and whether any provisions of an Entity's constitution or law are consistent with this Constitution. Moreover, disputes may be referred only by a member of the Presidency, by the Chair of the Council of Ministers, by the Chair or Deputy Chair of either chamber of the Parliamentary Assembly, by one-fourth of the members of either chamber of the Parliamentary Assembly, or by one-fourth of either chamber of the legislature of an Entity.

The Court finds that the Social Democratic Party of Bosnia and Herzegovina is not one of the institutions or persons enumerated in the above mentioned relevant constitutional provisions and that, consequently, the present request has to be rejected.

The Court ruled in the following composition:

Mirko Zovko, President of the Constitutional Court, judges Prof Dr. Kasim Begić, Hans Danelius, Prof Dr. Ismet Dautbašić, Prof Dr. Joseph Marko, Zvonko Miljko and Prof. Dr. Vitomir Popović.

Case No. U 40/95
22 December 1997
Sarajevo

Mirko Zovko
President of the Constitutional Court
of Bosnia and Herzegovina

The Social Democratic Party of Bosnia and Herzegovina is not a subject that might institute proceedings before the Constitutional Court under Article VI.3 (a) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, na osnovu člana VI/3. (a) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 55. tačka 2. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 2/97), na sjednici održanoj 22. 12. 1997. godine, donio je

ODLUKU

Odbacuje se zahtjev općina Centar, Stari Grad, Novi Grad i Novo Sarajevo - Sarajevo za ocjenjivanje ustavnosti Zakona o obavljanju određenih poslova općina u organima uprave Grada Sarajeva za vrijeme ratnog stanja ("Službeni list RBiH", broj 8/92 i 13/94).

Ova odluka objavit će se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine" i "Službenom glasniku Republike Srpske".

Obrazloženje

Zahtjevom općina Centar Sarajevo, Stari Grad Sarajevo, Novi Grad Sarajevo i Novo Sarajevo, od 18. 6. 1996. godine zatraženo je da Ustavni sud Bosne i Hercegovine ocijeni ustavnost Zakona o obavljanju određenih poslova općina u organima uprave Grada Sarajeva za vrijeme ratnog stanja ("Službeni list RBiH", broj 8/92 i 13/94), kojim je propisano koje će poslove obavljati organi uprave Grada Sarajeva za vrijeme ratnog stanja iz okvira prava i dužnosti općina.

U zahtjevu se, između ostalog, navodi da se osporeni Zakon i dalje primjenjuje, iako je donesen radi obavljanja određenih poslova općina u organima uprave Grada Sarajeva za vrijeme ratnog stanja.

Prema Ustavu Bosne i Hercegovine, Ustavni sud je jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući ali ne ograničavajući se na to da li je odluka entiteta da uspostavi poseban

paralelan odnos sa susjednom državom u skladu sa ovim Ustavom, uključujući i odredbe koje se odnose na suverenitet i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine, te da li je bilo koja odredba Ustava ili zakona jednog entiteta u skladu sa ovim ustavom. Sporove pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine mogu pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući ili njegov zamjenik bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, jedna četvrtina članova/delegata bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina članova bilo kojeg doma zakonodavnog organa jednog entiteta (član VI/3. (a)).

Prema navedenim ustavnim odredbama, općine nisu subjekti koji mogu pokrenuti spor ove vrste pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine, pa je na osnovu izloženog odlučeno kao u dispozitivu.

Ovu odluku Ustavni sud je donio u sastavu: predsjednik Ustavnog suda Mirko Zovko i sudije: prof. dr. Kasim Begić, Hans Danelius, prof. dr. Ismet Dautbašić, dr. Joseph Marko, mr. Zvonko Miljko i prof. dr. Vitomir Popović.

U broj 21/96
Sarajevo, 22. 12. 1997. godine

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirko Zovko

Zahtjev općine Centar Sarajevo i dr. za ocjenu ustavnosti Zakona o obavljanju određenih poslova općina u organima uprave Grada Sarajevo ("Službeni list BiH", broj 8/92 i 13/94) Odlukom Suda odbačen je, jer podnosioci zahtjeva nemaju svojstva pravnog subjekta koji bi mogao pokrenuti postupak pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine, kako je to propisano članom VI.3. Ustava Bosne i Hercegovine.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, na temelju članka VI/3. (a) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 55. točka 2. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 2/97), na sjednici održanoj 22. 12. 1997. godine, donio je

ODLUKU

Odbacuje se zahtjev općina Centar, Stari Grad, Novi Grad i Novo Sarajevo - Sarajevo za ocjenjivanje ustavnosti Zakona o obavljanju određenih poslova općina u tijelima uprave Grada Sarajeva za vrijeme ratnog stanja ("Službeni list RBiH", broj 8/92 i 13/94).

Ova odluka objavit će se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine" i "Službenom glasniku Republike Srpske".

Obrazloženje

Zahtjevom općina Centar Sarajevo, Stari Grad Sarajevo, Novi Grad Sarajevo i Novo Sarajevo, od 18. 06. 1996. godine zatraženo je da Ustavni sud Bosne i Hercegovine ocijeni ustavnost Zakona o obavljanju određenih poslova općina u tijelima uprave Grada Sarajeva za vrijeme ratnog stanja ("Službeni list RBiH", broj 8/92 i 13/94), kojim je propisano koje će poslove obavljati tijela uprave Grada Sarajeva za vrijeme ratnog stanja iz okvira prava i dužnosti općina.

U zahtjevu se, između ostalog, navodi da se osporeni Zakon i dalje primjenjuje, iako je donesen radi obavljanja određenih poslova općina u tijelima uprave Grada Sarajeva za vrijeme ratnog stanja.

Prema Ustavu Bosne i Hercegovine, Ustavni sud je jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući ali ne ograničavajući se na to da li je odluka entiteta da uspostavi poseban

paralelan odnos sa susjednom državom sukladna ovom Ustavu, uključujući i odredbe koje se odnose na suverenitet i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine, te da li je bilo koja odredba Ustava ili zakona jednog entiteta sukladna Ustavu. Sporove pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine mogu pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući ili njegov zamjenik bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, jedna četvrtina članova/delegata bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina članova bilo kojeg doma zakonodavnog tijela jednog entiteta (članak VI/3. (a)).

Prema navedenim ustavnim odredbama, općine nisu subjekti koji mogu pokrenuti spor ove vrste pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine, pa je na temelju izloženog odlučeno kao u dispozitivu.

Ovu odluku Ustavni sud je donio u sastavu: predsjednik Ustavnog suda Mirko Zovko i suci: prof. dr. Kasim Begić, Hans Danelius, prof. dr. Ismet Dautbašić, dr. Joseph Marko, mr. Zvonko Miljko i prof. dr. Vitimir Popović.

U broj 21/96
Sarajevo, 22. 12. 1997. godine

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirko Zovko

Zahtjev općine Centar Sarajevo i dr. za ocjenu ustavnosti Zakona o obavljanju određenih poslova općina u tijelima uprave Grada Sarajevo ("Službeni list BiH", broj 8/92 i 13/94) Odlukom Suda odbačen je, jer podnositelji zahtjeva nemaju svojstva pravnog subjekta koji bi mogao pokrenuti postupak pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine, kako je to propisano člankom VI.3. Ustava Bosne i Hercegovine.

Уставни суд Босне и Херцеговине, на основу члана VI/3. (а) Устава Босне и Херцеговине и члана 55. тачка 2. Пословника Уставног суда Босне и Херцеговине ("Службени гласник Босне и Херцеговине", број 2/97), на сједници одржаној 22. 12. 1997. године, донио је

ОДЛУКУ

Одбацује се захтјев општина Центар, Стари Град, Нови Град и Ново Сарајево - Сарајево за оцјењивање уставности Закона о обављању одређених послова општина у органима управе Града Сарајева за вријеме ратног стања ("Службени лист РБиХ", број 8/92 и 13/94).

Ова одлука објавиће се у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине" и "Службеном гласнику Републике Српске".

Образложење

Захтјевом општина Центар Сарајево, Стари Град Сарајево, Нови Град Сарајево и Ново Сарајево, од 18. 6. 1996. године затражено је да Уставни суд Босне и Херцеговине оцијени уставност Закона о обављању одређених послова општина у органима управе Града Сарајева за вријеме ратног стања ("Службени лист РБиХ", број 8/92 и 13/94), којим је прописано које ће послове обављати органи управе Града Сарајева за вријеме ратног стања из оквира права и дужности општина.

У захтјеву се, између осталог, наводи да се оспорени Закон и даље примјењује, иако је донесен ради обављања одређених послова општина у органима управе Града Сарајева за вријеме ратног стања.

Према Уставу Босне и Херцеговине, Уставни суд је једини надлежан да одлучује о било којем спору који се јавља по овом Уставу између два ентитета, или између Босне и Херцеговине и једног или оба ентитета, те између институција Босне и Херцеговине, укључујући али не ограничавајући се на то да ли је одлука ентитета да успостави посебан паралелан однос са сусједном државом у складу са овим Уставом, укључујући и одредбе које се односе на суверенитет и територијални

интегритет Босне и Херцеговине, те да ли је било која одредба устава или закона једног ентитета у складу са овим Уставом. Спорове пред Уставним судом Босне и Херцеговине могу покренути члан Предсједништва, предсједавајући Вијећа министара, предсједавајући или његов замјеник било којег дома Парламентарне скупштине, једна четвртина чланова/делегата било којег дома Парламентарне скупштине, или једна четвртина чланова било којег дома законодавног органа једног ентитета (члан VI/3. (а)).

Према наведеним уставним одредбама, општине нису субјекти које могу покренути спор ове врсте пред Уставним судом Босне и Херцеговине, па је на основу изложеног одлучено као у диспозитиву.

Ову одлуку Уставни суд је донио у саставу: предсједник Уставног суда Мирко Зовко и судије: проф. др Касим Бегић, Ханс Данелиус, проф. др Исмет Даутбашић, др Јозеф Марко, мр Звонко Миљко и проф. др Витомир Поповић.

У број 21/96
Сарајево, 22. 12. 1997. године

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирко Зовко

Захтјев општине Центар Сарајево и др. за оцјену уставности Закона о обављању одређених послова општина у органима управе Града Сарајево ("Службени лист БиХ", број 8/92 и 13/94) Одлуком Суда одбачен је, јер подносиоци захтјева немају својства правног субјекта који би могао покренути поступак пред Уставним судом Босне и Херцеговине, како је то прописано чланом VI/3. Устава Босне и Херцеговине.

Having regard to Article VI.3. (a) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina and Article 55(2) of its Rules of Procedure (Official Gazette of Bosnia and Herzegovina, No. 2/97), the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina, on 5 June 1998, adopted the following

DECISION

The Constitutional Court rejects the request of the Municipalities Centar, Stari Grad, Novi Grad and Novo Sarajevo to review the constitutionality of the Law on the Performing of Specific Works by Administrative Organs in the City of Sarajevo during the War (Official Gazette of the Republic of Bosnia and Herzegovina, No. 8/92).

The Decision shall be published in the Official Gazette of Bosnia and Herzegovina, the Official Gazette of the Federation of Bosnia and Herzegovina and the Official Gazette of Republika Srpska.

Reasons

The Municipalities Centar, Stari Grad, Novi Grad and Novo Sarajevo requested the Constitutional Court, on 18 June 1996, to review the constitutionality of the Law on the Performing of Specific Works by Administrative Organs in the City of Sarajevo during the War (Official Gazette of the Republic of Bosnia and Herzegovina, No. 8/92), which regulates what kind of activities Administrative Organs of the city of Sarajevo are supposed to be carrying out in addition to their regular activities during a state of war.

The initiators of the request allege in particular that this law is in practice still applied although it was supposed to be applied only during a state of war.

According to the Constitution of Bosnia and Herzegovina, the Constitutional Court shall have exclusive jurisdiction to decide any disputes that arise under this Constitution between the Entities or between Bosnia and Herzegovina and an Entity or Entities, or between institutions of Bosnia and Herzegovina, including but not limited to the questions whether an Entity's decision to establish a special parallel relationship with a neighbouring state is consistent with this Constitution including provisions concerning the sovereignty

and territorial integrity of Bosnia and Herzegovina, and whether any provisions of an Entity's constitution or law are consistent with this Constitution. Moreover, disputes may be referred only by a member of the Presidency, by the Chair of the Council of Ministers, by the Chair or Deputy Chair of either chamber of the Parliamentary Assembly, by one-fourth of the members of either chamber of the Parliamentary Assembly, or by one-fourth of either chamber of the legislature of an Entity (Article VI.3 (a)).

According to the above-mentioned constitutional provisions, disputes may be referred to the Court only by the institutions or persons enumerated in those provisions. The Constitutional Court notes that municipalities do not figure amongst the institutions which may initiate proceedings. Consequently, the present request has to be rejected.

The Court ruled in the following composition:

Mirko Zovko, President of the Constitutional Court, judges Prof Dr. Kasim Begić, Hans Danelius, Prof Dr. Ismet Dautbašić, Prof Dr. Joseph Marko, Zvonko Miljko and Prof Dr. Vitomir Popović.

Case No. U 21/96
5 June 1998
Sarajevo

Mirko Zovko
President of the Constitutional Court
of Bosnia and Herzegovina

The request of the Centar Sarajevo Municipality et al. for the evaluation of constitutionality of the Law on the Performing of Certain Tasks of The Municipalities by Administrative Authorities of the City of Sarajevo (Official Gazette of BiH, No. 8/92 and 13/94) was rejected by a Decision of the Court, since the applicants do not have the character of a legal person authorized to institute proceedings before the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina, as it is regulated by article VL3 of the Constitution of Bosnia and Herzegovina.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, na osnovu člana VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 55. tačka 1. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 2/97), na sjednici održanoj 22. 12. 1997. godine, donio je

ODLUKU

Odbacuje se zahtjev Ćazima Dedollia iz Sarajeva za ocjenu ustavnosti "uvjeta isporuke električne energije i ugovora po pristupanju".

Ova odluka objavit će se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine" i "Službenom glasniku Republike Srpske".

Obrazloženje

Ćazim Dedolli iz Sarajeva, zatražio je ocjenu ustavnosti "uvjeta isporuke i isključenja električne energije i ugovora po pristupanju". U zahtjevu se navodi da se potrošačima obustavlja isporuka električne energije kada ne izmire svoja dugovanja, stoje prema mišljenju podnosioca zahtjeva u suprotnosti sa Zakonom o izvršnom postupku. Također se navodi da ugovori po pristupanju osiguravaju J.R. Elektrodistribuciji Sarajevo monopolni položaj.

Zakonom o elektroprivredi ("Službeni list RBiH", broj 1/93 i 13/94) propisano je da Javno poduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine može obustaviti isporuku električne energije potrošaču koji se ne pridržava Općih uvjeta za isporuku električne energije, ugovora ili izdate elektroenergetske suglasnosti, ili ne ispunjava propisane tehničke uvjete (član 55.), a da se odnosi sa potrošačima električne energije bliže reguliraju i Općim uvjetima za isporuku električne energije (član 50.).

Opće uvjete za isporuku električne energije ("Službeni list RBiH", broj 6/92 i 2/93), donio je Radnički savjet Javnog poduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine.

Iz navedenih odredaba proizlazi da su uvjeti isporuke električne energije regulirani Općim uvjetima za isporuku električne energije.

Prema Ustavu Bosne i Hercegovine, Ustavni sud je jedini nadležan, između ostalog, da odlučuje da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta u skladu sa ovim Ustavom. Sporove može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući ili njegov zamjenik bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine; jedna četvrtina članova/delegata bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine; ili jedna četvrtina članova bilo kojeg doma zakonodavnog organa jednog entiteta (član VI/3. (a)).

Prema navedenim odredbama Ustava, Ustavni sud nije nadležan da ocjenjuje ustavnost akta preduzeća niti ugovora po pristupanju, pa je s toga odlučeno kao u dispozitivu.

Međutim, Ustavni sud bi mogao po osnovi apelacijske nadležnosti u pitanjima koja su sadržana u ovom Ustavu djelovati u smislu člana VI/3. (b) Ustava Bosne i Hercegovine, tek nakon što bi sporno pitanje bilo osporeno u drugom redovnom postupku i da su u tom postupku iskorišteni svi pravni lijekovi.

Ovu odluku donio je Ustavni sud u sastavu: predsjednik Ustavnog suda Mirko Zovko i sudije: prof. dr. Kasim Begić, Hans Danelius, prof. dr. Ismet Dautbašić, dr. Joseph Marko, mr. Zvonko Miljko i prof dr. Vitomir Popović.

U broj 30/96
Sarajevo, 22. 12. 1997. godine

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirko Zovko

Ustavni sud nije nadležan da ocjenjuje ustavnost akata preduzeća, niti ugovora po pristupanju.

Napomena: U odluci Suda je, između ostalog, navedeno da ovaj sud, po apelacionoj nadležnosti, može djelovati tek nakon što bi sporno pitanje bilo osporeno u drugom redovnom postupku i da su u tom postupku iskorišteni svi pravni lijekovi.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, na temelju članka VI/3. (a) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 55. točka 1. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 2/97), na sjednici održanoj 22. 12. 1997. godine, donio je

ODLUKU

Odbacuje se zahtjev Ćazima Dedollia iz Sarajeva za ocjenu ustavnosti "uvjeta izručenja električne energije i ugovora po pristupanju".

Ova odluka objavit će se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine" i "Službenom glasniku Republike Srpske".

Obrazloženje

Ćazim Dedolli iz Sarajeva, zatražio je ocjenu ustavnosti "uvjeta izručenja i isključenja električne energije i ugovora po pristupanju". U zahtjevu se navodi da se potrošačima obustavlja izručenje električne energije kada ne izmire svoja dugovanja, što je prema mišljenju podnositelja zahtjeva u suprotnosti sa Zakonom o izvršnom postupku. Također se navodi da ugovori po pristupanju osiguravaju J.P. Elektrodistribuciji Sarajeva monopolski položaj.

Zakonom o elektroprivredi ("Službeni list RBiH", broj 1/93 i 13/94) propisano je da Javno poduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine može obustaviti izručenje električne energije potrošaču koji se ne pridržava Općih uvjeta za izručenje električne energije, ugovora ili izdate elektroenergetske suglasnosti, ili ne ispunjava propisane tehničke uvjete (članak 55.), a da se odnosi sa potrošačima električne energije bliže reguliraju i Općim uvjetima za izručenje električne energije (članak 50.).

Opće uvjete za izručenje električne energije ("Službeni list RBiH", broj 6/92 i 2/93), donio je Radnički savjet Javnog poduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine.

Iz navedenih odredaba proizilazi da su uvjeti izručenja električne energije regulirani Općim mjetima za izručenje električne energije.

Prema Ustavu Bosne i Hercegovine, Ustavni sud je jedini nadležan, između ostalog, da odlučuje da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta sukladna ovom Ustavu. Sporove može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući ili njegov zamjenik bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine; jedna četvrtina članova/delegata bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine; ili jedna četvrtina članova bilo kojeg doma zakonodavnog tijela jednog entiteta (članak VI/3. (a)).

Prema navedenim odredbama Ustava, Ustavni sud nije nadležan da ocjenjuje ustavnost akta poduzeća niti ugovora po pristupanju, pa je s toga odlučeno kao u dispozitivu.

Međutim, Ustavni sud bi mogao po osnovi apelacijske nadležnosti u pitanjima koja su sadržana u ovom Ustavu djelovati smisljeno članku VI/3. (b) Ustava Bosne i Hercegovine, tek nakon što bi sporno pitanje bilo osporeno u drugom redovnom postupku i da su u tom postupku iskorišteni svi pravni lijekovi.

Ovu odluku donio je Ustavni sud u sastavu: predsjednik Ustavnog suda Mirko Zovko i suci: prof. dr. Kasim Begić, Hans Danelius, prof. dr. Ismet Dautbašić, dr. Joseph Marko, mr. Zvonko Miljko i prof. dr. Vitimir Popović.

U broj 30/96
Sarajevo, 22. 12. 1997. godine

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirko Zovko

Ustavni sud nije mjerodavan ocjenjivati ustavnost akata poduzeća, niti ugovora po pristupanju.

Napomena: U odluci Suda je, među ostalim, navedeno da ovaj sud, po apelacijskoj ovlasti, može djelovati tek nakon što bi pobijano pitanje bilo pobijeno u drugom redovitom postupku i da su u tom postupku iskorišteni svi pravni lijekovi.

Уставни суд Босне и Херцеговине, на основу члана VI/3.(а) Устава Босне и Херцеговине и члана 55. тачка 1. Пословника Уставног суда Босне и Херцеговине ("Службени гласник Босне и Херцеговине", број 2/97), на сједници одржаној 22. 12. 1997. године, донио је

ОДЛУКУ

Одбацује се захтјев Фазима Дедоллиа из Сарајева за оцјену уставности "услова испоруке електричне енергије и уговора по приступању".

Ова одлука објавиће се у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине" и "Службеном гласнику Републике Српске".

Образложење

Фазим Дедолли из Сарајева, затражио је оцјену уставности "услова испоруке и искључења електричне енергије и уговора по приступању". У захтјеву се наводи да се потрошачима обуставља испорука електричне енергије када не измире своја дуговања, што је према мишљењу подносиоца захтјева у супротности са Законом о извршном поступку. Такође се наводи да уговори по приступању осигуравају Ј.П. Електродистрибуцији Сарајево монополски положај.

Законом о електропривреди ("Службени лист РБиХ", број 1/93 и 13/94) прописано је да Јавно предузеће Електропривреда Босне и Херцеговине може обуставити испоруку електричне енергије потрошачу који се не придржава Општих услова за испоруку електричне енергије, уговора или издате електроенергетске сагласности, или не испуњава прописане техничке услове (члан 55.), а да се односи са потрошачима електричне енергије ближе регулишу и Општим условима за испоруку електричне енергије (члан 50.).

Опште услове за испоруку електричне енергије ("Службени лист РБиХ", број 6/92 и 2/93), донио је Раднички савјет Јавног предузећа Електропривреда Босне и Херцеговине.

Из наведених одредаба произилази да су услови испоруке електричне енергије регулисани Општим условима за испоруку електричне енергије.

Према Уставу Босне и Херцеговине, Уставни суд је једини надлежан, између осталог, да одлучује да ли је било која одредба устава или закона једног ентитета у складу са овим Уставом. Спорове може покренути члан Предсједништва, предсједавајући Вијећа министара, предсједавајући или његов замјеник било којег дома Парламентарне скупштине; једна четвртина чланова/делегата било којег дома Парламентарне скупштине; или једна четвртина чланова било којег дома законодавног органа једног ентитета (члан VI/3. (а)).

Према наведеним одредбама Устава, Уставни суд није надлежан да оцјењује уставност акта предузећа нити уговора по приступању, па је с тога одлучено као у диспозитиву.

Међутим, Уставни суд би могао по основи апелацијске надлежности у питањима која су садржана у овом Уставу дјеловати у смислу члана VI/3. (б) Устава Босне и Херцеговине, тек након што би спорно питање било оспорено у другом редовном поступку и да су у том поступку искориштени сви правни лијекови.

Ову одлуку донио је Уставни суд у саставу: предсједник Уставног суда Мирко Зовко и судије: проф. др Касим Бегић, Ханс Данелиус, проф. др Исмет Даутбашић, др Јозеф Марко, др Звонко Миљко и проф. др Витомир Поповић

У број 30/96
Сарајево, 22. 12. 1997. године

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирко Зовко

Уставни суд није надлежан да оцјењује уставност аката предузећа, нити уговора по приступању.

Напомена: У одлуци Суда је, између осталог, наведено да овај суд, по апелационој надлежности, може дјеловати тек након што би спорно питање било оспорено у другом редовном поступку и да су у том поступку искориштени сви правни лијекови.

Having regard to Article VI.3.(a) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina and Article 55(1) of its Rules of Procedure (Official Gazette of Bosnia and Herzegovina, No. 2/97), the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina, on 22 December 1997, adopted the following

DECISION

The Constitutional Court rejects the request of Mr. Cazim Dedolli from Sarajevo to review the constitutionality of "conditions for the delivery of electric power and for the supply contract".

The Decision shall be published in the Official Gazette of Bosnia and Herzegovina, the Official Gazette of the Federation of Bosnia and Herzegovina and the Official Gazette of Republika Srpska.

Reasons

Mr. Cazim Dedolli from Sarajevo requested the Constitutional Court to review the constitutionality of "conditions for the delivery of electric power and for the supply contract". The initiator of the request indicates that users have been disconnected from the net in case there would be a delay in their payment of their bills which would not be in accordance with the Law on Executive Proceedings.

The Law on the Electricity Industry (Official Gazette of the Republic of Bosnia and Herzegovina, No. 1/93 and 13/94) provides for the possibility that the Public Company Elektroprivreda Bosnia and Herzegovina may disconnect the electric power supply to the users that do not follow the General Conditions on Electric Power Supply, Contracts or agreements on Electro-energy, or if the user does not comply with the prescribed technical conditions (Article 55). The Law on the Electricity Industry requires that the relations with the users of electric power shall be regulated by the General Conditions on Electric Power Supply (Article 50).

The General Conditions on Electric Power Supply (Official Gazette of the the Republic of Bosnia and Herzegovina, No. 6/92 and 2/93) have been passed by the Workers' Council of the public company Elektroprivreda Bosnia and Herzegovina.

According to the said provisions, the conditions for the electric power supply are provided for by the General Conditions on Electric Power Supply.

According to the Constitution of Bosnia and Herzegovina, the Constitutional Court shall have exclusive jurisdiction to decide any disputes that arise under this Constitution between the Entities or between Bosnia and Herzegovina and an Entity or Entities, or between institutions of Bosnia and Herzegovina. Moreover, disputes may be referred only by a member of the Presidency, by the Chair of the Council of Ministers, by the Chair or Deputy Chair of either chamber of the Parliamentary Assembly, by one-fourth of the members of either chamber of the Parliamentary Assembly, or by one-fourth of either chamber of the legislature of an Entity (Article VI.3 (a)).

According to the above-mentioned constitutional provisions, the Constitutional Court is not competent to evaluate the constitutionality of a company act or of a supply contract. Consequently, the present request has to be rejected.

However, the Constitutional Court would have appellate jurisdiction over issues under the Constitution arising out of a judgement of any other court in Bosnia and Herzegovina (Article VI.3 (b) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina). Disputes maybe brought before the Constitutional Court after all domestic remedies have been exhausted.

The Court ruled in the following composition:

Mirko Zovko, President of the Constitutional Court, judges Prof. Dr. Kasim Begić, Hans Danelius, Prof. Dr. Ismet Dautbašić, Prof Dr. Joseph Marko, Zvonko Miljko and Prof Dr. Vitomir Popović.

Case No. U 30/96
22 December 1997
Sarajevo

Mirko Zovko
President of the Constitutional Court
of Bosnia and Herzegovina

The Constitutional Court is not competent to evaluate the constitutionality of acts of enterprises, nor of contracts upon accession.

Note: It is noted in the Decision of the Court, inter alia, that this court, on the grounds on its appellate jurisdiction, may act only after the disputed matter had been rejected in an appellate procedure and after all legal remedies in that procedure had been exhausted.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, na osnovu člana VI/3. (a) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 55. tačka 2. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 2/97), na sjednici održanoj 22. 12. 1997. godine, donio je

ODLUKU

Odbacuje se zahtjev Milenka Petkovića, advokata iz Maglaja, za ocjenjivanje ustavnosti odredbe člana 9. Zakona o pretvaranju kapitala društva osiguranja i reosiguranja u Republici Bosni i Hercegovini ("Službeni list R BiH", broj 2/96).

Ova odluka objavit će se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine" i "Službenom glasniku Republike Srpske".

Obrazloženje

Milenko Petković, advokat iz Maglaja, podnio je zahtjev za ocjenu ustavnosti odredbe člana 9. Zakona o pretvaranju kapitala društva osiguranja i reosiguranja u Republici Bosni i Hercegovini ("Službeni list RBiH", broj 2/96).

Osporenom odredbom člana 9. Zakona propisano je da se u cilju zaštite interesa Republike privremeno obustavljaju od izvršenja pravosnažne sudske presude donesene po osnovi naknade štete nastale do 6. 4. 1992. godine po osnovu obaveznog osiguranja. Izvršenje presude, ukoliko se prije toga ne postigne poravnanje, počinje istekom roka od tri godine od dana prestanka ratnog stanja i vrši se sukcesivno, zavisno od datuma pravosnažnosti presude.

Po mišljenju podnosioca zahtjeva osporena odredba je u nesaglasnosti sa Ustavom.

Prema Ustavu Bosne i Hercegovine, Ustavni sud je jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući ali ne ograničavajući se na to da li je odluka entiteta da uspostavi poseban

paralelan odnos sa susjednom državom u skladu sa ovim ustavom, uključujući i odredbe koje se odnose na suverenitet i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine, te da li je bilo koja odredba Ustava ili zakona jednog entiteta u skladu sa ovim Ustavom (član VI/3. (a)).

Prema istoj ustavnoj odredbi sporove može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući ili njegov zamjenik bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, jedna četvrtina članova/delegata bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina članova bilo kojeg doma zakonodavnog organa jednog entiteta.

Prema navedenim ustavnim odredbama, podnosilac zahtjeva nije subjekt koji može pokrenuti spor ove vrste pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine, pa je na osnovu izloženog odlučeno kao u dispozitivu.

Ovu odluku Ustavni sud je donio u sastavu: predsjednik Ustavnog suda Mirko Zovko i sudije: prof. dr. Kasim Begić, Hans Danelius, prof. dr. Ismet Dautbašić, dr. Joseph Marko, mr. Zvonko Miljko i prof. dr. Vitomir Popović.

U broj 31/96
Sarajevo, 22. 12. 1997. godine

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirko Zovko

Zahtjev advokata Milenka Petkovića za ocjenu ustavnosti odredbe člana 9. Zakona o pretvaranju kapitala društvenog osiguranja i reosiguranja u Republici Bosni i Hercegovini ("Službeni list RBiH", broj 2/96), odbačen je ODLUKOM SUDA jer podnosilac zahtjeva nema svojstvo pravnog subjekta koji je ovlašten da pokrene spor radi ocjene da li je zakon u skladu sa Ustavom.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, na temelju članka VI/3. (a) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 55. točka 2. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 2/97), na sjednici održanoj 22. 12. 1997. godine, donio je

ODLUKU

Odbacuje se zahtjev Milenka Petkovića, advokata iz Maglaja, za ocjenjivanje ustavnosti odredbe članka 9. Zakona o pretvorbi kapitala društava osiguranja i reosiguranja u Republici Bosni i Hercegovini ("Službeni list R BiH", broj 2/96).

Ova odluka objavit će se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine" i "Službenom glasniku Republike Srpske".

Obrazloženje

Milenko Petković, advokat iz Maglaja, podnio je zahtjev za ocjenu ustavnosti odredbe članka 9. Zakona o pretvorbi kapitala društava osiguranja i reosiguranja u Republici Bosni i Hercegovini ("Službeni list RBiH", broj 2/96).

Osporenom odredbom članka 9. Zakona propisano je da se u cilju zaštite interesa Republike privremeno obustavljaju od izvršenja pravovaljane sudske presude donesene po osnovi naknade štete nastale do 6. 04. 1992. godine po osnovi obvezatnog osiguranja. Izvršenje presude, ukoliko se prije toga ne postigne poravnanje, počinje istekom roka od tri godine od dana prestanka ratnog stanja i vrši se sukcesivno, zavisno od datuma pravovoljnosti presude.

Po mišljenju podnositelja zahtjeva osporena odredba je u nesuglasnosti sa Ustavom.

Prema Ustavu Bosne i Hercegovine, Ustavni sud je jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući ali ne ograničavajući se na to da li je odluka entiteta da uspostavi poseban

paralelan odnos sa susjednom državom sukladna ovom ustavu, uključujući i odredbe koje se odnose na suverenitet i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine, te da li je bilo koja odredba Ustava ili zakona jednog entiteta sukladna Ustavu (članak VI/3. (a)).

Prema istoj ustavnoj odredbi sporove može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući ili njegov zamjenik bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, jedna četvrtina članova/delegata bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina članova bilo kojeg doma zakonodavnog tijela jednog entiteta.

Prema navedenim ustavnim odredbama, podnositelj zahtjeva nije subjekt koji može pokrenuti spor ove vrste pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine, pa je na temelju izloženog odlučeno kao u dispozitivu.

Ovu odluku Ustavni sud je donio u sastavu: predsjednik Ustavnog suda Mirko Zovko i suci: prof. dr. Kasim Begić, Hans Danelius, prof. dr. Ismet Dautbašić, dr. Joseph Marko, mr. Zvonko Miljko i prof. dr. Vitomir Popović.

U broj 31/96
Sarajevo, 16. 10. 1997. godine

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirko Zovko

Zahtjev odvjetnika Milenka Petkovića za ocjenu ustavnosti odredbe članka 9. Zakona o pretvorbi kapitala društvenog osiguranja i reosiguranja u Republici Bosni i Hercegovini ("Službeni list RBiH", broj 2/96), odbačen je ODLUKOM SUDA jer podnositelj zahtjeva nema svojstvo pravnog subjekta koji je ovlašten da pokrene spor radi ocjene da lije zakon sukladan Ustavu.

Уставни суд Босне и Херцеговине, на основу члана VI/3. (а) Устава Босне и Херцеговине и члана 55. тачка 2. Пословника Уставног суда Босне и Херцеговине ("Службени гласник Босне и Херцеговине", број 2/97), на сједници одржаној 22. 12. 1997. године, донио је

ОДЛУКУ

Одбацује се захтјев Миленка Петковића, адвоката из Маглаја, за оцјењивање уставности одредбе члана 9. Закона о претварању капитала друштва осигурања и реосигурања у Републици Босни и Херцеговини ("Службени лист Р БиХ", број 2/96).'

Ова одлука објавиће се у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине" и "Службеном гласнику Републике Српске".

Образложење

Миленко Петковић, адвокат из Маглаја, поднио је захтјев за оцјену уставности одредбе члана 9. Закона о претварању капитала друштва осигурања и реосигурања у Републици Босни и Херцеговини ("Службени лист РБиХ", број 2/96).

Оспореном одредбом члана 9. Закона прописано је да се у циљу заштите интереса Републике привремено обустављају од извршења правоснажне судске пресуде донесене по основи накнаде штете настале до 6. 4. 1992. године по основу обавезног осигурања. Извршење пресуде, уколико се прије тога не постигне поравнање, почиње истеком рока од три године од дана престанка ратног стања и врши се sukcesивно, завмсно од датума правоснажности пресуде.

По мишљењу подносиоца захтјева оспорена одредба је у несагласности са Уставом.

Према Уставу Босне и Херцеговине, Уставни суд је једини надлежан да одлучује о било којем спору који се јавља по овом Уставу између два ентитета, или између Босне и Херцеговине и једног или оба ентитета, те између институција

Босне и Херцеговине, укључујући али не ограничавајући се на то да ли је одлука ентитета да успостави посебан паралелан однос са сусједном државом у складу са овим уставом, укључујући и одредбе које се односе на суверенитет и територијални интегритет Босне и Херцеговине, те да ли је било која одредба Устава или закона једног ентитета у складу са овим Уставом (члан VI/3. (а)).

Према истој уставној одредби спорове може покренути члан Предсједништва, предсједавајући Вијећа министара, предсједавајући или његов замјеник било којег дома Парламентарне скупштине, једна четвртина чланова/делегата било којег дома Парламентарне скупштине, или једна четвртина чланова било којег дома законодавног органа једног ентитета.

Према наведеним уставним одредбама, подносилац захтјева није субјекат који може покренути спор ове врсте пред Уставним судом Босне и Херцеговине, па је на основу изложеног одлучено као у диспозитиву.

Ову одлуку Уставни суд је донио у саставу: предсједник Уставног суда Мирко Зовко и судије: проф. др Касим Бегић, Ханс Данелиус, проф. др Исмет Даутбашић, др Јозеф Марко, мр Звонко Миљко и проф. др Витомир Поповић.

У број 31/97
Сарајево, 22. 12. 1997. године

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирко Зовко

Захтјев адвоката Миленка Петковића за оцјену уставности одредбе члана 9. Закона о претварању капитала друштвеног осигурања и реосигурања у Републици Босни и Херцеговини ("Службени лист РБиХ", број 2/96), одбачен је ОДЛУКОМ СУДА јер подносилац захтјева нема својство правног субјекта који је овлаштен да покрепе спор ради оцјене да ли је закон у складу са Уставом.

Having regard to Article VI.3.(a) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina and Article 55(2) of its Rules of Procedure (Official Gazette of Bosnia and Herzegovina, No. 2/97), the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina, on 22 December 1997, adopted the following

DECISION

The Constitutional Court rejects the request of Mr. Milenko Petkovic, a lawyer practising in Maglaj, to review the constitutionality of Article 9 of the Law on the Transformation of Capital Insurance and Reinsurance of the Republic of Bosnia and Herzegovina (Official Gazette of the Republic of Bosnia and Herzegovina, No. 31/95).

The Decision shall be published in the Official Gazette of Bosnia and Herzegovina, the Official Gazette of the Federation of Bosnia and Herzegovina and the Official Gazette of Republika Srpska.

Reasons

Mr. Milenko Petkovic, a lawyer practising in Maglaj, requested the Constitutional Court to review the constitutionality of Article 9 of the Law on the Transformation of Capital Insurance and Reinsurance of the Republic of Bosnia and Herzegovina (Official Gazette of the Republic of Bosnia and Herzegovina, No. 31/95).

According to the request, Article 9 of this law temporarily suspends the execution of all court decisions in the interest of the Republic, which have been issued on the basis of a compensation of damages as from 6 April 1992, as a result of a compulsory insurance. Their execution, if a settlement could not be achieved, shall start three years after the last day of the state of war, and shall continue accordingly as from the day when the decision becomes valid.

The initiator of the request alleges that this provision is unconstitutional.

According to the Constitution of Bosnia and Herzegovina, the Constitutional Court shall have exclusive jurisdiction to decide any disputes that arise under this Constitution between the Entities or between Bosnia and Herzegovina and an Entity or Entities, or between institutions of Bosnia and Herzegovina, including but not limited to the questions

whether an Entity's decision to establish a special parallel relationship with a neighbouring state is consistent with this Constitution including provisions concerning the sovereignty and territorial integrity of Bosnia and Herzegovina, and whether any provisions of an Entity's constitution or law are consistent with this Constitution (Article VI.3 (a)).

Moreover, disputes may be referred only by a member of the Presidency, by the Chair of the Council of Ministers, by the Chair or Deputy Chair of either chamber of the Parliamentary Assembly, by one-fourth of the members of either chamber of the Parliamentary Assembly, or by one-fourth of either chamber of a legislature of an Entity.

According to the above-mentioned constitutional provisions, disputes may be referred to the Court only by the institutions or persons enumerated in those provisions. The Constitutional Court notes that the appellant does not figure amongst the institutions which may initiate proceedings. Consequently, the present request has to be rejected.

The Court ruled in the following composition:

Mirko Zovko, President of the Constitutional Court, judges Prof Dr. Kasim Begić, Hans Danelius, Prof Dr. Ismet Dautbašić, Prof. Dr. Joseph Marko, Zvonko Miljko and Prof Dr. Vitimir Popović.

Case No. U 31/96
22 December 1997
Sarajevo

Mirko Zovko
President of the Constitutional Court
of Bosnia and Herzegovina

The request of Milenko Petković, a lawyer, for the evaluation of constitutionality of the provision of Article 9 of the Law on the Transformation of Capital of Social Insurance and Reinsurance in the Republic of Bosnia and Herzegovina (Official Gazette of RBiH, No. 2/96), was rejected by a DECISION OF THE COURT since the applicant does not have the character of a legal person authorized to institute proceedings on the evaluation of conformity of a law with the Constitution.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, na osnovu člana VI/3. (a) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 55. tačka 2. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 2/97), na sjednici održanoj 22. 12. 1997. godine, donio je

ODLUKU

Odbacuje se zahtjev JKP "Gradska groblja" Visoko, od 19. 11. 1996. godine za ocjenu ustavnosti i zakonitosti Odluke o uvođenju općinske naknade za vrijeme ratnog stanja ("Službeni glasnik općine Visoko", broj 3/93).

Ova odluka objavit će se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine" i "Službenom glasniku Republike Srpske".

Obrazloženje

Javno komunalno poduzeće "Gradska groblja" Visoko, zahtjevom od 19. 11. 1996. godine, zatražilo je da Ustavni sud Bosne i Hercegovine ocijeni ustavnost i zakonitost Odluke o uvođenju općinske naknade za vrijeme ratnog stanja, ("Službeni glasnik općine Visoko", broj 3/93).

Podnosilac u zahtjevu, pored ostalog, navodi daje pozivanje na član 20. Uredbe sa zakonskom snagom o finansiranju općih društvenih potreba ("Službeni list RBiH", broj 11/92) kao pravnog osnova za donošenje osporene odluke u nesaglasnosti sa Ustavom.

Prema Ustavu Bosne i Hercegovine Ustavni sud je jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući ali ne ograničavajući se na to da li je odluka entiteta da uspostavi poseban paralelan odnos sa susjednom državom u skladu sa ovim Ustavom, uključujući i odredbe koje se odnose na suverenitet i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine, te da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta u skladu sa ovim Ustavom.

Sporove može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući ili njegov zamjenik bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, jedna četvrtina članova/delegata bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine ili jedna četvrtina članova bilo kojeg doma zakonodavnog organa jednog entiteta (član VI/3. (a)).

Prema navedenim ustavnim odredbama, preduzeća nisu subjekti koji mogu pokrenuti spor ove vrste pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine, pa je na osnovu izloženog odlučeno kao u dispozitivu.

Ovu odluku Ustavni sud je donio u sastavu: predsjednik Ustavnog suda Mirko Zovko i sudije: prof. dr. Kasim Begić, Hans Danelius, prof. dr. Ismet Dautbašić, dr. Joseph Marko, mr. Zvonko Miljko i prof. dr. Vitimir Popović.

U broj 32/96
Sarajevo, 22. 12. 1997. godine

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirko Zovko

Podnosilac zahtjeva nije subjekt koji bi mogao pokrenuti spor ove vrste pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine. Međutim, Ustavni sud Bosne i Hercegovine bi mogao djelovati po osnovu apelacione nadležnosti u smislu člana VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, ali samo pod mjetom da se radi o pitanjima iz Ustava, kada ona postanu predmet spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, na temelju članka VI/3. (a) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 55. točka 2. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 2/97), na sjednici održanoj 22. 12. 1997. godine, donio je

ODLUKU

Odbacuje se zahtjev JKP "Gradska groblja" Visoko, od 19. 11. 1996. godine za ocjenu ustavnosti i zakonitosti Odluke o uvođenju općinske naknade za vrijeme ratnog stanja ("Službeni glasnik općine Visoko", broj 3/93).

Ova odluka objavit će se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine" i "Službenom glasniku Republike Srpske".

Obrazloženje

Javno komunalno poduzeće "Gradska groblja" Visoko, zahtjevom od 19. 11. 1996. godine, zatražilo je da Ustavni sud Bosne i Hercegovine ocijeni ustavnost i zakonitost Odluke o uvođenju općinske naknade za vrijeme ratnog stanja, ("Službeni glasnik općine Visoko", broj 3/93).

Podnositelj u zahtjevu, pored ostalog, navodi daje pozivanje na članak 20. Uredbe sa zakonskom snagom o financiranju općih društvenih potreba ("Službeni list RBiH", broj 11/92) kao pravnog temelja za donošenje osporene odluke u nesuglasju sa Ustavom.

Prema Ustavu Bosne i Hercegovine Ustavni sud je jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući ali ne ograničavajući se na to da li je odluka entiteta da uspostavi poseban paralelan odnos sa susjednom državom sukladan ovom Ustavu, uključujući i odredbe koje se odnose na suverenitet i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine, te da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta sukladna ovom Ustavu.

Sporove može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući ili njegov zamjenik bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, jedna četvrtina članova/delegata bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine ili jedna četvrtina članova bilo kojeg doma zakonodavnog tijela jednog entiteta (članak VI/3. (a)).

Prema navedenim ustavnim odredbama, poduzeća nisu subjekti koji mogu pokrenuti spor ove vrste pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine, pa je temeljem izloženog odlučeno kao u dispozitivu.

Ovu odluku Ustavni sud je donio u sastavu: predsjednik Ustavnog suda Mirko Zovko i suci: prof. dr. Kasim Begić, Hans Danelius, prof. dr. Ismet Dautbašić, dr. Joseph Marko, mr. Zvonko Miljko i prof. dr. Vitomir Popović.

U broj 32/96
Sarajevo, 22. 12. 1997. godine

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirko Zovko

Podnositelj zahtjeva nije subjekt koji bi mogao pokrenuti spor ove vrste pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine. Međutim, Ustavni sud Bosne i Hercegovine bi mogao djelovati temeljem apelacijskih ovlasti u smislu članka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, ali samo pod uvjetom da se radi o pitanjima iz Ustava, kada ona postanu predmetom spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini.

Уставни суд Босне и Херцеговине, на основу члана VI/3. (а) Устава Босне и Херцеговине и члана 55. тачка 2. Пословника Уставног суда Босне и Херцеговине ("Службени гласник Босне и Херцеговине", број 2/97), на сједници одржаној 22. 12. 1997. године, донио је

ОДЛУКУ

Одбацује се захтјев ЈКП "Градска гробља" Високо, од 19. 11. 1996. године за оцјену уставности и законитости Одлуке о увођењу општинске накнаде за вријеме ратног стања ("Службени гласник општине Високо", број 3/93).

Ова одлука објавиће се у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине" и "Службеном гласнику Републике Српске".

Образложење

Јавно комунално предузеће "Градска гробља" Високо, захтјевом од 19. 11. 1996. године, затражило је да Уставни суд Босне и Херцеговине оцјени уставност и законитост Одлуке о увођењу општинске накнаде за време ратног стања, ("Службени гласник општине Високо", број 3/93).

Подносилац у захтјеву, поред осталог, наводи да је позивање на члан 20. Уредбе са законском снагом о финансирању општих друштвених потреба ("Службени лист РБиХ", број 11/92) као правног основа за доношење оспорене одлуке у несавјесности са Уставом.

Према Уставу Босне и Херцеговине Уставни суд је једини надлежан да одлучује о било којем спору који се јавља по овом Уставу између два ентитета, или између Босне и Херцеговине и једног или оба ентитета, те између институција Босне и Херцеговине, укључујући али не ограничавајући се на то да ли је одлука ентитета да успостави посебан паралелан однос са сусједном државом у складу са овим Уставом, укључујући и одредбе које се односе на суверенитет и територијални интегритет Босне и Херцеговине, те да ли је било која одредба устава или закона једног ентитета у складу са овим Уставом.

Спорове може покренути члан Предсједништва, предсједавајући Вијећа министара, предсједавајући или његов замјеник било којег дома Парламентарне скупштине, једна четвртина чланова/делегата било којег дома Парламентарне скупштине или једна четвртина чланова било којег дома законодавног органа једног ентитета (члан VI/3. (а)).

Према наведеним уставним одредбама, предузећа нису субјекти који могу покренути спор ове врсте пред Уставним судом Босне и Херцеговине, па је на основу изложеног одлучено као у диспозитиву.

Ову одлуку Уставни суд је донио у саставу: предсједник Уставног суда Мирко Зовко и судије: проф. др Касим Бегић, Ханс Данелиус, проф. др Исмет Даутбашић, др Јозеф Марко, мр Звонко Миљко и проф. др Витомир Поповић.

У број 32/96
Сарајево, 22. 12. 1997. године

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирко Зовко

Подносилац захтјева није субјекат који би могао покренути спор ове врсте пред Уставним судом Босне и Херцеговине. Међутим, Уставни суд Босне и Херцеговине би могао дјеловати по основу апелационе надлежности у смислу члана VI/3.(6) Устава Босне и Херцеговине, али само под условом да се ради о питањима из Устава, када она постану предмет спора због пресуде било којег суда у Босни и Херцеговини.

Having regard to Article VI.3.(a) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina and Article 55(2) of its Rules of Procedure (Official Gazette of Bosnia and Herzegovina, No. 2/97), the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina, on 22 December 1997, adopted the following

DECISION

The Constitutional Court rejects the request of JKP "Gradska Groblja" Visoko, of 19 November 1996, to review the constitutionality and legality of the Decision on the Establishment of a Municipal Compensation during the War (Official Gazette of the Municipality of Visoko, No. 3/93).

The Decision shall be published in the Official Gazette of Bosnia and Herzegovina, the Official Gazette of the Federation of Bosnia and Herzegovina and the Official Gazette of Republika Srpska.

Reasons

On 19 November 1996 JKP "Gradska Groblja" Visoko requested the Constitutional Court to review the constitutionality and legality of the Decision on the Establishment of a Municipal Compensation during the War (Official Gazette of the Municipality of Visoko, No. 3/93).

The initiator of the request alleges, inter alia, that Article 20 of the Decree on the Funding of General Social Needs (Official Gazette of the Republic of Bosnia and Herzegovina, No. 11/92), which served as a legal basis for the decision in question, was unconstitutional.

According to the Constitution of Bosnia and Herzegovina, the Constitutional Court shall have exclusive jurisdiction to decide any disputes that arise under this Constitution between the Entities or between Bosnia and Herzegovina and an Entity or Entities, or between institutions of Bosnia and Herzegovina, including but not limited to the questions whether an Entity's decision to establish a special parallel relationship with a neighbouring state is consistent with this Constitution including provisions concerning the sovereignty and territorial integrity of Bosnia and Herzegovina, and whether any provisions of an Entity's constitution or law are consistent with this Constitution. Moreover, disputes may be

referred only by a member of the Presidency, by the Chair of the Council of Ministers, by the Chair or Deputy Chair of either chamber of the Parliamentary Assembly, by one-fourth of the members of either chamber of the Parliamentary Assembly, or by one-fourth of either chamber of the legislature of an Entity (Article VI.3 (a)).

According to the above-mentioned constitutional provisions, disputes may be referred to the Court only by the institutions or persons enumerated in those provisions. The Constitutional Court notes that companies do not figure amongst the institutions which may initiate proceedings. Consequently, the present request has to be rejected.

The Court ruled in the following composition:

Mirko Zovko, President of the Constitutional Court, judges Prof. Dr. Kasim Begić, Hans Danelius, Prof Dr. Ismet Dautbašić, Prof. Dr. Joseph Marko, Zvonko Miljko and Prof Dr. Vitomir Popović.

Case No. U 32/96
22 December 1997
Sarajevo

Mirko Zovko
President of the Constitutional Court
of Bosnia and Herzegovina

The applicant is not a legal person that could institute proceedings of this kind before the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina. However, the Constitutional Court could act on the grounds of the appellate jurisdiction under Article VI.3 (b) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina, but only under the condition that it involves issues under the Constitution, when they become a cause of a dispute arising out of a judgement of any court in Bosnia and Herzegovina.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, na osnovu člana VI/3. (a) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 55. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 2/97), na sjednici održanoj 22. 12. 1997. godine, donio je

ODLUKU

Odbacuje se zahtjev Hrvatske stranke prava 1861. i Bosansko-hercegovačke stranke prava 1861, za ocjenjivanje ustavnosti Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, Sporazuma o specijalnim paralelnim odnosima između Savezne Republike Jugoslavije i Republike Srpske, zaključka Narodne skupštine Republike Srpske o neprihvatanju izbjeglica nesrpske nacionalnosti i "odluke" Predsjedništva Bosne i Hercegovine o dvojnem državljanstvu, i zahtjev da se ponovo osnaži zabrana rada Srpske demokratske stranke po rješenju Vrhovnog suda Bosne i Hercegovine iz 1992. godine.

Ova odluka objavit će se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine" i "Službenom glasniku Republike Srpske".

Obrazloženje

Hrvatska stranka prava 1861, podneskom od 7. 07. 1997. godine, zatražila je da Ustavni sud Bosne i Hercegovine, na osnovu člana 398. Ustava Republike Bosne i Hercegovine, pokrene postupak za ocjenjivanje ustavnosti Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, navodeći da ovaj Sporazum nije u suglasnosti sa Ustavom Republike Bosne i Hercegovine i međunarodnim pravom.

Hrvatska stranka prava 1861. i Bosansko-hercegovačka stranka prava 1861, novim podneskom od 13.10. 1997. godine, traže da Ustavni sud Bosne i Hercegovine po vlastitoj inicijativi pokrene spor radi ocjenjivanja ustavnosti Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini. Smatraju da ovaj Sporazum predstavlja grubu povredu Ustava Bosne i Hercegovine jer vodi raspadu državnog integriteta i nestanku Bosne i Hercegovine.

Podnosioci zahtjeva traže, također, da Ustavni sud poništi: Sporazum o specijalnim paralelnim odnosima između Savezne Republike Jugoslavije i Republike Srpske, zbog toga što predstavlja grubu povredu teritorijalnog integriteta i političke neovisnosti Bosne i Hercegovine; zaključak Narodne skupštine Republike Srpske o neprihvatanju izbjeglica nesrpske nacionalnosti, kojim se onemogućava povratak izbjeglica Bošnjaka i Hrvata u svoje domove; "odluku" Predsjedništva Bosne i Hercegovine o dvojnem državljanstvu, kojom se omogućava susjednim državama da izvrše aneksiju dijelova Bosne i Hercegovine. U podnesku se, također, traži da Ustavni sud ponovo osnaži zabranu rada Srpske demokratske stranke po Rješenju Vrhovnog suda Bosne i Hercegovine od 23. 06. 1992. godine, kojim se zabranjuje rad ovoj stranci.

U vezi sa zahtjevom za ocjenjivanje ustavnosti Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini Ustavni sud ističe daje Ustav Bosne i Hercegovine donesen kao Aneks IV Općem okvirnom sporazumu za mir u Bosni i Hercegovini. Iz tog proizlazi da ne može postojati sukob i mogućnost spora između tog Sporazuma i Ustava Bosne i Hercegovine.

Ustavni sud, također, nije nadležan da ocjenjuje ustavnost Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini u odnosu na Ustav Republike Bosne i Hercegovine jer je ovaj Sud ustanovljen prema Ustavu Bosne i Hercegovine sa isključivim zadatkom da podržava ovaj ustav.

U vezi sa zahtjevom za ocjenjivanje ustavnosti Sporazuma o specijalnim paralelnim odnosima između Savezne Republike Jugoslavije i Republike Srpske, zaključka Narodne skupštine Republike Srpske o neprihvatanju izbjeglica nesrpske nacionalnosti i "odluke" Predsjedništva Bosne i Hercegovine o dvojnem državljanstvu, kao i zahtjeva za ponovnim uvođenjem zabrane djelovanja Srpske demokratske stranke, Ustavni sud prema članu VI/3. (a) Ustava Bosne i Hercegovine može da odlučuje o sporu po navedenim aktima, koji pred njim pokrene član Predsjedništva Bosne i Hercegovine, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući ili njegov zamjenik bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine; jedna četvrtina članova/delegata bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina članova bilo kojeg doma zakonodavnog organa jednog entiteta. Prema tome, Hrvatska stranka prava 1861. i Bosansko—hercegovačka stranka prava 1861. nisu subjekti koji imaju pravo da pokrenu spor ove vrste kod Ustavnog suda Bosne i Hercegovine.

Pored navedenog, Ustavni sud je u toku postupka utvrdio da je Predsjedništvo Bosne i Hercegovine donijelo izjavu, koja neposredno proizlazi iz teksta Ustava Bosne i Hercegovine, a ne odluku o dvojnem državljanstvu. Prema tome, nije ispunjen uvjet iz člana 27. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, po kojem Ustavni sud može ocjenjivati ustavnost općih akata koji su na snazi.

Na osnovu izloženog odlučeno je kao u dispozitivu.

Ovu odluku donio je Ustavni sud u sastavu: predsjednik Ustavnog suda Mirko Zovko i sudije: prof. dr. Kasim Begić, Hans Danelius, prof. dr. Ismet Dautbašić, dr. Joseph Marko, mr. Zvonko Miljko i prof. dr. Vitomir Popović.

U broj 7/97
Sarajevo, 22. 12. 1997. godine

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirko Zovko

- 1. Ustav Bosne i Hercegovine donesen je kao Aneks IV Općem okvirnom sporazumu za mir u Bosni i Hercegovini, iz čega proizlazi da ne može postojati sukob i mogućnost spora između tog sporazuma i Ustava Bosne i Hercegovine.**
- 2. U vezi sa zahtjevom za ocjenjivanje ustavnosti sporazuma o specijalnim paralelnim odnosima između Savezne Republike Jugoslavije i Republike Srpske, zaključka Narodne Skupštine Republike Srpske o neprihvatanju izbjeglica nesrpske nacionalnosti i “odluke” Predsjedništva Bosne i Hercegovine o dvojnem državljanstvu, kao i zahtjeva za ponovnim uvođenjem zabrane djelovanja Srpske demokratske stranke, Ustavni sud Bosne i Hercegovine, prema članu VI.3(a) Ustava Bosne i Hercegovine, može da odlučuje o sporu po navedenim aktima samo ako takav spor pokrenu Ustavom određeni subjekti. Pored toga, Predsjedništvo Bosne i Hercegovine je donijelo izjavu, koja neposredno proizlazi iz teksta Ustava Bosne i Hercegovine, a ne odluku o dvojnem državljanstvu, pa nije ispunjen uvjet iz člana 27. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, po kojem taj sud može ocjenjivati samo ustavnost općih akata koji su na snazi.**

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, na temelju članka VI/3. (a) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 55. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 2/97), na sjednici održanoj 22. 12. 1997. godine, donio je

ODLUKU

Odbacuje se zahtjev Hrvatske stranke prava 1861. i Bosansko-hercegovačke stranke prava 1861, za ocjenjivanje ustavnosti Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, Sporazuma o specijalnim paralelnim odnosima između Savezne Republike Jugoslavije i Republike Srpske, zaključka Narodne skupštine Republike Srpske o neprihvatanju izbjeglica nesrpske nacionalnosti i "odluke" Predsjedništva Bosne i Hercegovine o dvojnomo državljanstvu, i zahtjev da se ponovo osnaži zabrana rada Srpske demokratske stranke po rješenju Vrhovnog suda Bosne i Hercegovine iz 1992. godine.

Ova odluka objavit će se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine" i "Službenom glasniku Republike Srpske".

Obrazloženje

Hrvatska stranka prava 1861, podneskom od 7. 07. 1997. godine, zatražila je da Ustavni sud Bosne i Hercegovine, na temelju članka 398. Ustava Republike Bosne i Hercegovine, pokrene postupak za ocjenjivanje ustavnosti Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, navodeći da ovaj Sporazum nije u suglasnosti sa Ustavom Republike Bosne i Hercegovine i međunarodnim pravom.

Hrvatska stranka prava 1861. i Bosansko-hercegovačka stranka prava 1861, novim podneskom od 13.10.1997. godine, traže da Ustavni sud Bosne i Hercegovine po vlastitoj inicijativi pokrene spor radi ocjenjivanja ustavnosti Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini. Smatraju da ovaj Sporazum predstavlja grubu povredu Ustava Bosne i Hercegovine jer vodi raspadu državnog integriteta i nestanku Bosne i Hercegovine.

Podnositelji zahtjeva traže, također, da Ustavni sud poništi: Sporazum o specijalnim paralelnim odnosima između Savezne Republike Jugoslavije i Republike Srpske, zbog toga što predstavlja grubu povredu teritorijalnog integriteta i političke neovisnosti Bosne i Hercegovine; zaključak Narodne skupštine Republike Srpske o neprihvatanju izbjeglica nesrpske nacionalnosti, kojim se onemogućava povratak izbjeglica Bošnjaka i Hrvata u svoje domove; "odluku" Predsjedništva Bosne i Hercegovine o dvojnomo državljanstvu, kojom se omogućava susjednim državama da izvrše aneksiju dijelova Bosne i Hercegovine. U podnesku se, također, traži da Ustavni sud ponovo osnaži zabranu rada Srpske demokratske stranke po Rješenju Vrhovnog suda Bosne i Hercegovine od 23. 06. 1992. godine, kojim se zabranjuje rad ovoj stranci.

U svezi sa zahtjevom za ocjenjivanje ustavnosti Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini Ustavni sud ističe da je Ustav Bosne i Hercegovine donesen kao Aneks IV Općem okvirnom sporazumu za mir u Bosni i Hercegovini. Iz tog proizilazi da ne može postojati sukob i mogućnost spora između tog Sporazuma i Ustava Bosne i Hercegovine.

Ustavni sud, također, nije nadležan da ocjenjuje ustavnost Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini u odnosu na Ustav Republike Bosne i Hercegovine jer je ovaj Sud ustanovljen prema Ustavu Bosne i Hercegovine sa isključivim zadatkom da podržava ovaj ustav.

U svezi sa zahtjevom za ocjenjivanje ustavnosti Sporazuma o specijalnim paralelnim odnosima između Savezne Republike Jugoslavije i Republike Srpske, zaključka Narodne skupštine Republike Srpske o neprihvatanju izbjeglica nesrpske nacionalnosti i "odluke" Predsjedništva Bosne i Hercegovine o dvojnomo državljanstvu, kao i zahtjeva za ponovnim uvođenjem zabrane djelovanja Srpske demokratske stranke, Ustavni sud prema članku VI/3. (a) Ustava Bosne i Hercegovine može da odlučuje o sporu po navedenim aktima, koji pred njim pokrene član Predsjedništva Bosne i Hercegovine, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući ili njegov zamjenik bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine; jedna četvrtina članova/delegata bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina članova bilo kojeg doma zakonodavnog tijela jednog entiteta. Prema tome, Hrvatska stranka prava 1861. i Bosansko-hercegovačka stranka prava 1861. nisu subjekti koji imaju pravo da pokrenu spor ove vrste kod Ustavnog suda Bosne i Hercegovine.

Pored navedenog, Ustavni sud je tijekom postupka utvrdio daje Predsjedništvo Bosne i Hercegovine donijelo izjavu, koja neposredno proizilazi iz teksta Ustava Bosne i Hercegovine, a ne odluku o dvojnomo državljanstvu. Prema tome, nije ispunjen uvjet iz članka 27. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, po kojem Ustavni sud može ocjenjivati ustavnost općih akata koji su na snazi.

Na temelju izloženog odlučeno je kao u dispozitivu.

Ovu odluku donio je Ustavni sud u sastavu: predsjednik Ustavnog suda Mirko Zovko i suci: prof. dr. Kasim Begić, Hans Danelius, prof. dr. Ismet Dautbašić, dr. Joseph Marko, mr. Zvonko Miljko i prof. dr. Vitimir Popović.

U broj 7/97
Sarajevo, 22. 12. 1997. godine

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirko Zovko

- 1. Ustav Bosne i Hercegovine donesen je kao Aneks IV Općem okvirnom sporazumu za mir u Bosni i Hercegovini, iz čega proizilazi da ne može postojati sukob i mogućnost spora između tog sporazuma i Ustava Bosne i Hercegovine.**
- 2. U svezi sa zahtjevom za ocjenjivanje ustavnosti sporazuma o specijalnim paralelnim odnosima između Savezne Republike Jugoslavije i Republike Srpske, zaključka Narodne Skupštine Republike Srpske o neprihvatanju izbjeglica nesrpske nacionalnosti i "odluke" Predsjedništva Bosne i Hercegovine o dvojnem državljanstvu, kao i zahtjeva za ponovnim uvođenjem zabrane djelovanja Srpske demokratske stranke, Ustavni sud Bosne i Hercegovine, prema članku VI.3(a) Ustava Bosne i Hercegovine, može da odlučuje o sporu po navedenim aktima samo ako takav spor pokrenu Ustavom određeni subjekti. Pored toga, Predsjedništvo Bosne i Hercegovine je donijelo izjavu, koja neposredno proizilazi iz teksta Ustava Bosne i Hercegovine, a ne odluku o dvojnem državljanstvu, pa nije ispunjen uvjet iz člana 27. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, po kojem taj sud može ocjenjivati samo ustavnost općih akata koji su na snazi.**

Уставни суд Босне и Херцеговине, на основу члана VI/3. (а) Устава Босне и Херцеговине и члана 55. Пословника Уставног суда Босне и Херцеговине ("Службени гласник Босне и Херцеговине", број 2/97), на сједници одржаној 22. 12. 1997. године, донио је

ОДЛУКУ

Одбацује се захтјев Хрватске странке права 1861. и Босанско-херцеговачке странке права 1861, за оцјењивање уставности Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, Споразума о специјалним паралелним односима између Савезне Републике Југославије и Републике Српске, закључка Народне скупштине Републике Српске о неприхватању избјеглица неспрске националности и "одлуке" Предсједништва Босне и Херцеговине о двојном држављанству, и захтјев да се поново оснажи забрана рада Српске демократске странке по рјешењу Врховног суда Босне и Херцеговине из 1992. године.

Ова одлука објавиће се у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине" и "Службеном гласнику Републике Српске".

Образложење

Хрватска странка права 1861, поднеском од 07. 07. 1997. године, затражила је да Уставни суд Босне и Херцеговине, на основу члана 398. Устава Републике Босне и Херцеговине, покрене поступак за оцјењивање уставности Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, наводећи да овај Споразум није у сагласности са Уставом Републике Босне и Херцеговине и међународним правом.

Хрватска странка права 1861. и Босанско-херцеговачка странка права 1861, новим поднеском од 13. 10. 1997. године, траже да Уставни суд Босне и Херцеговине по властитој иницијативи покрене спор ради оцјењивања уставности Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини. Сматрају да овај Споразум представља грубу повреду Устава Босне и Херцеговине јер води распаду државног интегритета и нестанку Босне и Херцеговине.

Подносиоци захтјева траже такође да Уставни суд поништи: Споразум о специјалним паралелним односима између Савезне Републике Југославије и Републике Српске, због тога што представља грубу повреду територијалног интегритета и политичке независности Босне и Херцеговине; закључак Народне скупштине Републике Српске о неприхватању избјеглица несрпске националности, којим се онемогућава повратак избјеглица Бошњака и Хрвата у своје домове; "одлуку" Предсједништва Босне и Херцеговине о двојном држављанству, којом се омогућава сусједним државама да изврше анексију дијелова Босне и Херцеговине. У поднеску се, такође, тражи да Уставни суд поново оснажи забрану рада Српске демократске странке по Рјешењу Врховног суда Босне и Херцеговине од 23.06.1992. године, којим се забрањује рад овој странци.

У вези са захтјевом за оцјењивање уставности Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини Уставни суд истиче да је Устав Босне и Херцеговине донесен као Анекс IV Општем оквирном споразуму за мир у Босни и Херцеговини. Из тог произилази да не може постојати сукоб и могућност спора између тог Споразума и Устава Босне и Херцеговине.

Уставни суд, такође, није надлежан да оцјењује уставност Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини у односу на Устав Републике Босне и Херцеговине јер је овај Суд установљен према Уставу Босне и Херцеговине са искључивим задатком да подржава овај устав.

У вези са захтјевом за оцјењивање уставности Споразума о специјалним паралелним односима између Савезне Републике Југославије и Републике Српске, закључка Народне скупштине Републике Српске о неприхватању избјеглица несрпске националности и "одлуке" Предсједништва Босне и Херцеговине о двојном држављанству, као и захтјева за поновним увођењем забране дјеловања Српске демократске странке. Уставни суд према члану VI/3. (а) Устава Босне и Херцеговине може да одлучује о спору по наведеним актима, који пред њим покрене члан Предсједништва Босне и Херцеговине, председавајући Вијећа министара, председавајући или његов замјеник било којег дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине; једна четвртина чланова/делегата било којег дома Парламентарне скупштине, или једна четвртина чланова било којег дома законодавног органа једног ентитета. Према томе, Хрватска странка права 1861. и Босанско-херцеговачка странка права 1861. нису субјекти који имају право да покрену спор ове врсте код Уставног суда Босне и Херцеговине.

Поред наведеног, Уставни суд је у току поступка утврдио да је Предсједништво Босне и Херцеговине донијело изјаву, која непосредно произилази из текста Устава Босне и Херцеговине, а не одлуку о двојном држављанству. Према томе, није испуњен услов из члана 27. Пословника Уставног суда Босне и Херцеговине, по којем Уставни суд може оцјењивати уставност општих аката који су на снази.

На основу изложеног одлучено је као у диспозитиву.

Ову одлуку Уставни суд је донио у саставу: предсједник Уставног суда Мирко Зовко и судије: проф. др Касим Бегић, Ханс Данелиус, проф. др Исмет Даутбашић, др Јозеф Марко, мр Звонко Миљко и проф. др Витомир Поповић.

У број 7/97
Сарајево, 22. 12. 1997. године

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирко Зовко

- 1. Устав Босне и Херцеговине донесен је као Анекс IV Општем ок-
вирном споразуму за мир у Босни и Херцеговини, из чега
проиилази
да не може постојати сукоб и могућност спора између тог споразума
и Устава Босне и Херцеговине.**
- 2. У вези са захтјевом за оцјењивање уставности споразума о
специјалним паралелним односима између Савезне Републике
Југославије и Републике Српске, закључка Народне Скупштине
Републике Српске о неприхватању избјеглица неспрске
националности и “одлуке” Предсједништва Босне и Херцеговине о
двојном држављанству, као и захтјева за поновним увођењем
забране дјеловања Српске демократске странке, Уставни суд Босне
и Херцеговине, према члану VI/3.(а) Устава Босне и Херцеговине,
може да одлучује о спору по наведеним актима само ако такав спор
покрену Уставом одређени субјекти. Поред тога, Предсједништво
Босне и Херцеговине је донијело изјаву, која непосредно
проиилази из текста Устава Босне и Херцеговине, а не одлуку о
двојном држављанству, па није испуњен услов из члана 27.
Пословника Уставног суда Босне и Херцеговине, по којем тај суд
може оцјењивати само уставност општих аката који су на снази.**

Having regard to Article VI.3.(a) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina and Article 55 of its Rules of Procedure, the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina, on 22 December 1997, adopted the following

DECISION

The Constitutional Court rejects the request of the Croatian 1861 Law Party (Hrvatska stranka prava 1861) and of the Bosnia-Herzegovina 1861 Law Party (Bosansko-Hercegovacka stranka prava 1861) to review the constitutionality of the General Framework Agreement for Peace in Bosnia and Herzegovina, of the Agreement on Special Parallel Relations between the Federal Republic of Yugoslavia and Republika Srpska, of the Conclusions of the National Assembly of Republika Srpska not to accept Refugees of non-Serb Nationality and of the "Decision" of the Presidency of the Bosnia and Herzegovina on dual citizenship, as well as the request to confirm the ban on the Serb Democratic Party, in accordance with the 1992 Decision of the Supreme Court of the Republic of Bosnia and Herzegovina.

The Decision shall be published in the Official Gazette of Bosnia and Herzegovina, the Official Gazette of the Federation of Bosnia and Herzegovina and the Official Gazette of Republika Srpska.

Reasons

On 7 July 1997 the Croatian 1861 Law Party requested the Constitutional Court to review the constitutionality of the General Framework Agreement for Peace in Bosnia and Herzegovina. They allege that it was not in accordance with the Constitution of the Republic of Bosnia and Herzegovina and with International Law.

On 13 October 1997 the Croatian 1861 Law Party and the Bosnia-Herzegovina 1861 Law Party requested the Constitutional Court again to review the constitutionality of the General Framework Agreement for Peace in Bosnia and Herzegovina. They allege that the agreement violates the Constitution of Bosnia and Herzegovina and that it will cause the disintegration of Bosnia and Herzegovina.

The initiators of the dispute further requested the Constitutional Court to annul the Agreement on Special Parallel Relations between the Federal Republic of Yugoslavia and Republika Srpska because it would violate the territorial integrity and the political independence of Bosnia and Herzegovina, to annul the Conclusions of the National Assembly of Republika Srpska not to accept Refugees of non-Serb Nationality, because it would prevent Bosniaks and Croats from returning to their homes, to annul the Decision of the Presidency of Bosnia and Herzegovina on dual citizenship, because it would enable neighbouring counties to annex parts of the territory of Bosnia and Herzegovina. They further requested the Court to confirm the ban on the Serb Democratic Party, in accordance with the 1992 Decision of the Supreme Court of the Republic of Bosnia and Herzegovina.

Regarding the request to review the constitutionality of the General Framework Agreement for Peace in Bosnia and Herzegovina, the Constitutional Court notes that the Constitution of Bosnia and Herzegovina forms Annex IV of the General Framework Agreement. The Court finds that the General Framework Agreement cannot, therefore, possibly contradict the Constitution of Bosnia and Herzegovina. Moreover, the Constitutional Court is not competent to evaluate the constitutionality of the General Framework Agreement as the Court has in fact been established under the Constitution of Bosnia and Herzegovina in order to uphold this Constitution.

Regarding the request to review the constitutionality of the Agreement on Special Parallel Relations between the Federal Republic of Yugoslavia and Republika Srpska, of the Conclusions of the National Assembly of Republika Srpska not to accept Refugees of non-Serb Nationality and of the "Decision" of the Presidency of Bosnia and Herzegovina on dual citizenship, as well as the request to confirm the ban on the Serb Democratic Party, in accordance with the 1992 Decision of the Supreme Court of the Republic of Bosnia and Herzegovina, the Constitutional Court notes that it is only competent, according to Article VI.3 (a) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina, to decide over the dispute if it had been referred to the Court by a member of the Presidency, by the Chair of the Council of Ministers, by the Chair or Deputy Chair of either chamber of the Parliamentary Assembly, by one-fourth of the members of either chamber of the Parliamentary Assembly, or by one-fourth of either chamber of a legislature of an Entity. The Constitutional Court finds that the Croatian 1861 Law Party and the Bosnia-Herzegovina 1861 Law Party are not included amongst those persons and institutions which may initiate proceedings before the Constitutional Court.

Moreover, the Constitutional Court notes that the Presidency of Bosnia and Herzegovina has not issued a "Decision" on dual citizenship, but that this issue derives directly from the Constitution of Bosnia and Herzegovina. According to Article 27 of the Constitutional Court's Rules of Procedure the Court may not decide this issue.

Consequently, the Constitutional Court rejects the present request.

The Court ruled in the following composition:

Mirko Zovko, President of the Constitutional Court, judges Prof. Dr. Kasim Begić, Hans Danelius, Prof. Dr. Ismet Dautbašić, Prof. Dr. Joseph Marko, Zvonko Miljko and Prof. Dr. Vitomir Popović.

Case No. U 7/97
22 December 1997
Sarajevo

Mirko Zovko
President of the Constitutional Court
of Bosnia and Herzegovina

- 1. The Constitution of Bosnia and Herzegovina was adopted as Annex IV to the General Framework Agreement for Peace in Bosnia and Herzegovina, and consequently there cannot be a conflict or a possibility for controversy between this Agreement and the Constitution of Bosnia and Herzegovina.**
- 2. Regarding the request for the evaluation of constitutionality of the Agreement on Special Parallel Relations between the Federal Republic of Yugoslavia and Republika Srpska, the conclusion of the National Assembly of Republika Srpska on non-accepting the refugees of non-Serb ethnic origin, and the "Decision" of the Presidency of Bosnia and Herzegovina on double citizenship, as well as the request for a new ban of action of the Serb Democratic Party, the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina may, under Article VI.3 (a) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina, decide on a dispute over the above acts only if such a case was instituted by constitutionally established legal persons. Besides, the Presidency of Bosnia and Herzegovina issued a statement which is directly founded on the text of the Constitution of Bosnia and Herzegovina, and not a decision on double citizenship, so the requirement of Article 27. of the Rules of Procedure of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina has not been satisfied, according to which this court may evaluate the constitutionality only of those general legal acts that are in effect.**

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, na osnovu člana VI/3. (a) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 55. tačka 2. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 2/97), na sjednici održanoj 22. 12. 1997. godine, donio je

ODLUKU

Odbacuje se zahtjev Saveza ratnih vojnih invalida Republike Bosne i Hercegovine, Organizacije porodica šhida i poginulih boraca Bosne i Hercegovine, Vijeća kongresa bošnjačkih intelektualaca Sarajevo, Saveza udruženja boraca Narodnooslobodilačkog antifašističkog rata, Jedinstvene organizacije boraca Bosne i Hercegovine - "Unije Veterana", Vijeća sabora građana Bosne i Hercegovine, Regionalnog odbora Saveza izbjeglih i raseljenih lica Bosanske Krajine, Saveza udruženja građana Istočne Hercegovine, Saveza samostalnih sindikata Bosne i Hercegovine, Saveza logoraša Federacije Bosne i Hercegovine, Instituta za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava - Sarajevo i Viktimološkog društva Bosne i Hercegovine za ocjenu ustavnosti i zakonitosti Odluke Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine o imenovanju Velibora Ostojića za predsjednika Komisije za ljudska prava, emigraciju, izbjeglice i azil, od 16. 09. 1997. godine.

Ova odluka objavit će se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine" i "Službenom glasniku Republike Srpske".

Obrazloženje

Podnosioci zahtjeva zatražili su da Ustavni sud Bosne i Hercegovine ocijeni ustavnost i zakonitost Odluke Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine o imenovanju Velibora Ostojića za predsjednika Komisije za ljudska prava, emigraciju, izbjeglice i azil, iako je bosansko-hercegovačkoj i svjetskoj javnosti poznato "da je jedan od glavnih ideologa, organizatora i naredbodavaca počinjenih zločina" u

Bosni i Hercegovini. Stoga podnosioci zahtjeva traže da Ustavni sud Bosne i Hercegovine poništi osporenu odluku.

Prema Ustavu Bosne i Hercegovine Ustavni sud je jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući ali ne ograničavajući se na to da li je odluka entiteta da uspostavi poseban paralelan odnos sa susjednom državom u skladu sa ovim Ustavom uključujući i odredbe koje se odnose na suverenitet i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine; te da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta u skladu sa ovim Ustavom. Sporove može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući ili njegov zamjenik bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine; jedna četvrtina članova/delegata bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina članova bilo kojeg doma zakonodavnog organa jednog entiteta (članak VI/3. (a)).

Prema navedenim odredbama Ustava, podnosioci zahtjeva nisu Ustavom određeni subjekti za pokretanje spora pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine, pa je na osnovu izloženog odlučeno kao u dispozitivu.

Ovu odluku Ustavni sud Bosne i Hercegovine je donio u sastavu: predsjednik Ustavnog suda Mirko Zovko i sudije: prof. dr. Kasim Begić, Hans Danelius, prof. dr. Ismet Dautbašić, dr. Joseph Marko, mr. Zvonko Miljko i prof. dr. Vitomir Popović.

U broj 11/97
Sarajevo, 22. 12. 1997. godine

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirko Zovko

Zahtjev Saveza ratnih vojnih invalida Bosne i Hercegovine i dr. za ocjenu ustavnosti i zakonitosti Odluke Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine o imenovanju Velibora Ostojića za predsjednika Komisije za ljudska prava, emigraciju, izbjeglice i azil, od 16. septembra 1997. godine, Odlukom Suda odbačen je, jer podnosioci zahtjeva nemaju svojstva pravnog subjekta koji bi mogao pokrenuti postupak pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine, kako to određuje član VI.3. Ustava Bosne i Hercegovine.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, na temelju članka VI/3. (a) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 55. točka 2. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 2/97), na sjednici održanoj 22. 12. 1997. godine, donio je

ODLUKU

Odbacuje se zahtjev Saveza ratnih vojnih invalida Republike Bosne i Hercegovine, Organizacije porodica šehida i poginulih boraca Bosne i Hercegovine, Vijeća kongresa bošnjačkih intelektualaca Sarajevo, Saveza udruženja boraca Narodnooslobodilačkog antifašističkog rata, Jedinstvene organizacije boraca Bosne i Hercegovine - "Unije Veterana", Vijeća sabora građana Bosne i Hercegovine, Regionalnog odbora Saveza izbjeglih i raseljenih lica Bosanske Krajine, Saveza udruženja građana Istočne Hercegovine, Saveza samostalnih sindikata Bosne i Hercegovine, Saveza logoraša Federacije Bosne i Hercegovine, Instituta za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava - Sarajevo i Viktimološkog društva Bosne i Hercegovine za ocjenu ustavnosti i zakonitosti Odluke Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine o imenovanju Velibora Ostojića za predsjednika Komisije za ljudska prava, emigraciju, izbjeglice i azil, od 16. 09. 1997. godine.

Ova odluka objavit će se u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine" i "Službenom glasniku Republike Srpske".

Obrazloženje

Podnositelji zahtjeva zatražili su da Ustavni sud Bosne i Hercegovine ocijeni ustavnost i zakonitost Odluke Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine o imenovanju Velibora Ostojića za predsjednika Komisije za ljudska prava, emigraciju, izbjeglice i azil, iako je bosanskohercegovačkoj i svjetskoj javnosti poznato "da je jedan od glavnih ideologa, organizatora i naredbodavaca počinjenih zločina" u

Bosni i Hercegovini. Stoga podnosioci zahtjeva traže da Ustavni sud Bosne i Hercegovine poništi osporenu odluku.

Prema Ustavu Bosne i Hercegovine Ustavni sud je jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući ali ne ograničavajući se na to da lije odluka entiteta da uspostavi poseban paralelan odnos sa susjednom državom sukladna ovom Ustavu uključujući i odredbe koje se odnose na suverenitet i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine; te da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta sukladna ovom Ustavu. Sporove može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući ili njegov zamjenik bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine; jedna četvrtina članova/delegata bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina članova bilo kojeg doma zakonodavnog tijela jednog entiteta (članak VI/3. (a)).

Prema navedenim odredbama Ustava, podnosioci zahtjeva nisu Ustavom određeni subjekti za pokretanje spora pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine, pa je na temelju izloženog odlučeno kao u dispozitivu.

Ovu odluku Ustavni sud Bosne i Hercegovine je donio u sastavu: predsjednik Ustavnog suda Mirko Zovko, i suci: prof. dr. Kasim Begić, Hans Danelius, prof. dr. Ismet Dautbašić, dr. Joseph Marko, mr. Zvonko Miljko i prof. dr. Vitimir Popović.

U broj 11/97
Sarajevo, 22. 12. 1997. godine

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirko Zovko

Zahtjev Saveza ratnih vojnih invalida Bosne i Hercegovine i dr. za ocjenu ustavnosti i zakonitosti Odluke Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine o imenovanju Velibora Ostojića za predsjednika Komisije za ljudska prava, emigraciju, izbjeglice i azil, od 16. rujna 1997. godine, Odlukom Suda odbačen je, jer podnosioci zahtjeva nemaju svojstva pravnog subjekta koji bi mogao pokrenuti postupak pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine, kako to određuje članak VI/3. Ustava Bosne i Hercegovine.

일꺤꺤 Bulletin of the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina, year 1997
The initiators of the dispute further requested the Constitutional Court to annul
и Херцеговине", број 2/97), на сједници одржаној 22. 12.
1997. године, донио је

ОДЛУКУ

Одбацује се захтјев Савеза ратних војних инвалида Републике Босне и Херцеговине, Организације породица шехида и погинулих бораца Босне и Херцеговине, Вијећа конгреса бошњачких интелектуалаца Сарајево, Савеза удружења бораца Народноослободилачког антифашистичког рата, Јединствене организације бораца Босне и Херцеговине - "Уније Ветерана", Вијећа сабора грађана Босне и Херцеговине, Регионалног одбора Савеза избјеглих и расељених лица Босанске Крајине, Савеза удружења грађана Источне Херцеговине, Савеза самосталних синдиката Босне и Херцеговине, Савеза логораша Федерације Босне и Херцеговине, Института за истраживање злочина против човјечности и међународног права – Сарајево и Виктимолошког друштва Босне и Херцеговине за оцјену уставности и законитости Одлуке Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине о именовању Велибора Остојића за предсједника Комисије за људска права, емиграцију, избјеглице и азил, од 16. 09. 1997. године.

Ова одлука објавиће се у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине" и "Службеном гласнику

Образложење

Подносиоци захтјева затражили су да Уставни суд Босне и Херцеговине оцијени уставност и законитост Одлуке Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине о именовању Велибора Остојића за предсједника Комисије за људска права, емиграцију, избјеглице и азил иако је босанско-херцеговачкој и свјетској јавности познато "да је један од главних идеолога, организатора и наредбодаваца почињених злочина" у Босни и Херцеговини. Стога подносиоци захтјева траже да Уставни суд Босне и Херцеговине поништи оспорену одлуку.

Према Уставу Босне и Херцеговине Уставни суд је једини надлежан да одлучује о било којем спору који се јавља по овом Уставу између два ентитета, или између Босне и Херцеговине и једног или оба ентитета, те између институција Босне и Херцеговине, укључујући али не ограничавајући се на то: да ли је одлука ентитета да успостави посебан паралелан однос са сусједном државом у складу са овим Уставом, укључујући и одредбе које се односе на суверенитет и територијални интегритет Босне и Херцеговине; да ли је било која одредба устава или закона једног ентитета у складу са овим Уставом. Спорове може покренути члан Предсједништва, предсједавајући Вијећа министара, предсједавајући или његов замјеник било којег дома Парламентарне скупштине; једна четвртина чланова/делегата било којег дома Парламентарне скупштине, или једна четвртина чланова било којег дома законодавног органа једног ентитета (члан VI/3. (а)).

Према наведеним уставним одредбама, подносиоци захтјева нису Уставом одређени субјекти за покретање спора пред Уставним судом Босне и Херцеговине, па је на основу изложеног одлучено као у диспозитиву.

Ову одлуку Уставни суд Босне и Херцеговине донио је у саставу: предсједник Уставног суда Мирко Зовко и судије: проф. др Касим Бегић, Ханс Данелиус, проф. др Исмет Даутбашић, др Јозеф Марко, мр Звонко Миљко и проф. др Витомир Поповић.

У број 11/97
Сарајево, 22. 12. 1997. године

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирко Зовко

Захтјев Савеза ратних војних инвалида Босне и Херцеговине и др. за оцјену уставности и законитости Одлуке Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине о именовању Велибора Остојића за предсједника Комисије за људска права, емиграцију, избјеглице и азил, од 16. септембра 1997. године, Одлуком Суда одбачен је, јер подносиоци захтјева немају својства правног субјекта који би могао покренути поступак пред Уставним судом Босне и Херцеговине, како то одређује члан VI/3. Устава Босне и Херцеговине.

Having regard to Article VI.3.(a) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina and Article 55(2) of its Rules of Procedure (Official Gazette of Bosnia and Herzegovina, No. 2/97), the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina, on 22 December 1997, adopted the following

DECISION

The request of the Association of War Invalids of the Republic of Bosnia and Herzegovina, the Organization of Fallen Soldiers of Bosnia and Herzegovina, the Council of the Congress of the Bosniak Intellectuals Sarajevo, the Association of Soldiers of the people's liberation war against fascism, the United Organization of Soldiers of the Union of Veterans of Bosnia and Herzegovina, the Council of the Parliamentary Assembly of Bosnia and Herzegovina, the Regional board of the Association of Refugees and Displaced persons of the Bosanska Krajina, the Association of Citizens of Eastern Herzegovina, the Association of Independent Trade-Unions of Bosnia and Herzegovina, the Association of Camp Inmates of Bosnia and Herzegovina, the Institute for Research of Crimes against Humanity and International Law, Sarajevo, and the Association of Victims of Bosnia and Herzegovina to review the constitutionality of the Decision of the Parliamentary Assembly of Bosnia and Herzegovina of 16 September 1997 to appoint Mr. Velibor Ostojić as President of the Commission for Human Rights, Emigration and Asylum is rejected.

The Decision shall be published in the Official Gazette of Bosnia and Herzegovina, the Official Gazette of the Federation of Bosnia and Herzegovina and the Official Gazette of Republika Srpska.

Reasons

The initiators requested the Constitutional Court to review the constitutionality of the Decision of the Parliamentary Assembly of Bosnia and Herzegovina to appoint Mr. Velibor Ostojic as President of the Commission for Human Rights, Emigration and Asylum because it is internationally as well as in Bosnia-Herzegovina very well known "that he is one of the main ideologists, organisers and commanders of the crimes that happened in Bosnia and

Herzegovina". The initiators therefore request the Constitutional Court to annul this decision.

According to the Constitution of Bosnia and Herzegovina, the Constitutional Court shall have exclusive jurisdiction to decide any disputes that arise under this Constitution between the Entities or between Bosnia and Herzegovina and an Entity or Entities, or between institutions of Bosnia and Herzegovina, including but not limited to the questions whether an Entity's decision to establish a special parallel relationship with a neighbouring state is consistent with this Constitution including provisions concerning the sovereignty and territorial integrity of Bosnia and Herzegovina, and whether any provisions of an Entity's constitution or law are consistent with this Constitution. Moreover, disputes may be referred only by a member of the Presidency, by the Chair of the Council of Ministers, by the Chair or Deputy Chair of either chamber of the Parliamentary Assembly, by one-fourth of the members of either chamber of the Parliamentary Assembly, or by one-fourth of either chamber of the legislature of an Entity (Article VI.3 (a) of the Constitution of Bosnia and Herzegovina).

The Constitutional Court finds that the present request has to be rejected because it has not been submitted by any institution or person as enlisted in the above mentioned relevant constitutional provisions.

The Court ruled in the following composition:

Mirko Zovko, President of the Constitutional Court, judges Prof Dr. Kasim Begić, Hans Danelius, Prof Dr. Ismet Dautbašić, Prof. Dr. Joseph Marko, Zvonko Miljko and Prof. Dr. Vitomir Popović.

Case No. U 11/97
22 December 1997
Sarajevo

Mirko Zovko
President of the Constitutional Court
of Bosnia and Herzegovina

The request of the Association of Military Disabled Persons of War of Bosnia and Herzegovina et al. for the evaluation of constitutionality and legality of the Decision of the House of Representatives of the Parliamentary Assembly of Bosnia and Herzegovina on the appointment of Velibor Ostojić as President of the Commission for Human Rights, Emigration, Refugees and Asylum, dated 16 September 1997, was rejected by a Decision of the Court, since the applicants do not have the character of a legal person that could institute proceedings before the Constitutional Court of Bosnia and Herzegovina, as it is prescribed by Article VI.3 of the Constitution of Bosnia and Herzegovina.

LISTA SLUČAJEVA*

1. Advokatska komora Bosne i Hercegovine **V. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezima građana**
Odluka U broj 10/97 od 17. 10. 1997. godine
strana: B 193; H 197; S 199; E 201
2. Banović Branislav (Beograd) i Spasić Jovan (Beograd) **V Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o stambenim odnosima Republike Srpske**
Odluka U broj 1/96 od 16. 10. 1997. godine
strana: B 115; H 117; S 119; E 121
3. Bijedić Enver (Tuzla) **V Odluke Općine Lukavac o obaveznom javljanju građana općine Lukavac za dobijanje potvrde o boravku u inozemstvu, prije podnošenja bilo kakvih podnesaka za ostvarivanje prava putem suda**
Odluka U broj 6/97 od 17. 10. 1997. godine
strana: B 171; H 173; S 175; E 177
4. Dedolli Ćazim (Sarajevo) **V. Općih uvjeta isporuke električne energije i ugovora po pristupanju**
Odluka U broj 30/96 od 22. 12. 1997. godine
strana: B 219; H 221; S 223; E 225
5. "Gradska groblja" JKP Visoko **V Odluke Općine Visoko o uvođenju općinske naknade za vrijeme ratnog stanja**
Odluka U broj 32/96 od 22. 12. 1997
strana: B 235; H 237; S 239; E 241

NAPOMENA: B - bosanski jezik; H - hrvatski jezik; S - srpski jezik; E - English language.

6. Hrvatska stranka prava 1861 i Bosanskohercegovačka stranka prava 1861 V Općeg okvirnog sporazuma za Bosnu i Hercegovinu, Sporazuma o specijalnim paralelnim odnosima između Savezne Republike Jugoslavije i Republike Srpske, zaključka Narodne skupštine Republike Srpske o neprihvatanju izbjeglica nesrpske nacionalnosti i "odluke" Predsjedništva Bosne i Hercegovine o dvojnem državljanstvu
Odluka U broj 7/97 od 22. 12. 1997.
strana: B 243; H 247; S 251; E 255
7. Independent - Internacionalni institut za zaštitu ljudskih prava i pronalaženje nestalih osoba - Zenica V Zakona o elektroprivredi i Općih uvjeta za isporuku električne energije
Odluka U broj 9/97 od 17.10. 1997. godine
strana: B 187; H 189; S 191; E 193
8. Javna zdravstvena ustanova Dom zdravlja Tuzla V Odluke Upravnog odbora Javne zdravstvene ustanove Klinički centar Tuzla br. 1/4-865/96 od 02. 10. 1996.
Odluka U broj 5/97 od 17.10. 1997. godine
strana: B 163; H 165; S 167; E 169
9. "Opal Commerc" p.o. Bihać, V član 3. Odluke o utvrđivanju visine carinskih stopa Republike Bosne i Hercegovine
Odluka U broj 2/96 od 16. 10. 1997. godine
strana: B 163; H 165; S 167; E 169
10. Općine Centar, Stari Grad, Novi Grad i Novo Sarajevo - Sarajevo V Zakona o obavljanju određenih poslova općina u organima uprave Grada Sarajeva za vrijeme ratnog stanja
Odluka U broj 21/96 od 22. 12. 1997. godine
strana: B 211; H 213; S 215; E 217
11. Općinski sud Sanski Most V Rješenja Općinskog vijeća Sanski Most br. 01-023-20/96
Odluka U broj 3/97 od 16. 10. 1997. godine
strana: B 155; H 157; S 159; E 161
12. Petković Milenko (Maglaj) V. člana 9. Zakona o pretvaranju kapitala društva osiguranja i reosiguranja u Republici Bosni i Hercegovini br. 2/96
Odluka U broj 31/96 od 22. 12. 1997. godine
strana: B 227; H 229; S 231; E 233

13. "Resod-Guming" D. D. Tuzla V Odluke Vlade Tuzlansko-podrinjskog kantona
0 funkcioniranju D.D. "Resod-Guming" Tuzla
Odluka U broj 1/97 od 16. 10. 1997. godine
strana: B 139; H 141; S 143; E 145
14. Savez ratnih vojnih invalida Republike Bosne i Hercegovine, Organizacija porodica šehida i poginulih boraca Bosne i Hercegovine, Vijeće kongresa bošnjačkih intelektualaca Sarajevo, Savez udruženja boraca narodnooslobodilačkog antifašističkog rata, Jedinstvena organizacija boraca Bosne i Hercegovine - "Unija Veterana", Vijeće sabora građana Bosne i Hercegovine, Regionalni odbor Saveza izbjeglih i raseljenih lica Bosanske Krajine, Savez udruženja građana Istočne Hercegovine, Savez samostalnih sindikata Bosne i Hercegovine, Savez logoraša Federacije Bosne i Hercegovine, Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava Sarajevo i Viktimološko društvo Bosne i Hercegovine V. Odluke Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine o imenovanju Velibora Ostojića za predsjednika Komisije za ljudska prava, emigraciju, izbjeglice i azil
Odluka U broj 11/97 od 22. 12. 1997.
strana: B 259; H 2261; S 2263; E 266
15. Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine V Zakona o pretvorbi društvene svojine
Odluka U broj 40/95 od 22. 12. 1997. godine
strana: B 203; H 205; S 207; E 209
16. "Tržnica" D.D. Zenica V Odluke Općine Zenica o uvjetima za obavljanje djelatnosti, odnosno poslova od posebnog društvenog interesa
Odluka U broj 2/97 od 16. 10. 1997. godine
strana: B 147; H 149; S 251; E 253
17. Vujmilović Dragan (Sarajevo) V. član 16. stav 2 i 3. Odluke o organima uprave 1 službi Općine Novi Grad Sarajevo u uvjetima ratnog stanja broj 01/1-483/94 od 07. 04. 1994.
Odluka U broj 3/96 od 16. 10. 1997. godine
strana: B 131; H 133; S 135; E 137
18. Zunda Izet (Sarajevo) V Rješenja Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine br. KŽ-147/97 od 05. 06. 1997.
Odluka U broj 8/97 od 17. 10. 1997. godine
strana: B 179; H 181; S 183; E 185

PREDMETNI REGISTAR*

Izjava Predsjedništva Bosne i Hercegovine o dvojnomo državljanstvu

strana: B 243; H 247; S 251; E 255

Odluka Općine Lukavac o obaveznom javljanju građana općine Lukavac za dobijanje potvrde o boravku u inozemstvu, prije podnošenja bilo kakvih podnesaka za ostvarivanje prava putem suda

strana: B 171; H 173; S 175; E 177

Odluka Općine Visoko o uvođenju općinske naknade za vrijeme ratnog stanja ("Službeni glasnik Općine Visoko" br. 3/93)

strana: B 235; H 237; S 239; E 241

Odluka Općine Zenica o uvjetima za obavljanje djelatnosti, odnosno poslova od posebnog društvenog interesa ("Službene novine Općine Zenica" br. 8/94)

strana: B 147; H 149; S 151; E 153

Odluka o organima uprave i službi Općine Novi Grad Sarajevo u uvjetima ratnog stanja br. 01/1-483/94 od 07. 04. 1994. ("Službene novine Grada Sarajeva, br. 5/95 i 1/95)

strana: B 131; H 133; S 135; E 137

Odluka o utvrđivanju visine carinskih stopa, član 3. ("Službeni list RBiH", br. 4/96)

strana: B 123; H 125; S 127; E 129

NAPOMENA: B - bosanski jezik; H - hrvatski jezik; S - srpski jezik; E - English language.

Odluka Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine o imenovanju Velibora Ostojića za predsjednika Komisije za ljudska prava, emigraciju, izbjeglice i azil, od 16. 09. 1997. godine.

strana: B 259; H 261; S 263; E 265

Odluka Upravnog odbora Javne zdravstvene ustanove Klinički centar Tuzla o obavezi plaćanja naknade za obavljanje specijalizacijskog staža - br. 1/4-865/96 od 02. 10. 1996.

strana: B 163; H 165; S 167; E 169

Odluka Vlade Tuzlansko-podrinjskog kantona o funkcioniranju D.D. "Resod-Guming" Tuzla

strana: B 139; H 141; S 143; E 145

Opći okvirni sporazum za mir u Bosni i Hercegovini

strana: B 243; H 247; S 251; E 255

Opći uvjeti za isporuku električne energije ("Službeni list RBiH" br. 6/92 i 2/93)

strana: B 187, 219; H 189, 221; S 191, 223; E 193, 225

Poslovník Ustavnog suda Bosne i Hercegovine

strana: B 23; H 45; S 67; E 89

Rješenje Općinskog vijeća Sanski Most br. 01-023-20/96 ("Službeni glasnik Općine Sanski Most" br. 6/97)

strana: B 155; H 157; S 159; E 161

Rješenje Osnovnog suda Lukavac br. SU: 15/97 od 24. 01. 1997. godine

strana: B 171; H 173; S 175; E 177

Rješenje Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine br. KZ-147/97 od 5. 06. 1997.

strana: B 179; H 181; S 183; E 185

Sporazum o specijalnim paralelnim odnosima između Savezne Republike Jugoslavije i Republike Srpske

strana: B 243; H 247; S 251; E 255

Zaključak Narodne skupštine Republike Srpske o neprihvatanju izbjeglica nesrpske nacionalnosti

strana: B 243; H 247; S 251; E 255

Zakon o elektroprivredi ("Službeni list RBiH" br. 1/93 i 13/94)

strana: B 187; H 189; S 191; E 193

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezima građana ("Službeni list RBiH" br. 2/96)

strana: B 195; H 197; S 199; E 201

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o stambenim odnosima Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 19/93)

strana: B 115; H 117; S 119; E 121

Zakon o obavljanju određenih poslova općina u organima uprave Grada Sarajeva za vrijeme ratnog stanja ("Službeni list RBiH" br. 8/92 i 13/94)

strana: B 211; H 213; S 215; E 217

Zakon o pretvaranju kapitala društva osiguranja i reosiguranja u Republici Bosni i Hercegovini ("Službeni list RBiH" br. 2/96)

strana: B 227; H 229; S 231; E 233

Zakon o pretvorbi društvene svojine ("Službeni list RBiH" br. 33/94)

strana: B 203; H 205; S 207; E 209